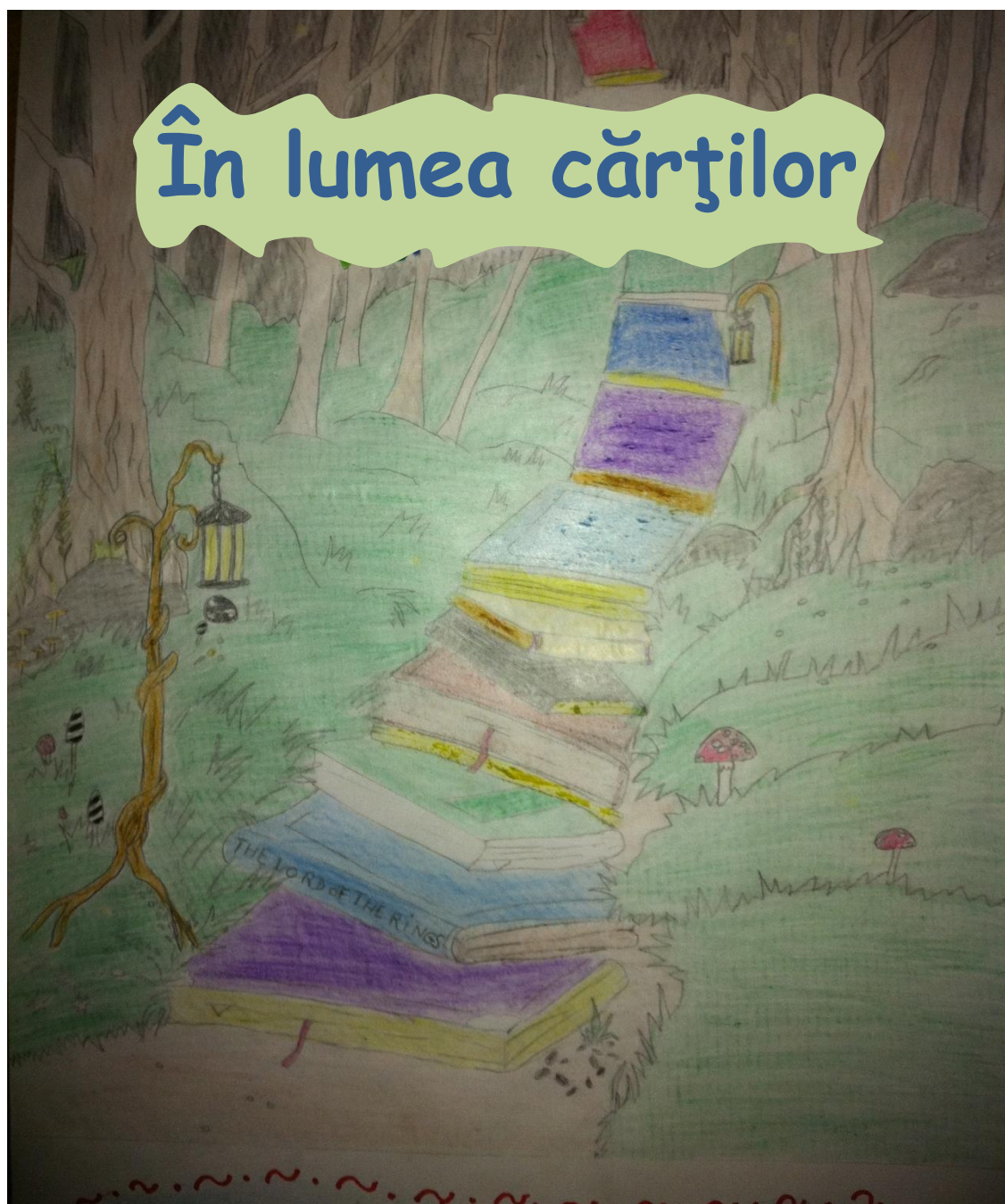

„Țineam cartea pe genunchi, în poală, sub fața mea sprijinită în palme, deasupra feței, până mă dureau brațele. Timpurile se buclau, lumile se buclau. Nu i-am înțeles niciodată pe cei care spun că, atunci când citesc o carte, se mută cu totul acolo. Ceea ce mi se părea grozav nu era atât povestea în care te puteai vâri uitând de tine, cât ciudățenia posibilității de a trăi în trei lumi deodată - cea reală, cea a cărții și cea de-a treia, numai a mea, ca o deltă în care cele două fluvii - al cărții și al realității - se întâlneau într-o nouă <<formațiune>>. Priveam curgerea imaginilor una într-alta, la nesfârșit. Le vedeam cu cele două perechi de ochi deodată: ochii deschiși și ochii minții. Mă uitam la ... Imaginație - acest neobosit, imprezvizibil *Transformer* care e în fața ta și înăuntrul tău.” (Simona Popescu, *Leagănul pisicii*)

Nr. 4, an școlar 2013/2014

ISSN 2248 – 163X

Tiparul executat la S.C GONZO MEDIA DESIGN SRL
www.stickerland
office@stickerland

Finanțator Centrul Cultural Județean Arad

Parteneri:

Asociația Împreună suntem viitorul
Casa Corpului Didactic Alexandru Gavra, Arad
Liceul cu Program Sportiv Arad
Liceul Teoretic „Gheorghe Lazăr”, Pecica
Cenaclul Lucian Țamandi, Pecica

Profesor coordonator: prof. *Kuschausen Cristina*

Echipe de organizare a proiectului:

Prof. Hrenciuc Carmen (Școala Gimnazială Fântânele, președinte Asociația Împreună suntem viitorul);
prof. *Andronie Elisabeta* (Liceul Teoretic „Gheorghe Lazăr”, Pecica), prof. *Chifor Camelia* (Liceul „Teoretic Gheorghe Lazăr”, Pecica, membru Cenaclul Lucian Țamandi, Pecica)

Profesori/Învățători colaboratori:

Alexandru Alina, Colegiul Tehnic „Alexandru Domșa”, Alba Iulia, jud. Alba; **Ariton Gabriela**, Colegiul „Vasile Lovinescu”, Fălticeni, jud. Suceava; **Bîndiu Cristina**, Școala Gimnazială Vatra Moldoviței, jud. Suceava; **Borocan Constantin**, Liceul Tehnologic „Alexandru Macedonski”, Melinești, jud. Dolj; **Borocan Ecaterina**, Liceul Tehnologic „Alexandru Macedonski”, Melinești, jud. Dolj; **Buhaciuc Laura**, Școala Gimnazială nr. 7 Botoșani, jud. Botoșani; **Bulai Mihaela**, Școala Gimnazială nr. 3, structură a Școlii Gimnaziale „Sfântul Nicolae”, Lיעști, jud. Galați; **Călin Cristina Magdalena**, Colegiul Național de Informatică „Grigore Moisil”, Brașov, jud. Brașov; **Cerbu Vladimир**, Colegiul Militar Liceal „Ștefan cel Mare”, Câmpulung Moldovenesc, jud. Suceava; **Cerghizan Nicoleta**, Școala Gimnazială „Porolissum”, Zalău, jud. Sălaj; **Chiribău-Albu Mihaela**, Colegiul Național „Ferdinand I”, Bacău, jud. Bacău; **Chirteș Gabriela**, Liceul Tehnologic Special Pentru Deficienți de Auz, Cluj-Napoca, jud. Cluj; **Cioran Mirela Nicoleta**, Colegiul Național „Octavian Goga”, Sibiu, jud. Sibiu; **Cîmpan Mioara**, Colegiul Militar Liceal „Ștefan cel Mare”, Câmpulung Moldovenesc, jud. Suceava; **Cîmpeanu Paula**, Colegiul Tehnic Energetic, București; **Dâncă Cristina** (bibliotecar), Liceul Tehnologic Adjuveni, jud. Neamț; **Dinga Rusanda**, Școala Gimnazială „Ovidiu Hulea”, Aiud, jud. Alba; **Dragomir Marian**, Colegiul Tehnic „Toma N. Socolescu”, Ploiești, jud. Prahova; **Ducu Luminița**, Colegiul Național „Octavian Goga”, Sibiu, jud. Sibiu; **Dulică Iuliana Daniela**, Școala Gimnazială „Tudor Vladimirescu”, Pitești, jud. Argeș; **Enea Gela**, Liceul de Artă „M. Sorescu”, Craiova, jud. Dolj; **Enescu Ana**, Colegiul Tehnic „Constantin Istrati”, Câmpina, jud. Prahova; **Farcaș Angelica**, Liceul cu Program Sportiv Arad; **Filip V. Vasile**, Colegiul Național „Liviu Rebreanu”, Bistrița, jud. Bistrița-Năsăud; **Finiș Anca**, Școala Gimnazială Deleni (Liceul Tehnologic „Nicanor Moroșan” Pirtești de Jos), jud. Suceava; **Finiș Sorin**, Școala Gimnazială Deleni (Liceul Tehnologic „Nicanor Moroșan” Pirtești de Jos), jud. Suceava; **Georgiu Iulia**, Școala Gimnazială „Avram Iancu”, Dej, jud. Cluj; **Gîju Laura Cristina**, Liceul Tehnologic „Constantin Brîncuși”, Pitești, jud. Argeș; **Iancău Raluca-Nicoleta**, Colegiul Național de Informatică „Grigore Moisil”, Brașov, jud. Brașov; **Iancu Ileana**, Liceul Teoretic „Nicolae Iorga”, București; **Iancu Ionuț Marian**, Colegiul Tehnic „Ion D. Lăzărescu”, Cugir, jud. Alba; **Ionescu Violeta**, Colegiul Tehnic de Alimentație și Turism „Dumitru Moțoc”, Galați; **Iordache Valeria**, Școala Gimnazială nr. 9 „Nicolae Orghidan”, Brașov, jud. Brașov; **Jianu Cătălina**, Liceul Teoretic, oraș Brezoi – Centrul de Documentare și Informare, jud. Vâlcea; **Luca Laura**, Colegiul Național „Octavian Goga”, Sibiu, jud. Sibiu; **Macovei Carmen**, Școala Gimnazială nr.1 Albești, jud. Botoșani; **Mangra Flavia Adelina**, Școala Gimnazială „Miron Pompiliu”, Ștei, jud. Bihor; **Manolache Odeta**, Liceul Tehnologic „Constantin Brîncuși”, Pitești, jud. Argeș; **Maria Mărginean**, Liceul Tehnologic „Aurel Vlaicu”, Cluj-Napoca, jud. Cluj; **Medan Gabriela**, Școala Gimnazială „Avram Iancu”, Maia Mare, jud. Maramureș; **Melinte Mihaela**, Colegiul Tehnic „Traian Vuia”, Galați, jud. Galați; **Mocioi Daniel**, Colegiul Tehnic „Henri Coandă”, Târgu-Jiu, jud. Gorj; **Modan Violeta**, Liceul Teoretic Amărăștii-de-Jos, jud. Dolj; **Morie Anamaria Neli**, Școala Gimnazială „Constantin Săvoiu”, Târgu-Jiu, jud. Gorj; **Nicolae Gabriel**, Liceul Tehnologic „Costin Nenițescu”, Buzău, jud. Buzău; **Nișulescu Adela**, Colegiul Național „Ecaterina Teodoroiu”, Târgu-Jiu, jud. Gorj; **Nistor Ionela**, Colegiul Tehnic Energetic, București; **Oblesniuc Felicia**, Colegiul Militar Liceal „Ștefan cel Mare”, Câmpulung Moldovenesc, jud. Suceava; **Onescu Mirela**, Colegiul Tehnic de Alimentație și Turism „Dumitru Moțoc”, Galați; **Oprea Anca**, Școala Gimnazială nr. 280, București; **Oprina Florina**, Liceul Tehnologic „Constantin Brîncuși”, Pitești, jud. Argeș; **Oros Rodica**, Colegiul Tehnic de Construcții și Protecția Mediului, Arad, jud. Arad; **Panduru Corina**, Școala Gimnazială „Constantin Săvoiu”, Târgu-Jiu, jud. Gorj; **Petre Elena Ruxandra**, Liceul Teoretic „D. Bolintineanu”, București; **Pintilei Mihaela**, Colegiul Militar Liceal „Ștefan cel Mare”, Câmpulung Moldovenesc, jud. Suceava; **Popa Claudia**, Colegiul Național Mihai Viteazul Bumbesti-Jiu, jud. Gorj; **Popescu Ileana Alina**, Școala Gimnazială „Arhitect T.T. Socolescu”, Comuna Păulești, jud. Prahova; **Răcățianu Florentina**, Liceul Tehnologic „Aurel Vlaicu”, Cluj-Napoca, jud. Cluj; **Romaga Maria**, Colegiul Militar Liceal „Ștefan cel Mare”, Câmpulung Moldovenesc, jud. Suceava; **Rotaru Emilia**, Școala Gimnazială „Nicolae Petrescu”, Crivat, jud. Călărași; **Silvășanu Cristina Nicoleta** (prof. înv primar), Școala Gimnazială nr. 280, București; **Staicu Cristina**, Școala Gimnazială „Constantin Gurgu”, Gura Ialomiței – structura Luciu, Țândărei, jud. Ialomița; **Stoiculescu Liliana Cristina**, Liceul Tehnologic „Anghel Saligny”, Ploiești, jud. Prahova; **Stroe Angela**, Școala Gimnazială „Constantin Săvoiu”, Târgu-Jiu, jud. Gorj; **Tărcăoanu Mihaela Cătălina**, Colegiul Național „Calistrat Hogaș”, jud. Neamț; **Tomescu Ileana**, Școala Gimnazială „Miron Pompiliu”, Ștei, jud. Bihor; **Torge Nadia**, Liceul Tehnologic „Alexandru Borza”, Cluj-Napoca, jud. Cluj; **Tuchiac Maricela**, Colegiul „Vasile Lovinescu”, Fălticeni, jud. Suceava; **Tudor Andreea**, Liceul „Voievodul Mircea”, Târgoviște, jud. Dâmbovița; **Țifrea Rodica Florina**, Școala Gimnazială „Radu Vodă”, Fetești, jud. Ialomița; **Untaru Simona**, Școala Gimnazială Predești, Craiova, jud. Dolj; **Varga Nicoleta**, Școala Gimnazială „Avram Iancu”, Dej, jud. Cluj; **Văduva Amalia** (bibliotecar), Liceul de Artă „M. Sorescu”, Craiova, jud. Dolj; **Vișan Ramona**, Colegiul Național „Octavian Goga”, Sibiu, jud. Sibiu; **Vilceanu Angela**, Școala Gimnazială „Sfântul Nicolae”, Târgu-Jiu, jud. Gorj; **Vlădoiu Lucia**, Liceul de Artă „M. Sorescu”, Craiova, jud. Dolj; **Zaharia Jana** (bibliotecar) Colegiul Militar Liceal „Ștefan cel Mare”, Câmpulung Moldovenesc, jud. Suceava; **Zegreanu Vasilica**, Colegiul Național „Octavian Goga”, Sibiu, jud. Sibiu.

Cuprins:

<i>Festivalul cititorului atemporal Ești în trend și dacă citești</i>	4
<i>Tell a tale</i>	5
<i>Telling stories in the classroom: basig language teaching on storytelling</i> , by Richard Martin	6
<i>The Theater Has Been The Stage for the Discourse to Happen</i> , by Maria da Luz Nolasco Cardoso	10
<i>Become story-weavers together</i> , by Nancy Mellon	12
Simpozionul Național Ești în trend și dacă citești	
≈ Nivel gimnazial ≈	
<i>La taifas... în labirintul cărții</i> , prof. Macovei Carmen.....	15
<i>Universul copilăriei</i> , prof. Borocan Ecaterina și prof. dir. Borocan Constantin	18
<i>Labirintul lecturii</i> , prof. dr. Medan Gabriela	21
<i>Educarea copiilor pentru a iubi lectura și tradițiile românești</i> , prof. Dinga RUSANDA	25
<i>Lectura - „zăbăvă” pentru suflet</i> , prof. Vilceanu Gina Angela	26
<i>Bucuria lecturii</i> , prof. Melinte Mihaela	27
<i>Activitate deosebită a cercului de lectură</i> , prof. Anca Oprea și prof. înv. primar Silvășanu Cristina	28
<i>Cartea - leac pentru suflet</i> , prof. Morie Neli	32
<i>O dată-n viață!...</i> , prof. Dulică Iuliana Daniela	33
<i>O carte - o experiență</i> , prof. Modan Violeta	35
<i>Clubul de lectură - cartea de ... dincolo de școală</i> , prof. Călin Cristina Magdalena	37
<i>Poveștile Bunicii la Biblioteca Nemira</i> , prof. Bulai Mihaela	41
<i>Revistele școlare - o modalitate de promovare a lecturii</i> , prof. Staicu Cristina	44
<i>Halloween .... literar!</i> , prof. Finiș Anca și prof. Finiș Sorin	45
<i>Basmul toamnei</i> , prof. Kuschausen Cristina	47
<i>Lectura altfel pentru toți copiii</i> , prof. înv. primar Iordache Valeria	50
<i>Un joc fără limite - LECTURA</i> , prof. Iancău Raluca	53
<i>Joaca de-a personajele - urnă plină de amintiri</i> , prof. Cerghizan Nicoleta	54
<i>Cartea - o conversație cu un om deștept</i> , prof. Georgiu Iulia și prof. Varga Nicoleta	56
<i>Arta de a ne juca - exerciții de interiorizare a lecturii</i> , prof. Panduru Corina și prof. Popa Claudia	59
<i>Festivalul Internațional de povești - Magia Cuvântului, 2013</i> , prof. Kuschausen Cristina	61
<i>Despre cărți, copii și vise</i> , prof. Bîndiu Cristina	62
<i>Din lectură iei învățătură. Cercul de lectură „Miron Pompiliu”</i> , prof. Mangra Flavia și inst. bibl. Tomescu Ileana	64
<i>SUNTEM ROMÂNI, Miorița ne definește!</i> , prof. Popescu Ileana	65
Simpozionul Național Ești în trend și dacă citești	
≈ Nivel liceal ≈	
<i>Despre o altfel de nostalgie a zborului</i> , prof. Răcățăianu Florentina, prof. ing. Mărginean Maria	68
<i>AGREGA TORUL NAȚIONAL DE LECTURĂ, LA BISTRIȚA</i> , prof. Vasile V. Filip	70
<i>Proiectul didactic - aplicație „ATITUDINI” la clasă</i> , prof. Dragomir Marian	74
<i>Un CV, într-o machetă</i> , prof. Alexandru Alina	76
<i>Un profesor în căutarea elevilor ideali</i> , prof. Cîmpeanu Paula, dir. prof. Nistor Ionela	79
<i>Năzdrăvanul din povești. Atelier de lectură - doi ani de activitate</i> , prof. Iancu Ileana	80
<i>Lecturoromaniacii pe Strada Ficțiunii</i> , prof. dr. Chiribău Albu Mihaela.....	83
<i>Peregrin în Țara cărților</i> , prof. Cioran Mirela Nicoleta, prof. Vișan Ramona	84
<i>Insula Comorii - obiectiv turistic</i> , prof. Luca Laura, prof. Ducu Luminița, prof. Zegreanu Vasilica	85
<i>Ora de română - creativitate și formare</i> , prof. Oros Rodica	89
<i>Călătoria, ca exil - Vintilă Horia</i> , prof. Gela Enea	91
<i>Istoria unui cutremur vechi</i> , prof. Gabriel Nicolae	92
<i>Pentru priviri, un zâmbet larg cât zarea</i> , prof.dr. Petre Elena Ruxandra	94
<i>Citești, povestești ca să crești</i> , prof. Torge Nadia	97
<i>De la Présa Gutenberg, la mini-globalizarea revistei „EX LIBRIS MEIS”</i> , prof. Jianu Cătălina	99
<i>Adolescența literară</i> , prof. Gîju Laura, prof. Oprina Florina, prof. Manolache Odeta	101
<i>Istории cu cărți și cititori - Cerc, cititori și cărți...spre lumină</i> , prof. Ariton Gabriela	101
<i>Așa s-au născut noii cititori... la Câmpina anulul 2013</i> , prof. Enescu Ana	105
<i>Cercul de lectură „Prietenii cărții” - „Limbaje artistice”</i> , prof. Romaga Maria	108
<i>De la cercul de lectură, la proiecte E-TWINNING</i> , prof. Tuhiac Maricela	112
<i>Drumul lecturii prin bibliotecă</i> , prof. Ionescu Violeta, prof. Onescu Mirela	118
<i>Colaj de activități literare</i> , prof. Mocioi Daniel	118
<i>Povestea lui Harap-Alb: de la slovă, la machetă</i> , prof. Farcaș Angelica	120
Reflecții și confesiune	
<i>Importanța cititului în viața școlarilor</i> , prof. Țifrea Rodica Florina.....	122
<i>Strategii de lectură</i> , prof. Stroe Angela	125
<i>Ce, cum, de ce citim?</i> , prof. Buhaciuc Laura	126
<i>Profesoara necuvintelor</i> , prof. Chirteș Gabriela	128
<i>Lectura - chin sau plăcere?</i> , prof. Stoiculeț Liliana Cristina	131
<i>Vreau să știu, vreau să simt</i> , prof. Untaru Simona	132
<i>Hrană pentru spirit și suflet</i> , dir. prof. Rotaru Emilia	133
<i>Stând de vorbă cu natura</i> , prof. Tudor Andreea	133
<i>Partener la citit</i> , prof. Iancu Ionuț Marian	134
Gândurile lecturiișilor	
<i>Sunt o matrioșcă, un acordeon</i> , de Krantz Denisa	136
<i>Universul 1, În noapte, Universul 11, Cugetări</i> , de Krantz Denisa	137
<i>Se sting felinarele în orașul luminilor, Pentru M</i> , de Krantz Denisa.....	138
<i>Palatul fermecat</i> , de Adina Radu	138
<i>Educația face diferența</i> , de Rădulescu-Singuran Nicolae	139
<i>Întâlnire cu poezia</i> , de Crăciun Iulia	139
<i>Iubește cartea! Citește!</i> - o activitate culturală total dedicată cărții, de Băcăoanu Emanuela	140
<i>O altfel de școală? De ce nu?</i> , de Macovei Diana	141
<i>Cea mai frumoasă poveste</i> , de Borza Adelina	142
<i>Cărți citite - noi provocări. Autoportret de...cititor</i> , de Ivan Lorena Ștefania	144
<i>Kilipirim</i> , de Ghiuzan Iuliana	146
<i>Ai succes dacă...!</i> , de Boțoman Iulia	147
<i>Literatura - o punte către formarea personalității</i> , de Damian Armando	148
<i>Secretul succesului</i> , de Ene Iris	149
<i>Îmi place să citesc! Dar ție?</i> , de Giroveanu Radu	150
<i>Mărturisiri</i> , de Raicu Maria-Georgiana	151
<i>Poarta către imaginație</i> , de Țiței Ana	152
<i>Cărțile care schimbă vieți</i> , de Daniș Claudiu	153

Festivalul cititorului atemporal Ești în trend și dacă citești

Un proiect de promovare a lecturii prin intermediul activităților cu caracter sincretic, finanțat de Centrul Cultural Județean Arad, în parteneriat cu Asociația Împreună suntem viitorul, Casa Corpului Didactic "Alexandru Gavra" Arad, Liceul cu Program Sportiv Arad, Liceul Teoretic „Gheorghe Lazăr” Pecica și Cenaclul Lucian Emandi, Pecica

Festivalul cititorului atemporal Ești în trend și dacă citești a debutat timid, în anul 2010, doar la nivel județean, fiind finanțat încă de la prima ediție de Centrul Cultural Județean Arad. În emisiunea Atitudini, difuzată de un post local de televiziune am fost întrebată cum s-a născut acest proiect, iar răspunsul meu a venit imediat: «Acest proiect s-a născut din dorința de a promova activitățile literare desfășurate în instituțiile școlare din întreaga țară.» Astăzi, realizez că acest proiect s-a născut cu adevărat dintr-un alt motiv: pasiunea pentru lectură și din dorința de a avea oameni în jurul meu cu care împărtășesc aceeași dragoste față de literatură.

Astfel, de la întâlnirile cercului de lectură „În lumea cărților” desfășurate încă din anul 2009, a debutat primul proiect județean, „Ești în trend și dacă citești - Pe urmele personajului meu preferat”, care s-a desfășurat în perioada mai-decembrie 2011. După un an, proiectul s-a extins la nivel național în urma unei finanțări de 5000 de euro oferită de SC OMV Petrom SA, în cadrul platformei Țara lui Andrei, un program de responsabilitate socială. Festivalul cititorului atemporal „Ești în trend și dacă citești” a realizat o cercetare privind evoluția basmului prin proiectul „De la puterea buzduganului, la farmecul ghiocului”, un proiect finanțat de Centrul Cultural Județean Arad. În anul 2013, promovarea lecturii prin intermediul activităților literare cu caracter sincretic a continuat sub aceeași denumire și se bucură de o participare a 56 de instituții de învățământ și biblioteci școlare din municipiul București și următoarele județe: Alba, Arad, Argeș, Bacău, Bihor, Bistrița-Năsăud, Botoșani, Brașov, Buzău, Călărași, Cluj, Dâmbovița, Dolj, Galați, Gorj, Ialomița, Maramureș, Neamț, Prahova, Sibiu, Suceava, Sălaj, Vâlcea.

Datorită acestui număr impresionant de participanți și a activităților desfășurate, proiectul și-a atins toate obiectivele vizate. În anul școlar 2012/2013, la nivel național, cadrele didactice au desfășurat numeroase activități literare ținând cont de specificul vârstei, iar la nivel liceal, cadrele didactice de limba și literatura română au profitat și de profilele instituțiilor de învățământ în care își desfășoară activitatea. Astfel, au avut loc numeroase întâlniri cu scriitori contemporani, dramatizări, proiecte interdisciplinare, cercuri de lectură (cele mai întâlnite forme de desfășurare a activităților literare), activități cu ocazia diferitelor evenimente istorice sau sociale, excursii tematice, vizite și activități desfășurate în incinta bibliotecilor, a librăriilor etc., editarea revistelor literare sau școlare; într-o expunere lapidară aș putea spune că profesorii de limba și literatura română, învățătorii și bibliotecarii profită de orice ocazie pentru a promova lectura, încercând să găsească o modalitate cât mai atractivă. Toate proiectele realizate de colegii mei din întreaga țară sunt expuse în prezentul număr al revistei, aceasta facilitând un veritabil schimb de experiență.

Prezenta lucrare cuprinde lucrările participante la Simpozionul Național Ești în trend și dacă citești, desfășurat în cadrul Festivalului cititorului atemporal Ești în trend și dacă citești, desfășurat la Arad, în perioada 8-10 noiembrie 2013. Festivalul s-a bucurat de participarea a 76 de cadre didactice și 26 de elevi din 24 de județe.

Participanții au demonstrat că „universul este o imensă carte” și numeroși tineri au decis să desfășoare numeroase călătorii printre rândurile cărților.

Tell a tale

Tales to laugh at, tales to wonder at (Richard Martin)

Anul acesta, am avut onoarea să avem trei participanți străini în cadrul *Festivalului cititorului atemporal „Ești în trend și dacă citești”*. Tema festivalului a vizat activitățile literare interdisciplinare și de aceea am invitat pe Richard Marx, Nancy Mellon și Maria da Luz Nolasco Cardoso, trei oameni de cultură din diferite domenii. Prin articolele lor, cei trei invitați ne-au împărtășit experiențele lor din diferite activități care au vizat literatura, arta cuvântului.

Richard Martin, Germania

Cu o activitate de 30 de ani ca profesor la Edith-Stein-Schule, Darmstadt și storyteller și-a dedicat întreaga activitate magiei cuvântului. Programul său: *Tell a tale*, a fermecat întreaga lume, participând la festivalurile internaționale din India, Hong Kong, New York, Austria, Singapore etc. cu scopul de a promova farmecul poveștilor cu tâlc. Puteți vizita site-ul lui: http://telltale.eu/tales_all.html

Maria da Luz Nolasco Cardoso, Portugalia

Pictor și muzeograf a avut o frumoasă experiență de a realiza designul unei cărți pentru copii. Pentru prima dată, am întâlnit-o în Arad în cadrul întâlnirii internaționale CreArt când mi-a vorbit cu mult entuziasm despre proiectul la care a participat. În cadrul articolului său, ne destăinuie sentimentele sale, așa cum le-a resimțit din perspectiva unui artist plastic.

În prezent, lucrează la *Museum Of Aveiro*.

Nancy Mellon, SUA

Scriitor și storyteller a crezut în puterea terapeută a cuvântului, ajutând numeroși copii și adulți. Am avut ocazia de a primi trei cărți scrise de Nancy Mellon în care am descoperit sensibilitatea și căldura deosebită a scriitoarei: *The Knottles, Storytelling & The Art of Imagination, Storytelling with Children*. Puteți vizita site-ul ei: www.healingstory.com

Telling stories in the classroom: basing language teaching on storytelling by Richard Martin

The photo shows the blackboard list I wrote this morning with my 7th class (i.e. 13-year-olds in their 3rd year of English). It was the last lesson of the school-year and we were remembering some of the tales they had heard. Then the bell for the end of the lesson cut us short: "But Mr Martin, there were a lot more stories we haven't got on the list!"

Having been a teacher of English in a German secondary school for many years, storytelling has naturally become a major element in my language teaching. Although I do not dispense with the school textbook entirely (we all of us run out of inspiration on occasion), the majority of what a class learns in terms of grammar and vocabulary comes from the listening, speaking and writing activities arising from my storytelling. Much of the written tests are based on the free-writing skills which the students have learnt from the storytelling, too.

Decades of classroom work, every day, have been a splendid opportunity to develop new methodology drawing on storytelling. My teacher-training workshops are based not on theories, but on what I have found to be effective in helping learners to learn.

Some of these ideas and activities are shown attached to the tales listed on my website. But as my last school summer holidays are beginning (I shall retire from school 12 months from now), I hope this page outlines for other teachers some of the ways in which storytelling can be used in the classroom. In part, the page also aims to address some of the questions and needs I often notice in the teacher-training workshops I lead.

In no way is this meant to be prescriptive: there are many different possibilities to use storytelling. Rather, it is intended to be a brief description of the ways in which storytelling has slowly evolved in my own teaching. Hopefully, it will also enrich yours.

It is worth stressing at this point that the teaching ideas outlined here are equally applicable to adult learners - storytelling really *is* for everybody. Although my day-to-day teaching is with teenagers, I have previously taught adults and many of the teacher-training workshops are specifically aimed at teachers of adult learners. Never make the mistake of assuming that adults will not want to listen to a story. Just try telling one and see how avid they are!

Listening

I first started teaching English as a foreign language in the late 1970s. Then much current methodology stressed the primacy of getting the student actively to speak and the teacher above all to facilitate that oral activity. As I began using more storytelling, naturally my students were spending increasing amounts of lesson time listening. But clearly this was not passivity.

Instead I saw that one of the greatest advantages of telling folk tales to students is that they really want to listen. The material is so strong, particularly in contrast to most of the vapid material which constitutes virtually all school textbooks. (And I have written my own share of texts for textbooks over the years.)

Because students want to listen, they will strive to comprehend, even when the language level is above what they fully understand. This situation is similar to how a child learns their

mother-tongue: the desire to follow the story encourages a process of working out what unknown elements in the narrative mean to gain a global understanding. I sensed that this listening is the ideal way to provide extensive and intense input of linguistically rich language. Years later I encountered the ideas behind Total Physical Response (TPR) methodology, and met the pedagogical justification for what I had long been doing instinctively.

Of course, such an approach will only work if storytelling is a regular and major feature of the classroom situation. Moreover, the listening is not the sole element: there is much more to support the learning process.

Talking (not telling) - participating

Although the storytelling restored a more balanced amount of listening to the classroom, talking naturally remains a fundamental aspect of any language-learning process. However, I have found some teacher-training workshop participants conclude that this means their students should soon be telling stories in class. Yet this has never been my aim.

Of course students can, and should, be included in the storytelling process; the artform is above all an interactive one. The participation methodology in *The Strongest of Them All* drew on the wonderful work of others like Margaret Read Macdonald and Andrew Wright. But the talking in my classroom initially arises in large part from *my* storytelling, be that as partner work, small groups or whole class discussions, rather than students "telling a story as a storyteller". That responsibility in the early years of the foreign language classroom remains with the one person who has the linguistic competence to make that telling powerful: the teacher.

That said, my students know that listening to a story in class always entails an additional piece of homework: they should tell the story to someone who does not yet know it. That is not so contradictory to what I have written above, in as much as this is usually a personal one-to-one retelling, and the students are free to tell it in whichever language they wish. I find students invariably report the next lesson that they enjoyed the telling. As they learn more language, many try telling it at least partly in English. (When explaining my methods to parents at parents' evenings, I ask them to be good listeners and **not** to provide language correction when their child tells them a tale!)

The **Last-Line Race** associated with the "The Old Woman and her Pig" is a good example of a talking activity for the classroom. The teaching suggestions with "The Clever Farmer" offer talking as well as writing activities, as does the **hot seat** activity shown with "Mr Fox".

Vocabulary

As a storyteller, the importance of words is obvious. Hence vocabulary extension is a fundamental element of language acquisition. For me, this also means training students to keep a vocabulary book handy on their desk and actively collect words. Unfortunately, that process of training is usually a long and sometimes unwelcome one. Yet it is essential, as is developing the recognition that those words, once collected, need regular learning if they are to move from the passive to the active vocabulary. Yes, regrettably work is required to learn a language, even with storytelling! Nonetheless, the power of the material does provide an incentive to doing the necessary work.

After telling a tale I usually collect words from the students that they recall. I try to space these out on the blackboard to place them chronologically in the story. This creates a basic skeleton of the tale, and is a convenient opportunity to address any problems of understanding the plot or clarification of particular words. In my experience, most of the vocabulary will be offered by the students, but I can easily fill in any which I feel should be highlighted.

For younger students where writing is not yet appropriate, verbally collecting and chanting some of the vocabulary used would be an alternative.

Grammar

As any language teacher knows, grammar is not something which can simply be introduced, practised with a few exercises and is then magically incorporated into the students' own language production. A few talented learners may be able to do that; for the vast majority it is a slow and fitful process of gradual acquisition. Storytelling, offering a rich range of grammar, is an ideal and highly flexible opportunity to focus students' attention on both new structures and revision. While collecting vocabulary as described above, the current grammar can easily be demonstrated. During the first few years my focus, like that of most teachers, would include phenomena such as tenses, negative and question structures, conditionals, adverbs/adjectives, modal auxiliary verbs, the passive, reported speech: items easily picked up in so many stories.

Some tales naturally lend themselves to highlighting particular structures; all the conditionals are often a prominent feature in folk tales, for example. Others, while not necessarily an essential part of the story, can easily be pointed out. For example, the different role of adjectives and adverbs.

Writing

Writing is an essential part of the continuous process of consolidation which typifies most language learning. It brings together the vocabulary and grammar learnt and allows the student to experiment with active communication while reflecting on various linguistic options. Linked to the power of storytelling, it can also be highly enjoyable.

Following a story, it is easy to improvise short written exercises which highlight relevant grammar. This might be a simple, spontaneous re-working of a textbook exercise utilising the plot of the tale. Rarely do I ever prepare this beforehand; one knows what the class is currently working on, recognises a possibility and it is enough to write one or two examples on the blackboard (often generated by the students), and then the class can write a couple more in their exercise books. Short, frequent and relevant written practice.

Students will soon want to write longer texts. Following a story and subsequent vocabulary collection, it is a simple matter to divide the plot into different sections and apportion those around the class as individual or partner work. This provides an opportunity to discuss narrative conventions: paragraphing, use of tenses, direct speech, etc. The writing can be a straightforward re-telling of the tale, or as students advance, perhaps a transformation to a different narrative perspective (the king tells the story of his daughter's rescue by the hero, for example). A group story can be created and illustrated, as this wonderful example shows, "The Woman and the Skeleton". Here is an example of a text written by an older student following an activity arising from "Death and the Gardener". Another example is "Beth Gellert".

When I first began to move away from textbook-based teaching and experiment with free writing in the classroom, I noticed that some students played safe and tended to use simple structures. This might be simply because they were easier, perhaps also an attempt to avoid mistakes by using more complex language.

My response was to write a **Language Check-List**. I think I first met the idea from Mario Rinvoluceri: offering grammar which the student could then fill with their own content. When I consider my students ready, each has a photocopy of the check-list to use when practising free writing. They are encouraged to select from the list those structures they can incorporate in their own writing. They can compare to see that the structures are correct, even tick their list as another point is included. Naturally this does not preclude mistakes. But it does increase

awareness that language has a wider range of possibilities and gradually develops the ability to use more of that actively.

The language check-list is my input for free writing. The second list is one gradually created by the individual student: we call it the **favourite mistake list**. Mistakes are rarely made once, corrected, and then never repeated. Like all teachers, I hand back written work with the mistakes highlighted, and invariably my students immediately recognise the vast majority of errors they have made. So often their reaction is "Oh, I've done it again!". This can easily develop into the conviction that they are always going to make that particular "stupid" mistake. In an attempt to cut through this defeatist view, the student's first task on receiving their written work is to go through the mistakes I've marked and cross out with a pencil all those they understand to be wrong. If that understanding is there, I maintain that they had actually "almost learnt" the language before, even if a mistake was still made. Since the correct form is actually understood, the student did not really need to make the mistake. (Admittedly this is a rather simplistic contention. Nonetheless, it is a very helpful one.) Having crossed out the unnecessary mistakes, the student can then count up those left which had to be made because that element of the language had never been learnt or understood properly. If the marking scheme involves a mistake index (mistakes in relation to word total), a new index can be worked out and written down: "This is what I could have written".

I like students to maintain a list of these personal favourite mistakes: favourite, because they like them so much they keep making them. The best way is to write them out as the original mistake, with a suitable correction on a facing page. This list is to be actively used every time the student does any free writing; looking through the list and recycling as many mistakes as possible - now in the correct form, of course. As with the language check-list, students simply take the structure and modify the content according to the new writing.

In my experience students usually need some time to develop an understanding of how to use both of these lists effectively. Above all, many need some time to accept their personal responsibility for the improvement of their written language. Yet that is true of much of teaching.

When story-based writing has been produced, students are invariably keen to read what others have written. They should be given frequent opportunities to do this. It can start as partner or small-group phases, or the texts can be left on the desks and all move around the class for a while to read. Here students can be encouraged to identify and tick good language (as well as sometimes offering corrections). As with using the lists, the ability to do this effectively will rarely come without some training, which may take months. But it is worth the time and effort. Such a reading phase usually ends with one or two being chosen to be read aloud, an ideal opportunity for the teacher to comment on good points and also mistakes.

Testing

My classroom teaching involves grading. The written element consists of four tests during the school-year, tests which I can largely design myself. Naturally, free writing plays an increasing role in my tests. Indeed, the students are well aware that free writing we do in class and for homework is to be seen as practice for the tests. While the free writing is not always directly related to storytelling, the preceding practice has invariably been so. Moreover, what I regard as a "pure" storytelling test is always my aim when I feel the class has had sufficient training to be able to show how good their English is in a freely-written text.

Such a test might consist of my telling the first half of a folk tale like the Grimms' "Mother Holle". Here the "good daughter" is cast out into the world, yet her goodness leads to

her successful response in certain situations and reaping the eventual reward. At the point when the "bad step-sister" sets out to find such a reward for herself, I stop my telling and the students have about 30 minutes to write their own continuation. Of course, the students know that here this is an English test, and it does not matter whether they finish their story or not. Rather, the priority is to use the writing to show how good their writing skills have become. The test sheet handed to each student contains a short check-list (without examples) to remind them to include a variety of tenses, a range of structures like negatives, questions, modal auxiliaries, conditionals, passive, etc. Any vocabulary specific to the particular tale can also be added to the sheet.

Of course, such a test is preceded by practising with similarly structured folk tales. The English folk tale "Three Heads in the Well" or the Irish tale "The Legend of Knockgrafton" are further examples of this tale type.

Try it yourself

The above outline is neither complete nor prescriptive, but is intended to encourage your own experimentation and discovery. So start telling your students a tale: you might even all live happily ever after.

Bibliography:

- http://telltale.eu/tales_all.html
- http://telltale.eu/recordings_video_strongest.html
- http://telltale.eu/tales_woman_pig.html
- http://telltale.eu/tales_clever_farmer.html
- http://telltale.eu/tales_mr_fox.html
- http://telltale.eu/tales_woman_skeleton.html
- http://telltale.eu/tales_death_gardener.html
- http://telltale.eu/tales_beth_gellert.html
- http://telltale.eu/downloads/language_check_list.pdf
- <http://www.authorama.com/grimms-fairy-tales-21.html>
- <http://www.authorama.com/english-fairy-tales-46.html>
- http://www.celtic-twilight.com/ireland/yeats/fairy_folktales/legendofknockgrafton.htm

The Theater Has Been the Stage for the Discourse to Happen!

O Teatro Aveirense foi o palco de processo ao discurso!

by Maria da Luz Nolasco Cardoso

It was a writer and playwright called Claudio Hochmen. In Argentina, he once said to me that he had a dream. I was curious to know what could it be. So, the dream was to edit a book. A book telling the meaning of the seven week 'days in a story to all children, ones of those could be his son, a boy called Lautaro. The reason is simple: Lautaro should be out for a week in order to spend time in a holidays activity but it was it's first time way from his father, Claudio, so to him, the pain to be so far was very hard to embrace. Writing was the solution!

My self, as director of the Aveirense Theater and close to this dramaturge, gave to Claudio the chance to edit the story. So, knowing the story and as well the effervescence emotions of Claudio Hochman, we decide to begin the hard work of getting the book production on wheels.

Claudio wrote a nice story for seven days since Sunday until Saturday. A seven days story about how can we manage our feelings for a child and what can be the name for this emptiness in our heart. In Portugal there is a special word, without possible translation, for this feeling... "saudade".

A lot of singers, chant this word in different ways and with a unique sense of emotion. *Saudade* is this kind of universal word without one simple translation but with a multilevel meanings and a multidimensional visual images.

In decide to develop inside the theater a workshop with young people coming from arts and design disciplines, from a local secondary school. The Aveirense Theater should be the stage for the discourse to happen. The Theater is a nice and centenary building dedicated to the culture in the city of Aveiro and because its spaces are so magic for everyone, persons who come, can develop a beautiful ideas inside those huge walls without frontiers for the thought.

I began inviting a teacher of Illustration link within the University of Aveiro, Joana Quental and she gave to me a name of a scholar, Ana Biscaia, a very young illustrator at the time. She would be the artist coordinator of the workshop and her task, a very demanding one, should be to generate the dynamics of work and ideas between artists in order to obtain the most variable and unexpected work created from and throughout the word "*Saudade*".

I can tell that it has been a very experimental edition of arts design and the purpose should be an open discourse for those youngsters artists in a stage of creativity. This happens in 2009, during Spring and for the period of school holidays.

The workshop has worked for 10 days. Although, we realised that some more weekends should be occupied by preparing designs, compositions and the works selection.

The methodology was a little beat in a growing intuitive method and the time we dedicated to this creative activity has been growing gradually and according to the group needs.

We reserved a space for that with characteristics that were special: a huge walls and a nice view for the landscape are the resident conditions and as well as a natural and strong lighting coming from de zenithal position of a room window allocated up to the top.

All the process of creation and illustration at the Theater took place under the orientation of Ana Biscaia in a good articulation with a group of seven artists, near by Claudio and with me, indeed.

Ana Biscaia is a young illustrator co-responsible for the project coordination within the dramaturge Claudio Hochman, the writer, and my self as a managing person in order to edit and publish the book "*Saudade(s)*", the ultimate result of the seven week day story and the youngsters creativity in design and arts.

A nice group of seven students of arts are been the chosen illustrators were chosen. During the workshops, took also place a Festival of *Arte Dramática de Aveiro* - Festival for Dramatics arts, occurred between the 27th of April to the 2nd of Maio, in 2009. So, the Festival gave some ambience to the workshops and functioned as motivator factor in the creative process.

During the three first weekends of March, they made workshops with Ana Biscaia and the students: Patrícia Guerra, Cláudia Loureiro, Sara Santos, Nuno Nolasco, Daniela Correia, Rita Moniz e Arianna Vairo. One of the illustrators, Arianna, an Italian

schoolgirl, has been collaborating to a distance level - throughout webcam video conference - between Portugal and Italy.

At April 12th, the final workshop happens and a final selection has occurred to choose the illustrations for the book.

During the workshops we had some interesting debates trying to materialize ideas for the book, looking for the conceptualized meaning of "saudade".

The Theater was the stage for the discourse to happen.

O Teatro Aveirense foi o palco de processo ao discurso.

The illustrators have been the soul of all work and the strim of our thoughts.

strongest of feelings - *Saudades....*

By the hand of Ana Biscaia the artists were able to catch the thinking of Claudio Hochman. By the hard work of designing a lots of draws and a lot of ridings matters related with the topics - with the thesaurus of words - the creators have been able to produce thousands of nice ideas and materialized illustrations.

It was an amazing experience.

Thanks to all, a look on the images we had fixed in paper, for the future of the Humanity - a Book - for a Child, which is a book for the world and for our more

Grata/ Grazie.

Become story-weavers together

by Nancy Mellon

Is it possible to slow down the undigested words that are rushing at our minds and finger-tips? What would it take for us first to feel our words circulating from the stars through our ears and hearts and toes, and to catch them rising up from the earth beneath our feet? Well-tuned language provides the best defense against the electronic devices that can interfere with health.

Research has taught me that every organ of the body listens to words, and to what lives behind our words. Everyone benefits from well-formed sentences. Grammar grounds and upholds us, like the earth resonating in our bones. The rhythmic, musicality of language streams like blood in our body and soul, warming and lifting our spirits. Our words can command health or disease. They can interfere with bone health, and erupt even years later as nerve-based diseases and skin disorders. They can produce heart trouble. They can afflict spleen and the natural flow of pancreatic and stomach enzymes, and leave us starved.

Yet words also can nourish, and encourage good digestion. They can heal. They can awaken curiosity and joy. Running through our veins night and day, they can quietly and powerfully sparkle and dance us to life. Tremendous vitality lives in the roots of your Romanian language and literature. It is yours to discover and to nurture!

Like many others, I grew up in the USA with a variety of ethnic roots that were largely suppressed. I gradually learned to recognize my extensive cultural heritage. It has given me special joy to discover my Celtic roots, although new sensations and thoughts occur to me through

whatever stream of language I am privileged to experience, --French, Portuguese, Romanian, Russian, Chinese --.

When I was fifteen years old I won a little magenta radio by selling magazines. It was a sensitive time in my development when several of my brothers' voices were changing, and when my father, for his own reasons, objected to hearing my voice. I didn't turn on the radio often, but one early Saturday in spring, I was transformed by listening to a play by George Bernard Shaw, the great Irish playwright. My whole being expanded in this unexpected bath of words. As the voices streamed through me, my voice actually changed. It was not the content so much as the word music that had deeply touched a wellspring in my soul. From then on, I found myself listening within and around me to the great Celtic soul. I spoke and wrote with new verve and vocabulary and phraseology. My boyfriend kept telephoning to say: "I just want to hear your new voice."

World literature calls as never before to children, and to us all! My friends, speak stories aloud! Even if no one in your family reads great literature aloud, or is a storyteller, be the first! Form a reading club, or a storytelling club that meets regularly. Practice reading aloud to yourself!

When I was teaching young children, at reading time the whole class became "a family" together. This was great fun, and helped us all to enjoy the different reading abilities in the group. We would sit in a big circle together and I would pretend to be a grandmother with tired eyes. I would say, "Who is going to read to us today? Who wants to be the father and mother? Who is the oldest reading child in our family today? . . . Who wants to pretend to be too young to read?" The children would light a candle, sometimes sit on each other's laps, and take turns reading a whole story to one another. The more advanced children would help the others to sound out words. Sometimes they would ask "Grandmother" to define a word for them.

I was overjoyed recently to discover two of my teen-age friends reading a powerful novel aloud to one other. They were taking turns sharing a fabulous flow of words while they did hand-work. Day by day in the afternoons she wove a beautiful strap for his guitar, and he slowly sanded a small harp for her. They loved the novel, the work of their hands, and one another. Meeting and reading was a love ritual for them.

I was privileged to meet a kindergarten teacher from South Africa who had been so violently beaten by her husband that she entirely lost her ability to speak. This beautiful woman subsisted silently in a hospital for two years. At last a visiting physician gave her a beautiful volume of poems and plays by William Shakespeare, and a dictionary, and a prescription to read every day. She knew very little English at the time, yet obediently began to read as best she could, and to look up the meaning and pronunciation of the words. It was through sounding out these strange and wonderful Shakespearean words and phrases that her voice returned! Today she is protected from her former husband, and takes hundreds of children into her caring protection, nurturing their sense of story and language. Now she speaks wonderfully.

Well-spoken words, like music, can encourage love, wisdom and healing vitality. These days a more and more broken and abbreviated style challenges the eloquence of beautifully turned phrases, and the dignity of well-formed narratives. Does language lack richly humane timbre and warmth in your household and classroom? Please stand up and champion words to sustain our humanity!

Become story-weavers together, and let your healthiest voices be heard!

Simpozionul Național Ești în trend și dacă citești ≈ Nivel gimnazial ≈

La taifas ... în labirintul cărții

Prof. Macovei Carmen

Școala Gimnazială Albești, jud. Botoșani

Motto: „Cartea este o făgăduință, o bucurie, o călătorie prin suflete, gânduri și frumuseți”
(Tudor Arghezi)

Lectura operei literare oferă reale virtuți formative, contribuind la transformarea elevului dintr-un element care contemplă într-un factor dinamic și activ, capabil să recreeze o lume nouă, izvorâtă din paginile cărții citite. Lectura cărții, a acestui firicel numit rând dintr-o pagină, sapă cu adevărat în mintea umană în liniște, dând prilejuri de reflecție, făcând adevărate conexiuni neuronice, numai astfel formându-se adevărata cultură și inteligență.

Pentru ca elevii să redescopere frumusețea textelor literare și, implicit, să-și dezvolte sensibilitatea și capacitatea de asimilare a ideilor exprimate atât de plastic de scriitori, se impune identificarea unor modalități de stimulare a interesului pentru lectură al elevilor, cum ar fi: șezătoarea literară, cercurile literare, medalioanele literare, zodiacul literar, concursurile pe teme literare, expozițiile de carte, excursiile literare, expozițiile de carte, atelierelor de creații literare, etc.

În toate activitățile literare pe care le-am realizat cu elevii mei, am avut ca scop educarea gustului pentru lectură prin participarea la activități extracurriculare pentru că, prin cultivarea plăcerii de a citi și a interesului pentru lectură, elevii își pot îmbunătăți situația școlară, dar și dezvoltarea personală și intelectuală.

Unul dintre cele mai plăcute și eficiente proiecte dedicate lecturii a fost proiectul **Cercului literar „Maria Baciú”** care a adus o mare contribuție la descoperirea și stimularea talentelor și aptitudinilor elevilor, la cultivarea pasiunii pentru artă, în general, la educarea elevilor pentru folosirea plăcută și utilă a timpului liber, la dezvoltarea imaginației creatoare și a sensibilității artistice, la încurajarea inițiativei și independenței în acțiune și la stabilirea unor relații mai apropiate între mine și elevii mei, la dezvoltarea propriei personalități și la stimularea realizării și prezentării propriilor creații artistice. În cadrul cercului literar, am realizat diverse și atractive activități: **„Scena este a mea!”- dramatizări** prin care sunt valorificate texte literare, activități prin intermediul cărora elevii își dezvoltă gustul pentru arta teatrală, pătrund în profunzimea, frumusețile și subtilitățile operelor marilor dramaturgi, își dezvoltă simțul critic, aptitudinile, capătă încredere în potențialul lor; apropiind elevii de teatru, de fapt, formăm și publicul de mâine care, înzestrat cu o cultură teatrală, va face teatrul să trăiască. Cu mari emoții, plăcere și dăruire, elevii mei au urcat pe „scenă” și au intrat în pielea personajelor din „Vizită...”, „Două loturi”, „Amintiri din copilărie”; au fost momente memorabile...

Excursiile literare, foarte dragi elevilor, au fost organizate în locurile în care s-au născut și au trăit scriitorii, în muzee, case memoriale sau în mediul natural și social al unei opere literare. Toate datele și informațiile dobândite prin excursie au fost valorificate prin forme variate de activitate creatoare: am realizat expoziții de desene, dar, mai ales, compuneri literare, cele mai reușite fiind publicate în revistele clasei „Bobociei”, „Floare de dor”, „Voluntari la 14 ani” și „Gaudeamus”. Astfel, am văzut împreună Ipoteștiul lui Eminescu și „Iacul cel albastru/Încărcat cu flori de nufăr”, Humuleștiul lui

Creangă și „Ozana cea frumos curgătoare și limpede ca cristalul”, Bojdeuca din Țicău unde se întâlneau Creangă și Eminescu, Casa lui Dosoftei din Iași unde se află a doua tiparniță din țara noastră, teiul lui Eminescu din parcul Copou din Iași, Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași, mormântul Veronicăi Micle.

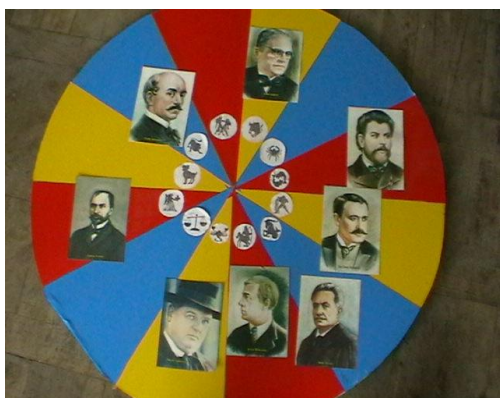
Medalionul literar „Mihai Eminescu”, ajuns la a șasea ediție, s-a desfășurat în cadrul **șezătorii literare „Ce frumos torcea bunica!”**. L-am omagiat, astfel, pe „Poetul nepereche”: am vizionat un material despre viața și opera lui Eminescu, s-au prezentat referate, s-au ascultat versuri eminesciene recitate de mari actori, muzică pe versuri de Eminescu, am realizat o expoziție de desene, s-au prezentat creații ale elevilor prin care era omagiat „Lucașul poeziei românești”, s-au prezentat referințe critice, s-a organizat un concurs de recitare și, ca la orice șezătoare, am lucrat: unii au cusut, alții au croșetat, alții au tricostat, iar alții au realizat rogojini din pânși de porumb.

Zodiacul literar este o modalitate inedită de a-i determina pe elevi să citească. Elevii trebuie să găsească autori din literatura română și universală cu care sunt ei în zodie. Vor stabili caracteristicile acelei zodii, vor vedea asemănările, vor găsi date biografice și bibliografice și vor citi cel puțin o operă a aceluși autor, după care vor realiza fișa de lectură. Produsul final al acestei activități este portofoliul.

Atelierul de creații literare dă posibilitatea elevilor creativi să-și prezinte creațiile literare și plastice.

Publicațiile literare școlare sunt revistele care concretizează activitatea cercurilor literare, stimulând lucrările de creație ale elevilor, valorificând rezultatele muncii în colectiv și dezvoltând dragostea și devotamentul elevilor față de școala în care învață. Împreună cu elevii mei, am realizat patru reviste școlare: „Bobociei”, „Floare de dor”, „Voluntari la 14 ani” și „Gaudeamus”, reviste ce sunt înregistrate la Biblioteca Națională, având cod ISSN.

Expoziția de carte este o activitate desfășurată, de regulă, în colaborare cu biblioteca școlară sau cu bibliofili. Deosebit de atractivă și interesantă, dar și inedită, a fost o expoziție de carte veche, papirus și pergament pe care am

realizat-o în cadrul programului „Școala altfel” în colaborare cu bibliofilul Constantin Adam din Botoșani.

Alte tipuri de activități pe tema lecturii sunt cele prin care se omagiază diferite zile internaționale.

Sub egida „Limba noastră-i o comoară”, a fost omagiată Limba Română pe 21 februarie 2013 cu ocazia **Zilei Internaționale a Limbii Materne**. De muzicalitatea și frumusețea limbii române ne-au convins elevii clasei a VII a A care și-au exprimat dragostea față de limba maternă prin creații literare în versuri și proză, prin creații plastice și prin recitări. Am vibrat cu toții simțind acel suflu românesc revărsat din versurile lui Grigore Vieru și ale lui Adrian Păunescu, am simțit românismul din noi, am tresărit de trăire și simțire românească.

Cel mai emoționant moment a fost acela în care elevii au stat de vorbă cu **poetul Costel Zăgan** care a recitat din creația proprie și care a subliniat faptul că „limba noastră-i o comoară”, o flacăra vie ce arde românește și ne luminează sufletul, înnobilându-l. Printr-o trăire aparte, a divinizat limba noastră și, ca un „bijutier” al cuvântului și al limbii române, ne-a îndemnat să simțim și să trăim românește.

Sub genericul „**Să fie pace în lume!**” elevii clasei a V a A au sărbătorit pe 21 septembrie 2013, **Ziua Internațională a Păcii**. Înțelegând că menținerea păcii este idealul tuturor oamenilor de pe Pământ care văd cât de necesară, dar și cât de amenințată este astăzi Pacea în lume, elevii au desfășurat diferite activități pe parcursul cărora au creat versuri și proză dedicate Păcii, au selectat citate și poezii din literatura română și universală, au realizat desene și postere în care au surprins nuanțele și beneficiile Păcii, dar au conștientizat și faptul că lipsa ei poate duce la distrugerea omenirii, după cum spunea Robert Simion în frumoasa sa poezie: „Și dacă nu o prețuim/ Am putea, chiar, să murim”. Au aflat și au învățat cum se spune pace în multe limbi și au desenat Porumbelul Păcii. S-au documentat despre Premiul Nobel pentru Pace și au aflat care au fost personalitățile ce au obținut acest premiu încă din anul 1901. Pentru că Pacea reprezintă o valoare incontestabilă pentru toți locuitorii Terrei, adică pentru cele aproape șapte miliarde de oameni, elevii, cu Porumbelul Păcii în mâini, au invocat Pacea cu glasurile și sufletele lor de copii: „Hai să strigăm cu toți în cor: /Vrem Pace, nu furtună!/Și poate-or să audă cei/Ce seamănă doar ură!” zicea, în versurile sale, eleva Adina Lău pentru care pacea înseamnă „liniște, ciripit de păsărele, zumzete de albine, licăriri de soare, glasuri cristaline de copii, lumină și zbor alb de porumbei”.

Produsele activităților din cadrul cercului de literatură pot fi: compuneri, eseuri, poezii, revista școlii, portofolii, ziare locale, albume foto, iar diseminarea activităților pe teme literare poate fi făcută prin prezentarea unor spectacole, expoziții cu creațiile elevilor, evidențierea elevilor participanți în cadrul festivităților de premiere.

Universul copilăriei

Prof. Borocan Ecaterina și director prof. Borocan Constantin
Liceul Tehnologic „Alexandru Macedonski” Melinești, jud. Dolj

Copilăria trece prea repede . Oare , cât de lungă ar trebui să fie pentru a ne mulțumi ?
Eh ! Copilărie ! Jocuri cu păpuși , cu mingi , de-a mama , de-a tata ... și câte și mai câte ! Când

ești copil călătorești în țara viselor , țară fermecată în care te răpește Moș Ene și te duce pe nesimțite la capătul pământului , pe fundul oceanelor adânci sau spre planetele risipite în univers .

La această vârstă totul ți se pare frumos și bun , nu știi dacă ai visat sau ți-ai închipuit un lucru , nu reușești să faci diferența între vis și realitate . Crezi în balauri și-n zmei , în cotoroaște hapsâne , în zâne , totul ți se pare cu putință . Este timpul magnific , fără griji , fără deziluzii , fără speranțe deșarte , este timpul când visăm mult , când alergăm la întrecere cu fluturii pe câmp , când jocul este activitatea fundamentală . Ce copil nu se joacă ?

Joc ... . Ce frumos sună ! În viața copiilor jocul este tot atât de important ca și munca în viața

adultilor . Jocul constituie o activitate care contribuie la îmbogățirea vocabularului copilului și formarea deprinderilor pentru viață , îi înarmează cu unele îndrumări , le dezvoltă sentimente , atitudini și calități morale (curaj , disciplină) .

Noi, profesorii, trebuie să dăruim elevilor în orice moment (eu mereu încerc) zâmbet, siguranță, încredere, informația necesară, iar ei ne vor dărui la rândul din tinerețea, entuziasmul și puritatea lor.

Când ești mic aspiri către azur, infinit, libertate. Un copil crede toate lucrurile care i se spun.

Mă gândesc de multe ori cu emoție la primii ani de școală. Sunt anii când cu sârg se adună „merindea” necesară formării viitoarei personalități . Copilăria mea zburdă mereu, zburdă pe câmp în sărutul soarelui, trece ca

un zefir prin dantela lumii, fură sărutul diamantelor de rouă . Ce frică-mi era când am intrat în clasa I . Mai ales când doamna învățătoare a început să se plimbe printre bănci! Ce mic și neînsemnat mă simțeam la școală! „Ce bine e să fii mic!” - le spun acum celor mici .

Activitatea la clasă lărgeste orizontul de cunoaștere și dezvoltă creativitatea elevilor. Profesorul trebuie să-i atragă pe elevii cu interes pentru studiu, pe cei cu inițiativă și simț practic.

La predarea limbii și literaturii române am ținut seama de implementarea curriculumului, de corelarea competențelor-subcompetențelor, de formarea competențelor de audiere, vorbire, lectură, scriere. De asemenea în activitatea didactică am pus accentul pe dezvoltarea creativității elevilor. Parteneriatul didactic cu elevii este productiv.

Predomină o atmosferă agreabilă, de colaborare reciprocă. Practic stilul binevoitor, prietenos. Elevii își exprimă opiniile fără teamă. Ei participă cu entuziasm în comunicări, dialoguri, analize.

Activitățile didactice s-au desfășurat în sălile de clasă, în condiții adecvate. Au fost asigurate condițiile pentru desfășurare, fiind folosite materialele/echipamentele didactice în procesul instructiv educativ, acestea fiind la îndemâna elevilor. S-a lucrat pe grupe de elevi, folosindu-se fișe individuale de lucru, asigurându-se transmiterea tuturor informațiilor către elevi. Obiectivele propuse, stabilite în mod clar, la activitățile didactice au fost realizate.

Clasa a V-a - "ÎN PĂDUREA PETRIȘORULUI" de Mihail Sadoveanu

De asemenea în activitatea didactică am pus accentul pe dezvoltarea creativității elevilor. Parteneriatul didactic cu elevii este productiv. Predomină o atmosferă agreabilă, de colaborare reciprocă. Practic stilul binevoitor, prietenos. Elevii își exprimă opiniile fără teamă. Ei participă cu entuziasm în comunicări, dialoguri, analize.

Tot timpul am urmărit crearea de motive puternice- stimulatoare pentru elevi, care să le mențină trează dorința de a învăța prin introducerea în structura lecțiilor a unor procedee atractive de învățare: cântece, jocuri de vorbire, dialoguri, glume, proverbe, dramatizări, exprimări de structuri în versuri, scenete, proiecte /machete /desene pe baza operelor studiate etc.

Preocuparea mea permanentă a fost ca elevii să citească, să scrie, să poarte discuții scurte pe teme variate - folosind la clasă mijloace și metode variate (conversația, citirea, dialogul, exerciții de înlocuire, completare, substituie, interpretarea pe roluri, povestirea, dramatizarea). Pe baza materialului de limbă, am urmărit formarea deprinderilor de citire, vorbire și scriere corectă. La fiecare clasă am organizat întreceri individuale sau pe grupe având ca bază textul, lexicul nou, exercițiile gramaticale, vocabularul, morfologia, sintaxa; teoria literară; figuri de stil; moduri de expunere; elemente de metrică și prozodie; genuri literare; personaje etc. Dintre activitățile desfășurate la clasă: "Pariți pe campion", "Știi să câștigi", "Robingo", "Cel mai bun, dintre cei mai buni", "Iepurașul de ciocolată", "Câștigătorii", "Moș Crăciun de ciocolată", "Ruleta literară", "Eminescu ne este cel mai drag", "Eminescu - Lumina mirifică a literaturii române", "Eminescu - stea literară", "Toamna - anotimp fermecător", "Steluțele clasei", "Printre oamenii și locurile din amintiri", "Ghiocelul de argint", "Mesagerii primăverii", La cireșe, Vizită, D-I Goe... - dramatizare, "Cel mai bun povestitor", "Cel mai bun recitator", "Cel mai interesant dialog", "Cea mai frumoasă compunere", "Cea mai năstrușnică poveste", "Cea mai interesantă scrisoare", realizare machete - Popa Tanda, O, rămâi!..., Călin (file din poveste), Hanu-Ancuței, Lacul, "Manualul de limba română" etc.

Activitatea la clasă lărgeste orizontul de cunoaștere și dezvoltă creativitatea elevilor. Profesorul trebuie să-i atragă pe elevii cu interes pentru studiu, pe cei cu inițiativă și simț practic.

Lecțiile de grup cuprind activități de grup și individuale, activități de învățare, activități de îndrumare, activități suplimentare ori activitate de teren sau vizite educaționale, activități extracurriculare. Au fost aplicate metodele moderne de învățare, evaluarea elevilor făcându-se cu respectarea criteriilor.

Au fost transmise informații utile în timpul lecțiilor tuturor elevilor. Pe parcursul activităților care vizau lucrul pe grupe am ținut cont de capacitățile și problemele grupului. La reușita activității a contribuit și experiența anterioară a cadrului didactic. Lecția a fost adaptată la nevoile, cerințele, capacitățile elevului sau grupului de elevi.

Am încurajat învățarea centrată pe grup cât și pe elev, stabilind bine țintele de învățare, folosind strategii diverse pentru a răspunde stilurilor individuale de învățare și nevoilor elevilor. Am folosit eficient timpul în activitatea didactică, comunicare eficientă, am prezentat informații clare și eficiente elevilor. Am formulat clar întrebările și am verificat permanent ceea ce au înțeles elevii, iar pentru claritatea informațiilor am folosit materiale pe suport magnetic și hârtie, conform nevoilor elevilor. Am încurajat participarea elevilor la lecție, determinându-i să pună întrebări, dar să și răspundă la întrebări.

Procesul educativ a fost structurat pe etape bine determinate legate între ele. Calitatea învățării, instruirii și evaluării este reflectată în rezultatele elevilor. Competențele elevilor sunt dezvoltate și evaluate în contextul efectuării unor sarcini de lucru reale. Au fost explicate clar obiectivele activității didactice. Am implicat elevii în evaluare și le-am oferit feedback în legătură cu progresul acestora, asigurând o evaluare regulată, adecvată, riguroasă, exactă.

În funcție de nevoile elevilor, am pus la dispoziția elevilor diferite tipuri de activități de evaluare: respectarea criteriilor de notare/ evaluare, stimularea performanței elevilor, confecționarea de material didactic.

Am încercat să trezesc interesul elevilor pentru limba română, inițiindu-i în activități de cooperare. Am alocat timp suficient pentru discutarea anumitor aspecte ale lecției, stimulând învățarea elevilor, verificarea temelor pentru acasă, în vederea consolidării cunoștințelor.

Obiectivele, scopul lecției a fost atins, lucru ce dovedește stăpânirea deplină a materiei și actualizarea permanentă a cunoștințelor la disciplina predată. Elevii pot să-și facă propria evaluare.

Lista de strategii/ materiale/ materiale vizuale ajutătoare folosite au fost : aparatură video, Power Point, flipchart, tablă, fișe de lucru, studiu de caz, activitate de proiect, joc de roluri exerciții scrise, activități practice, utilizarea calculatorului, cărți, articole etc., întrebările elevilor, lucru în grup, lucru pe perechi, catalog de prezentă, teste de evaluare. Rezultatele obținute confirmă progresul obținut de elevi la învățatură. Au fost atinse obiectivele de învățare, elevii făcând progrese în vederea atingerii obiectivelor lor de învățare și a potențialului lor. Majoritatea elevilor lucrează la nivelul capacității lor și răspund în mod adecvat la probleme. Predarea și instruirea răspunde nevoilor elevilor și cerințelor programelor de învățare.

Labirintul lecturii

Prof. dr. Medan Gabriela,
Școala Gimnazială „Avram Iancu” Baia Mare, jud. Maramureș

1. Lectura și rostul ei

„Cartea nu trăiește în simpla ei materialitate, ea există atâta timp cât ideea și spiritul ei zboară de la om la om, de la suflet la suflet, de la minte la minte întru iluminarea lor. Atunci cartea e vie și presupun și fericită. Ca și omul care o citește.”

(Nicolae Busuioc - „Jurnalul unei biblioteci”)

A scrie și a citi sunt două dintre cele mai importante gesturi omenești, sunt forme și modalități prin care oamenii comunică între ei. Nu este, însă, totuna cum scrii sau cum citești, pentru că de claritatea acestor gesturi depinde înțelegerea între membrii unei societăți și - de ce nu? - înțelegerea propriei ființe.

Lectura va constitui întotdeauna un mijloc de formare a personalității, de dezvoltare a gustului pentru frumos, de căutare a esențelor ideatice. Cartea nu este doar un univers al întâmplărilor săvârșite de personaje, ci e și un drum inițiativ pe care fiecare pornim în căutarea propriei identități. Dincolo de îmbogățirea culturală, actul de lectură contribuie la formarea personalității, permițând raportarea la valorile autentice. Literatura este produsul simțirii și imaginației unui scriitor, dar ea devine mult mai mult decât atât, fiindcă valorifică experiențe general-umane și se adresează întregii umanități.

Literatura (și arta, în general) nu este un produs în sine și pentru sine, deoarece ea își sporește semnificațiile atunci când cititorul cunoaște nu numai textul, ci și contextul.

De ce este lectura necesară? Mulți dintre elevi răspund: „Pentru a ne îmbogăți vocabularul.” Este adevărat că, în urma unor lecturi, acest lucru se întâmplă. Lectura, însă, este și trebuie să fie ceva mai mult. Ea sensibilizează sufletul uman și determină cititorul să fie atent la detalii, oferindu-i astfel șansa de a trece prin viață cu spiritul deschis la tot ce se întâmplă în jur.

Lectura are capacitatea de a forma atitudini și comportamente și familiarizează cititorul cu evoluția gândirii umane. Caracterul ei formativ este de necontestat. Ea este capabilă să extindă perspectiva celui care citește, oferind, de exemplu, posibilitatea accesului în anumite spații geografice și culturale care ar rămâne altfel închise. Lectura poate deveni o minunată călătorie în timp, fie că e vorba de trecut (prin operele vechi, a căror caracter documentar e evident), fie în viitor (prin latura science-fiction). Imaginația e activată din plin și se știe că orice aspect creativ e un pas spre progres. Lectura te determină să devii flexibil în gândire, tocmai pentru că oferă modele variate.

Evident, contează cât citești, dar mai mult contează cu ce rămâi în urma lecturilor.

2. Calendarul și jurnalul activităților cercului de lectură “Acces”, în 2012-2013. Mărturii ale elevilor.

24 septembrie 2012 - participare la lansarea cărții „Jurnalul unei oi deștepte”, autor Sabin Stavarache, moderator scriitorul Igor Ursenco.

A fost o zi frumoasă... Încă îmi amintesc cum am ieșit din școală pentru a fi prezenți la lansarea de carte.

Totul a început, de fapt, acum câteva zile, când doamna profesoară de română a venit la noi cu o carte pe coperta căreia era ilustrată o oaie. Am râs, apoi am întrebat despre ce e vorba. Doamna profesoară ne-a citit câteva pasaje, ne-a rugat și pe noi să citim și am dedus despre ce

era vorba. Autorul, un copil de vârsta noastră, transpunea în poveste viața unui elev care nu era geniu, dar care profita de surorile lui pentru a crea această impresie.

După ce am descifrat intențiile tânărului autor, am meditat profund la niște întrebări pe care i le-am putea adresa, deoarece urma să ne întâlnim cu el, la Biblioteca Județeană.

Așadar, în 24 septembrie 2012, la ora 10 și 12 minute, am ajuns la bibliotecă. Am intrat și am zărit camere de filmat, microfoane, reporteri... A sosit și autorul cărții și activitatea a început. Ne-a povestit întâmplările oii sale imaginare, urmând ca noi să îi punem întrebări. A oferit răspunsuri sincere, într-un mod simpatic și amuzant, că doar era un copil! Am aflat și faptul că a participat la emisiunea „Copiii spun lucruri trăznite” și am realizat că acest băiat e făcut pentru așa ceva și, în plus, are o susținere uriașă din partea familiei sale.

Tricouri, cărți... Acestea au fost premiile pe care le-am câștigat în urma întrebărilor pe care le-am adresat și care l-au impresionat pe tânărul Sabin Stavarache.

Îmi voi aminti cu plăcere această zi, cred că toată viața. De fapt, ne vom aminti cu toții.

Buciu Iuliana

23 octombrie 2012 - masa rotundă „Lecturile generației mele”.

În data de 23 octombrie 2012, doamna profesoară Medan Gabriela ne-a propus o activitate interactivă, după programul școlar, la care să participăm însoțiți de un părinte.

Eu i-am propus mamei mele să participăm împreună. Mama a fost de acord și am plecat la școală. Ne-am adunat la bibliotecă.

În primul rând, doamna profesoară ne-a cerut să numim o carte pe care am citit-o curând și să notăm titlul pe o foaie de flip-chart. Au scris întâi elevii, apoi au completat părinții sau bunicii. Am constatat cât de diferite sunt lecturile noastre.

În partea a doua a activității am primit un text. Era un fragment scris de Umberto Eco, intitulat „La ce folosește profesorul?”. Pe text erau marcate 5 părți. Doamna profesoară ne-a împărțit în 5 grupe și, după lectura fragmentului, fiecare grupă a trebuit să explice partea ce i-a revenit. Uneori părerile elevilor difereau de cele ale părinților, așa că s-au dus negocieri serioase.

După ce ne-am prezentat opiniile, am primit câte o bombonică și am plecat acasă. Mama a fost foarte încântată de activitate și de felul în care m-am descurcat, iar mie încă îmi sună în minte cuvintele doamnei profesoare: „Primul profesor al unui copil este părintele.” (Pașca Vlad)

24 noiembrie 2012 - participarea la Târgul de Carte Gaudeamus București, la lansarea cărții „Ce poți face cu două cuvinte. Juniorii”, (editată în urma concursului „Locuiește în poveste”)

La inițiativa Editurii Art s-a lansat, în primăvara anului 2012, concursul „Locuiește în poveste”. Membrii cercului de lectură „Acces” au participat prin lucrările elevilor: Bolchiș Roxana, Potra Cristiana, Pop Cristian, Roman Iulia, Medan Denisa - la secțiunea creație și Irimuș Oana, respectiv Medan Denisa - la secțiunea ilustrare. Pentru că Medan Denisa a reușit să devină unul dintre ilustratorii cărții „Ce poți face cu două cuvinte. Juniorii”, am primit invitația de a participa la lansarea cărții, la București, unde ne-am bucurat de prezența scriitoarelor Simona Popescu și Laura Grunberg și a editoarei Evelina Bidea.

4 decembrie 2012 - vizită la Asociația pentru persoane cu dizabilități Esperando, în cadrul proiectului „Sunt voluntar, mă implic!” și derularea unui atelier de lectură și origami.

Astăzi, împreună cu câțiva colegi de la cercul de lectură, cu doamna profesoară de română și cu doamna bibliotecară am făcut o vizită la Asociația „Esperando”, care găzduiește persoane cu dizabilități.

Înainte să pornim, ne-am pregătit confecționând din hârtie câțiva brăduți de Crăciun, pentru a învăța tehnica pe care urma să o aplicăm alături de copiii de la „Esperando”. Am mai cumpărat și niște bomboane și am selectat câteva povești de Crăciun, pe care urma să le citim acolo.

Când am ajuns la asociație, am intrat cu pași mici, fiind oarecum rușinați, fiindcă nu știam cum să reacționăm. Nu în fiecare zi ne întâlnim cu astfel de persoane. Locul era drăguț: flori decupate, lipite, făcute de mâini speciale... Flori magice. În mijloc o masă rotundă... În jurul ei câțiva copii, dar și adulți. Centrul nu găzduiește doar persoane de o anumită vârstă. M-am așezat lângă o fată. Avea o dizabilitate la nivelul mâinilor și picioarelor, dar era deschisă spre comunicare. Am decupat și am lipit împreună, era ceva neașteptat. Mi-a plăcut. Pe fața lor se putea observa un sentiment reciproc... Era fantastic...

Am constatat că interiorul nostru e asemănător. Nu schimbă nimic felul în care arăți sau te miști, aceste persoane au suflete de aur.

Brăduții erau gata și am pus în ei bomboane. Apoi am citit. Cei care nu aveau probleme de pronunție au citit cu noi. Unii citeau chiar mai bine decât câțiva dintre colegii de clasă...

Ne-au prezentat programul săptămânal și am constatat că au destule activități, multe cu caracter practic. Am mers și în sala de sport unde făceau exercițiile de recuperare. Mă încerca un sentiment de nedescris: bucurie?, uimire?, parcă de toate...

De astăzi am să-i privesc cu alți ochi.

Flontaș Gabriel și Bălan Antonia

6 decembrie 2012 - audiție „Colț alb”

În timp ce mergeam spre C.D.I., unde urma să luăm parte la audiția cărții „Colț alb”, eram atât de încântat, încât îmi venea să fug până acolo. Văzusem filmul, care a fost extraordinar și auzisem că opera era și mai grozavă.

În sfârșit am intrat în sală! Mi-am căutat un loc perfect, de

unde să aud bine. Vorbele actorilor care lecturau s-au ridicat în aer și mi-am dat seama cât de frumoasă era cartea. Doamna profesoară a oprit audiția înainte de finalul cărții. Toată ziua colegul meu de bancă m-a întrebat ce se întâmplă mai departe. Nu i-am spus, așa că a decis să-și ia cartea de la bibliotecă.

Breban Sergiu

15 ianuarie 2013 - moment aniversar „Mihai Eminescu”

Am fost la bibliotecă și ne-am uitat la un documentar despre viața lui Mihai Eminescu, fiindcă este ziua lui. Mi-au plăcut imaginile cu scrisul poetului. Am citit și câteva poezii. Mi-a plăcut!

Culda Andreea

21 ianuarie 2013 - Demersul de cercetare documentară

Astăzi am învățat ce cuprinde un ziar sau o revistă. Fiecare grupă a primit câte un exemplar, l-a studiat și apoi am tras concluziile. Cel mai interesant moment mi s-a părut când am fost învățați cum să selectăm informații din ziare și reviste și cum să le trecem în lista biografică.

Petrovan Denisa

Afiș realizat de Gherman Alex

4 februarie 2013- Târg de carte

Activitatea a permis elevilor să prezinte câteva cărți, pe care le-au schimbat între ei.

19 martie 2013- de la proverbe și zicători la cărți

Am identificat valorile promovate în proverbe și am discutat despre cărți în care apar aceste valori.

Herczeg Lorena

martie-aprilie 2013 - realizarea revistei

Elevii cercului de lectură "Acces" realizând materialele pentru revista „Labirintul lecturii.

Iunie 2013 - participarea la Lecturiada elevilor, la Cluj-Napoca

Cei trei membri ai cercului de lectură „Acces” (Bolchiș Roxana, Gherghel Bogdan și Potra Cristiana) au avut ocazia să realizeze un schimb de experiență cu colegii altor cercuri de lectură din țară, să studieze colecția de carte veche de la Biblioteca Academiei, să se întâlnească cu poetul Ion Pop, să asiste la un recital de poezie la librăria Book Corner, să pătrundă în tainele jurnalismului...

3. În loc de concluzii

Gustul pentru lectură sau pentru lucrul cu cartea se deprinde treptat, adesea urmărind modelele din jur. E nevoie de constanță, de trezirea pasiunii, de o conectare la dorințele și nevoile tinerei generații. De aceea, am încercat să planificăm în fiecare lună a anului școlar o activitate, dublând astfel ședințele de lectură de la cerc sau din cadrul orelor destinate opționalului „Lecturi constructive”.

Am împletit latura teoretică cu cea practică, formând la nivelul școlii o echipă de voluntari în bibliotecă. Ei au învățat tainele acestei meserii lucrând alături de doamna bibliotecar. Elevii au simțit că eforturile lor sunt utile, că, până la urmă, experiențele legate de cărți nu sunt doar istorii personale...

Educarea copiilor pentru a iubi lectura și tradițiile românești

Prof. Dinga Rusanda
Școala Gimnazială „Ovidiu Hulea” Aiud, jud. Alba

Educarea tinerilor nu este numai un proces complex și riguros, mereu provocator și permanent, într-o continuă evoluție, dar și o căutare în comun a sensului în viața omului, o comuniune a tuturor minților interesate în descoperirea, promovarea și valorizarea dragostei și a spiritului creator, necesare unei societăți moderne.

Am certitudinea că prin activitățile pe care le-am desfășurat în anul școlar trecut cu elevii de clasa a VI-a B de la Școala Gimnazială „O. Hulea” Aiud, activități dedicate lecturii și finalizate cu două reviste literare, prin temele prezentate, articolele întocmite cu mare atenție de către elevi sub îndrumarea cadrului didactic, va duce la un schimb benefic de idei și experiență, va deschide și va descoperi noi oportunități privind modernizarea demersului didactic și a managementului școlar, dar și la dezvoltarea creativității și a abilităților practice ale elevilor.

Unul dintre cele mai minunate daruri pe care părinții îl pot face copiilor este dragostea pentru lectură, pentru cărți. Multe studii au ajuns la concluzia că elevii care citesc mai devreme au mult mai multe șanse de a reuși în școală și în viață. De ce?

Copiii care își văd părinții citind în mod regulat și au la dispoziție cărți de toate felurile învață să iubească și să aprecieze cărțile - considerându-le surse de divertisment și de cunoaștere de informații noi și interesante. Cărțile largesc orizontul copiilor, ajutându-i să-și îmbogățească vocabularul, invitându-i să gândească, să se comporte în societate, să privească lucrurile cu mai multă atenție și seriozitate și le dezvoltă curiozitatea.

Nu există o vârstă anume de la care trebuie să le citim copiilor și nici un număr stabilit de cărți. Un singur lucru este clar: trebuie să le citim de când vin pe lume, cât mai multe povești posibil. Cititul ajută la învățarea limbii (vocabular, construcția propoziției, sunetele și ritmicitatea vorbirii), la cunoașterea lumii înconjurătoare și la deprinderea unor valori umane, deduse din experiențele pozitive prezentate în cărți. Doresc să împărtășesc cu dumneavoastră, colegii mei, această satisfacție profesională, trimițându-vă câteva dintre numeroasele amintiri din cadrul proiectului nostru „O oră de lectură”, spre a vă bucura ochii și mintea.

Astăzi, tendința este aceea de a accede spre modernitate. Uităm însă, de cele mai multe ori, de unde s-a pornit în această ascensiune. Împrumutăm chiar unele aspecte și obiceiuri din viața occidentalilor, le punem în practică, ne bucurăm de ele și le acordăm înțâietate pentru că presa și televiziunea se ocupă cu punerea în circulație a datelor despre ele. Practicile și obiceiurile noastre tradiționale nu au fost însă uitate de elevii și profesorii lor de la Școala Gimnazială „O. Hulea” Aiud care și-au propus întocmai familiarizarea cu modul de desfășurare a unor ritualuri străvechi întrucât multe dintre aceste obiceiuri, practici și rituri se mai practică și astăzi. Consider că temele propuse spre abordare au stârnit curiozitate și interes din partea elevilor și-i va ajuta, în aceeași măsură, să cunoască, să înțeleagă și să facă față cu succes, din acest punct de vedere, în momentele cruciale ale vieții: Nașterea, Nunta, Moartea. În luna decembrie, ei au participat la șezătoare, activitate desfășurată în Muzeul din incinta școlii.

Începând cu prima zi de școală, au lucrat intens la redactarea revistei școlii. Am certitudinea că această revistă, prin temele prezentate, articolele întocmite cu mare atenție de către elevi sub îndrumarea cadrelor didactice, va duce la un schimb benefic de idei și experiență, va deschide și va descoperi noi oportunități privind modernizarea demersului didactic și a managementului școlar, dar și la dezvoltarea creativității și a abilităților practice ale elevilor.

Lectura - „zăbavă” pentru suflet

Prof. Vîlceanu Gina Angela

Scoala Gimnaziala „Sf. Nicolae” Târgu-Jiu, jud. Gorj

Plecând de la o întâmplare minunată a ființei mele, cum ar fi spus Nichita Stănescu, m-am decis să încerc să-i apropiu cât mai mult pe elevii mei, de carte. Amical, cu pași ușori, abia valsați la început, pentru ca „apoi”, ritmul să fie întezit până la a trăi experiența tulburătoare a descoperirii și redescoperirii de sine.

Întâlnind la clasa a V-a mulți copii cu drag de lectură și ochii plini de întrebări, am decis să abordez pentru început, ca temelie, miturile lumii, marile povești care au definit și definesc umanitatea.

Astfel, am abordat cărțile lui Al. Mitru „Legendele Olimpului” și „Din marile legende ale lumii”. Am revenit pe plaiuri mioritice și am citit împreună cu ei legende populare românești.

Întâlnirea cu scriitorii români a fost o experiență fericită, copiii fiind încântați de aventurile lui Nică din „Amintiri din copilărie” de Ion Creangă, de isprăvile lui Goe sau ale lui Ionel din schițele lui Caragiale. Apoi, au descoperit un Delavrancea mult mai interesant și mai profund decât cel pe care-l știau în „Palatul de cleștar”.

Pentru elevii clasei a VI-a lectura era deja o îndeletnicire obișnuită. Printre ei, foarte mulți copii cu har creator, înclinați spre a scrie roman de aventuri sau povestiri cu caracter științifico-fantastic.

Lectura fiind fluxul care ridică la apă toate ambarcațiunile, ne-am hotărât să abordăm romanele lui Al. Dumas dar și pe cele ale lui Karl May. De asemenea lecturile din Al. Conan - Doyle au devenit preferatele copiilor.

Elevii din toate clasele s-au contaminat cu plăcerea de a citi „Jurnalul unui puști” de Jeff Kinery, dar și „Însemnările unei puștoaice” de Rachel Renee Russell. Cu plăcerea fructului oprit au citit și „Generală, cei mai nașpa ani din viața mea” de James Patterson.

Elevii clasei a VII-a erau deja îndrăgostiți de romanele lui Jules Verne și de poveștile cu vampiri, zombi și alte ciudățenii umblătoare. Pentru ca plăcerea lecturii să fie împărtășită, fiecare dintre ei și-a prezentat cartea preferată, secvența cea mai îndrăgită și eroul preferat.

Cu cititorii clasei a VIII-a ne-am întâlnit pentru a culege roadele anilor de lectură într-un concurs intitulat „Carte frumoasă, cinste cui te-a scris”. Am avut plăcuta surpriză să descopăr în lista lor de lecturi nume ca: Vasile Voiculescu („Lostrița”, „Căprioara din vis”), Mircea Eliade („La țigănci”),

Poezia, mai puțin prezentă la clasele mici, a umplut un colț de suflet pentru elevii clasei a VIII-a prin operele lui Mihai Eminescu, Marin Sorescu, Nichita Stănescu, Nicolae Labiș, George Coșbuc.

Fără a trăi cu gândul că toți elevii mei vor deveni niște cititori ideali, am convingerea că lectura i-a ajutat pe mulți dintre ei să se descopere, să-și găsească propriile aripi, ascunse undeva înăuntrul sufletului lor și să pornească și mai hotărâți pe drumul vieții.

BUCURIA LECTURII

Prof. Melinte Mihaela

Colegiul Tehnic „TRAIAN VUIA” Galați

Activitățile dedicate promovării lecturii din liceul nostru au început cu un *Atelier de lectură și scriere*, ce a conținut momente transformate de noi în mini-concursuri de lectură, pentru a-i stimula pe elevi să citească și să participe cu drag.

Interesul a fost de a ne transforma, timp de o săptămână, într-o comunitate de cititori și creatori de literatură. Prima întâlnire a fost dedicată prezentărilor de carte, *Ultima carte citită*, însoțită și de conceperea unei alte coperte pentru cartea lecturată. Cei care și-au convins

colegii că romanele lor ar trebui citite, au fost răsplățiți cu pixuri, agende și diplome.

O altfel de activitate a fost cea de tipul: *Tu, ce fel de cititor ești?* menită să descopere elevilor că lectorii sunt de mai multe tipuri. Elevii au constatat că unii citesc pe nerăsuflăte, alții mai lent, visându-se în locul personajelor, iar cei mai mulți dintre ei sar paginile, pe când alții memorează citate. Participanții au descoperit împreună portretul *lectorului oglindă*, *al cititorului de turmă*, *al celui de ocazie* și *al cititorului erudit*.

O altă activitate dedicată lecturii a fost *Expoziția semnelor de carte*, prilej în care am aflat și care sunt cele mai ciudate semne de carte folosite de copii: o monedă, o jucărie de pluș, telefonul mobil, o mănușă, cartea de identitate, un CD etc.

Atelierul de scriere-*Continuă povestea* i-a transformat pe elevi în creatori de text. Elevii au primit fragmentul de incipit al unei povestiri de dragoste, pe care l-au continuat, folosindu-și imaginația, ajutați fiind și de un background acustic.

Am încheiat activitățile noastre cu sloganul: *Sunt cititor, deci am drepturi!* Elevii au fost încântați să afle că au drepturi în calitate de lectori. Iată *Drepturile imprescriptibile ale cititorului* propuse de Daniel Pennac în *Comme un roman*: Dreptul de a nu citi / Dreptul de a sări paginile / Dreptul de a nu termina o carte (de citit) / Dreptul de a reciti / Dreptul de a citi orice / Dreptul de a citi oriunde / Dreptul de a citi pe sărite / Dreptul de a citi cu voce tare / Dreptul de a tăcea / De a nu vorbi despre ce am citit.

În finalul activităților derulate timp de o săptămână am ajuns la concluzia că un Cerc de lectură ne-ar satisface gustul pentru literatură. Astfel, elevii au creat un afiș pentru cercul nostru de lectură, cu o imagine sugestivă.

prof. coordonator Melinte Mihaela

Activitate deosebită a cercului de lectură

Prof. Oprea Anca și prof. înv. primar Silvășanu Cristiana
Școala Gimnazială Nr.280, București

În cadrul activităților din „Săptămâna -Să știi mai multe să fii mai bun,- elevii participanți la Cercul de lectură al Școlii Gimnaziale Nr.280, au organizat o întâlnire memorabilă cu doamna Ana Blandiana, poetă de talie internațională.

În continuare, vă prezentăm materialele pe care elevii le-au scris ca impresii în urma acestei activități și interviul pe care doamna Ana Blandiana l-a dat, adăugând și fotografiile realizate cu acest prilej.

Stimată Doamnă Ana Blandiana,

Vă mulțumim pentru că aveți amabilitatea de a răspunde unui interviu pe care îl vom publica în Revista școlii noastre.

1. Ca primă întrebare, vă rugăm să ne spuneți pentru cititorii dumneavoastră care nu știu, cum ați ales numele de poetă, Ana Blandiana?

„Blandiana este numele satului mamei mele, aflat pe Valea Mureșului lângă Vințul de Jos. De fapt, Blandiana este numele unui castru roman ale cărui ruine se mai văd pe un deal tăiat abrupt deasupra satului, nume care a trecut asupra așezării pe care o străjuia. La început m-am jucat, și într-un grup de colegi care scriam, am făcut un concurs de pseudonime. Am pus Ana, rimă la Blandiana și am câștigat. Apoi, cum tata era închis și nu puteam publica sub numele meu, am trimis la revista Tribuna din Cluj două poezii care au apărut sub acest „nume de pană”, cum spun francezii. Eram în clasa a XI-a.”

2. În lucrarea „Autoportret cu palimpsest”, mărturișiți că „Literatura nu puteam s-o cuceresc pentru că mă aflam înlăuntrul ei”. Vă rugăm să ne spuneți cum ați început să scrieți?

„Am început să scriu înainte de a ști să scriu. Mă jucam îngânând cuvinte care sunau bine. Apoi, după ce am învățat literele și am început să citesc poeziile altora, scriam pe rând asemenea tuturor poezilor de care mă îndrăgosteam. Și astfel am învățat și am parcurs istoria literară, trecând de la un poet la altul până am ajuns la mine înșămi.”

3. Ne-ar plăcea să aflăm care sunt temele preferate de dumneavoastră, prezente în poezii?

„Cred că întreaga poezie a lumii nu are mai mult de 3-4 teme: Dumnezeu, dragostea, revolta, moartea, timpul, speranța. Nu cred că a depins de mine trecerea spre o temă sau întoarcerea la o temă. De altfel, în general, n-aș putea spune că, în materie de poezie, ceea ce am scris a depins de mine prea mult.”

4. Ați creat „O lume în care piersicile au hotărât să fie violete, prunele portocalii și furnicile poete, o grădină în care toate își fac de cap, de la planta cea mai mică și până la numeroasa familie pisicească, o stradă în care lupta pentru putere între maidanezi și maidaneze riscă să creeze anarhie... peste care stăpân este, bineînțeles, motanul Arpagic.”

Vă rugăm să ne spuneți dacă intenționați să mai scrieți și alte poezii cu Arpagic.

„Mi-ar plăcea să mai scriu poezii care se numesc „pentru copii”, dar care de fapt sunt pentru copilul care vreau să fiu eu înșămi. Am și acum o pisicuță, e o domnișoară, nu un motan, care ne luminează casa cu jocurile și bucuriile ei. Deci materia primă nu îmi lipsește.”

5. Ați afirmat „...nu sunt un prozator care scrie și versuri, sunt cu siguranță un poet care scrie și proză.” Ce înseamnă proza pentru dumneavoastră?

„Înseamnă foarte mult. Sunt paginile în care pot să-mi exprim în registru logic ideile, paginile în cuprinsul cărora munca este un element mai important decât inspirația, ceea ce îmi dă

sentimentul de stăpân al operei care rezultă (ceea ce nu se întâmplă niciodată în poezie) și conștiința de scriitor profesionist."

6. Suntem foarte impresionați de vizita dumneavoastră în școala noastră; timpul a trecut mult prea repede și suntem departe de a fi epuizat toate întrebările pe care am fi dorit să vi le adresăm.

Ne puteți spune ceva despre proiectele dumneavoastră ?

„Lucrez la o carte care este în egală măsură eseu și pagini autobiografice. Se numește „Fals Tratat de Manipulare” și simt că, până nu o termin, nu pot trece mai departe. Și totuși, amân mereu publicarea, adăugând noi episoade.”

7. Am dori să cunoaștem impresiile dumneavoastră în urma vizitei și a întâlnirii cu elevii și cu profesorii școlii noastre.

„Am fost profund impresionată atât de profesorii, cât și de elevii școlii Dvs. Este o școală vie, în care totul pare făcut cu pasiune și entuziasm. Este destul să mă gândesc în câte proiecte este implicată școala, ca să îmi fac o idee despre capacitatea de dăruire a profesorilor ei. Și, bineînțeles, totul se răsfrânge asupra elevilor, cărora în felul acesta le sunt oferite modele. Vizita la școala Dvs mi-a mărit resursele de optimism și de speranță pentru viitor.”

8. Puteți să transmiteți un gând micilor scriitori care își „înmoaie pana în călimara poeziei” ?

„Să continue să scrie și după ce cresc, iar ispitele lumii materiale devin tot mai concrete. Și, mai ales, să continue să citească. Nimeni nu știe de la început câtă fericire îi va fi hărăzită de-a lungul vieții, dar cititul este sigur o formă de fericire pe care fiecare poate să și-o asigure singur, ca pe o aureolă care îl va însoți pretutindeni. Numai din această aureolă se poate decupa aureola propriei poezii, mai târziu.”

Vă mulțumim pentru gândurile transmise prin intermediul acestui interviu și vă așteptăm cu drag în școala noastră oricând veți avea timpul necesar.

În continuare, va prezentăm câteva dintre impresiile elevilor noștri, în urma vizitei poetei Ana Blandiana:

„Într-o frumoasă zi de primăvară, mi s-a oferit prilejul de a o cunoaște pe minunata poetă Ana Blandiana.

Om de o rară sensibilitate, este impresionată de frumusețea naturii pentru culorile ei, de insecte și de animale și posesoarea a încă unui descendent al motanului Arpagic, care a dat titlul unui volum de poezii pentru copii și nu numai pentru ei, impresionată de oameni și de suferințele lor de-a lungul timpului.

După ce a vizitat școala, a admirat desenele elevilor inspirate după poeziile dumneaiei, tablourile olimpicilor, cupele obținute la diferite etape ale olimpiadelor și concursurilor, dar a venit să stea de vorbă cu noi. Sala nr. 3 a școlii a devenit neîncăpătoare: foștii și actualii profesori, conducerea școlii și zeci de elevi au dorit să participe, mulți dintre aceștia asistând de pe culorul școlii.

Cu o voce caldă, permanent cu zâmbetul pe buze, ne-a povestit „istoria,, cu Arpagic, iar elevii au recitat câteva dintre versurile poetei, dar și proprii creații. Corul școlii-din care fac și eu parte- a interpretat cântecul compus pe versurile poetei „Lasă-mi, toamnă, pomii verzi” ,doamna Ana Blandiana fredonând împreună cu noi. Multe dintre poeziile dumneaiei au fost transpuse în muzică de către compozitori renumiți și sunt interpretate de soliști de marcă ai scenei românești.

Marcată de suferința propriei familii și nu numai, în anul 1993 a înființat „Memorialul durerii” de la Sighet cu aprobări ale Uniunii Europene, dar și ale statului român; a transformat

închisoarea de la Sighet în muzeu. Aici, pe parcursul anilor, au fost închiși mulți intelectuali, preoți, studenți, care s-au opus „gulagului comunist”. Umilința și chinurile prin care aceștia au trecut sunt greu de descris în cuvinte... Și, totuși, Ana Blandiana a făcut-o... În fiecare an, de sărbătoarea Înălțării Domnului, urmașii celor ce au pățimit în lagărul de la Sighet (mulți au murit în chinuri groaznice) vin la Sighet pentru a cinste memoria acestora, iar poeta Ana Blandiana este nelipsită, an de an...

Abia aștept să trec,, granița,, celor 15 ani pentru a participa la concursurile de vară de la Sighet care vin în ajutorul elevilor de la liceu, pentru a afla cât mai multe amănunte despre o istorie a suferințelor oamenilor, pentru a înțelege mai bine sintagma *Somnul rațiunii naște monștrii...*” (Luca Alexandru Ștefan, clasa a VII-a D)

ÎNTÂLNIRE CU ANA BLANDIANA

„Consider că a fost o întâlnire perfectă, având în vedere faptul că binecunoscuta poetă a povestit multe lucruri fascinante din propria viață. Doamna Ana Blandiana a fost o prezență plăcută și ne-a răspuns cu drag și cu răbdare la toate întrebările pe care le-am adresat.

Am ascultat fiecare cuvânt pe care îl rostea și am înțeles că poeta îndrăgește copiii, natura și animalele. Am aflat o mulțime de lucruri interesante despre compoziția și mesajul fiecărei poezii. Dialogul între dumneaei și participanți a decurs foarte bine... Micii „reporteri” au fost mulțumiți de răspunsurile primite. Din păcate, eu nu am putut să-i adresez nicio întrebare, probabil din cauza emoțiilor.

Micul spectacol oferit de cele două eleve din clasa întâi a adus bucurie pe chipul invitatei noastre, la fel ca pentru toți cei prezenți. Proiectul despre doamna Otilia Coman, numele real al poetei Ana Blandiana, a fost realizat de către câțiva profesori, care ne-au oferit informații utile despre viața și depre activitatea dumneaei.

Sesiunea de autografe a avut loc la sfârșitul întâlnirii, prilej de a ne da semnătura pe una dintre cărțile cu poezii pentru copii, „Întoarcerea lui Arpagic”.

Sunt onorată și bucurată pentru că am putut participa la întâlnirea cu doamna poetă Ana Blandiana!” (Ban Raluca, clasa a VI-a F)

O ZI DE NEUITAT

„Prima mea întâlnire cu doamna Ana Blandiana a fost o experiență de neuitat.

De când am auzit că renumita poetă va păși pragul școlii noastre primitoare, am fost tare emoționată.

«În sfârșit, voi avea ocazia să întâlnesc o poetă renumită, care a dat viață în poeziile sale, unor personaje îndrăgite», mă gândeam bucurată.

Repetițiile făcute m-au emoționat și mai mult pentru că am aflat lucruri noi despre dumneaei și, mai ales, pentru că nu voiam să fie ceva care să nu iasă bine.

Ziua cea mare a sosit. Peste tot era o mare agitație. Când doamna Ana Blandiana a intrat în clasă, întreaga încăpere s-a luminat.

Poeta era complet diferită de cum mi-o imaginasem. M-au impresionat tonul cald al vocii și privirea blândă și senină. Când a început să ne povestească despre diverse experiențe din viața dumneaei, toți am fost foarte impresionați.

La sfârșitul întâlnirii, mi s-a confirmat părerea că artiștii sunt persoane inteligente și foarte sensibile, care au o perspectivă deosebită asupra lucrurilor.” (Stuparu Diana, clasa a VIII-a A)

IMPRESII DE LA ÎNTÂLNIREA CU DOAMNA ANA BLANDIANA

„Sunt atât de încântată că am putut participa la această minunată întâlnire!

A avut un impact deosebit, deoarece am putut să văd înfățișarea unui înger al literaturii noastre, care până atunci nu avea trup pentru mine.

Doamna Ana Blandiana avea atât de multe lucruri să ne spună, încât trecea de la un subiect la altul într-o povestire lungă, impresionantă, uneori hazlie, de multe ori tristă, a constituit cea mai frumoasă zi din viața mea.

Subiectul care mi-a plăcut cel mai mult a fost acela despre motanul Arpagic. Numele lui are o poveste: doamna Blandiana planta arpagic împreună cu soțul dumneaei, când a venit un pisoi, care după ce a admirat câtva timp, a început să „muncească” și el, scoțând arpagicul abia plantat. De aici i-a venit și numele, și, mai mult, a devenit nemuritor ca personaj îndrăgit și de autoare și de copii.

Doamna Ana Blandiana ne-a povestit și de perioada grea a comunismului.

I-am adresat numeroase întrebări, la care dumneaei ne-a răspuns cu blândețe și cu răbdare.

Ne-a captat atenția, încât nici nu ne-am dat seama când a trecut timpul. Ne-a vorbit despre poezie cu atâta dragoste și cu dăruire, încât ne-am dat seama că jumătate din sufletul dumneaei înseamnă poezie.

Am realizat că este în același timp o persoană puternică, blândă și încrezătoare în propriile forțe. Încercările vieții nu i-au oprit drumul creației, așternând pe hârtie versuri care ne fac să ne simțim mândri că suntem români.

Încă nu realizez în totalitate că am avut în față un artist în adevăratul sens al cuvântului. Pentru mine, poetul este o ființă supranaturală care trăiește prin poeziile sale, în care transmite gândurile frumoase și sufletul nobil. Am avut ocazia să văd un astfel de înger în persoană, să aud vocea care a compus asemenea poezii frumoase.

Sunt mândră și onorată că am avut ocazia să întâlnesc o mare personalitate a literaturii române.” (Radu Raluca, clasa a VI-a F)

CEA MAI FRUMOASĂ ZI

„În acea zi care începuse cu o ploaie destul de rece, m-am dus la școală cu zâmbetul pe buze pentru că era o zi de sărbătoare, cu soare în sufletele noastre, era ziua când ne întâlneam cu doamna Ana Blandiana.

Când am văzut-o pe poetă, am fost foarte emoționată, la fel ca toți cei din sală. Niciodată nu făcuserăm cunoștință cu o personalitate importantă ca dumneaei. Copiii prezenți în sală au adresat numeroase întrebări, printre care unele dificile, deoarece se refereau la momente de mare încercare din viața poetei.

Mi-a plăcut în mod deosebit întrebarea care se referea la numele personajului Arpagic și chiar a fost interesantă povestirea. Personalitatea doamnei m-a copleșit, încât nu am putut să-i adresez nicio întrebare.

Cel mai neplăcut a fost că nu am avut destul timp de povestit, deoarece aș fi vrut să aflu mai multe lucruri.

Mulțumesc domnului director și tuturor profesorilor care au invitat-o pe doamna Ana Blandiana. A fost o zi minunată pe care nu o voi uita!” (Neculai Silvia, clasa a VI-a F)

Cartea - leac pentru suflet

Prof. Morie Neli

Școala Gimnazială „Constantin Săvoiu” Târgu-Jiu, jud. Gorj

Cercurile de lectură sunt o expresie a sincerității și a libertății de exprimare și cred că acest lucru este foarte important și trebuie promovată.

Bine concepute, organizate și desfășurate, orele de lectură conduc la cultivarea deprinderilor de a gândi, la dezvoltarea imaginației (reproductive și creatoare), a creativității și nu în ultimul rând, la formarea obișnuinței exprimării curente, spontane, fluente și eficiente cerute de viața socială modernă.

În anul școlar 2012-2013 am deschis încă o ușă a labirintului lecturii. Săptămânal am organizat întâlniri în cadrul cercului de lectură. Pătrunzând în acest labirint, ne-am lăsat pașii conduși de CARTEA însăși, care ne-a arătat că textul literar reprezintă o lume plină de viață.

Invitația de a participa la diverse concursuri le-a stârnit și mai mult curiozitatea și dorința de a pătrunde pe acest tărâm al cărților, de a împărtăși experiențe noi alături de colegii mai mari din atelierul de lectură.

Pornind de la diverse titluri de opere literare învăluite de mister, am stabilit de comun acord activitățile pe care le vom desfășura în cadrul cercului de lectură.

La începutul fiecărei ore se prezentau citate despre importanța lecturii. Elevii cercului și-au ales ca motto: „Citește! Numai citind mereu, creierul tău va deveni un laborator nesfârșit de idei și imagini din care vei întocmi înțeleșul și filozofia vieții.” (Mihai Eminescu)

Unul dintre obiectivele cercului de lectură a fost să împărtășim pliante și să-i motivăm pe oameni să citească mai des, pentru că suntem conștienți că foarte rar se mai citește o carte.

Cercul de lectură ne-a dat posibilitatea de a desfășura câteva dintre activitățile propuse atât în sala de clasă altfel amenajată decât în timpul orelor, cât și în mijlocul naturii.

Am profitat de timpul frumos și am mers să citim în Parcul Central din Târgu Jiu.

Multe dintre activitățile cercului de lectură le-am desfășurat în parteneriat cu Biblioteca Județeană „Christian Tell”, secția pentru copii, care nu pierde niciun prilej de a organiza concursuri cu diferite teme pentru copiii din orașul nostru, cu scopul de a-i atrage spre lectură. Astfel, interesul elevilor pentru lectură este din ce în ce mai mare și au ocazia de a-și dezvolta pasiunea pentru dobândirea de cunoștințe noi în diferite domenii.

O astfel de competiție a fost și concursul de cultură generală europeană “Prin Europa!”, desfășurat în perioada martie-aprilie 2013.

Cu ocazia sărbătoririi Zilei Europei, pe 9 mai, când pe tot cuprinsul continentului nostru sărbătorim pacea și

unitatea în Europa, Centrul Europe Direct Gorj a organizat festivitatea de decernare a premiilor pentru concursul de cultură generală europeană "Prin Europa!"

Elevii au fost premiați pentru rezultatele deosebite obținute în cadrul concursului.

Pe baza textelor citite elevii au redactat recenzii, chestionare, interviuri, planșe, eseuri și compuneri. Cele mai bune materiale au fost selectate pentru revista cercului de lectură.

Toate materialele au fost trimise pe adresa redacției: cartealeacpentrusuflet@yahoo.ro

După ce au terminat de redactat revista, elevii au propus să mergem în vizită la tipografie, locul unde orice carte prinde suflet.

Pe 23 aprilie 2013 la Filiala pentru Copii a Bibliotecii Județene "Christian Tell" Gorj am sărbătorit atât Ziua Bibliotecarului, cât și lansarea revistei literare "Cartea - leac pentru suflet", realizată de elevii claselor a V-a și a VI-a.

Lansarea revistei a fost postată pe site-ul de socializare FACEBOOK al Bibliotecii Județene "Christian Tell" Gorj:

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.528759583828977.1073741850.224934197544852&type=3>

Elevul are nevoie de situații concrete frecvente pentru a-l determina să citească.

Cercul de lectură oferă aceste situații urmărind atât formarea unui lector competent, dar și a unui cititor care să-și formeze gustul propriu de lectură, astfel încât să fie un cititor activ pe tot parcursul vieții sale.

O dată-n viață!...

Prof. Dulică Iuliana Daniela

Școala Gimnazială „Tudor Vladimirescu” Pitești, jud. Argeș

Într-o lume în care informatizarea a trecut toate granițele și în care tot mai puțini tineri trec pragul unei biblioteci sau citesc, de noi, de învățători, depinde atragerea noilor generații spre minunata lume a cărților.

Modelul dascălului românesc, Domnul Trandafir, ne-a dat un exemplu în acest sens: și-a scos elevii în afara spațiului instituțional pe care-l oferea încăperea destinată educației copiilor simpli dintr-un sat din țara aceasta, și, pătrunzând în lumea magică a basmelor, i-a făcut să descopere rostul și importanța lecturii. Luând în considerație faptul că așa a debutat viața de școlar a lui Mihail Sadoveanu care ulterior și-a înscris numele cu litere de aur în Istoria Literaturii Române, se pare că acțiunea s-a bucurat de succes.

În aceeași lume care își aduce aminte de valorile sale doar când acestea trec în lumea celor dreți și curați, și când printre noi mai sunt prea puțini dintre scriitorii contemporani, se poate numi noroc, întâmplare sau ceva ce doar O DATĂ-N VIAȚĂ poți trăi: să împarți același aer cu nume mari ale literaturii române.

Elevilor colectivului coordonat de mine li s-a întâmplat ca, în anul școlar 2012-2013, să întâlnească pe Petru Demetru Popescu și pe Passionaria Stoicescu.

La Biblioteca Județeană din Pitești, la inițiativa Editurii Carminis, s-a organizat o întâlnire concurs la care au luat parte elevii mai multor școli piteștene. Ne-am achiziționat din

timp lucrarea „Cornul lui Negru Vodă”, elevii au citit-o individual, am fixat cunoștințele în cadrul a două ore de lectură organizate ca un cenaclu literar sau ca o șezătoare, și în ziua concursului ne-am prezentat la eveniment. Pentru a da importanța cuvenită momentului, l-am invitat și pe domnul director al instituției din care proveneam (prezent și în calitate de părinte), dar și pe alți părinți dornici de a vedea în realitate un scriitor.

La un moment, pe ușă a intrat o doamnă însoțită de un bătrânel simplu ai cărui ani nu erau puțini, lucru dovedit de părul alb. Era directoarea editurii organizatoare, doamna Carmen Iordăchescu care ne-a prezentat cu emoție un scriitor în carne și oase. Cu vocea blajină, asemeni unui bătrân sfătos, acesta ne-a vorbit despre importanța studiului istoriei unei nații și despre faptul că omul care nu-și cunoaște trecutul este ca și cum nu și-ar cunoaște rădăcinile, familia. Elevii au extras bilețele pe care erau scrise diverse întrebări. Răspunsurile au creat clasamentul în urma căruia cele mai frumoase răspunsuri și cele mai complete au oferit elevilor câte o diplomă. Pe cărțile din care lecturasem timp de doua săptămâni, pe prima filă, elevii au primit pecetea care dă valoare și o făcea să strălucească față de celelalte cărți din bibliotecă: autograful autorului.

Întâlnirea cu Passionaria Stoicescu s-a organizat într-un mod diferit. O dată prin faptul că scriitoarea era autoare a povestioarelor pentru copii, multe dintre ele hazlii, iar a doua oară prin modul de organizare. A venit însoțită de fiul său, și el erou al unor scrieri, pe numele său Alin, un tânăr de o vârstă cu părinții elevilor mei. Le-a răspuns tuturor întrebărilor zecilor de elevi prezenți, multe dintre ele incomode. Le-a răspuns cu sinceritate. Talentul ei de a îi stăpâni pe cei mici, venea din schimbarea timbrului vocal, gesturile care te surprindeau și în același timp te captau, indiferent de vârstă. Spre sfârșit, le-a și spus de ce a stăpânit preț de două ore o sală întreagă-la începutul carierei ei a fost învățătoare.

Le-a spus cum se scrie o carte, câte foi zac începute până ajung să ia drumul tiparului, care este drumul de la biroul scriitorului până ajung să se prezinte cititorului pe rafturile unei librării, cum se nasc personajele, cum și când vine inspirația și alte lucruri născute din mintea curioasă a unor copii, dar cărora li s-a răspuns cu sinceritate.

Ca dascăl, m-au impresionat în mod deosebit sfaturile și învățăturile Pasionariei Stoicescu, adevărate lecții de viață. „Când te apuci de un lucru, apoi ori îl faci, ori nu-l mai faci!” le spunea ea, pe un ton apăsător, privindu-i în ochi. Sau „Tu, cel ce nu participi la discuția noastră, ai scris vreo strofă sau vreo poezie?” îi muștra pe indisciplinați...

Toate acestea au făcut parte din viața celor 26 de elevi pe care i-am coordonat în anul școlar trecut, iar rezultatele obținute de ei la concursurile școlare din acea perioadă au dovedit că întâlnirile prezentate mai sus au avut efectele scontate.

O DATĂ-N VIAȚĂ te poți întâlni cu un nume pe firmamentul unui domeniu. Unii se laudă cu întâlnirea unui politician, a unui cântăreț, noi putem susține sus și tare că viața ne iubește într-o așa măsură încât ne-a pus alături cu doi oameni care s-au remarcat prin scrierile lor, oameni cărora ar trebui să le acordăm respectul cuvenit cât încă sunt printre noi.

O dată-n viață!...

O carte - o experiență

Prof. Modan Violeta

Liceul Teoretic Amărăștii-de-Jos, jud Dolj

Lectura are acum rivali redutabili : televizorul, calculatorul, internetul au devenit repere pentru generațiile din ultimii ani. Aceste trei mijloace de informare rapidă și comodă care oferă elevilor meniul complet în orice domeniu al cunoașterii, acoperă deja o plajă substanțială a timpului liber, care rămâne din ce în ce mai puțin. Și atunci se naște întrebarea: mai este cartea "o făgăduință, o bucurie, o călătorie prin suflete, gânduri și frumuseți" cum afirma Tudor Arghezi? Utilizarea bibliotecii în viața cotidiană oferă oportunități pentru acumularea experienței, facilitează utilizarea informației, oferă suport pentru toți elevii în învățare, permite activități care încurajează sensibilitatea și formarea unor atitudini responsabile, promovează lectura, stimulează imaginația, creativitatea, oferă posibilitatea de a trăi noi experiențe și, mai ales, înscrie elevii pe trasee de viață viabile.

Acest proiect se dorește o pledoarie pentru lectură, spre a repune cartea în drepturi, chiar în spațiul destinat ei, biblioteca - spațiu care are o tradiție și o importanță pe care nimeni nu le-ar putea minimaliza fără să atenteze la substanța culturii și a educației din România.

Misiunea acestui proiect, așa cum mi-a scris doamna prof. Modan Violeta a fost: O experiență într-o carte - Să citim pentru mileniul III!, iar ca obiectiv general, doamna profesoară a vizat conștientizarea importanței cărților în viața elevilor.

Obiectivele specifice ale proiectului au fost: să stimuleze interesul pentru lectură al elevilor; să dezvolte spiritul de competiție; să formeze comportamente responsabile; să îmbunătățească relația elev-bibliotecă;

La activitățile proiectului au participat: elevi, părinți, consilieri locali, reprezentanți ai comunității locale, primar, asistentul comunitar, reprezentantul romilor în Consiliul Local, preoți parohi, ingineri - profesori.

Activitățile propuse în cadrul proiectului au fost programate în concordanță cu sărbătorile/zilele importante ale fiecărei luni, realizând astfel o listă de lecturi lunare pe diverse teme, după cum urmează:

Octombrie - Natura patriei oglindită în operele literare

-compuneri imaginative sau pe baza unor texte literare (*Romania pitorească, Pe drumuri de munte, Cartea Oltului, Cântarea Romaniei*) urmărind cultivarea sentimentului de patriotism, de admirație pentru frumusețile țării;

Noiembrie - Drumul cărților

- sesiune de referate+vizionarea unor documentare : istoria scrisului, istoria tiparului ; fabricarea hârtiei ;

- *Pădurea - plămânu verde al planetei* =

colectare de maculatură ; plantare de pomi ; acțiuni de îngrijire / curățenie / ecologizare a spațiilor verzi din curtea și din jurul școlii ;

Decembrie - O carte - o experiență, o atitudine

- *Călătorie în infern* (masă rotundă, prezentare PP despre holocaust și consecințele acestuia; realizarea unui colț informativ despre holocaust ; lecturarea unor pasaje din *Procesul de Nurenberg, Am fost medic la Auschwitz, Limbajul morții*, etc.)

Ianuarie - Tezaurul românilor - promovarea folclorului , a tradițiilor și a obiceiurilor românești

Sugestii de cărți : *Doine, lăcrămioare, suvenire, mărgăritarele* (Alecsandri), *Legende populare românești* (Antologie), *Balade și doine populare românești* (Antologie) ;

Februarie - Vârsta minunată a adolescenței

Sugestii de cărți - *Maitreyi*, poezii de *Nichita Stănescu, La Medeleni, Romeo și Julieta* ,

1-8 Martie - Mărțișorul ; Ziua Mamei

-cerc de lectură - poezii despre primăvară , despre mamă / femeie (în diferite ipostaze)

Sugestii de autori : Eminescu, Labiș, Coșbuc, Grigore Vieru, Pillat, Dimitrie Anghel, Alecsandri, Minulescu, E. Farago, Arghezi, Vlahuță, Macedonski, Bacovia, etc.

Aprilie - Educația morală în operele literare

-masă rotundă= valorificarea valorii morale a operei literare ; promovarea valorilor civice , morale, cultivarea adevărului, a încrederii și a respectului reciproc, a toleranței , formarea unor comportamente pozitive ;

Sugestii de cărți : basme *Momente și schițe , Maitreyi, Popa Tanda ,O scrisoare pierdută, Avarul, Enigma Otiliei, Cel mai iubit dintre pământeni etc.*

Mai - Călătorie în lumea cărților / poveștilor

-Lumea minunata a personajelor - dramatizări

*prescolari: Ex. -*Capra cu trei iezi, Greierele si furnica, etc.*

*I-IV = *Scufita Rosie*

*V-VIII= *Domnul Goe, Un pedagog de școală nouă, Domnul Vucea*

*IX-XII= *Titanic vals , O scrisoare pierduta, Chiritele, Hagi Tudose etc.*

1 iunie - O lume minunată !- Ziua Internațională a copilului

-Copilăria ilustrată in opere literare =lectură și analiză a unor texte /fragmente ilustrative;

Sugestii de cărți :

*I-IV= *Amintiri din copilărie, Niculaita Minciuna, Stejarul din Borzesti, etc.*

*V-VIII= *Ulita copilăriei . In casa bunicilor, Print si cersetor, Aventurile lui Tom Sayer, Mizerabilii (Gavroche si Cosette), etc.*

*IX-XII= *La Medeleni, Ciresarii, Maitreyi, Mizerabilii, etc.*

Iunie - Cartea - o poartă către cunoaștere

Călătorie în jurul lumii - Sugestii de cărți : *Cinci săptămâni în balon, 20 000 de leghe sub mări, Copii căpitanului Grant, 800 de leghe pe Amazon , Robinson Crusoe , Toate pânzele sus , Hanul -Ancuței, Pe drumuri de munte.*

Omul si universul = vizionarea unor documentare ale *BBC, Discovery*, ale revistei *Terra Magazin*-etc : *Orașele lumii, Soarele , Cum s-a inventat ...* (avionul, vaccinul, becul, paratrăsnetul ,etc.)

Lumea într-o picătură de culoare - O călătorie - un personaj , Orașul viitorului, Călătorie în jurul lumii , Locuri uimitoare de pe pamânt.

Clubul de Lectură- cartea de ...dincolo de școală

Prof. Călin Cristina-Magdalena

Colegiul Național de Informatică „Grigore Moisil”, Brașov

„Ai atâtea vieți, câte cărți ai citit” (Gabriel Liiceanu).

Dar oare chiar ne-am dori atâtea și atâtea experiențe? Uneori constatăm că și unica viață oferită nouă ca dar este covârșitoare prin complexitatea ei. Cu toate acestea, atunci când știm că „darul” se va „returna” într-o zi, acesta devine cu atât mai neprețuit.

Cale de evadare din cotidian, de împlinire spirituală sau doar de relaxare în ficțional, lectura a devenit nu doar o pasiune, ci un mod de viață. Cu fiecare carte parcursă, ne reinventăm ca ființe, ne reevaluăm valorile și principiile, ne iscodim gândurile și ne re poziționăm perspectivele.

Bucuria lecturii este cu atât mai mare, cu cât ea este împărtășită cu ceilalți. Entuziasmul lectorilor inocenți este molipsitor, frenezia trăirii aventurilor imaginare, dar atât de captivante, emoțiile resimțite alături de personajele cu care aceștia empatizează, mâhnirea la constatarea unui eșec, toate acestea și multe altele conferă valoare cititului. Această plăcere a lecturii am reactualizat-o la proaspăt înființatul (în școala noastră în primăvara lui 2013) Club de Lectură, alături de elevii mei de gimnaziu care se autodefinesc eufemistic „mini-adolescenți”, la cei 12-13 ani ai lor. În timp ce liceenii mei sunt pasionați mai degrabă de cărți de specialitate (domeniul lor de studiu este IT-ul), iar lecturile din programă sunt parcurse numai pentru ca sunt obligatorii, elevii de gimnaziu au fost prinși (din nou) de „flama” cititului mulțumită declicului avut la întâlnirea cu o carte parcă decupată din cotidian: „Minunea”, de R. J. Palacio.

Confruntarea cu aspectele surprinzătoare ale vieții personajului August, un băiat de vârsta lor, născut cu o gravă diformitate facială, i-a determinat pe tinerii lectori să parcurgă, cu emoție, cu empatie și solidaritate, traseul existențial al acestui erou. Acesta a fost doar începutul. Pretextul pentru a aștepta cu înfrigurare cartea propusă de Editura Art pentru luna următoare. Cu entuziasmul și nerăbdarea specifice serii deschiderii cadourilor de Crăciun.

Cadrul nonformal ales pentru desfășurarea activităților clubului nostru - care s-a derulat în zona verde, primitoare, a curții școlii, umbrită de coronamentul bogat al arborilor - a plăcut mult nu doar membrilor clubului, ci și altor colegi de-ai lor, a căror atenție a fost atrasă de mica noastră șezătoare literară. Iar curiozitatea „intrușilor” în privința cărților pe care le dezbăteam captivați s-a concretizat în „contaminarea” cu „virusul” cititului.

A redevenit astfel, să fii „cool” și „în trend” și dacă porți în mână o carte, nu doar nelipsitul „gadget”, fie el i-phone sau tabletă. Cu atât mai mult, intrigați de coperta cărții purtate vertical în mână, colegii se apleacă să descifreze titlul cărții, iar de aici până la a se simți și ei cuprinși de euforia lecturii poate fi doar...o filă distanță.

În continuare, vă voi prezenta impresiile elevilor doamnei prof Cristina Călin în urma activităților din cadrul Clubului de lectură:

O nouă pasiune, Clubul de lectură

„În timpul anului școlar, în clasa a VI-a am aflat că urmează să se înființeze Clubul de Lectură. Cu toții am început să fremătăm de bucurie și să ne laudăm cât de repede vom citi prima carte cu care vom inaugura clubul nostru. Cartea se intitula „Minunea” scrisă de R.J.Palacio (o scriitoare newyorkeză), pe care am citit-o pe nerăsuflăte, nu numai acasă, dar și pe sub bancă, în timpul orelor pe care le aveam la clasă.

Pe zi ce trecea, cu fiecare capitol citit, deveneam tot mai entuziasmați și înduioșați de soarta micului personaj în a cărui forță de a răzbate doream să ne regăsim fiecare dintre noi.

Multe lucruri am înțeles citind această carte, dar cel mai important lucru este acela că nu trebuie să judecăm un om după chipul lui, ci trebuie să-i descoperim inima, nu trebuie să judecăm vreodată după aparențe.

Și a venit și ziua cea mare când, profitând de o însorită și călduroasă zi de primăvară, am ieșit cu toții în curtea școlii și ne-am pus la taifas. Am analizat cartea, fiecare și-a spus propria părere despre viața grea și oarecum nedreaptă a personajului principal, despre bogăția sufletească a acestuia. În verva iscată de toate aceste discuții, s-a născut o idee: fiecare să adauge un capitol acestei cărți în care să exprime părerea unuia dintre personajele cărții care până atunci nu se manifestase în vreun fel anume față de eroul poveștii. Interesantă și neașteptată idee.

La sfârșitul orei de lectură am plecat spre clasă simțind că plutesc, energică, dar și un pic melancolică pentru că ceva frumos tocmai se încheiase. Colegii mei trăiau și ei sub aceeași vrajă a sufletelor și sentimentelor descoperite și împărtășite celorlalți, alergând fericiți în razele soarelui, încercând să își exprime fiecare în felul său bucuria astfel dobândită.

A doua zi, nici nu am intrat bine în clasă, că una dintre colegele mele m-a și întrebat care este următoarea carte pe care o avem în așteptare. Am fost surprinsă de nerăbdarea ei și atunci, am înțeles ce izvor a reprezentat pentru noi cea primă oră în care ne-am arătat trăirile interioare. Încet, încet, cu fiecare zi care a trecut am fost acaparați întâi de-o carte, apoi de alta și tot așa pe perioada vacanței... și am sfârșit prin a descoperi o mare pasiune: CITITUL.

Povestea acestei pasiuni continuă și în ziua de azi, când cu o neastâmpărată emoție încercăm să descoperim noi personaje, noi povești, noi întâmplări în fiecare dintre cărțile pe care le citim pe nerăsuflăte pentru viitoarele întâlniri ale dragului nostru club de lectură." (Oana Comșa, clasa a VII-a A)

Actul lecturii-ingeniozitate și încântare

„Clubul de Lectură - împreună cu volumele propuse în cadrul activităților - a însemnat pentru mine noutate, inovație și ingeniozitate. El își propune să-i facă pe toți, indiferent de vârstă, să îndrăgească cititul, prin cărți ușor de înțeles.

Fiecare carte m-a surprins în mod plăcut prin toate calitățile sale. Am învățat să accept oamenii buni indiferent de înfățișare, din cartea „Minunea” de R. J. Palacio, am realizat că prietenia este mai importantă decât orice avere, din cartea „Băiatul miliardar” de David Walliams și am învățat să supraviețuiesc în orice situație, trăind clipe memorabile cu personajul principal din „Toporișca” de Gary Paulsen.

Sunt foarte mândră că fac parte din Clubul de Lectură , deoarece prin intermediul acestuia am participat la concursuri și m-am confruntat cu copii de la alte școli.

Cu puțin ajutor din partea doamnei profesoare, Călin Cristina, am petrecut clipe minunate alături de colegii mei, discutând fiecare carte. Datorită frumuseții și originalității cărților am purtat lungi discuții interesante și ne-am pus creativitatea la încercare completând cartea „Minunea” cu o parte scrisă din perspectiva unui nou personaj și comentând reacțiile și modul de a gândi al multor personaje.

Mă bucur că și în vacanța de vară, clubul ne-a propus cărți cu care ne-am completat călătoriile și excursiile, serile și plimbările în natură. Toți am citit, nu mai puțin de cinci cărți extraordinare care ne-au trimis în locuri precum pădurile Canadei sau școala Beecher, pe care doar prin intermediul acestor cărți le-am fi putut vizita.

„În concluzie, viața mea s-a schimbat mult de când sunt membră a clubului de lectură, acesta devenind pentru mine un adevărat prieten și un prilej de a-mi valorifica și îmbogăți cunoștințele generale.” (Vasilcoiu Ana, clasa a VII-a A)

Lectura-plăcerea mea

„Îmi place foarte mult să citesc, dar nu am prea mult timp pentru această activitate. Mi-aș dori să pot citi când vreau eu, dar asta nu se poate.

Din primăvara anului 2013, doamna profesoară de limba română ne-a propus înscrierea într-un club de lectură. Majoritatea colegilor mei au fost încântați. În fiecare lună cumpăram o carte pe care o aveam de citit într-o perioadă de timp stabilită de doamna profesoară. Aveam de completat un jurnal de lectură, apoi ne adunam într-o oră cu doamna profesoară și discutam despre cartea pe care am citit-o.

Clubul de lectură este o activitate plăcută, unde poți să-ți pui imaginația în mișcare și îți poți spune opinia cu privire la fapte, personaje și întâmplări din lumea cărții. De asemenea, Clubul de Lectură reprezintă și o bună metodă de a-ți îmbogăți vocabularul, dar este și o activitate plăcută la care orice copil sau chiar adult ar dori să ia parte.

Toate cărțile citite până acum la Clubul de lectură sunt contemporane, sunt pline de învățături. Te învață să fii mai bun cu cei din jur („Minunea” de R.J.Palacio) sau să prețuiești tot ce este în jurul tău, oricât de inutil ți s-ar părea („Toporișca” de Gary Paulsen). Am avut de scris chiar și continuarea unei cărți („Minunea”), în care să ne imaginăm că suntem un personaj al acesteia și că avem o influență asupra personajului principal; aceasta fiind o activitate în care mi-am pus imaginația la încercare mai mult ca oricând.

Deci, cititul este o activitate plăcută, o activitate care îți îmbogățește mintea și sufletul cu lucruri folositoare în viața de zi cu zi.” (Dîrstariu Daria-Maria, clasa a VII-a A)

Lectura te face ingenios

„Clubul de lectură este foarte ingenios. Ne aduce cărți care să ne placă, jurnale de lectură, pentru a vedea dacă am înțeles cartea, și concursuri, care să ne testeze creativitatea. Cărțile mi-au plăcut foarte mult. M-au atras prin subiectele abordate, desprinse din universul copilăriei. Personajele interesante care fac acțiuni specifice lumii contemporane, ne arată că dacă ai curaj, poți face orice; dacă crezi în tine și în forțele tale, poți ajunge oriunde și dacă ai prieteni care îți sunt devotați, poți învinge pe oricine... Clubul de Lectură înseamnă pentru mine o modalitate de a mă face să citesc cu plăcere. De abia aștept următoarele cărți pe care sunt singură că le voi adora.” (Maria Sîntea, clasa a VII-a)

Noi și...Clubul de lectură

„Clubul de lectură. Hmmm... Când aud aceste trei cuvinte nu mă pot gândi decât, decât la o atmosferă frumoasă de care mă bucur alături de cele mai bune prietene ale mele : Roberta, Ana și Gabriela.

Când suntem la Clubul de lectură ne simțim SUPER. Cred că acest cuvânt definește cel mai bine cercul de lectură. Ne distrăm, râdem și învățăm câte ceva din fiecare replică a unui copil, deoarece numai unii dintre noi pot ajunge la acest cerc.

Mă simt norocoasă să mă aflu printre ei. Intrarea la cerc

presupune să ai note bune, să fii interesat de lectură și, desigur, să te porțezi decent la această oră dedicată lecturii.

Bineînțeles, nimeni nu a regretat că a intrat în club. Presupune multă perseverență, dar atunci cînd ești lăudat în fața celorlalți, uiți de toate aceste eforturi pe care le-ai depus pentru a ajunge aici.

Deoarece nu sunt de mult timp în acest club, nu am apucat să adun pentru colecția mea foarte multe cărți .

Cartea mea preferată este „Hoțul fulgerului”, urmată de „Minunea”. Am primit nenumărate proiecte pe tema acestor cărți, printre care: să ne imaginăm că suntem naratorii părții a doua din cartea „Minunea”, alegându-ne, desigur, un personaj preferat sub numele căruia să narăm la persoana I. Ne-am distrat de „minune” cînd fiecare a citit ce aventuri a trăit personajul imaginat de el...mai ales cînd unul dintre colegi a relatat totul din perspectiva lui...Daisy, cățelușa familiei!” (Mary-Lou Chiculiță, clasa a VIIa A)

Clubul de lectură.Părerii.Sentimente.Plăcerea de a citi.

„Ce înseamnă pentru voi Clubul de Lectură?”

Să iei o carte și să o citești doar pentru că te plictisești și după să spui: Da, mi-a plăcut... . Ei bine, nu. Dacă iei o carte, o faci doar pentru plăcerea de a citi , nu pentru o notă bună sau pentru altcineva.

Să vă spun cum a început povestea noastră cu Clubul de Lectură. Era o zi ca oricare alta, doamna profesoară de română ne spune de ideea înființării unui club și ne întrebă cine vrea să participe la activitățile acestuia. Multe mâini ridicate, într-un final și a mea era pe sus, m-am gândit să fac asta pentru o notă la limba și literatura română.

Dar acestea sunt doar câteva lucruri care mi-au răscolit mintea, și nu puține sentimente mi-au străbătut inima, parcă ar fi vrut să facă înconjurul lumii, doar după citirea unei cărți, care la început părea a fi banala.

Clubul de lectură mi-a arătat toate aceste lucruri. După ce terminam o pagină de citit, în capul meu rula un filmuleț, îmi imaginam ce se întâmplă în carte, iar câteodată mă imaginam și pe mine în poveste și cum îl ajutam pe August.

Să nu mai spun de acele nopți, cînd citeai neîncetat și părinții tăi te trimiteau la culcare pentru că era prea târziu și următoarea zi aveai școala, și te supărai, dar dimineața uitai. Este incredibil, nu? Cîte sentimente îți pot trezi o carte!

Clubul de lectură este cel mai bun lucru care mi s-a întâmplat; parcă totul a prins viață, culoare în jurul meu, este uimitor, nici nu mai am alte cuvinte să descriu acest sentiment.

După cîtva timp a venit din nou doamna profesoara de română și ne-a prezentat alte cinci cărți pentru vacanța de vară. Tot ce îmi trebuie mai exact : eu, mult timp la dispoziție- adică toată vara -, și cinci cărți geniale, ce mă strigă să le citesc, să le îndrăgesc și apoi să le ador, să le iubesc. Cinci cărți, cinci sentimente: iubire, dor, fericire, melancolie și ultimul, dar nu cel din urmă : tandrețe. Acestea toate la un loc. Clubul de lectură mi-a arătat că nu contează cît de mic ești, atîta timp cît ai țeluri mari și nobile, fă greșeli, deoarece să greșești e omenește și poți învăța ceva de fiecare dată. Nu uita că o carte, un club de lectură sau un text îți pot schimba starea de spirit într-o secundă.” (Patricia Preda, Clasa a VII-a, A)

Pasiunea de a citi

„Clubul de Lectură reprezintă pentru mine o nouă pasiune, un loc unde poți învăța multe lucruri interesante și folositoare.” (Raisa Georgiana, clasa a VII-a A)

Clubul de lectură - Impresii

„Fiecare carte, pe care o citim, trebuie descoperită și înțeleasă. Pentru a înțelege o carte, trebuie să faci parte din ea atunci când o citești. Dezbateră ei se realizează la Clubul de lectură

După lecturarea unui volum, la câteva săptămâni ne întâlnim cu toții, împreună cu doamna profesoară și discutăm despre carte. Un rol, pe care eu îl consider destul de important, îl are jurnalul de lectură, în care noi completăm și ne imaginăm diverse lucruri despre volumul citit. Atunci când ne întâlnim pentru a dezbate o carte, totul este minunat: liniștea pune stăpânire peste noi, imaginația ne duce cât mai departe, dar când totul este mai interesant și mai frumos... aflăm că ora s-a încheiat.

„Cercul de lectură” este un loc unde imaginația și creativitatea nu au limite.” (Luca Iuliana Roberta, clasa a VII-a A)

Poveștile Bunicii la Biblioteca *Nemira*

prof. Bulai Mihaela bibliotecar la Biblioteca *Nemira*
Școala Gimnazială nr.3, structură a Școlii Gimnaziale „Sfântul Nicolae”
comuna Liești, județul Galați

Când intri într-o bibliotecă, intri în povești. Totul aici te așteaptă și te cheamă: rafturi încărcate, iepurași și ursuleți, parfum de copilărie, trăistuța cu povești și miros de busuioc din cufărul fermecat....

.....La început a fost Vrăjitoarea. Echipată ca la carte, cu tichie neagră, brâu de sfoară, traistă pe umăr și nelipsita mătură cu coadă, a început să colinde prin școală. Avea traista plină: un măr, o oglinjoară, o punguță cu doi bani, chiar și un bici fermecat și o coroană de împărat și multe, multe cărți. Și a bătut la ușa clasei. Era iarnă, copiii, gătiți de carnaval, îl așteptau pe Moș Crăciun așa că au răspuns cu bucurie la bătaia în ușă cu gândul la sacul plin de daruri al Moșului. Vă dați seama de mirarea lor când, în locul veșmântului roșu au văzut intrând în clasa lor o....arătare !!! (parcă, parcă o știau de undeva! O fi doamna de română!?!Dar parcă prea se strâmbă și se prosteste pe aici or, ea e serioasă și rea, așa au spus elevii mari!) Și a intrat Vrăjitoarea la fel de nedumerită ca și picii. „Cum, nu mă cunoașteți? Eu sunt.....Scufița Roșie! Uite ce bonetă frumoasă am!” „Nuuu, au răspuns copiii, iar unul mai îndrăzneț a adăugat: „Tu ai tichia neagră iar Scufița Roșie are bonetă roșie!” . „Daaa?, a zis Vrăjitoarea, atunci poate sunt.....Albă-ca-Zăpada!, uite, am oglinda fermecată!” și spunând așa scoase din traistă o frumoasă oglindă cu mâner argintiu (din plastic!). „Nuuuu!” au spus copiii, „Albă-ca-Zăpada e frumoasă!” și argumentul lor căzu ca un trăsnet pe biata Vrăjitoare. „Atunci, poate sunt cocoșul, uite punguța mea cu doi bani, știu și să cânt: cucurigu, boieri mari, dați punguța cu doi bani!....dar de ce râdeți?” mai întrebă vrăjitoarea amărâtă că nu-și găsește identitatea. Și deodată, își lepădă veșmintele, puse tichia în coada măturii și redeveni ceea ce este: „știu cine sunt: sunt doamna profesoară de limba română și bibliotecara școlii și am venit să vă invit să deveniți cititorii Bibliotecii. Și, ca să vă conving că acolo, la Bibliotecă vă așteaptă multe lucruri frumoase, iată, am venit cu traista plină: din *Traista cu povești a bibliotecii*, primiți fiecare câte o carte în dar. Ne-am bucurat în această iarnă de dărnicia Editurii Nemira și-i mulțumim și pe această cale domnului Costel Postolache pentru darurile primite. Să vă bucurați de ele și să urmați drumul bibliotecii. *Traista* ei va fi mereu plină cu surprize....

Așa a început o poveste, în iarna anului 2009: cu o Vrăjitoare care a împărțit cărți în fiecare clasă și care s-a întors la bibliotecă cu un nume: Biblioteca Nemira.

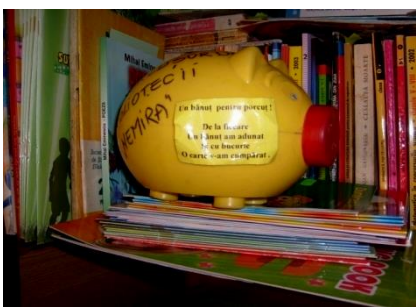

Și poveștile au continuat să se scrie în fiecare an. Dacă privesc în urmă, cred că anul școlar 2012-2013 a fost anul celor mici pentru că ei au fost mereu în frunte. Au venit întâi grădinarii de la Grădinița nr. 4 cu doamna educatoare Mariea Damian, apoi copiii de la pregătitoare de la școala noastră cu domnișoara învățătoare Geta Munteanu, au urmat piticii clasei I cu doamna învățătoare Daniela Ștefan și cei de la clasa a II-a cu doamna învățătoare Silvia Munteanu. De fiecare dată, gazdă le-a fost Nică a lui Ștefan a Petrei atât de cunoscut copiilor datorită poznelor care l-au făcut celebru. El a găsit alte și alte povești și jocuri cu care i-a încântat pe copii stârnindu-le curiozitatea sau provocându-i. Fie că a adus o creangă din cireșul său în care au „înflorit” săculeții cu surprize (un creion colorat, o radieră parfumată, o bomboană), pe care i-a oferit copiilor ce au răspuns la întrebările doamnei bibliotecare, fie că a deschis cufărul cu surprize (un cufăr vechi, lada de campanie din al doilea război mondial, a unui bunic), din care a scos trăistuțe cu povești, Nică a găsit întotdeauna ceva care să-i bucure pe copii, să-i facă să mai vină la bibliotecă. Și stratagema lui a dat roade. Dintre cei mai harnici cititori ai Bibliotecii *Nemira*, în anul școlar 2012-2013 s-au ales, bineînțeles, copiii de la clasa I. Iar cel mai harnic, Ștefan Bocăneală, a primit la sfârșitul anului școlar în dar, o traistă plină cu cărți. „Și jocul continuă, mi-a spus Nică clipind șmecherește din ochii albaștri. Anul acesta Biblioteca *Nemira* și-a anunțat intențiile: pentru concursul „*Cel mai harnic cititor*”, trăistuța așteaptă deja să fie umplută cu cărți, din donații, de către toți iubitorii de lectură care doresc să încurajeze această deprindere deosebit de plăcută. (Și vreau să vă spun că deja sunt în trăistuță trei cărți noi și frumoase care abia așteaptă să fie răsfoite și citite!) De asemenea, un alt concurs urmează să fie anunțat cititorilor, un concurs de lectură dar și de creație literară care se numește „*Personajele au plecat în căutarea cititorilor*” și se adresează elevilor de la clasa a II-a până la clasa a VI-a. Mi-a zis mie doamna bibliotecară că regulamentul concursului este încă în lucru, dar este sigur, concursul va fi cu premii în bani! Trebuie să ne adaptăm zilelor noastre! Poate împrumutăm ceva din punguța cocoșului!” a mai adăugat el șmecher întorcându-se la locul lui pe pervaz să se odihnească și cine știe ce să mai pună la cale.

Profit de absența lui și ridic și eu capacul cufărului să văd ce rezerve mai am: câteva trăistuțe lucrute de mâini harnice din resturi textile, (ce m-am bucurat când am văzut că elevii le poartă și în afara școlii!), câteva cărți luate la ofertă din Carrefour, (cum să nu dai 3 lei pe un Eminescu sau Creangă cartonat! Să-ți vină să iei 10 cărți, nu una!), alte nimicuri strânse de te miri pe unde, dar care știu că vor face mare bucurie copiilor. Le adun în timp, (așa nu se cunoaște prea tare gaura în buget!), și mă bucur când le pot oferi. Când ești bibliotecar într-o bibliotecă școlară,

trebuie să ai o „baghetă fermecată” care să-ți facă daruri la comandă! Și, nu în ultimul rând, să laud tehnica modernă. Ce m-aș fi făcut fără ea? Fără calculator și imprimantă, fără hârtia colorată și fără xerox, n-aș fi putut să fac atâtea numere din colecția „*Neghiniță*” a bibliotecii. Este o colecție de „cărțicele” (e cam mult spus!), format A5, care să-i bucure pe cititori. Unele cuprind compunerile lor, altele promovează scriitorii ale căror texte sunt mai puțin prezente în volume în Bibliotecă, de exemplu Grigore Vieru sau Ion Pillat. Ultimul număr apărut anul trecut, înainte de

vacanță conține o poveste foarte frumoasă intitulată *Povestea Vântului Nemilos și a preaiubitei*

lui soții scrisă de Georgiana Stuparu, elevă în clasa a VIII-a, poveste cu care autoarea ei a obținut **Mențiunea I** la **Concursul național de creație literară „Poveștile Bojdeucii”** organizat de **Bojdeuca Ion Creangă** din Iași. E o poveste foarte frumoasă în care se amestecă realul cu fantasticul și cu magia sufletului într-o armonie deplină. Și, am pus povestea Georgianeii în colecția noastră tocmai pentru a fi un exemplu celorlalți copii care doresc să scrie. Am inventat și **Primul meu jurnal de lectură**, tot pentru cititorii mai mici. În același format A5, acest jurnal oferă copiilor posibilitatea să-și povestească textele citite, să vorbească despre personajele îndrăgite, să facă liste în care să țină evidența cărților citite, dar și să afle curiozități despre carte și lectură, glume sau ghicitori.

„Să nu uiți de **Porcușor!**” mai strigă Nică de pe pervaz așezându-se mai bine în coțul lui. „Și de **Poșta Bibliotecii!**” mai adăugă el arătându-mi teancul de mape de corespondență pe care le-am cumpărat de curând (am găsit o ofertă cu două la preț de una și una costa 0,65 de lei ! Ce mai spuneți? Cum să nu iau mai multe mai ales că sunt și parfumate. Și copiilor le place să scrie scrisori!). Ai dreptate, Nică, mulțumesc pentru că mi-ai amintit, chiar era să uit. **Poșta Bibliotecii** este cel mai frumos lucru, sau unul dintre cele mai frumoase, care mi se întâmplă în biblioteca noastră. Copiii îmi scriu scrisori, pentru că știu că găsesc răspuns și discreție pentru orice problemă ar avea, își scriu și între ei și le pun la cutia poștală aflată pe holul de la etaj. Avem și un poștaș de serviciu cu traistă, ștampilă și caiet de evidență. E musai să țină evidența scrisorilor pentru că, la 25 de scrisori duse la destinatar își primește „salariul”: o carte dăruită de doamna bibliotecară. Ca să vă spun ce succes a avut acest post, trebuie să știți că anul trecut, când s-a schimbat Poștașul, am avut 5 cereri care mai de care mai ambițioase. A fost aleasă solicitanta care a înțeles că rostul ei este de a aduce bucurie, de a-și cunoaște colegii dar și de a se cunoaște pe sine.

Cu „Porcușorul Bibliotecii” este altă poveste. Pușculița din plastic mă însoțește de mulți ani prin școli dovedindu-se mereu utilă. Poeziara de pe ea este un îndemn de a aduna bănuț lângă bănuț pentru a cumpăra cărți : „Un bănuț pentru Porcuț!/ De la fiecare/ Un bănuț am adunat /Și cu bucurie/ O carte v-am cumpărat!” Cu mândrie pot să spun că anul trecut, am reușit să cumpărăm cu banii adunați în Porcușor, 65 de volume diferite, multe dintre ele cărți de citit și de colorat pentru cititorii pitici dar și cărți din colecția „Jurnalul Național”, luate la ofertă cu 4,5 lei. A fost o adevărată ocazie grozavă și pentru mulți copii iubitori de lectură care și-au întregit atunci serios biblioteca personală cu volumele din literatura română. (Georgiana despre care vă spuneam și-a cumpărat aproape 40 de volume.) În felul acesta îmbogățim permanent fondul de carte care este destul de sărac și mai ales depășit moral. Ca toate bibliotecile școlare și a noastră suferă din cauza lipsurilor și mai ales din cauza lipsei de atenție din partea celor în drept să o facă. Noi am ales să nu stăm pe loc, să nu transformăm biblioteca în depozitul școlii bun la toate și să ne plângem că nu avem. Noi ne-am suflecat mânecile și am pornit gospodărește la treabă. Ajutată de Nică, de *Traista cu povești*, de *Vrăjitoare uneori*, de *Cufărul cu surprize*, de *Poșta Bibliotecii* și de *Poștașul de serviciu*, cu inima deschisă am pornit la treabă: am sortat cărțile, am recondiționat ce s-a putut, am găsit câte un loc pentru fiecare, am transformat **Biblioteca Nemira** într-un loc în care copiii vin cu bucurie pentru că știu că aici pot găsi orice. Inclusiv un prieten adevărat.

Și, înainte de a încheia, ce va urma....

.....Vrăjitoarea s-a topit în poveste; a rămas doar în albumul cu fotografii și în amintire: Ea a adus numele Bibliotecii. În locul ei a venit **Bunicuța** cu toate ale ei: broboadă pe umeri, ochelari pe vârful nasului, coșul cu gheme și cu andrele (negociem și pentru o pisicuță. Cine a mai văzut bunică fără pisică!?). În fiecare zi de miercuri, în pauza mare, se așează pe scaun, își pune broboada și uneori ochelarii, și citește copiilor așezați în fața ei, pe băncuță sau pe jos, pe perne, o poveste. Mă întrebați dacă noul joc va avea succes? Păi, socotiți și voi: deja, după două „Bunicuțe” cititoare, băieții m-au întrebat: „Dar nu pot fi și bunicuți, numai bunicuțe?!”

...Când intri în bibliotecă, intri în poveste....aici nimic nu te mai poate mira ....

„Ai grijă, mi-a spus odată fata mea cea mică, vezi ce mai inventezi pentru că ziua de azi, prima zi la bibliotecă, nu o vor uita niciodată!”.

...Poate de aceea atâți cititori mici calcă pragul bibliotecii, pentru că am avut grijă. Și sper să pot avea în continuare....

....și-am încălecat pe-o șa, de-am dus în lume azi, povestea mea, și-a Bibliotecii *Nemira*,
Bunicuța de serviciu

Revistele școlare - o modalitate de promovare a lecturii

Prof. Staicu Cristina

Școala Gimnazială „Constantin Gurgu”

Gura Ialomiței, jud. Ialomița (structura Luciu)

În paginile care urmează vă prezentăm creații literare ale elevilor care au colaborat pentru realizarea revistei școlii noastre „Stele căzătoare”, în urma cărora elevii și-au exprimat sentimentele despre natura, importanța cărții sau impresii din vacanțele în care au fost. Sperăm să vă încântăm în mod plăcut!

Creațiile au fost realizate atât în cadrul cercului nostru literar „Înmuguriri”, cât și individual de către ceilalți elevi din diferite clase.

Cartea - importanța și semnificația sa în viața omului

„Cartea este în viața noastră un element central, este sprijinul nostru în cazul unei descărcări nervoase, este uneori ceva mai mult decât un profesor, deoarece cu ajutorul ei descoperim mereu lucruri tot mai noi.

Cartea ne face să fim mai buni, ne ajută să trecem mai ușor peste greutățile vieții, într-un cuvânt, ne întărește.

De asemenea este un mod de comunicare și reprezintă o ordonare a cuvintelor la formele lor cele mai expresive. Ne ajută să înțelegem și să pătrundem în tainele lumii și a universului. În filele ei, putem descoperi sfaturi sau putem culege înțelepciune.

O carte este o mângâiere deoarece ne alină, ne atrage cu ajutorul subiectelor ei și ne face să uităm de viața cotidiană. De asemenea este un îndemn, pentru că citind o carte, este un îndemn de a citi și altele, reușind astfel să găsim răspunsuri uneori la întrebările noastre.

Astfel, cartea ne face să trăim în afara minciunilor, nedreptăților și a prejudecăților.” (Balan Alice, clasa VI-a, școala Luciu)

În urma activităților literare, elevii școlii noastre au fost întrebați dacă vor să ne împărtășească impresiile lor cu privire la acestea și ne-au încântat cu răspunsurile lor sincere și din suflet spuse.

Iată câteva dintre acestea:

„Ne-a plăcut foarte mult când am participat cu doi în urmă la proiectul „Ești în trend și dacă citești” și ne bucurăm încă o dată să participăm cu creațiile noastre literare de anul trecut. Munca depusă a fost o plăcere și a avut și roade, mai ales că am lucrat cu dna profesoară de limba română și pentru revista școlii”. (membri cercului literar “Înmuguriri”, cls a VIII-a)

„Ne-ar placea să facem mai multe piese de teatru pentru că anul acesta chiar am învățat o piesă de teatru cu care participăm la un concurs în județul nostru numit „Talentul meu” și ne-a plăcut foarte mult”. (Cloșca Marian, cls a VIII-a)

„Cartea este un lucru minunat, doamna profesoară, în primul rând pentru că ne ajută să ne îmbogățim vocabularul și, în al doilea rând pentru că ne ajută să ne exprimăm diferite sentimente”- ne mărturisește elevul Georgescu Paul, din cls a V-a.

V-am prezentat câteva aspecte literare de anul trecut, din școala noastră, sperând că și anul acesta va fi la fel de bogat din punct de vedere literar.

HALLOWEEN... literar!

Prof. Finiș Anca și prof. Finiș Sorin
Școala Gimnazială Deleni, Gura Humorului, jud. Suceava
(Liceul Tehnologic „Nicanor Moroșan” Pîrteștii De Jos)

Eu sunt Tigrișor, mascota CERCULUI LITERAR „JOCURI PRINTRE CĂRȚI” de la Școala Gimnazială Deleni, județul Suceava. M-am născut în 2011 când d-na profesoară Finiș Anca a înființat cercul și elevii de gimnaziu mi-au dat acest nume.

Acum, vă voi împărtăși tot ceea ce am văzut eu la întâlnirea de marți, 30 octombrie 2012. Trebuie neapărat să știți că tema pe care am ales-o pentru anul școlar 2012-2013 este ȘCOALA văzută în trei capitole cu textele literare specifice: Școala de ieri, Școala de azi și Școala de mâine.

Prietenii mei, elevii, s-au costumat ca personaje literare la alegere, devenind băbuțe haioase, îngerăși cu sau fără cornițe, prințese mai mult sau mai puțin vii. Bineînțeles că s-a organizat și o parada a costumelor, am format juriul din toți profesorii prezenți în școală și am decis cine sunt MRS. HALLOWEEN (Ciornei Ramona-Loredana) și MR. HALLOWEEN (Ciornei Ionuț), după ce toți au motivat de ce au ales acel personaj și ce reprezintă pentru ei.

Textele literare ne însoțesc în toate întâlnirile noastre și astfel ne-a întâmpinat începutul povestirii BURSIERUL a lui DELAVRANCEA, descriere a școlii de coșmar. Elevii au parcurs fragmentul în lanț, cu partener-ajutător și aveau dreptul să se oprească o singură dată ca ceilalți să intuiască cuvântul care va urma. Să nu uit să vă spun că toată ora, elevii s-au adresat unul celuilalt doar cu numele personajului în care fiecare era costumat. Scânteia literară fiind aprinsă, nu ne-a rămas decât să ne aruncăm cu toată energia în marea de cuvinte a povestirii. Cerchiștii și-au spus părerea despre nefericita soartă a băiatului și întrebările au zburat ca fulgerele între ei. Iată și câteva exemple:

☉ Ce ar regreta dacă s-ar trezi peste noapte în lumea Bursierului?

- ⊗ Ce vor să facă ei în viitor?
- ⊗ Cum este școala lor față de cea descrisă?
- ⊗ Ar schimba ceva la școala lor?
- ⊗ Ce înseamnă pentru ei o școală de coșmar?
- ⊗ După ce le pare cel mai rău de când au intrat la școală?
- ⊗ Cum își închipuie cei mai mari liceul?
- ⊗ Cu ce personaje îl putem compara pe Bursier?
- ⊗ Este Bursierul un alt Huțu sau Nică?
- ⊗ Școala bursierului pare un fel de școală de Halloween?
- ⊗ Ce însemna să fii bursier atunci și ce înseamnă acum?

Răspunsurile elevilor au fost cât se poate de interesante. Am aflat astfel că ei nu și-ar dori să fie în locul Bursierului, că ar reconstrui școala lor din temelii, că preferă profesorii pe care îi au acum, că ar fi bine să existe elevi la fel de disciplinați ca odinioară, că unii și l-ar dori coleg pe acel bursier și câte alte lucruri. Câțiva cerchiști au simțit nevoia să își caute punct de sprijin în povestirea citită pentru a crea și vă ofer spre exemplificare două dintre textele lor:

„ȘCOALA ÎNFIORĂTOARE”
(Cătălin)

Mai demult elevii trebuiau să învețe foarte bine ca să nu fie bătuți de profesori. Băieții și fetele erau separați, neavând voie să vorbească. Copiii mâncau doar de două ori pe zi. Aveau voie să plece numai în vacanțe. Nu aveau imaginație proprie, nu știau să se distreze și nu aveau voie să se joace. Trebuia doar să învețe. Nu aveau voie să râdă în ore nici când erau singuri. Școala era foarte dură. Elevii care nu învățau, erau bătuți și aveau note foarte rele. Doar cei mai buni elevi puteau într-adevăr să învețe la această școală.

Totuși, nimeni nu știa că a fost odată și o școală mai înfiorătoare. Când intrai pe prima ușă, aceasta era păzită de doi cavaleri cu săbii. În prima clasă erau vrăjitori cu puteri magice. În următoarea clasă erau vârcolaci, iar într-o altă clasă, de sus, erau vampiri. Printre celelalte clase pluteau stafii.

Doar profesorii erau îngeri păzitori. Cancelaria era păzită de un dragon cu trei capete, pentru că acolo se afla un pergament secret. Un biet băiat a vrut să ia pergamentul pentru puterile sale magice. Așa că micuțul a luat câteva lucruri ca să poată învinge toate capcanele. A aruncat o piatră într-o altă direcție să-i distragă pe cavaleri și a intrat în școală.

S-a întâlnit cu un vrăjitor care a vrut să-l prindă prin magie, dar băiatul a întors scutul și vraja s-a întors împotriva vrăjitorului și acesta a devenit o broască. Băiatul a fugit iute pe scări și s-a ascuns de dragon. Noroc că a avut niște ventuze cu care s-a urcat pe un perete de sus și a mai aruncat o piatră pe scări să-l facă pe dragon să plece de lângă ușa cancelariei. Nu a reușit cu piatra, așa că a aruncat o sabie, iar dragonul a și plecat. Când a intrat în cancelarie, băiatul și-a pus dorința să fie cavaler și a lăsat pergamentul acolo, pentru că nu era lacom.

Apoi, el a fost acceptat de rege ca cel mai curajos cavaler, fiindcă a intrat în școala înfiorătoare în care niciun alt om nu a mai pătruns.

„ȘCOALA DE ODINIOARĂ”
(Alina)

*Școala de odinioară,
Nu prea semăna a școală,
Era grea și mai severă,
Iar acum e mai lejeră.*

*Mănăstire era locul
Unde nu pupai norocul,
Dar ce frumos e chiar acum,
Copiii nu mai stau în drum!*

*Nu mai caută de lucru,
Now, își aranjează look-ull!*

Cele două texte au fost publicate și în revista cercului pe care o puteți accesa la adresa:
<http://cercliterar.blogspot.ro/search/label/Jocuri%20printre%20cărți%202012-2013>.

În plus, am organizat un concurs să vedem cine se descurcă cel mai bine la rezolvarea unei fișe cu jocuri specifice sărbătorii (găsirea unor cuvinte, un puzzle, desene etc.), câștigătoare fiind Mereuță Alina. Ne-am dat toată silința pentru a confecționa semne de carte amuzante și practice pe care să le dăruim colegilor noștri de la cerc. Mare păcat că nu mi-au oferit și mie, doar erau simplu de făcut și tot ce au avut nevoie erau câteva resturi de hârtie, carton și chiar materiale refolosibile. A fost frumos acel Trick-or-Treat cu semne de carte cu ochi bombați și colți fioroși.

La sfârșit, privim tot spre viitor și așteptăm întâlnirea similară din acest an. Deci nu îmi rămâne decât să vă invit cu mare drag să ne urmăriți în continuare activitățile (<http://cercliterar.blogspot.ro>) și să vă urez în limba mea:

Happy Halloween pe dos, 2013!

P.S: În urma întâlnirii nici un cerchist nu a fost rănit fizic, ci doar cultural!

Basmul toamnei

prof. Kuschausen Cristina
Liceul cu Program Sportiv, Arad

Toamna oferă cel mai frumos basm al culorilor. Acest anotimp minunat este un prilej pentru copii de a crea lumi așa cum sunt ele percepute de ei. În ajutorul nostru a venit și Ionel Teodoreanu care a surprins acest anotimp în cel mai frumos mod posibil: „Prunii deșteptați din toropeala verii deschid ochii vineți, aiuriți. Merele și perele fug de prin așternutul crengilor, zugrăvindu-și chipurile colorate pe fețele frunzelor, ca să nu le observe nimeni fuga, dar vântul descoperă înșelăciunea și mândros, în căutarea lor, se uită pe ferestre, le vede și le cheamă prin horn. Gutuile îngălbenesc de spaimă [...], păsările s-au împrăștiat și vara s-a rătăcit departe.” Am ținut să vă scriu aceste rânduri deoarece consider că este o prezentare fascinantă a anotimpului care ne-a îmbrățișat demult.

Toamna a deșteptat și în imaginația elevilor imagini deosebite și unii dintre ei chiar le-au așternut pe hârtie. Sărbătoarea Halloween a fost un prilej foarte bun de a crea basme și de a prezenta lumi fascinante percepute de ochii micilor noștri elevi din clasa a V-a și a VI-a în cadrul întâlnirilor săptămânale ale cercului de lectură. În continuare, vă prezint cele mai frumoase basme realizate de elevii mei.

O noapte înfricoșătoare

Barcoți Bianca Maria, clasa a V-a
Liceul Vasile Goldiș, Arad

Era noaptea de 31 octombrie. Împreună cu mama și tata, am pregătit dovleci înspăimântători pentru a alunga spiritele rele. După ce i-am așezat în curte, ne-am dus să ne culcăm.

Dintr-o dată, în vis, au apărut trei copii pe nume Andrei, Maria și Giorgiana care își chemau prietenii la o petrecere dată cu ocazia zilei de Halloween. După două ore, casa lui Andrei a fost plină de copii și adolescenți. S-au petrecut până în clipa în care din fortăreața magiei au ieșit trei vrăjitoare rele pe nume Claude, Michael și Demin.

Aceste vrăjitoare erau supărate deoarece ele nu au fost invitate la petrecere. La apariția lor, copiii au fugit îngroziți, deși nimeni nu mai credea în vrăjitoare. Pământul a fost zguduit, copacii rupti, iar casele dărâmate. Totul era acum straniu. Copiii au încercat să se opună vrăjitoarelor cu ajutorul lui Andrei, care știa cum să folosească magia. Mătușa lui era o vrăjitoare bună, dar el aflase de puțin timp. Dar totuși, de mic copil iubea magia. De aceea, când Andrei era mic, nu avea voie să iasă din casă; vrăjitoarele dacă-l observau, îl răpeau.

De frica vrăjitoarelor, copiii care au fost la petrecerea lui Andrei s-au ascuns în pădure și în grotă piticilor care i-au ajutat costumându-i. Totuși, vrăjitoarele i-au găsit și acestea le-au spus:

- Duceți-vă în muzeu!

Copiii, prima dată, au crezut că este o glumă. Cum să meargă în noaptea de Halloween în muzeu unde toate portretele prind viață? Vrăjitoarele îi speriau prea tare, așa că ei au hotărât să le asculte. Când au ajuns în muzeu, totul părea normal, dar Andrei, știind căte necazuri aduce magia neagră, era foarte speriat. Deodată, portretul reginei Elisabetha a început să prindă viață. Giorgiana și Maria au încremenit de frică.

Înainte să apară paznicul, copiii au încercat să o bage înapoi în tablou, dar regina i-a luat pe copii cu ea pe Tărâmul Dovlecilor. Ei au ajuns într-un loc plin cu case bântuite, fantome, dovleci și vrăjitoare. Printre vrăjitoare, se aflau și Claude, Michael și Demin, cea mai puternică și deșteaptă fiind Claude. Vrăjitoarele i-au dus pe copii în cimitir, lăsându-i acolo. Toată lumea știe

că vizitarea cimitirului în noaptea de Halloween înseamnă pierderea și arderea sufletului. În noaptea de Halloween, fantomele învie. Andrei, neavând curajul să intre, a rămas afară. Giorgiana și Maria, neștiind nimic legat de magie, au intrat în cimitir. Ele nu credeau în „poveștile” spuse de Andrei legate de fantome. Au mers o bună bucată de vreme; nevăzând fantome sau vrăjitoare, și-au continuat drumul. Andrei, așteptând mult timp, a văzut că dintr-un mormânt s-a ridicat o fantomă. Băiatul a strigat fetele avertizându-le, dar a fost prea târziu. Fetele deja veneau înspre el cu ochii roșii. Andrei, urlând după ajutor, locuitorii satului l-au auzit. Oamenii știau cum să procedeze în astfel de situații. Ei au aprins o lumânare și au arătat-o himnotizatelor, adică celor două fete, ele fiind astfel salvate.

Vrăjitoarele și-au continuat distracția, încercând să-l ademenească și pe Andrei. Ele au vrut să-l facă să intre în apa cu otravă. Din nou, cele două fete s-au lăsat păcălite intrând în apă. Otrava le-a intrat în sânge și pentru trei ore au rămas leșinate. Speriindu-se, Andrei s-a dus să caute un leac. Băiatul s-a întors după trei ore trist, deoarece nu a găsit nimic pentru a le vindeca pe prietenele lui, iar fetele, după ce s-au trezit, l-au așteptat neștiind nimic din cele întâmplate. Și-au continuat călătoria în miraculosul Tărâm al Dovlecilor. Vrăjitoarele, nelăsându-i pe copii nesupravegheați, s-au costumat în dovleci. Copiii, crezând că au scăpat de vrăjitoare, și-au continuat distracția. Când i-au văzut vrăjitoarele, au crezut că nu le mai este frică de ele și au făcut diferite vrăji pentru a-i speria.

Copiii au fugit până au ajuns în casa bântuită. Acolo, s-au întâlnit din nou cu regina Elisabetha, care i-a trimis în orașul mătușii lui Andrei. După ce au găsit strada mătușii Vrăjitorica, au dat o petrecere de sfârșit de Halloween. În acest timp, Vrăjitorica a creat o poțiune magică pentru a le învinge pe cele trei vrăjitoare rele.

Un sunet puternic m-a trezit. Era sunetul ceasului deșteptător. M-am îmbrăcat și-am alergat repede spre școală, dornică să povestesc colegilor visul meu. Așa am hotărât să dăm o petrecere de Halloween.

În noaptea de Halloween

Pal Dara, clasa a V-a,
Liceul cu Program Sportiv, Arad

Era odată o fetiță pe nume Marisia. Ea era o fetiță haioasă și îi plăcea foarte mult să se costumeze cu ocazia zilei de Halloween.

- Uite, a venit Halloweenul, a spus Marisia către prietena ei Teodora.

- Da, de acum toată ziua putem să colindăm!

Cele două au mers fiecare spre casele lor. Spre seară, Marisia s-a costumat într-o vrăjitoare, iar Teodora într-o pisică. Ele au mers să colinde cu ocazia nopții de Halloween. Au sunat din casă în casă, iar pe străzi, la colindat, erau mulți copii.

- Teodora, tu ai observat că toți dovlecii s-au stins?

- Am observat și îmi este frică!

Fetelor le era frică că în urmă cu două zile, ele au ascultat o legendă spusă de mama Teodorei. Acea legendă era despre un dovleac, pe nume Dauly, care bântuia toate casele în fiecare an. Se spune că acel dovleac mergea la fiecare casă și lua câte un copil, iar pe ceilalți îi posedă. Fetele se temeau că dovleacul Dauly chiar există.

- Hei! s-a auzit o voce groasă.

- Cine este acolo? a întreat Marisia.

- Eu sunt, Dauly, dovleacul Halloweenului! Dacă mă veți sluji, am să vă scap de toate relele, iar dacă nu, am să vă transform în pisică și în vrăjitoare!

- Nu, noi nu îți vom sluji, dovleacule, chiar și dacă ne este frică de tine! a spus Marisia.

- Ha! Ha! Nu mai spuneți prostii! Veniți aici să mă vedeți și pe urmă mai vedem noi!

- Nu! Nu!

Cele două au început să fugă cât le-au ținut picioarele. Au fugit până când au observat că au ajuns tot în locul de unde au plecat.

- Marisia, noi am fugit în cerc!

- Acum observ și eu, Teo!

- Dauly unde este oare?

- Ha, aici eram tot timpul! Pentru că nu m-ai slujit, am să vă transform într-o pisică și într-o vrăjitoare.

- Dovleacul ăsta ne-a trasformat, Teo!

- Da! Când am să-l prind, am să-l nenorocesc!

- Hei Marisa, acum ești o vrăjitoare!

- Da, sunt! De ce?
- Tu trebuie să ai o baghetă, nu-i așa?
Cele două s-au retransformat cu bagheta Marisiei în fete, cum erau ele înainte.

- Dauly! Dauly! Unde ești?
- Cum...Cum v-ați transformat în fete?
- Nu uita Dauly, sunt o vrăjitoare și mai am încă bagheta! a spus Marisia.

- Fir-ar să fie!
- Acum te voi transforma într-un dovleac bun de Halloween!

- Aaaa! Nuuuuu!
- Pa-pa Dauly rău! Bun venit Dauly bun! au spus fetele.

Cele două au fost foarte fericite, dar nimănui nu au spus această întâmplare.

Orașul Halloween

Feceu Beatrice, clasa a VI-a
Liceul cu Program Sportiv, Arad

Era odată, demult, doi frați: Jack și Mary. În noaptea de Halloween s-au dus cu colinda și s-au gândit să meargă în pădurea care se afla nu departe de ei pentru că au auzit multe despre ea și vroiau să afle dacă sunt adevărate.

În drum spre pădure, Jack i-a povestit lui Mary legenda acelei păduri:

- Se spune că acolo, au trăit monștri și fantome, iar în fiecare seară, când dormi, ei ies din pădure și bântuie străzile.

- Aaaa! a urlat Mary și o luă la fugă.
- Ha! Ha! Ha! Ce te-am păcălit! Defapt în această pădure, se spune că nu a mai intrat nimeni de sute de ani.

- Da, Jack, vrei iarăși să mă sperii!

Ei au ajuns în cea pădure. Le era foarte teamă și se gândeau: „Oare ce să facem? Dacă nu ne mai întoarcem? Dacă spusele legendei se dovedesc a fi adevărate?” Ei au intrat în pădurea bântuită.

- Jack!!! a urlat Mary.
- Ce e? Ce ai pățit?
- Acolo, acolo e ceva și... și am văzut pe cineva intrând acolo.

Jack se uita speriat, dar nu găsea punctul sau locul unde arăta Mary cu degetul.

- Jack, acolo e ceva! a repetat Mary din nou.

Într-un final, Jack a văzut o ușă în pământ, care era deschisă și pe care scria „Orașul Halloween”. Au intrat acolo și au fost surprinși să vadă tot felul de monștri: vrăjitoare, fantome, mumii, vampiri, scheleți... Jack și Mary pășeau speriați, când deodată, Mary s-a lovit de o vrăjitoare.

- O, bună copii!

- B-bună! Au spus ei speriați. Știți cumva unde ne aflăm?

- Da, desigur! Sunteți în orașul Halloween care este condus de Vrăjitoarea Supremă care are ca servitor pe cel mai rău și șiret vrăjitor Marlin. El o păzește pe fiica ei deoarece ea vrea să meargă pe tărâmul celălalt și nimeni nu a reușit să vorbească cu ea vreodată. Știți că dacă ați venit aici și nu ieșiți până la răsăritul soarelui, ușa se va încuia?

- O, nu! Mulțumim că ne-ai spus!

Jack și Mary pășeau speriați prin acel oraș și nu știau cum să ajungă înapoi. Ei au văzut un castel care se afla la mare distanță. Deși au parcurs foarte mult, ei nu au reușit să ajungă la castel. Ei erau foarte obosiți și nemaștiind pe unde să meargă, s-au așezat să se odihnească. Un dragon i-a văzut și a venit la ei.

- Ce faceți pe aici, copii?

- P-păi mergem la acel castel! a spus

Mary.

- Aveți mare curaj să mergeți acolo.

Vreți să vă duc eu?

- Da!

Ei au zburat pe spatele dragonului până la castel. Când au ajuns în fața castelului, dragonul i-a lăsat. Ei au dat de o fată.

- Bună! a spus Jack.

- Cine sunteți voi?

- Noi suntem Jack și Mary și suntem de pe celălalt tărâm.

- Oau! Mereu mi-am dorit să merg acolo și să vizitez lumea, dar Marlin mă păzește și nu am cum să plec.

- Dacă ne ajuți să ieșim din această lume, poți veni și tu cu noi! Dar cum te numești?

- Mavis!

Jack, Mary și Mavis au făcut un plan cum să iasă din acea lume, dar Marlin a spus totul Vrăjitoarei Supreme. Marlin a reușit să-i prindă pe copii și i-a închis. Totuși, Mavis a reușit să scape și primul lucru pe care l-a făcut, a fost să distrugă inelul în care Mavis își ținea toate puterile. Mavis i-a condus pe Jack și Mary, dar nu a reușit să-și îndeplinească dorința de a vedea lumea oamenilor deoarece i-a interzis vrăjitoarea supremă printr-o vrajă pe care nu a mai putut-o dezlega nimeni. Deși îi părea rău că prietenii ei pleacă, a fost nevoită să-și ia la revedere.

- Să mai intrați aici și Halloweenul viitor, dar să nu spuneți nimănui de această lume!

- Stai liniștită! Nu vom spune nimănui! La revedere!

Jack și Mary au plecat și nu au spus nimănui de acel tărâm. În fiecare an, în noaptea de Halloween, ei mergeau să o viziteze pe prietena lor, Mavis.

Lectura altfel pentru toți copiii

Prof. înv. primar Iordache Valeria
Școala Gimnazială. Nr. 9 „Nicolae Orghidan”, Brașov

„Cartea, prin faptul că e scrisă, a făcut deja un pas mare către noi: e un dar. Acum ne revine nouă să mulțumim pentru amabilitate și să facem un pas către carte.” (Rui Zink-„, Cititorul din peșteră”)

Pentru unii copii, pasul către carte este mic, sigur și motivat, pe când pentru alți copii, pasul este uriaș, nesigur și anevoios. Paradoxal este faptul că trăim în România și mulți copii nu știu sau nu vorbesc corect românește. Copiii vin la școală cu o mare speranță în suflet și cu o mare dorință de a învăța carte. Din priviri, ei caută ajutorul celei care le va deveni învățătoare și pe care o vor striga de multe ori „mamă”. Se vorbește mult despre elevii care obțin rezultate foarte bune la concursuri și la olimpiade, dar se evită discuțiile privind elevii care întâmpină dificultăți.

Vă prezint cazul unei fetițe pe nume Szindi de naționalitate maghiară care a început școala în clasa I la o școală cu predare în limba ei maternă. După primul an școlar, doamna ei învățătoare

le-a comunicat părinților că fetița va repeta clasa a II-a deoarece anul acesta o va trece clasa, dar că nu face față cerințelor școlare. Uimirea părinților a fost mare deoarece fetița a frecventat grădinița în limba maghiară, iar ei vorbeau acasă doar această limbă. Așa că au hotărât să-și retragă copilul de la această școală și să-l înscrie tot în clasa I dar la o școală cu predare în limba română. Szindi e o fetiță dornică să învețe carte, care a făcut mari sacrificii să învețe limba română. Singura ei dorință este să nu mai rătăcească de ea copiii din fața blocului când mai stâlcește unele cuvinte. Acum, Szindi e în clasa a V-a și citește și scrie în limba română și chiar a învățat noțiuni gramaticale. Progresul ei este real și sper că și-a găsit locul în această clasă de elevi care o ajută și o corectează când este cazul.

Pe Dragoș (un alt școlar minunat) l-am cunoscut în clasa I și mi-au rămas întipărite în minte cuvintele lui ca răspuns la întrebarea mea „Ce vrei să te faci când vei fi mare?”. Toți elevii au răspuns că vor să fie doctori, profesori, pictori etc., dar Dragoș a spus că vrea să se facă un OM care să meargă la școală. Nu mi-am dat seama atunci cât adevăr era în aceste cuvinte. Dragoș este un elev cu ADHD care ia tratament atunci când părinții au destui bani să-l cumpere. Când nu ia tratamentul cuvintele în limba română nu au un mare impact asupra lui decât atunci când i se captează atenția. La școală nu e ușor, dar îi place pentru că știe că numai cartea îl va ajuta să-și împlinească visul.

Fiecare copil prezentat reprezintă doar o mică părticică din problemele întâmpinate de învățători cu fiecare clasă, dar și din rezultatele acestora. Munca diferențiată cu aceștia și înțelegerea situațiilor de viață ale fiecărui elev în parte dau roade în privința rezultatelor lor școlare, dar mai ales în plăcerea cu care vin aceștia la școală. Bucuria care scilipește în ochii unui elev îți umple sufletul de speranță că ai făcut ceva pentru el și îți dă puterea de a continua cu o nouă generație de elevi.

Problema este cum să-i faci pe acești copii să se apropie de o carte? M-am gândit să abordez integrat lectura în cadrul altor discipline și am propus elevilor mei din clasa a IV-a un proiect tematic la disciplina educație tehnologică care aparent nu avea nicio legătură cu lectura. Ideea proiectului era să realizeze 3 obiecte diferite prezentate într-o carte aleasă de ei utilizând materiale și tehnici diferite.

Etapele proiectului:

- I. Ei au primit cu bucurie proiectul și au propus să lucreze pe grupe în funcție de preferința cărții pe care urmau să o citească toți copiii din acea grupă în prima săptămână, apoi au ales cele 3 obiecte pe care urmau să le realizeze, precum și materialele și tehnicile de lucru alese.
- II. Elevii au prezentat subiectul cărții pe scurt în fața clasei și au motivat alegerea celor 3 obiecte prezentate în fiecare carte, apoi au realizat aceste produse. Văzând cât de frumos a decurs totul, am decis să realizăm un concurs al produselor la nivel de clasă în care fiecare grupă să poată evalua celelalte expozate, mai puțin pe cele proprii.
- III. Elevii au fost implicați total în acest proiect, au încercat emoții diferite, de la cele privind reușita unei tehnici sau a utilizării unui material până la cele privind numărul voturilor acumulate de fiecare grupă. Proiectul s-a finalizat cu evaluarea produselor și

cu prezentarea acestuia la microcercul învățătorilor din semestrul al II-lea din anul școlar 2012-2013 unde s-a bucurat de un real succes.

O altă modalitate a fost să valorific colaborarea între 2 clase diferite de elevi: clasa pregătitoare și clasa a IV-a. Anul școlar trecut a fost primul an când a fost introdusă în școală clasa pregătitoare. Pentru că elevii mei din clasa a IV-a erau curioși în privința celor mici, le-am propus ca la ora de lectură să realizăm dramatizarea unei povești și să o prezentăm ca o piesă de teatru de păpuși celor mici. Elevii mari au fost încântați de idee și au ales povestea „Scufița-Roșie”, au căutat printre jucării păpuși potrivite fiecărui personaj, au realizat decorul și au învățat rolurile. Personajele alese au trecut printr-o probă de actorie și, cu emoție, s-au prezentat în fața copiilor de la clasa pregătitoare.

Cei mari tremurau de emoții și se rugau ca totul să iasă bine, iar cei mici așteptau cu sufletul la gură spectacolul fără bani, la care puteau participa toți. Impactul acestui proiect a fost colosal, atât pentru elevi, cât și pentru profesori. După un ropot de aplauze, cei mari erau fericiți, dădeau autografe și spuneau că au devenit actori, iar cei mici erau entuziasmați de sceneta prezentată în urma căreia au învățat să-și asculte mămica. Lecția filmată a fost prezentată la microcercul învățătorilor din semestrul I din anul școlar 2012-2013, precum și în cadrul proiectului eTwinning „Me and my mom”(Eu și mama), al cărui fondator sunt.

„Anul European al Cetățeniei” l-am marcat printr-o expoziție intitulată „Comunități etnice din România”. Elevii clasei a IV-a au fost curioși și dornici să afle mai multe lucruri despre comunitățile etnice din România și au căutat pe internet informații, au citit și au selectat date

privind costumele lor tradiționale, obiceiurile și tradițiile, mâncărurile specifice, dansurile și apoi au realizat o expoziție din materiale textile reciclabile cu costume de femeie și de bărbat specifice fiecărei etnii. Am fost cu toții surprinși să aflăm că există 19 etnii în România în urma ultimului recensământ din 2002: maghiari, germani, rromi, ucrainieni, ruși-lipoveni, turci, tătari, sârbi, slovaci, bulgari, croați, greci, evrei, cehi, polonezi, italieni, chinezi, armeni și ceangăi. Aceasta expoziție au prezentat-o în cadrul Festivalului interetnic școlar

„Comoara Etno” Brașov, organizat de către școala noastră, dar și în cadrul campaniei „Europa, casa noastră”.

Interesant a fost faptul că unii participanți la secțiunea expoziție a acestui festival s-au identificat cu costumele prezentate de noi în concurs, în timp ce alții întrebau ce sunt armenii și unde locuiesc. Elevii clasei a IV-a erau mândri că pot da explicații și că toate creațiile lor sunt admirate de mulți copii și adulți participanți la festival.

Elevii mei au înțeles că numai citind putem să ne dezvoltăm creativitatea și gândirea, putem să fim informați și apreciați, iar eu sunt convinsă că pasul către cărți a fost făcut și sper ca ei să se integreze mai ușor în ciclul gimnazial.

Într-o lume în care valorile nu își mai cunosc identitatea, într-o epocă modernă în care televizorul și calculatorul sunt mult mai tentante pentru copii decât lectura unei cărți, învățătorul are datoria să îndrume pașii nesiguri ai elevilor în tărâmul minunat al cărților.

Un joc fără limite... LECTURA

Prof. Iancău Raluca

Colegiul Național de Informatica „Grigore Moisil”, Brașov

Există și se manifestă chiar, în lumea contemporană, un refuz surd, dar și declarat deseori, pe care elevii îl opun școlii în general, și care poate fi numit „a opune rezistență la educație”. Problema de substrat este probabil căutarea răspunsurilor la întrebările: „la ce bun studiul unui corpus de științe și arte după niște reguli pe care unii nu le cunosc, iar alții nu le acceptă?” și „la ce bun studiul teoretic dacă practica vieții dintotdeauna cere alte cunoștințe mai puțin academice?”. Această problemă este centrul de interes al dezbaterilor pedagogice contemporane între specialiști, părinți și elevi, toți deopotrivă implicați. Aceste cvasiconflikte între realitatea vieții sociale și pregătirea pe care o oferă școala stau la baza reformelor în învățământ, mai exact sunt părți ale unui ansamblu de mici schimbări fundamentale în individualitatea lor și care însumate, în cele din urmă, se transformă într-o reformă.

Fără educație inițială și continuă, individul lumii contemporane se va afla într-o poziție de nonsens față de stadiul empiric al cunoașterii, iar observarea directă a lumii fără a fi însoțită de raționamente, judecăți și abstracții superioare, nu-i va oferi premisele unei evoluții spirituale satisfăcătoare, în armonie cu sine,

cu semenii și cu universul.

Limba și literatura română este o disciplină prin studierea căreia se intenționează atingerea unor obiective și competențe specifice a căror finalitate declarată este formarea unui sistem de atitudini, valori și comportamente.

În lumea cuvintelor, copilul e apa vie. Să nu-i secăm izvorul, ba dimpotrivă, să-l ajutăm să se afirme. Să credem în el și-n bucuria lui de fiecare zi. Societatea modernă cere oameni creativi, inventivi, inovatori, aceasta fiind o condiție hotărâtoare a progresului la care aspiră toate ființele umane.

Progresul omenirii nu este posibil fără activitatea creatoare, teoretică sau practică a oamenilor. Din acest motiv este firesc ca activitatea creatoare să fie considerată ca forma cea mai înaltă a acțiunilor omenești. Învățământul modern impune și profesorului să se adapteze la nou; nu putem educa elevii în spirit creativ dacă noi, ca dascăli, nu suntem creativi. Ca atare, putem vorbi azi atât de predare creativă, cât și de învățare creativă. În acest context, vorbim acum de relații de colaborare cu elevii, de învățare prin cercetare, de apreciere a ideilor și a activității elevilor și de încurajare a acestora.

Astăzi, mai mult ca oricând, e necesar ca sarcinile de lucru ale elevilor să fie incitante, neconvenționale, să facă apel la imaginație și la posibilitățile lor creative, să le stimuleze curiozitatea, spiritul critic și de observație și, foarte important, să încurajăm copiii să-și depășească timiditatea, teama de a nu greși, de ridicol.

E o datorie a noastră, a dascălilor, să încurajăm tinerele talente, să le ajutăm să-și dezvolte aptitudinile. Cercurile literare aduc o mare contribuție la descoperirea și stimularea talentelor, la cultivarea interesului și pasiunii pentru literatură și artă în general, la cunoașterea și însușirea temeinică a limbii române, la evidențierea valorilor autentice. Având în vedere că la cercuri se înscriu elevii cei mai dotați sau cu reale înclinații în domeniul respectiv, activitatea acestora va fi orientată spre dezvoltarea spiritului de creativitate.

Lumea copilăriei este mai aproape de intuirea valorilor deoarece la această vârstă copilul trăiește din plin într-un univers real - imaginativ din care valorile se desprind mai pregnant în esența lor. Astfel, valorile de cunoaștere sunt asociate cu adevărul, valorile etice cu binele și valorile estetice cu frumosul. Cei ce locuiesc în această lume, lumea copilăriei, sunt deci primii chemați și cei mai receptivi în a absorbi și a consuma tot ceea ce le oferă ea.

În data de 14 aprilie 2013, la Colegiul Național de Informatică „Grigore Moisil” Brașov, a avut loc spectacolul intitulat **În lumea basmelor**. Elevii claselor de gimnaziu au dat dovadă de talent, seriozitate și mult entuziasm în dramatizarea basmelor *Soacra cu trei nurori* după Ion Creangă, *Sarea în bucate* și *Copil isteț*, basme populare.

Sub aceleași considerente este structurată și activitatea care se regăsește sub titulatura de atelier de creație literară „**Scriere creatoare**”. Cercul literar urmărește să-i apropie pe copii de opera artistică, să le deschidă sufletele și să le îndrepte opțiunile către înțelegerea frumosului artistic, să le dezvolte capacitățile de receptare a operei artistice, dar și să capteze și integreze frumosul în viața și activitatea lor, creând valori noi.

Atelierul de creație vizează principiul educației literar-artistice - **valorizarea textului literar**, care presupune provocarea subiectului cititor spre reconstruirea fenomenelor prezentate de scriitor, spre reflectarea împreună cu autorul, eroul liric, personajele operei literare. Necesitatea abordării unui tip special de lecții se explică prin faptul că atitudinea elevului pentru opera literară trebuie stimulată, iar comportamentul ce rezultă trebuie motivat într-o manieră deosebită, preferențial ludică, proprie vârstei copilului sau ținând cont de particularitățile individuale.

Joaca de-a personajele - urnă plină de amintiri

Prof. Cerghizan Nicoleta,
Școala Gimnazială „Porolissum” Zalău, jud. Sălaj

Întâlnirea de la Arad a fost „o gură de aer curat” pentru mine și însoțitoarea mea, Coșar Bianca (clasa a VIII-a), deoarece tot ce am măsluit acolo, nu a însemnat decât prosperitate și savoare.

Am doar cuvinte de laudă pentru organizatorii concursului, deoarece ne-au oferit locații de basm, prielnice atelierelor de lucru. Când am pășit prima oară pe holurile Hotelului Parc, parcă eram într-un ținut magic, alături de atâția iubitori de carte. „Cubul cunoașterii”, momentul ales pentru prezentarea cerchiștilor, ne-a scos din amorțeala și oboseala acumulate pe drum.

Îeșirea la Pecica a fost „delicioasă”, și nu doar la propriu... Hoinăreala prin oraș m-a făcut să-mi zboare gândul departe, departe... Pentru o clipă, am revăzut acea copilă bălaie care alerga desculță prin ograda bunicilor, aruncându-se pe fânul proaspăt strâns. Până și boii de la ferma de acolo făceau parte din amintirea mea, semănând atât de bine cu cei care trăgeau căruța bunicului.

Dar să revin cu picioarele pe pământ... Mi-a plăcut mult și întâlnirea cu membrii Cenaclului Lucian Emândi, pentru că atât eu, cât și Bianca, am avut surpriza ca versurile noastre să fie selectate pentru imnul concursului.

Prezentarea activităților cercurilor de lectură din țară a fost un alt moment încărcat de culoare. Am cunoscut în felul acesta oameni care au aceeași pasiune ca și mine - lectura. M-am simțit între prieteni. Tocmai de aceea, în momentul prezentării cercului meu de lectură, am avut „nebulia” de a urca pe scenă costumată într-o chivuță trendy, precum personajele lui Caragiale din opera „Două loturi”.

Întâlnirea de la Arad o voi păstra multă vreme în suflet și doresc să mulțumesc organizatorilor pentru că au gândit-o în felul acesta. N-am mai trăit emoțiile unui concurs propriu-zis, totul transformându-se într-un schimb de experiență între participanți. Ne-am putut întoarce acasă cu ideea că toți suntem câștigătorii unor zile de neuitat.

În anul școlar 2012/2013, mi-a fost greu să mă despărț de „piticii mei” (care între timp au crescut, și-au zburat spre clasele liceale) și cu care aveam atâtea amintiri de depănat...N-am avut de ales și am încercat să găsec alte suflete dornice de explorări nebănuite. I-am simțit aproape pe elevii clasei a VI-a. Împreună ne-am făcut planuri mărețe, setea noastră de lectură o potoleam citind din „provocările” Editurii Arthur. În fiecare lună pășeam pe cărări necunoscute, braț la braț cu personajele unor cărți precum: *Poveste de Crăciun* - Charles Dickens, *Minunea* - R.J.Palacio, *Tabăra* - Louis Sachar, *Vama Fantomă* - Norton Juster, *Emil și cei trei gemeni* - Erich Kastner, *Charlie și marele ascensor de sticlă* - Roald Dahl etc.

Nu ne-am putut mulțumi cu atât, trebuia să ne și jucăm puțin. Știam că teatrul reprezintă o atracție specială pentru orice copil, fiind un mijloc de comunicare, de interacțiune și de descoperire. De asemenea, teatrul facilitează o comunicare directă și reprezintă o bună metodă de dezinhibare a elevilor, de depășire a emotivității. Dramatizarea unor texte literare implică din partea dascălului multă creativitate și o pregătire minuțioasă. Până la prezentarea unei piese de teatru pe scenă e un drum lung, însă licărirea din ochii micilor actori merită toată osteneala.

În acest sens, am hotărât să dăm viață personajelor lui A.S.Pușkin, printr-o dramatizare după *Poveste cu un pescar și-un peștișor*. Am făcut casting pentru alegerea protagoniștilor, iar câștigătorii au avut următoarele roluri:

Povestitorul - Fărcaș Sergiu

Bătrânul pescar - Bălaie Cristian

Nevasta pescarului - Luca Mădălina/Sîrb Adriana

Peștișorul de aur - Micle Sebastian

Slujitorul - Murtezan Mircea

Slujitoarea - Bănuț Oana

Străjerul palatului - Dreptate Eduard

Am participat la Festivalul de Teatru pentru elevi (ediția a doua) cu piesa **Lăcomia strică omenia**. Acest spectacol-concurs a fost organizat de Centrul de Cultură și Artă, împreună cu Inspectoratul Școlar Județean Sălaj.

Reprezentanța cerchiștilor a fost îndelung aplaudată de către cei prezenți. Chiar dacă nu ne-am numărat printre premianți, ne-am întors acasă mulțumiți, fiindcă timpul petrecut împreună ne-a fost prielnic pentru a ne cunoaște mai bine și pentru a ne împrieteni.

Sunt convinsă că am câștigat mult din această experiență la care v-am făcut părtași și pe dumneavoastră, deoarece crearea unei legături sincere cu elevii pe care-i îndrumăm este menirea fiecăruia dintre noi.

Prietenia noastră s-a născut din dragostea față de carte, căci așa cum spunea Mihail Sadoveanu *Cărțile ne sunt prieteni statornici...Ne sunt sfetnici și nu ne contrazic. Cărțile care ne plac sunt și urne pline de amintiri.*

Cartea - o conversație cu un om deștept

Prof. Georgiu Iulia și Prof. Varga Nicoleta
Școala Gimnazială „Avram Iancu” Dej, jud. Cluj

A citi este o artă care depinde de experiența și cultura individuală. Lectura este contactul cititorului cu textul literar. Termenul de „lectură”, o știm cu toții, nu se prea potrivește însă formelor radiofonice, televizate, electronice de difuzare a literaturii. În această situație e mai bine să folosim cuvântul „receptare”, pentru că lectura și receptarea sunt, de fapt, noțiuni sinonime.

Una dintre problemele cu care se confruntă profesorii de limba și literatura română este interesul scăzut al elevilor pentru lectură. Noi, cadrele didactice, în contextul actual, am sesizat din plin atitudinea de indiferență sau chiar de respingere a elevilor noștri față de actul lecturii. Contactul direct cu cartea este concurat mai ales de informația oferită de calculator. Deși în cadrul orelor de curs, parcurgând programa școlară și manualul, încercăm să dezvoltăm elevilor gustul pentru lectură, se pare că nu este suficient.

Fără să minimalizăm importanța altor surse de informare, am realizat un proiect pentru a ajunge la sufletul copiilor, transformându-i în cititori activi și motivați, oferindu-le noi, dascălii, acele mijloace și instrumente prin care ei vor descoperi că lectura este, în fond, o călătorie spre propriul suflet. În calitate de mentori spirituali, este necesar să-i convingem pe elevi că nici computerul, nici televizorul nu vor duce la dispariția cărții, că lectura va continua să joace un rol esențial în viața oamenilor, că accelerarea progresului va fi mereu însoțită de remedierea compensatoare a unui spațiu liber pentru închipuire, visare și căutare de sens.

Am dorit, de asemenea, prin schimbul real de experiență dintre participanți, să-i convingem pe copii de valoarea culturală și spirituală a cărții, să-i determinăm să descopere și să înțeleagă că ele sunt rodul marilor spirite ale omenirii, că, la urma urmei, pot deveni cei mai fideli prieteni și mentori.

Constatăm cu stupoare că plăcerea de a citi este din ce în ce mai greu de cultivat, iar noi suntem puși în situația de a găsi căile cele mai potrivite pentru a ne motiva elevii să citească nu din obligație, ci de plăcere o carte.

Unii dintre elevii noștri simt în mod natural plăcerea de a citi, alții trebuie să-și descopere acest *entuziasm*, iar noi, profesorii de limba și literatura română, suntem cei care trebuie să-i motivăm, îndrumăm, în acest demers.

În cadrul orelor de literatură română, determinarea elevilor de a lectura nu ține doar de motivația intrinsecă, abilitățile profesorului de motivare jucând un rol foarte important.

Plăcerea de a lectura apare în timp, iar rolul profesorului este acela de a-i încuraja pe acei elevi a căror plăcere de a citi întârzie să apară.

Din nefericire, nu există o formulă magică prin care să ne motivăm elevii, așa încât aceștia să se îndrepte spre lectură, însă în conceperea unui demers motivațional trebuie să ținem seama de câțiva factori: percepția despre necesitatea lecturii, atitudinea față de lectură, interesul subiectului, dorința de a pătrunde în plan ficțional, experiența de lectură, experiențele de viață trăite, valorile, nevoile, dorințele, răbdarea.

SCOPUL PROIECTULUI

Stimularea interesului elevilor pentru a citi independent din ce în ce mai multe texte variate deoarece:

„nu-i altă mai frumoasă și de mai folos în viața omului zăbavă decât cetitul cărților” (Miron Costin)

DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR

Elevii claselor implicate împreună cu profesorii coordonatori și colaboratori au desfășurat, în cadrul proiectului, următoarele activități:

1. BUCURIA LECTURII

Activitatea a avut loc în data de 14 octombrie 2012 și s-a concretizat printr-o vizită la Biblioteca Municipală din Dej. Elevii au fost impresionați de prezentarea bibliotecii, de ordinea riguroasă în care erau aranjate cărțile. Informarea privind serviciile pe care le prestează biblioteca publică, expunerea criteriilor potrivit cărora sunt așezate cărțile și consultarea pe loc de enciclopedii, reviste, dicționare au constituit motivul pentru întocmirea de fișe de înscriere la secția pentru copii. Am observat interesul sporit al elevilor de a răsfoi unele cărți și de a le împrumuta cu scopul de a fi lecturate.

2. CARAVANA EMINESCU

Această activitate s-a desfășurat în ianuarie 2013 și a avut drept scop facilitarea accesului elevilor și al cadrelor didactice din școala noastră la cunoașterea vieții și a operei poetului Mihai Eminescu. Informațiile au fost prezentate de elevii claselor a V-a A și B, beneficiarii fiind clasele a IV-a. Elevii implicați au conceput, au redactat semne de carte, pliante, dar și-au însușit și cunoștințe despre viața și opera scriitorului, reușind să dialogheze cu ceilalți colegi ai lor. Acest demers s-a realizat în colaborare cu doamna bibliotecar, Trifu Corina de la Școala „Avram Iancu” Dej. Colega noastră a oferit un interviu elevilor prin care a punctat importanța cărților în viața omului.

3. CĂLĂTORIE ÎN LUMEA ȘTIINȚEI

„Călătorie în lumea științei” a însemnat vizita la Biblioteca „Petre Dulfu” din Baia Mare, intenția acestei activități constând în oferirea unei imagini de ansamblu a ceea ce reprezintă biblioteca. Datorită sprijinului acordat de doamnele bibliotecare, elevii s-au bucurat de o expoziție de carte „Enciclopedia pentru tineret” pregătită special pentru ei, au admirat desene din expoziția „Zâna Florilor și Fata cea isteată” realizată cu ocazia împlinirii a 157 de ani de la nașterea scriitorului și pedagogului Petre Dulfu. Pășind în Sala de lectură a Secției pentru copii, aceștia au răsfoit volumele din vitrina de carte „Îți propunem să redescoperi...”. La sfârșit, copiii, fiind plăcut impresionați de tot ceea ce au văzut, și-au mărturisit impresiile:

„« Gândul frumosului » acestea sunt cuvintele prin care pot defini acest loc. Înțelepciunea copiilor din «din epoca digitală» trebuie cultivată, iar acest loc o face prin lucrurile frumoase care se găsesc aici. Iubiți *gândul frumosului* și frecvența bibliotecii ca aceasta.” Vizita la bibliotecă a fost mediatizată printr-un articol din ziarul local.

4. SINCRETISMUL ARTELOR

A. TEATRUL ȘI LITERATURA: Anul acesta, în luna martie am organizat o excursie tematică la Cluj dorind o împletire între carte și arta dramatică. Pentru început, ne-am îndreptat atenția asupra Bibliotecii Județene „Octavian Goga” unde elevii au fost familiarizați cu Sălile de Lectură în care studenții se pregăteau intens pentru sesiune. Am fost întâmpinați de doamna bibliotecar de la Secția pentru copii, prin intermediul căreia, elevii au făcut cunoștință cu întreaga bibliotecă. Au fost captivați de structura internă a acesteia și de diversitatea secțiilor specializate. Le-a atras atenția îmbinarea tradiționalului cu modernul, felul în care lectorul își poate selecta cu ușurință cartea dorită cu ajutorul calculatorului.

MAGIA TEATRULUI

Teatrul înseamnă într-un singur cuvânt magie. Este ceva simplu și magic. Actorii devin alte persoane. Intră în pielea personajului și se transformă cu totul în acea persoană: are gesturile lui, merge ca el, manâncă, respiră sau gândește ca cel pe care-l întruchipează. Mi-ar plăcea să fiu actriță să mă transpun în pielea unui personaj încercând să uit de „mine”. Mi se pare o experiență foarte interesantă. Întotdeauna am vrut să văd și să simt cum ar fi atunci când nu sunt eu.

Când am mers în excursie la Teatrul Național „Lucian Blaga” din Cluj-Napoca, a fost prima mea experiență în lumea teatrului. Am intrat într-o sală în care scaunele erau așezate într-un cerc. În mijlocul lui se afla recuzita. Ne-am așezat sfioși pe scaune. A început să cânte muzica, lumina s-a stins, iar spectacolul a început. Personajele s-au pornit să creeze povestea.

Am vizionat piesa „Cerere în căsătorie” de Cehov, iar titlul este foarte sugestiv deoarece personajul principal masculin, un moșier, vroia să-i ceară mâna fiicei vecinului său. De aici pornește întreaga încurcătură, fiindcă odată ajuns în casa vecinului poartă niște discuții contradictorii astfel încât înainte să o ceară pe aceasta de nevastă este bătut și dat afară din casă. Aflând motivul vizitei, fata începe să plângă, părându-i rău că l-a bătut și cerându-i tatălui ei să îl aducă înapoi. Nici la a doua întâlnire pețitorul nu reușește să-i ceară mâna fetei din cauza nașterii unui nou conflict.

Pe toată durata piesei de teatru am fost captivată de poveste. Aveam impresia că totul este real, am trăit momentele și am răs până la lacrimi, alături de colegii mei care au fost de asemenea încântați.

Felul în care acei actori au interpretat personajele a fost foarte convingător făcând publicul să vibreze și să-i aplaude la scenă deschisă.

Am aflat ulterior de la doamna dirigintă că am asistat la o comedie de moravuri creată în jurul unui conflict de interese.

A fost superb! Aștept cu nerăbdare următoarea vizită la teatru pentru că teatrul înseamnă cu adevărat magie. (Bulbuc Alexandra, clasa a V-a A)

B. PICTURA. LITERATURA. TRADIȚIA

În 28-29 mai anul 2012, am realizat cea de-a doua excursie din cadrul activității intitulate „Sincretismul artelor”. Prin această excursie, ne-am propus să îmbinăm literatura cu arta și tradiția în încercarea de a atrage elevii spre tot ceea ce înseamnă, până la urmă, cultură.

Primul obiectiv vizitat a fost Casa Memorială „Lucian Blaga” din Lancrăm jud. Alba unde elevii au văzut obiecte care i-au aparținut poetului precum și manuscrise sau lucrări de-ale acestuia. A constituit o incursiune în casa filozofului, urmărindu-se recupararea imaginii descrise în *Hronicul si cântecul vârstelor*, sursa cea mai autorizată în ceea ce privește trecutul și povestea locului. Cele observate i-au emoționat și determinat să citească ulterior o parte din opera blagiană.

CARTEA ÎN PREAJMA BIBLIOTECII

Fiind elevă în clasa a V-a, am avut ocazia de a vizita împreună cu clasa numeroase biblioteci (Biblioteca Municipală, Biblioteca „Petre Dulfu” din Baia Mare) sub îndrumarea cadrelor didactice.

„În urma acestor vizite, noi ne-am conturat o anumită „filozofie de viață”: Cultura înseamnă carte, constatând că majoritatea copiilor din secolul XXI nu mai sunt atrași de lectură, ci de televizor sau calculator. Vizitând aceste biblioteci am putut observa cât de ușor ne putem ocupa timpul liber, făcând ceva cu adevărat folositor. Am învățat să prețuim darul care ni se pune

în mâini, scris de „cineva” cu mare băgare de seamă. Pot afirma ca o concluzie, că noi, generația tânără, avem nevoie de cultură pe care nu o putem procura de la televizor sau din așa-zisele tabloide, ci numai din cărți. Acest lucru poate fi promovat prin vizitarea bibliotecilor, lucru pe care noi l-am realizat. În ultimă instanță, eu aș vrea să-mi îndemn colegii să frecventeze bibliotecile, pentru că în viață vor avea nevoie de cultură, iar aceasta poate fi însușită doar citind! (Nantu Calița, clasa V-a B)

În cadrul aceluiași proiect am inițiat un club de lectură, desfășurând cu elevii diverse activități: prezentare de carte; realizarea unui panou tematic; interpretare scenică; mese rotunde; scaunul autorului; lectură comprehensivă; dezbateri pe baza textelor lecturate. Ne dorim să continuăm acest tip de activități fiindcă dezvoltă interesul elevilor pentru lectură.

Arta de a ne juca - exerciții de interiorizare a lecturii

Prof. Panduru Corina, Școala Gimnazială „Constantin Săvoiu”, Târgu-Jiu, jud. Gorj
Prof. Popa Claudia, Colegiu Național „Mihai Viteazul”, Bumbești-Jiu, jud. Gorj

Jocul reprezintă, atât pentru cei mici, cât și pentru cei mari, o modalitate de a se confrunța nu doar cu reprezentanții altui grup, ci și cu propriile limite. Uneori, suntem în impas, conștientizând că ceea ce vrem să le transmitem elevilor noștri rămâne pentru ei neinteresant, nu-i sensibilizează și nu le creează motivația. De aceea, trebuie să găsim rapid un limbaj comun și o cale de a comunica autentic cu ei. Acest lucru se poate realiza prin activități ludice care să le modifice percepția, să-i intrige, să-i contrarieze sau să le modifice starea. Astfel de abordări ludice ale lecturilor ne apropie mai mult de elevii noștri, încurajând spargerea unor tipare rigide de comunicare. Ei devin mai motivați, mai curioși, mai comunicativi. Inteligența emoțională stimulează gândirea divergentă, acea capacitate a cititorului de a găsi sensuri noi ale textului, păstrându-și discernământul și ferindu-se, prin urmare, de o interpretare excesivă.

Un profesor care se joacă este un regizor veritabil care nu face altceva decât să dea frâu liber imaginației elevilor săi. Prin urmare, a te juca alături de copii este o veritabilă artă. Consider că adaptarea creativă a jocului este o soluție posibilă și aplicabilă la mersul accelerat al lumii, o soluție pentru a ameliora criza comunicațională ce ne amenință. În *Exuviile* Simonei Popescu găsim, de exemplu, resurse pentru a stimula dorința de a citi și de a înțelege ceea ce citim.

Descrierea activităților

I. Jocul de-a strânsul pleoapelor

1. Preambul. Le-am propus elevilor să închidă bine ochii, să strângă pleoapele și să descrie cât mai detaliat „ce văd”: forme, culori intensități, pulsații. Elevii de clasa a V-a au intrat în joc și au dat răspunsuri de genul: „văd un elefant roz”, „puncte maronii, apoi cercuri”, „imaginea se schimbă mereu, nu-mi dau seama”. Au constatat că imaginea revine greu când deschid ochii.

2. Lectura unui scurt fragment din romanul *Exuvii* de Simona Popescu: „În copilărie jucam cu puștii de la bloc jocul *cu ochii închiși și cu palmele strânse pe pleoape* până începeam să vedem cercuri roșii și verzi rotindu-se pe dinăuntru nostru. De fapt, fiecare vedea altceva, ca într-un caleidoscop. Eu vedeam uneori rădăcini fibroase portocalii, traiectorii verzi, țesături de lumini, labirinturi moi, fără muchii, o încâlceală pulsabilă. Când am văzut prima dată cum arată un creier, am recunoscut desenul meu lătit pe ecranul cel adânc al computerului. Sigur, la o asemenea imagine ajungeam rar și greu. De cele mai multe ori mă opream la geometrii în culori electrice. Întâi apar liniile șerpuitoare în diverse culori, apoi puricii electrice, apoi „fagurii”, apoi fibrele, dar nu-i

niciodată la fel. În jocurile noastre aiurite ne spuneam că figurile astea care nu semănau cu nimic trebuie să însemne ceva, rămășițe din existența noastră anterioară, ceva din lumea în care trăisem înainte să ne naștem. Unii descopereau iepuri, cocoșați, păsări, pești, femei sau bărbați, triunghiuri, cuburi, numere chiar. Mie mi se întâmpla să văd mereu un soi de broască țestoasă opalescentă, mai mult, modelul carapacei ei. Fusesem oare o broască țestoasă înainte să fiu copil? Mi se părea destul de plauzibil, pentru că numai astfel îmi puteam explica lenea uriașă, cumplita oboseală și plictiseala care țineau de natura mea. (...)"

3. Sarcină - de identificat imaginile care se apropie cel mai mult de experiența noastră (genul „și eu am văzut cerculețe verzi când strâng pleoapele în lumină”);

- de identificat imaginile care sunt străine de experiența noastră;

- de identificat cuvintele necunoscute și de aflare a sensului acestora (plauzibil, opalescent);

- de identificat imaginile sau expresiile pe care am fi vrut să le scriem noi (un fel de nobilă colaborare cu autorul care nu știe, desigur, nimic despre această reconstruire a creației sale).

4. Feedback. La rândul lor, elevii propun diferite jocuri, reale sau imaginare, despre care ar putea să scrie din propria experiență; răspunsurile se scriu pe bilețele: ex. jocul de-a strânsul din dinți, jocul umbrelor pe un perete, jocul de-a cititul pe sub bancă.

2. Jocul de rol

Am pornit de la textul *Salvarea* de Radu Paraschivescu, text inclus într-un manual de clasa a VII-a al Editurii Art. Activitatea a vizat o mai bună cooperare în cadrul unui grup sau între grupe diferite, precum și realizarea unor varietăți de texte literare sau nonliterare, pornind de la textul studiat la clasă. Am împărțit elevii în cinci grupe: grupa nutriționiștilor, grupa psihologilor, grupa literaților, grupa actorilor și grupa jurnaliștilor, fiecare primind sarcini precise:

1. *Nutriționiștii*: Ce sfaturi îi puteți da lui Marius referitoare la pasiunea pentru dulciuri?

2. *Psihologii*: Imaginați-vă că Marius s-a prezentat la psiholog pentru a-și mărturisi vina (a furat o ciocolată). Scrieți, din perspectiva lui, un monolog de 5-10 rânduri în care acesta să-și exprime părerea despre situația îngrozitoare în care a ajuns din cauza lăcomiei.

3. *Literații*: Imaginați-vă desfășurarea întâmplărilor din această povestire din perspectiva altui personaj (de exemplu: Marius, vânzătorul de la benzinărie, bunica lui Marius, motanul Smokey). Scrieți în 25-30 de rânduri o povestire în ramă.

4. *Actorii*: Imaginați-vă o posibilă dezvoltare a conflictului în cazul în care părinții lui Marius ar fi aflat ce s-a întâmplat la benzinărie. Construiți rolurile și replicile pornind de la textul lui Radu Paraschivescu.

5. *Jurnaliștii*: Scrieți un articol despre comportamentul violent al copiilor în școală, ca urmare a consumului exagerat de dulciuri.

Elevii au lucrat singuri, iar la sfârșit fiecare grupă și-a prezentat rezultatele.

Grupa nutriționiștilor a ales să redea informațiile sub forma unei emisiuni TV: „*Alimentația sănătoasă mai presus de toate*”. Și-au distribuit câteva roluri: un moderator al emisiunii, un specialist în nutriție, un bucătar, un instructor de fitness, copilul Marius și câțiva telespectatori.

Psihologii au realizat o dedublare a personajului. O primă ipostază este aceea a unui Marius dornic să se elibereze de obsesia dulciurilor, iar a doua ipostază este reprezentată de o apariție malefică, apariție care se opune încercării lui Marius de a se vindeca de patima sa. În urma vizitei la psiholog, Marius se va transforma radical, uimindu-și colegii de clasă.

Grupa literaților a oferit o altă variantă a povestirii, de data aceasta întâmplările fiind povestite din perspectiva unor personaje care ies din lumea ficțională și se revoltă împotriva celor scrise de autor. Ca urmare, „scriitorul” va modifica datele povestirii și finalul, la îndemnul personajelor create de el.

Elevii din grupa actorilor au pus în scenă un alt deznodământ al povestirii, imaginându-și că părinții lui Marius au aflat despre ceea ce s-a întâmplat la benzinărie. Textul scris de ei a fost apoi adaptat scenic și prezentat în fața colegilor.

În final, membrii echipei jurnaliștilor au realizat o campanie împotriva consumului de dulciuri. Un reprezentant al Organizației SAS („*Susținem Alimentația Sănătoasă*”) a prezentat beneficiile consumului de fructe. Jurnaliștii au organizat o dezbatere, provocându-i pe elevi să răspundă la câteva întrebări despre consumul de dulciuri și produse de tip fast-food.

Jocul a fost folosit într-o oră de curs, ca pretext pentru a realiza o discuție interesantă despre text, lectura și înțelegerea acestuia, într-o modalitate ludică, implicând inteligența emoțională, empatia, capacitatea de a interioriza experiența cititului. Exercițiile de înțelegere a textului au urmărit stimularea gândirii autonome, reflexive și critice, în raport cu lectura. Astfel, îi putem ajuta pe copii să-și dezvolte imaginația, competențele creatoare, puterea de a gândi creativ, îndrăzneala de a găsi soluții originale.

Festivalul Internațional de povești Magia cuvântului, 2013 **Arta de a spune povești**

Prof. Kuschausen Cristina
Liceul cu Program Sportiv Arad

În perioada 27-30 septembrie, a avut loc la Arad a II-a ediție a Festivalului Internațional de povești Magia cuvântului, organizat de *Asociația „Magia Cuvântului”*. În cadrul festivalului, organizatorii au pregătit activități atât pentru cadrele didactice, cât și pentru elevi. Activitățile festivalului au avut drept scop apropierea tinerei generații de magia poveștilor și dezvoltarea imaginației și a spiritului critic în rândul elevilor.

În ziua de 27 septembrie s-a organizat în librăria Cărturești o seară de povești, *Povești de înțelepciune*, o activitate foarte frumoasă pentru toți iubitorii poveștilor. Această activitate a evidențiat puterea poveștilor de a schimba lumea prin cuvânt. Povestitori internaționali din Italia, Franța, Portugalia, Anglia, Danemarca, Belgia, Ungaria ne-au înfrumusețat seara cu numeroase povești de înțelepciune.

A doua zi a festivalului a fost închinată aproape în totalitate elevilor. Activitatea s-a desfășurat la Biblioteca A.D.Xenopol Arad unde 18 elevi ai Liceului cu Program Sportiv, din clasele V-VI s-au deplasat împreună cu doamna profesoară Kuschausen Cristina. Îndată ce am intrat în bibliotecă, am pătruns în lumea fascinantă a cărților și a poveștilor. Alături de povestitoarea internațională Carmen Centrone, elevii Liceului cu Program Sportiv au descoperit bogățiile comorii din cufărul povestitoareii. Elevii au creat o poveste începută de Carmen și finalizată de ei, după bunul plac. Astfel, ei au descoperit adevăratele comori ale lumii: cartea, viața, prietenia, sufletul, iubirea, născute dintr-un lanț și imaginate de elevi. Agrenați în poveste, elevii au devenit prinți, prințese, inorogi făcând ceea ce își doreau ei cu personajele lor.

Cuvântul este chintesența imaginației. Cu ajutorul lui putem crea lumi, dar putem să înțelegem propriul cotidian mult mai ușor. Cu ajutorul poveștilor putem avea lumea întregă în interiorul nostru. Orice materie, chiar și matematica, poate fi învățată cu ajutorul poveștilor, așa cum însuși Blaga a declarat: „matematica și literatura se întâlnesc într-un punct”. De aceea, povestitorii prezenți la festival ne-au arătat diferite mijloace prin care putem învăța pe elevi diferite noțiuni noi cu ajutorul poveștilor, astfel surprinzându-i și purtându-i spre faliile imaginației.

Despre cărți, copii și vise

Prof. Bîndiu Cristina

Școala Gimnazială Vatra Moldoviței, jud. Suceava

„La început a fost Cuvântul”, iar vremurile care i-au urmat au existat doar pentru a permite oamenilor să-l împrăștie printre oameni. Ca misiunea lor să fie mai ușoară, iar magia cuvântului să nu se risipească, s-au inventat cărțile... iar acestea au prins în vraja lor generații după generații....

Iar noi, dascălii, suntem chemați să-i învățăm să descopere adevărul, puritatea, sensul creator al cuvintelor. O misiune nu întotdeauna ușoară. Unii spun că e o mare doză de naivitate în asumarea acestei misiuni, alții că e credință capabilă să mute munții din loc. Eu aș crede că e doar pasiune, dragoste, dăruire, toate puse în slujba copilului, a sufletului său pregătit să absoarbă tot ce i se oferă pentru a-și contura propria personalitate, propriul univers interior într-o formulă unică și irepetabilă. De noi depinde ca sufletul acesta să fie deschis spre frumos, spre adevăr, ca ochii aceștia să poată citi dincolo de aparențe, ca gândul să descopere lumea minunată de dincolo de cuvinte. Uneori încercările noastre ne oferă satisfacții, alteori rezultatele nu sunt pe măsura așteptărilor. Important este să nu renunțăm, ci să ne adaptăm metodele în funcție de personalitatea, de dorințele, de visele, de nevoile, de capacitățile de exprimare ale elevilor noștri, pentru că fiecare răspunde altfel la cerințele noastre, fiecare simte altfel, fiecare gândește altfel și-și exprimă altfel relația cu universul.

O primă încercare de a-mi atrage elevii spre lumea cărții și-a conturat strategia în urma observației că fiecare copil simte nevoia să discute despre ceea ce citește. Organizarea unui cerc de lectură ar fi fost destul de dificilă, pentru că în școală se învață în două schimburi, iar unii din elevii claselor V-VIII vin la școală de la 14 km. Atunci am inițiat proiectul „5' pentru sufletul tău”, care avea ca scop încurajarea lecturii și a exprimării individuale. Fiecare oră de limba și literatura română se deschidea cu o „recomandare” de lectură, făcută de elevi, pentru elevi. În ordine alfabetică, fiecare elev prezenta, în 5 minute, ultima carte citită. Presentările nu erau standard, lăsându-le celor implicați suficientă libertate în exersarea creativității. Unica cerință era ca să fie cât mai atractive, pentru a stârni interesul celorlalți. La sfârșitul unei luni, discutam despre toate cărțile recomandate încercând să facem o statistică a celor mai reușite prezentări, în funcție de câți cititori reușise să atragă. Cărțile citite erau clasificate, la rândul lor, iar cele de pe primele locuri

erau reluate. Lansam o întrebare-problemă care să-i provoace la discuții și, astfel, reușeam împreună să descoperim sensul profund de dincolo de cuvinte. Elevii erau recompensați cu diplome pentru „Cea mai reușită prezentare de carte”, „Cititorul lunii” sau „Magicianul cuvintelor”, dar și cu note care contau la evaluarea finală. Proiectul s-a bucurat de mare trecere în rândul elevilor, iar marea mea recompensă a fost faptul că elevi care citiseră cu chiu cu vai câte o carte, două, în ultimii doi ani, acum citeau câte o carte - două pe lună, și, în același timp, descoperirea

unor elevi care nu îndrăzneau să răspundă în timpul orelor, dar comunicau cu naturalețe când erau în postura de a discuta despre o carte citită.

Și, într-un final, în ciuda dificultăților, ideea cercului de lectură și a atelierului de scriere și-a găsit întruparea și la Școala Vatra Moldoviței în anul școlar 2010-2011 cu ajutorul elevilor de clasa a V-a A și a V-a B - azi a VIII-a A și a VIII-a B - care s-au dovedit de-a dreptul entuziasmați de posibilitatea de a citi împreună și, mai ales, de ocazia de a vorbi despre cărțile citite, de a-și exprima ideile, de a spune ce anume i-a impresionat, de a-și promova sau apăra scriitorul preferat, personajul sau cartea. Iar doamna bibliotecară Tita Cviatcovschi s-a dovedit un partener pe măsura entuziasmului nostru.

Septembrie 2010... prima întâlnire. Spațiul ales : CDI-ul școlii. Rafturile cu cărți, calculatoarele, decorul elegant creează o atmosferă plăcută. Ochii mari ai copiilor sunt plini de întrebări. *Ce e un cerc de lectură ? Cum și când citim ? Ce citim ? Oare citim ce vrem sau ce ne spune doamna ? Doar citim ? Putem face și altceva ?* Încerc să le răspund. Să răspundem împreună...

Mai întâi învățăm că un cerc de lectură e o modalitate de a trăi puțin dincolo de realitate. Apoi, descoperim că putem citi nu numai la cerc, ci mai mereu. Împreună - după ce vizionăm un filmuleț cu cele mai mari biblioteci din lume - hotărâm să vizităm Biblioteca comunală,

Biblioteca municipală Câmpulung Moldovenesc și, dacă reușim, Biblioteca județeană. Găsim că e bine să invităm la ședințele cercului scriitori care să ne vorbească despre cum se nasc cărțile, să punem în scenă anumite cărți, să vizionăm câte o ecranizare a unei cărți sau să audiem niște dramatizări radiofonice, să jucăm Jocul personajelor, să devenim ghizi ai cărților.

La sfârșitul întâlnirii, vechile întrebări dispăruseră. Altele, noi, le iau locul... Timpul trece.

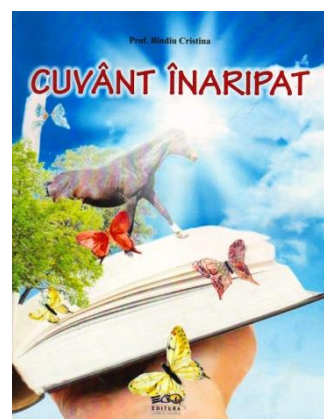
An după an... Întâlnirile noastre săptămânale se dovedesc a fi din ce în ce mai atractive. Cărțile pe care le citim împreună devin prietenele noastre, căi de comunicare cu o altă lume: cea a imaginației. Iar atelierelor de scriere nasc creații originale care ne aduc premii la multe concursuri literare naționale. Suntem mulțumiți de ceea ce am realizat. Și... parcă ne-am dori mai mult...

Așa se naște, pe lângă cercul de lectură, atelierul de creație. „A crea înseamnă a privi lumea altfel”. Ne asumăm acest motto ca parte din noi „*Micii condeieri*” nu ezită să se transforme în mari creatori. Sub condeiul lor se nasc lumi, se trezesc la viață personaje, viața devine mai frumoasă.

Și vremea își deapănă neabătută firul... De-a lungul anilor ne-am găsit prieteni mulți, de la Olguța, Monica și Dănuț, la Habarnam (prichindelul pus pe șotii a stârnit o reală modă), de la Micul Prinț, la Harry Potter și la personajele din Casa Noptii, de la Ștefan cel Mare la Cei trei muschetari, de la Cireșari la Ștefana din *Dimineața iubirii*...

În 2012 a apărut și primul număr al revistei cercului de lectură: *Cuvânt înaripat*. Lucrăm cu drag, an de an, pentru numere noi...Revista vorbește despre noi și despre cărți, despre cărți și visele pe care le nasc în noi, despre visele noastre și cuvintele care le întrupează...

Acum ne pregătim să ne lansăm propriul blog, din care sperăm să facem un loc de întâlnire pentru cât mai mulți cititori. Proiectul

blogului a fost lansat la activitatea desfășurată în 2013, pe 23 aprilie. Blogul se dorește a fi mai ales o provocare și o alternativă într-un secol al internetului... Alături de noi, Fundația Proiecte Limburg România care ne promite să ne ajute cu procurarea de cărți aparținând literaturii contemporane. E doar o continuare a ceea ce am început... Fondatorilor cercului li s-au adăugat, an de an, chipuri noi. Ne place să trecem împreună dincolo de cuvinte... și ne place să ...citim.

„Din lectură iei învățatură” Cercul de lectură „Miron Pompiliu”

Prof. Mangra Flavia Adelina și inst. bibl. Tomescu Ileana Maria
Școala Gimnazială „Miron Pompiliu” Ștei, jud. Bihor

Scopul acestei activități a fost acela de a-i stimula spre lectura de plăcere și de a descoperi și de a pune în valoare capacitățile și resursele intelectuale ale tinerilor.

În cadrul activităților, s-au prezentat numeroase opere literare. Elevii au avut posibilitatea să aleagă ce lectură vor citi și vor audia.

Printre activitățile derulate în cadrul cercului de lectură, enumerăm: elevii au lecturat și audiat opera literară „Aventurile lui Habarnam” de Nikolai Nosov și „Aventurile lui Tom Sawyer” de Mark Twain; participanții s-au delectat citind pe roluri câteva basme cuprinse în volumul „În țara Lioarei” de Ioan Simedre Delaștei; copiii au realizat creații plastice pornind de la personajul principal din cadrul operei studiate; elevii și-au demonstrat talentul prin compoziții proprii în versuri; s-au amuzat și au descoperit sensuri noi ale cuvintelor dezlegând ghicitorile propuse și proverbele prezentate.

În urma acestor întâlniri, elevii participanți au prins gustul lecturii, dovadă fiind faptul că aceste cărți prezentate au prins rădăcini în sufletul lor .

Din creațiile copiilor am selectat versurile:

„ Eu astăzi vă dau o povață,
O carte care mereu ne învață,
Este o carte cu multe povești.
Pe care la bibliotecă tu o găsești!”(Țoța Diana VI-A)

„O scoică de aur e inima mea,
Și perla lecturii, se-ascunde în ea
Când scoica se sparge de stâncile reci

Doar perla lecturii, rămâne pe veci.’ (Avram Lavinia VI-A)

SUNTEM ROMÂNI, Miorița ne definește! (Jurnalul unei vacanțe)

Profesor-bibliotecar, Popescu Ileana- Alina
Școala Gimnazială „Arhitect T.T.Socolescu”
Comuna Păulești, jud. Prahova

Profesorul de literatură se izbește de cele mai multe ori de refuzul, de încăpățânarea elevului în a lectura. Ce e de făcut? Se recurge la strategie!

Am gândit că o expediție într-un spațiu în care mai întâlnești, pe drumuri înguste, carul cu boi, purtat de jug de bătrânul ce poartă, cu mândrie, cămașa albă strânsă la mijloc cu brâu lat de piele, ar putea fi de folos. Așadar, la sfârșit de iulie, am descins cu „batalionul” meu de elevi gimnaziști, pe peronul din Sângeorz- Băi, Bistrița-Năsăud, în tabără.

Bineînțeles, nu am găsit aici carul cu boi, dar pe bătrân l-am găsit alături de femeia sa: purtau opinci de piele legate cu nojițe peste ciorapi groși de lână, împlețiți de soție la ceas de liniște și de

seară, îmbrăcați în portul românesc, moștenit din bătrâni. Și locul era de poveste: am ascultat povești! Am și călătorit: la 7 km, la Maieru unde a copilărit marele Liviu Rebreanu- la „Cuibul Visurilor”, cum l-a botezat însuși scriitorul, în Maramureș (până la Săpânța) și în Moldova, până la Vatra Dornei.

La Maieru, un bărbat trecut de 70 de ani, ne-a împrietenit” cu Liviu. Se numea Sever Ursa și se mândrea: era finul familiei Rebreanu.

Spre Maramureș, ne-am oprit la George Coșbuc. Aici, într-o casă foarte bine gospodărită, a trăit numeroasa familie a poetului, fecior de preot. Camerele erau nu foarte înalte, pentru că nici George nu era „mare de stat”.

Am vizitat Muzeul satului, din Sighet, și am putut urmări transformările în arhitectura caselor (gospodăriilor) din zona Maramureșului și din cea a Bistriței-Năsăud, de la sfârșit de secol XVII, până în secolul XVIII; am aflat de ce era atât de importantă zestre fetelor ce urmau să se mărite: dovedea hărnicie, măiestrie și avea să fie podoabă în casă !

De aici, drumul ne-a purtat către Mănăstirea Bârsana, colț „de rai” pe pământ, liniște și pace în suflet.

În Moldova, mai exact la Vatra-Dornei, am fost martori ai paradei participanților la Festivalul Cânteclui și Portului Românesc (Olt, Bistrița, Vatra-Dornei, Bihor). Am rămas muți în fața costumelor tradiționale ce ni se perindau prin fața ochilor, fermecați fiind de cântecele populare și de jocul românesc. Parte din costume le văzusem și în muzeul Mănăstirii Bârsana...

Dar ce să mai lungesc vorba? Ea nu poate cuprinde atâta bogăție câtă este pe aceste minunate meleaguri! Cert este că, ai mei copii- dependenți de calculatoare- au uitat că există o astfel de invenție, s-au certat mai rar, au zâmbit mai des, și, sper, odată ajunși acasă...s-au repezit să citească!

Biblioteca școlară e acum spațiu de depănat amintiri și experiențe inedite.

PS: Bateriile ne sunt încărcate!!! Ne-am întors dintr-o călătorie de vis plină de tradiție și de cultură.

Ați vizitat Sângeorz-Băi, Bistrița Năsăud? Dacă nu, să nu întârziati prea mult: aici omul e simplu, așezat la vorbă, iar lucrurile nu i se par atât de „hâde” și de necontrolat cum ne par nouă.

Someșul, cu apa sa tumultuoasă, umple de răcoare aerul de vară. Aici totul este altfel!

La 7/8 km de Sângeorz, la Maieru, și-a petrecut Liviu Rebreanu copilăria, tânjind după acest spațiu (sătenul mai poartă încă opinca legată cu nojiță, ciorapi de lână, iar la biserica merge, mândru, în cămeșă albă, strânsă la mijloc cu brâu lat de piele).

Maieranu a știut să-și respecte înțelepții: Rebreanu s-a întors în momente de dor: a fost dăruit cu pământ, aici, unde i-a fost legănată copilăria pe undă someșană.

Câți dintre noi știm acestea?...niciodată nu e târziu pentru a cunoaște! Ne-au încântat portul, pacea omului care-și lucra cu drag pământul - sfânt, dar al strămoșului. Am pășit în Maramureș, am vizitat apoi Vatra Dornei, alte momente de încântare: se desfășura Festivalul Dansului și al Portului Tradițional, și, ca-n filmele noastre, s-au perindat prin fața ochiului fanfara, călușarii din Olt, ansambluri de dans românesc din Bistrița Năsăud, din Vatra Dornei, din Bihor, taraf de lăutari...o încântare pentru ochi și pentru suflet (nu mi-am putut opri lacrima de plinătate a inimii să-mi alunece pe obraz), te simți român și ești mândru de asta, cât de ușor este!

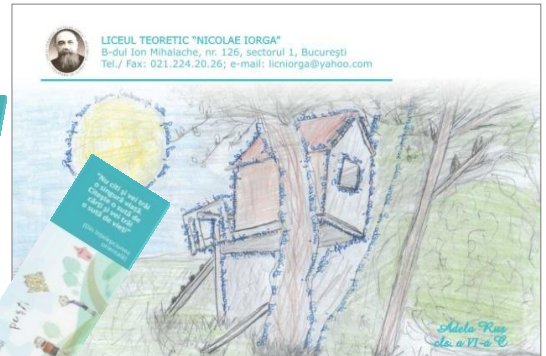
Cuvântul nu poate cuprinde măreția locurilor, Sighetul te umple de uimire: atât de mult rău a putut face minciuna și dorința unora de a-i determina pe alții să tacă, să nu zboare către mâine,...să nu aibă opinie: Muzeul de la Sighet ne-a șocat pe toți, mic și mare, și ne-a obligat (chiar dacă pentru un timp destul de scurt) să fim mai atenți la noi, la cel de alături și la ceea ce ne înconjoară!

Suferința a dat aripi acestei nații! Tare ne dorim să nu fie aripi de ceară!

Simpozionul Național Ești în trend și dacă citești ≈ Nivel liceal ≈

Despre o altfel de nostalgie a zborului

Prof. Răcățianu Florentina și prof. ing. Mărginean Maria
Liceul Tehnologic „Aurel Vlaicu” Cluj-Napoca, jud. Cluj

Liceul Tehnologic „Aurel Vlaicu” din Cluj-Napoca este o instituție de învățământ preuniversitar tehnic, finanțat din resurse publice, adoptând sistemul tradițional de învățământ la forma de învățământ zi și seral (rută directă și rută progresivă), care reunește un corp profesoral cu dascăli de prestigiu și asigură rutele educaționale necesare dobândirii de către elevi a competențelor și capacităților operaționale reale, formând personalități active, competente, motivate și creative, capabile de opțiune și decizii, integrabile cu succes pe piața muncii.

Școala noastră este dintre cele care luptă împotriva gravitației: împotriva confuziei morale, a resemnării, a prejudecăților care etichetează și condamnă. Prin dascălii ei, școala noastră construiește caractere, modele de urmat, capabile să sădească în sufletele tinerei generații valori care astăzi sunt perimate: respectul pentru muncă, cinste, deschidere către cultură, credință în Dumnezeu, patriotism.

Elevii școlii noastre sunt ajutați în mod susținut să-și descopere și să-și dezvolte potențialul, prin implicarea lor în proiecte extracurriculare desfășurate la nivel național și internațional și prin participarea, soldată cu premii, la concursurile de specialitate. Suntem mândri să-i menționăm, cu titlu de exemplu, printre elevii premiați în anul școlar trecut, pe Buți Bogdan, Harșa Călin, Abraham Robert, Chira Andrei, Dan Mocan, care au obținut premiile I în cadrul *Proiectului International Copilăria-un poem*, organizat de ISJ Neamț, respectiv la *Concursul International, Sărbătoarea învierii- Lumina sufletelor noastre*, Iași, în cadrul *Proiectului de parteneriat educațional „Icoana Sfântului Andrei prilej de întâlnire”*, organizat de Liceul SAMUS, Cluj - Napoca. La *Concursul Național de Creație George Bacovia*, ediția a treia, Bacău, elevul Crișan Ioan a luat premiul II pentru creație literară, secțiunea *Poezie*. În mod deosebit s-a remarcat eleva Ciorca Mădălina, implicată în mod activ, alături de alți elevi, la realizarea revistei școlii *Puncte de vedere* și premiată în cadrul mai multor proiecte și concursuri internaționale, naționale, interjudețene și județene, precum *Concursul International, Sărbătoarea învierii- Lumina sufletelor noastre*, *Concursul județean cu participare națională România între realitate și ficțiune* - premiul II, *Concursul interjudețean Micuțele creatoare de modă* - premiul III, *Concursul National „Culturi si Civilizatii”- mențiune*. Tot mențiune au obținut și Bucur Raul la *Olimpiada interdisciplinară tehnică, domeniul mecanic*, Abraham Robert, la *Sesiunea științifică „O carieră în inginerie”*, cu lucrarea *Google Glass*, Ușurel Alexandru, la *Concursul Național Tradiții pascale*, Stoica Andrei, la *Concursul Național Vacanța mea europeană- imagini și impresii*. De premiul special pentru participarea la *Concursul național de creație literară „ETERNUL EMINESCU...”*, organizat de Palatul Copiilor Pitești s-au bucurat elevii Buți Bogdan și Abraham Robert iar în cadrul *Concursului ȘTIU VREU SĂ APLIC*- faza județeană, din cadrul *Campaniei naționale inițiate de Inspekția Muncii “Valențe culturale ale SSM”*, au primit premii de participare elevii: Buți Bogdan, Gaciu Emanuel, Muntean Ramona, Pop Adriana.

De premiul III și de o mențiune s-a bucurat și revista școlii noastre, *Puncte de vedere*, în cadrul *Concursului național de creație literară și plastică Prietenii Lecturii*, Beclean 2013, respectiv în cadrul *Concursului regional de reviste școlare, „GÂNDURI DE ADOLESCENT”*, organizat de Liceul Teoretic „J. L. Calderon”, Timișoara.

Stabilindu-și ca obiectiv final crearea de resurse umane valoroase pentru societate, Liceul Tehnologic Aurel Vlaicu și-a implicat elevii care i-au trecut porțile într-o multitudine variată de proiecte, parteneriate și campanii educative și sociale, materializate în ateliere de lucru, târguri

caritabile, expoziții, concerte, precum: campania pentru *Prevenirea și combaterea consumului de droguri*, *Acțiuni de prevenire a traficului de persoane*, *Activități de sprijinire a copiilor cu un părinte/părinții plecați la muncă în străinătate*, *Strategii de prevenire și combatere a violenței*, *Activități de ecologizare*, *Activități de 1 Decembrie "Să cinștim istoria patriei!" - Ziua Națională a României* etc.

Unul dintre proiectele inițiate de școala noastră, vizând participarea la nivel național, este Concursul "ROMÂNIA-ÎNTRE REALITATE ȘI FICȚIUNE". Acesta vizează atât interogarea conștiinței identitare naționale existente la elevii români, în prezent, cât, mai ales, implicarea asumată a acestora în construirea unui „proiect” de țară care să-i reprezinte. Deschiderea transdisciplinară a acestui proiect (ce mobilizează resurse aparținând istoriei, filosofiei, geografiei, etnologiei, literaturii, artelor plastice, dar și imagologiei, sociologiei, educației civice etc.), precum și posibilitatea abordării lui la diferiți ani de studiu, permite înscrierea în concurs a unui număr nelimitat de elevi, de toate vârstele. În această ordine de idei, proiectul nostru se dorește o abordare transdisciplinară a unei probleme, considerăm noi, foarte actuală - imaginea României în conștiința românilor și, de ce nu, în lume, întrucât, în ultimă instanță, ne definim ca popor, în primul rând, prin ceea ce avem specific în raport cu celelalte popoare din vasta comunitate europeană în care trăim. Interogarea conștiinței identitare naționale existente la elevii români, în prezent, și implicarea asumată a acestora în construirea unui „proiect” de țară prin care să se simtă reprezentați. Dintre obiectivele specifice ale proiectului amintim: realizarea unui schimb de experiență între școli, promovarea și valorificarea specificului local, în context european, valorificarea valențelor creative ale elevilor, evaluarea critică a diferitelor stereotipii care-i vizează astăzi pe români.

Dacă unele activități din cadrul săptămânii "Să știi mai multe, să fii mai bun" au mizat pe talent și îndemânare, activitatea corelată catedrei de română, intitulată "*Carte frumoasă, cinște cui te-a scris*", s-a bazat pe imaginație, creativitate, exersarea capacității de interpretare a unui text, a unei imagini dar și a unui film. În cadrul acestei activități au avut loc vizionarea de filme românești și prezentarea scriitorilor români celebri.

Atelierele de lucru, variate ca tipuri de activități mobilizate (*Cerc de lectură și creație/ De la cuvinte la imagini. (Atelier de ilustrații pentru opere literare)/ De la imagini la cuvinte. (Interpretare creativă a unor imagini)/ Să respectăm limba română!*) și-au propus ca, în ceea ce-i privește pe elevi, aceștia să aprofundeze abilitățile de lectură și interpretare a unui text, să-și exerseze imaginația și creativitatea în abordarea interdisciplinară a unui text, să-și consolideze cunoștințele de lexic și ortografie, să-și lărgescă orizontul cultural și, nu în ultimul rând, să-și dezvolte expresivitatea și capacitatea de interpretare a unei imagini.

Pentru atelierul de scriere creativă, elevii au avut ocazia să exerseze aspectul ludic al schimbării perspectivei unice asupra unui subiect, primind, prin tragere la sorți, diferite sarcini de lucru, precum: *Scrie un text din perspectiva unui copil de 8 ani care nu a primit, de Crăciun, cadoul pe care și-l dorea*; *Scrie un text din perspectiva unei picături de ploaie, care, până ajunge pe pământ, se transformă în fulg de nea*; *Scrie un text din perspectiva unui părinte*; *Scrie un text din perspectiva ta, ajuns la 18 ani, adresându-te ție, cel din prezent*; *Scrie un text din perspectiva scârilor de la intrarea în școală* etc.

Pentru activitatea de ilustrare a unui text literar elevii au avut surpriza descoperirii unui text extrem de interesant, aparținând lui Gabriel Garcia Marquez, *Un domn bătrân cu niște aripi enorme*, pe care și-au putut exercisa din plin capacitatea de interpretare grafică a mesajelor ascunse în spatele cuvintelor.

Pentru a conchide, întregul demers educativ al școlii noastre, derulat atât la nivel curricular cât și extracurricular se încadrează, pe coordonate europene, în orizontul de referință al interculturalității și interdisciplinarității, încercând să ofere elevilor noștri, după absolvire, șansa unui zbor cât mai înalt în viața care, pentru ei, abia acum începe.

AGREGATORUL NAȚIONAL DE LECTURĂ, LA BISTRIȚA

Prof. dr. Vasile V. Filip

Colegiul Național „Liviu Rebreanu”, Bistrița, jud. Bistrița-Năsăud

Acest titlu pompos nu-mi aparține. Deși, la un moment dat, se va justifica drept cadru larg, ce a ajuns să mă includă, alături de elevii mei. Va fi, pentru început, doar un pretext pentru relatarea unei experiențe, de lectură, dar și de viață, care sper să folosească cuiva.

Mă numesc Vasile V. Filip și sunt, din 1990, profesor de limba și literatura română la Colegiul Național „Liviu Rebreanu” din Bistrița. Anul acesta am împlinit 60 de ani. Din care peste 34 - în învățământ. În 1998, după trecerea tuturor celor trei grade didactice tradiționale, am obținut și un doctorat la UBB Cluj-Napoca, de care m-am bucurat până acum câțiva ani, când „democratizarea” acestui titlu a dus simultan la devalorizarea lui.

Dar principala mea problemă, de-a lungul acestor ani, a fost nu atât afirmarea de sine, cât a le da elevilor mei cheia miraculoasă a vieților paralele, a vieților multiplicat prin lectură. Vreau să las acum o mărturie a acestei lupte, dar nu știu cum s-o fac cu „doi autori”, așa cum îmi cere fișa de înscriere. Căci n-am harul umorului lui Ilf și Petrov, care - răspunzând la întrebarea unui ziarist cum reușesc să scrie în doi - povestesc în esență cam următoarele: unul se întinde pe pat și dictează, celălalt se așază la masă și scrie; dar rolurile nu se păstrează mai mult de două-trei fraze; căci dacă primul propune, al doilea se opune; dacă primul protestează, al doilea agresează (pe primul, cu perna de sub cap) ș.a.m.d. Lipsit de umor, așadar, o să scriu de unul singur, fără el, rămânând ca dvs. să-l sesizați pe cel involuntar.

Mult timp, ca profesor în gimnaziu, am manevrat tradiționalele liste de „lecturi suplimentare” (incluse de programa analitică a respectivei clase), date la sfârșitul anului școlar, pentru vacanță, în vederea alcătuirii unui „caiet de lecturi suplimentare”, pentru care se primea una din primele note în anul școlar următor. Multe din aceste caiete au fost tot atâtea încântări. Recent, băiatul meu (IT-ist, programator la o firmă olandeză din București), a primit în dar, la împlinirea a 30 de ani, caietul său cu lecturi din clasa a VI-a, notat cu 10 - un fabulos univers de personaje care i-au încântat și direcționat copilăria, precum: Anton Lupan și echipajul său (Ismail, mai ales), grupul celor cinci „cireșari”, Tom Sawyer și Huckleberry Finn, Robin Hood, Unchiul Tom, Remi cel singur-pe-lume, D'Artagnan, Edmond Dantes, Chingachgook, Winnetou, Pinochio, zeii și eroii Greciei antice, și atâtea alții... Păcat că nu mai am acel caiet, și nici altele (lăsate proprietarilor de drept, cu „autograful” profesorului sub nota - maximă, de obicei -), să vă atașez măcar unul ca anexă (astfel încât aceste mărturii ale unui profesor de modă veche să semene cât mai mult a portofoliu).

Dar s-au dus acele vremuri, s-a perimat și moda listelor de lecturi suplimentare atașate Programei, iar eu din anul 2000 încoace nu am mai predat decât la clasele liceale (ceea ce începusem să fac, oricum, mult mai devreme). Cam tot atunci învățasem, de la un profesor în vârstă

(pensionar atunci, mă suplînise în cele șase luni de concediu pentru redactarea tezei de doctorat), practica testelor de lectură la clasă. Mai ales că ea - cum am putut constata - nu displicuse elevilor buni (și pe atunci mai aveam încă clase foarte bune). Am preluat această practică și am perfecționat-o, de-a lungul anilor, ajungând la următoarea formă de desfășurare:

Elevii (de liceu) primesc și acum, la sfârșitul fiecărui an școlar, lista lecturilor (obligatorii - cele studiate la clasă, și facultative - cele suplimentare sau comentariile critice), din care li se vor cere la un moment dat rezumate sau fișe de lectură. În plus, ei mai primesc, la începutul fiecărui nou an școlar, o copie a planificării profesorului, unde sunt menționate (cu **bold**) și numerotate testele de lectură, astfel încât să-și poată eșalona singuri, în timp, obligațiile de lectură. La ora menționată în planificare, elevii așteaptă, cu foaia de caiet pe care scrie „Test de lectură din...” și cu emoțiile inerente, cele 18 sau 30 de întrebări ale profesorului, fiecare conținând pentru 5 sau pentru 3 puncte din 100, după caz. Absențele sunt foarte rare, pentru că elevii știu că, pentru cei absenți (excepție făcând doar cei spitalizați sau foarte temeinic motivați), urmează, în una din orele viitoare, un test fulger, de doar 3-5 întrebări, ce pot avea o dimensiune „disciplinară”, mai mare sau mai mică, după caz. În ultimii ani, ei nu mai au obligația de a consemna în scris textul întrebării puse (lucru ce-i încărca cu un efort fizic de minimă utilitate, diferențiindu-i apoi și în funcție de irelevantul criteriu al ritmului de scris), ci doar de a o asculta și a răspunde (punctual, și mai rar redacțional) pe loc; doar în eventualitatea unor disfuncționalități de memorie, elevii sunt îndrumați să-și consemneze, prin cuvinte cheie, esența întrebării puse, pentru a putea reveni la ea în ultimele 5-6 minute ale testului, prevăzute de profesor anume pentru reveniri, revizuirii, completări. Oricum, în aceste minute, profesorul repetă, la solicitarea elevilor, orice întrebare, astfel încât să se elimine și eventualele sincope de concentrare, pe care le-ar putea avea unii elevi (dislexici?).

Evaluarea acestui tip de teste se face tot de către elevi, la modul „încrucșat”, în ora imediat următoare (în clasa a IX-a, uneori chiar și a X-a, mai ales în cazul profilului umanist), sau chiar în aceeași oră (la clasele a XI-a și a XII-a, sau chiar mai jos, în cazul profilului realist, cu elevi mai rapizi în materie de calcul și/sau cu o minte mai riguros organizată, mai aplicată pe „obiect”). Depinde, desigur, și de numărul de întrebări. Profesorul reformulează întrebarea, apoi răspunsul corect și complet așteptat, pentru acel maximum de 3 puncte (la textele cu 30 de întrebări), sau 5 puncte (la cele cu 18 întrebări), puncte pe care, în principiu, elevul evaluator (care și-a scris, cu o altă culoare față de cea folosită de colegul titular al textului, și în colțul opus, numele și calitatea - „evaluator” - pe antetul paginii, devenind, așadar, verificabil) le are în „gospodărire” proprie. Elevul evaluator are posibilitatea să procedeze, în funcție de consistența răspunsurilor, fie prin scădere (la testele bune), fie prin cumulare (la testele slabe, cu mai puține răspunsuri). Fie într-un caz, fie în celălalt, elevul evaluator are obligația să pună, pe marginea din stânga (obligatoriu delimitată prin linie), în dreptul fiecărei poziții de răspuns (precedate de inițiala R=Răspuns), numărul de puncte acordate (cu semnul +), sau scăzute (cu semnul -). În primul caz, la suma punctelor acordate se adugă cele 10 din oficiu; în al doilea, suma punctelor pierdute se scade din 100, obținându-se punctajul realizat de elevul titular al testului, punctaj pe care elevul evaluator îl trece pe antetul testului, se semnează și apoi îl dă spre verificare colegului titular (pe care l-a evaluat). Doar litigiile nerezolvate amiabil revin spre rezolvare profesorului. Care profesor, reevaluează ulterior, prin sondaj, un număr de teste (alegerea acestora ține de cunoașterea atitudinilor morale și a abilităților intelectuale ale elevilor, luați individual), spre a fi sigur de corectitudinea punctajului final; care se poate transforma, prin rotunjire în sus, în notă, și trece în catalog.

Veți crede că e o găselniță a unui profesor prea ocupat (am lucrat peste 10 ani, după-masa, ca profesor asociat al unei universități ce avea extensie de studii la Bistrița) pentru a mai evalua în mod tradițional, singur, acasă, testele elevilor săi. Și, poate, nici n-ați greși prea mult. Vă asigur însă: câștigul principal vine din altă direcție: cea a elevilor. Și am, pentru aceasta, cel puțin două argumente irefutabile:

1. nu există formă mai eficace de discutare a subiectului unei opere literare, ce urmează a fi analizată, decât aceea cu testul colegului în față (cu testul propriu în minte) și cu răspunsul formulat de profesor ca reper de evaluare; care răspuns, în atari împrejurări, se „lipește” de memoria și înțelegerea elevului (acum, atât evaluat, cât și evaluator), căci nu mai e o informație lipsită de importanță, care ar putea intra pe-o ureche și ieși pe cealaltă, cum se întâmplă adesea;
2. nu există evaluator mai exigent, cu mai mare sete de corectitudine, decât elevul însuși - chiar și cel obișnuit - tocmai pentru că se află la vârsta maximului idealism moral; profesorul trebuie, de obicei, nu să-i stimuleze, ci să-i tempereze exigența, în sensul unei viziuni mai „de sus”, care să implice toleranța față de cel care, evident, a citit, dar n-a înțeles cum trebuie întrebarea ce i s-a pus.

Și nu sunt de lepădat nici argumente mai evanescente, precum cel al cultivării responsabilității, încrederii în sine a elevului, dacă nu chiar și în profesor, ca partener într-un act educativ liber consimțit și asumat. Dar câștigul vine mai ales pe linia unei anume emulații: elevii citesc și discută despre ceea ce au citit, caută din timp cărțile trebuincioase, le cumpără sau le împrumută, imaginează - înaintea testelor - întrebări posibile și răspunsurile la ele. Dacă înaintea intrării în clasa a IX-a, spectrul testelor de lectură e - în folclorul școlii - unul întunecat, amenințător, după primul test, elevii încep să înțeleagă sistemul și să i se integreze (ca de obicei, „nu-i chiar așa de negru dracu”), apoi se obișnuiesc și constată cu surprindere că notele cele mai mari se pot obține tocmai la testele de lectură. (În ultimii ani, din cauza sistemului de admitere în învățământul superior, elevii au continuat, inclusiv în clasele superioare, să „vâneze” nota, iar profesorul era obligat la o echilibristică pe sârmă ghimpată între a-i atrage spre școala sa, și a menține vechea prioritate a conținutului asupra formei, respectiv a avea acoperire la notele de obicei umflate artificial.) Nu o dată, la întâlniri cu foștii elevi, după 10-15 ani, mi se puneau întrebări și mi se dădeau sfaturi de genul: „- Mai dați teste de lectură? Să nu renunțați la ele! Sub orice *trend*, orientare, legislatură politică sau portofoliu ministerial!”

Cam așa s-au desfășurat lucrurile - în regim de obligativitate, până la urmă asumată ca libertate - cel puțin până în anul școlar trecut, când Editura Art a început desfășurarea proiectului „Agregatorul național de lectură”. M-am lăsat prins ca animator și distribuitor de carte la nivelul școlii noastre, oarecum împotriva structuralei mele repulsii pentru orice fel de activitate practic-organizatorică; cu dimensiune negustorească - cu atât mai mult. Dar acum era vorba despre o activitate cu cartea, adică una deschizătoare de superioare perspective contemplative, pentru care meritau mobilizate resursele (tot mai limitate) de energie. Pentru cine nu știe, Editura Art a inițiat organizarea câte unei „Comunități de lectură” în anume școli, care să fie beneficiara lunară a câte unei duble oferte promoționale de carte: una din literatura universală, și una „relaxată”, de carte pentru tineret (roman polițist, S.F., *fantasy*, *noir* sau chiar romanul în benzi desenate). Condiția era - pentru constituirea și continuitatea *Comunității* în școală - ca măcar o dată la trei luni să se facă o comandă de cel puțin 20 de cărți. Am prezentat fiecare ofertă lunară și colegilor de catedră, dar niciunul n-a vrut să se lege la cap cu încă o solicitare, mai ales că nu era aducătoare de puncte la dosar. Și de data aceasta, salvarea a venit tot de la elevi. (Și vorbesc acum despre salvarea unei viziuni despre viață, din ce în ce mai împotmolite în marasmul unui pozitivism pedestru și al unui competitivism steril, cinic, în care „al

doilea nu mai contează".) Am prezentat fiecare ofertă cu căldura pe care o merita, sau măcar, de care mai eram eu în stare. Și n-a fost lună în care „să scap” de corvoada comenzii, a adunării la timp a banilor, a balanțelor contabile și a distribuțiilor exacte, pentru că niciodată nu s-au comandat mai puțin de 20 de cărți. Dimpotrivă. De la o lună la alta numărul comenzilor creștea, dublând adesea numărul minim cerut de editură, chiar dacă nu era mereu vorba de exact aceiași elevi. Mica flacăra a lecturii de plăcere se aprinsese, rezistase vântului rece al pragmatismului îngust și trecea, încet-încet, din om în om.

La sfârșitul anului școlar m-am gândit să ofer celor care au făcut comenzi posibilitatea de a-și mări media la limba română prin completarea jurnalului de lectură ce însoțea fiecare ofertă lunară, tipărit de editură sub forma unui caiet cu dublă intrare, astfel încât să poată fi folosit pentru oricare din cele două cărți. Atunci am putut constata ce și cât s-a citit. Succesul, cum era de așteptat, nu l-au avut cărțile din literatura universală (elevii mei ocupau anul trecut doar primele două nivele liceale, a IX-a și a X-a). Deși au fost și astfel de cazuri (o *Domnă Bovary*, un *Jurnal din anul ciumei*, ceva Dostoievski, dar niciun Proust, niciun Henry James). Deși, le va veni vremea și acestora. În schimb, la mare căutare au fost cărțile din „lectura relaxată”, pentru tineret. Pe care, acum, la rândul meu, aveam obligația profesională să le citesc, obligație repede absorbită ca libertate și chiar ca încântare. Elevii mei se „răzbunau” acum pentru testele de lectură și mă puneau la citit. (Într-o școală adevărată - Noica o spunea, parcă - niciodată nu se știe cine dă și cine primește.) De Isac Asimov, Dashiell Hammett și Ray Bradbury mai auzisem și mai citisem câte ceva, dar despre Daniel Keyes, cu ale sale *Flori pentru Algernon*, despre rebela Marjane Satrapi și al său *Persepolis*, despre Robert Holdstock, cu ciudata sa serie *Mitago* auzeam și citeam acum pentru prima dată cu uimire și bucurie. Doamne, câte ne-ar fi putut scăpa, la o mustață!... Și câte ne vor mai fi scăpat, încă! Sigur, nimeni nu le poate ști pe toate. Dar, specialist în folclorul românesc, cum sunt (de vreo 15 ani cu patalama, dar mă preocupă de-o viață), trebuia să mă conving abia acum, și de la un autor *fantasy* (Holstock), despre uimitoarele sale convergențe cu folclorul celtic?!

Încă o dată înțelepciunea din proverbe se confirmă: *Fă binele și aruncă-l în drum! Te va găsi, el pe tine, când te aștepți mai puțin.* Am suflat, de-abia, asupra unui lac liniștit, stârnind o aproape nevăzută undă. Iar acum mă simt purtat de valul născut din acea undă.

Dar deja am devenit patetic. Să stingem, așadar, lava prea încinsă cu o găleată de apă:

Anexez prezentei dări de seamă asupra fenomenului lecturii în școala noastră, pentru conformitate (cum sună limba de lemn a pozitivismului juridico-administrativ!...) câteva din jurnalele de lectură și desenele realizate de elevi, în marginea cărților citite. Vreo 5-6 anexe. Poate nu dintre cele mai convingătoare. Ci dintre cele care mi-au rămas, sau mi-a revenit, mai mult sau mai puțin întâmplător. Și, deși mi-am impus sobrietatea procesului verbal (model auto-impus și de Stendhal, dar tot nerealizat...), iată că după nici trei rânduri, cedez din nou emoției. Mulți dintre elevi nu și-au permis să comande unele cărți, pe care și le-ar fi dorit, totuși. Ceea ce nu înseamnă că nu le-au citit. Și, fiindcă n-au avut la dispoziție jurnalul de lectură tipărit (pe care-l folosiseră, probabil, colegii de la care împrumutaseră cartea), și-au improvisat ei înșiși un jurnal de lectură. Fie pe niște foi A4 (v. Szabo Carla, X B, despre *Madame Bovary*), fie „prelungind” pe cont propriu benzile desenate ale Marjanei Satrapi (v. Diugan Raluca, X E), fie renunțând cu totul la cuvinte, în favoarea imaginii plastice, uneori chiar în ulei (v. dublul cadru pictural, realizat de Schone Patricia Lorena, X F, după romanul *Mitago* al lui Robert

Închei, simetric, în regim personal, cu un ocol prin amintire. Dacă sunt (încă) profesor de limba și literatura română, asta se leagă și de Arad. E locul unde am citit cel mai mult, raportat la o anumită unitate de timp (un an și jumătate), petrecută acolo. Deși (sau poate tocmai pentru că) împrejurările exterioare nu erau tocmai prielnice cititului. E vorba de stagiul militar, făcut în cetatea din bucla Mureșului. Ca sanitar, reușeam uneori să mă sustrag programului unei subunități în favoarea alteia, să-mi burdușesc geanta sanitară cu cărți și să mă pierd printre (sau chiar pe sub) *biutele* de pământ, căutând un loc ferit și o rază de lumină pentru a citi. (Ca în bancul cu profesorul, care are și soție, și amantă, tocmai pentru a le păcăli pe una prin cealaltă și a merge la bibliotecă...) Și tot atunci, și tot acolo, am înjghebat primul meu jurnal, de viață, dar și de lectură, născut poate din frustrare și neputința de a comunica direct și autentic în mediul cazon. Jurnal cu liste lungi de cărți citite, sau pe care îmi propuneam să le citesc. Îl mai păstrez, încă, dar nu-l anexez „portofoliului”...

Am părăsit Aradul atunci, în 1975, intrând imediat la Filologia clujeană. Dar n-am mai reușit să-l revăd de atunci. Să fie elevii mei, cruzi cititori încă, cei care să mă readucă pe drumul începutului, acum, la sfârșit de ciclu?

Proiectul didactic - aplicație „ATITUDINI” la clasă

Prof. Dragomir Marian,
Colegiul Tehnic „Toma N. Socolescu” Ploiești, jud. Prahova

Învățarea presupune înțelegerea, iar aceasta înseamnă mai mult decât cunoașterea faptelor. Această afirmație este evidențiată de comportamentele experților, indiferent de domeniul de cunoaștere în care activează.

Elevii construiesc cunoașterea și înțelegerea pe baza a ceea ce deja cunosc și/ sau cred. Aceasta presupune că este esențială aflarea bagajului de reprezentări pe care elevii le posedă, căci invariabil, indiferent de natura lor, cunoștințele vor influența învățarea școlară. De multe ori, aceste elemente (de „pre-cunoaștere”, căpătate în contexte informale) sunt idei rezonabile și adecvate în diferite situații limitate. Dar ele pot fi și aplicate impropriu în circumstanțe în care nu pot funcționa ca atare.

Trebuie știut faptul că învățarea este mediată de mediul social în care elevii interacționează unii cu alții. Ei beneficiază de oportunitățile de a-și împărtăși și confrunța ideile cu alții. În acest proces, ideile individuale se reconstruiesc și înțelegerea se adâncește.

Pornind de la acest deziderat **PROIECTUL DE PARTENERIAT EDUCAȚIONAL „Atitudini” la clasă** vizează înțelegerea pornind de la ceea ce s-a studiat la clasă. În acest scop relevant este scopul proiectului:

- ★ Constituirea unui grup partenerial care să promoveze valori comune la nivelul partenerilor implicați: oameni ai școlii, elevii, reprezentanți ai instituțiilor culturale județene;
- ★ Promovarea dialogului și a comunicării între elevi; dezvoltarea cooperării și a colaborării între profesori din unități diferite de învățământ, urmărindu-se reprezentarea unor evenimente culturale;
- ★ Pregătirea elevilor în sensul dezvoltării personale și al dobândirii de abilități artistice, revigorării spiritului critic literar și mentalităților referitoare la curentele literare;
- ★ Atragerea efectivă a elevilor în organizarea unor activități cu caracter extracurricular, conducând la creșterea numerică și calitativă a acestor activități.

Cenaclul „Atitudini” reprezintă un continuator al cenaclului literar care a funcționat sub diverse nume („Atelier 68”, „I. L. Caragiale” etc.) în cadrul Casei de Cultura „I. L. Caragiale” Ploiești. Cenaclul renaște sub denumirea de „Atitudini” în 2003 animat de poezii Gelu Ionescu și Ion Stratan. Atașați cenaclului în ultima perioada, Gelu Ionescu, Filip Kolo, Marian Zmaranda, Călin Dengel, Oana Zahiu, Marian Dragomir, Dan Minoiu, Maricenschi Andreea, Rotaru Dănuț etc. au recunoscut valoarea educativă a unui astfel de angajament cultural.

Inspectoratul Județean Prahova, Casa de Cultură „I.L.Caragiale” Ploiești și o serie de instituții de învățământ ploieștene și-au propus demararea unui proiect care are ca fundament popularizarea tinerilor cu ședințele de cenaclu.

Acestă inițiativă, de a promova cultura prin susținerea de ședințe publice ale cenaclului în cadrul unor insitituții de învățământ, reprezintă o necesitate în dezvoltarea elevilor și armonizarea competențelor de ordin artistic dezvoltate de programele școlare.

Acestă inițiativă, de a promova cultura prin susținerea de ședințe publice ale cenaclului în cadrul unor insitituții de învățământ, reprezintă o necesitate în dezvoltarea elevilor și armonizarea competențelor de ordin artistic dezvoltate de programele școlare.

Un fapt important în dezvoltarea acestui proiect a fost marcarea clară a **obiectivelor de instrucție**:

- predarea și consolidarea unor noțiuni de teorie critică și istorie literară;
- dezvoltarea, îmbogățirea, nuanțarea vocabularului elevilor;
- dezvoltarea și stimularea creativității elevilor sub toate aspectele: gândire, imaginație, aptitudini, talent;
- introducerea elevilor în pulsul viu al actualității culturale;
- insușirea creatoare a limbii române;
- formarea gustului pentru literatura de calitate; dezvoltarea capacității de a discerne valoarea de nonvaloare, frumosul literar - artistic de kitch.

De asemenea, un fapt relevant pentru parcusul proiectului l-a constituit și sugerarea clară a **obiectivelor de educație**:

- educarea estetică a elevilor prin realizarea unor dezbateri literare pe teme privind categoriile estetice comune tuturor operelor de artă;
- organizarea unor convorbiri despre artă, despre creația literar-artistică, în general, despre marile teme ale creației literare românești și universale;
- depistarea și cultivarea aptitudinilor creatoare ale elevilor în domeniul literar.

Grupul țintă al proiectului l-a constituit elevii liceelor implicate în cadrul proiectului așa cum se observă în tabelul de mai jos:

25 oct. 2012	★ Sedința cenaclului „Atitudini” alături de elevii Colegiului Tehnic „Elie Radu”, Ploiești.
29 noiembrie 2012	★ Sedința cenaclului „Atitudini” alături de elevii Colegiului Tehnic „Toma N. Socolescu”, Ploiești.
31 ianuarie 2013	★ Sedința cenaclului „Atitudini” alături de elevii Colegiului „Spiru Haret”, Ploiești.
28 februarie 2013	★ Sedința cenaclului „Atitudini” alături de elevii Colegiului Național „Al. I. Cuza”, Ploiești.
27 martie 2013	★ Sedința cenaclului „Atitudini” alături de elevii Colegiului Național „Mihai Viteazul”, Ploiești.
29 mai 2013	★ Sedința cenaclului „Atitudini” alături de elevii Colegiului Național „I.L. Caragiale”, Ploiești.

Modalități de realizare a obiectivelor au fost marcate prin realizarea de *PROTOCOALE PENTRU PARTENERIAT EDUCAȚIONAL* cu liceele partener, modalitate de lucru care va asigura parametrii de angajare a fiecărui participant la proiect; susținerea de ședințe publice ale cenaclului „Atitudini” în cadrul unor licee din Ploiești; dialogul permanent între membrii cenaclului și profesorii de limba și literatura română în atingerea dezideratului educativ promovat de proiect; prelegeri de teorie literară ale membrilor cenaclului și ale profesorilor de limba și literatura română și lansări de carte în cadrul liceelor vizate de *Calendarul Proiectului*.

Ca modalități de evaluare ale proiectului amintesc:

- Evaluarea se va face pe tot parcursul ședințelor de cenaclu care vor avea loc în cadrul unor instituții de învățământ ploieștene, prin feed-back permanent asupra intervențiilor elevilor pe teme propuse.
- Evaluarea de va realiza de către membrii Inspectoratului Județean Prahova prin reprezentanții săi în cadrul proiectului.
- Se vor realiza procese-verbale cu participanții la ședințele publice.
- Fiecare liceu participant va primi un *PROTOCOL PENTRU PARTENERIAT EDUCAȚIONAL* în care se vor denumi parametrii de angajare a fiecărei părți în cadrul acestui proiect.
- Elevii participanți vor publica creațiile remarcate în cadrul sedințelor publice în cadrul revistelor școlare sau a revistei „Atitudini”, revistă editată sub egida Casei de Cultura „I.L.Caragiale”.
- Participarea elevilor și a profesorilor la seratele „Atitudini” sau la diversele activități ale cenaclului, activități cu un caracter public.
- Elevii și profesorii care dovedesc simț creativ pot deveni membri ai cenaclului „Atitudini”.

În urma acestui proiect, au rezultat mai multe parteneriate în cadrul proiectului cu liceele vizate, numeroase materiale, dar și un bogat schimb de experiență.

Un CV, într-o machetă

Prof. Alexandru Alina

Colegiu Tehnic „Alexandru Domșa”, Alba Iulia, jud. Alba

Trăim într-o perioadă în care lectura este surclasată de preocupări considerate de către tineri mai „atractive”: internet, jocuri pe calculator etc. Cei care sunt cât de cât interesați de parcurgerea măcar a bibliografiei obligatorii caută cele mai facile și mai rapide modalități de a face dovada că au citit cartea. Cea mai frecventă întrebare pusă profesorului de limba și literatura română este: „Dacă am văzut filmul, mai trebuie să citesc și cartea? Se pare că elevii nu refuză intrarea în spațiul ficțional, dar mijlocul ales de ei nu este lectura, ci filmul. În aceste condiții, misiunea profesorului de limba și literatura română devine cu atât mai dificilă.

Alternativele propuse elevilor mei au plecat tocmai de la aceste constatări. Am încercat desfășurarea unor activități extrașcolare, interdisciplinare ce îmbinau literatura cu domeniul celorlalte arte și aplicarea unor metode care permiteau elevilor să se apropie de personaj și de spațiul ficțional, într-un mod diferit, mult mai apropiat de așteptările lor.

Unul dintre elementele care îi determină pe elevi să citească asigurând succesul unei lecții este și alegerea metodei de predare, care trebuie aleasă ținând cont de configurația clasei, de așteptările și de interesele elevilor cât și de stilul de lucru al profesorului. Spre exemplu,

pentru realizarea caracterizării personajului Harap-Alb, din basmul *Povestea lui Harap Alb*, de Ion Creangă, la clasa a X-a, Filiera tehnologică, Profil tehnic, s-a ales metoda proiectului. Tema propusă a fost „*Un CV, într-o machetă*” și a mizat pe interesul elevilor pentru meseria pe care se pregăteau să o practice: **fabricarea produselor din lemn.**

Scopul proiectului a fost acela de a desfășura activități în care să se dezvolte un număr mare de competențe, într-o viziune coerentă și unitară și încercarea de a deplasa accentul de pe informativ, pe formativ, de pe simpla achiziționare de cunoștințe, pe formarea de competențe și atitudini, cu posibilități ulterioare de actualizare și de extindere. La toate aceste observații s-a adăugat preocuparea actuală referitoare la transpunerea în practica pedagogică a metodologiei transdisciplinare și la încercarea de a dezvolta competențe specifice disciplinei limba și literatura română, prin intermediul competențelor dobândite la orele de pregătire practică, în speranța realizării unei specializări profunde și durabile a elevilor.

Etapale desfășurării proiectului:

Etapa I: Alcătuirea grupelor de elevi

Elevii au fost împărțiți în trei grupe, încercându-se distribuirea lor în funcție de rolurile asumate. Acestea au fost stabilite în urma aplicării **testului Belbin**. S-au repartizat, astfel, cele 9 roluri în echipa Belbin, după cum urmează: **Coordonatorul, Formatorul, Fabrica, Monitorul, Implementatorul, Investigatorul de resurse, Coechipierul, Finalizatorul, Expertul**. Președintele (coordonatorul) avea mai multe responsabilități: observarea desfășurării activității, realizarea jurnalului proiectului și raportarea eventualelor nelămuriri sau probleme apărute pe parcursul derulării activității.

Etapa a II-a Repartizarea sarcinilor de lucru pentru fiecare grupă și fixarea termenului de finalizare a proiectului.

- ❖ realizarea unui *portofoliu* cu un conținut și o structură precizate;
- ❖ *sculptarea* elementelor ce reprezentau drumul parcurs de Harap-Alb de la palatul tatălui său, la palatul lui Verde-Împărat.
- ❖ redactarea unei scrisori imaginare (*un text epistolar*);
- ❖ un *eseu structurat* în care să prezinte particularitățile de construcție a personajului Harap-Alb, cu accent pe etapele

inițierii acestuia;

Fixarea termenului de finalizare a proiectului, de predare a portofoliilor și de prezentare într-o formă originală a lucrărilor fiecărei echipe;

Etapa a III-a Indicarea resurselor bibliografice

Etapa a IV-a Stabilirea aspectelor ce vor fi evaluate în timpul pregătirii proiectului cât și în final, când va fi evaluat produsul.

Elevilor li s-au prezentat aspectele care vor fi evaluate atât pe parcursul activității de pregătire a proiectului cât și a prezentării finale și a portofoliului.

Evaluarea vizează: Raportarea elevului la *tema proiectului* (măsura în care elevul a înțeles sarcina pe care a avut-o și gradul în care a reușit să o rezolve), *performarea sarcinilor* (valorizarea competențelor și abilităților elevului, implicate în proiect), *documentarea* (modul în care elevii au reușit să parcurgă bibliografia indicată, să prelucreze informațiile în vederea realizării proiectului), *gradul de relaționare și de comunicare* (măsura în care elevul s-a implicat în realizarea proiectului și gradul în care a comunicat cu ceilalți colegi), *creativitatea* (contribuția personală a elevului, originalitate dovedită în timpul desfășurării proiectului sau în momentul prezentării), *calitatea rezultatelor* (măsura în care a reușit să atingă competențele specifice

comunicate la începutul proiectului, modul de prezentare a proiectului și realizarea produsului final, respectarea termenului de finalizare a proiectului).

Etapa a V-a Documentarea

Etapa a VI-a Elaborarea portofoliilor și a produsului final

După faza de documentare, elevii au trecut la realizarea fiecărei piese cerute în portofoliu (*eseul structurat* - lucrare individuală, *scrisoarea imaginară* - lucrare individuală, *schițele de proiectare a pieselor sculptate* - activitate de echipă). Realizarea produsului final al fiecărei grupe s-a făcut în atelierul de tâmplărie al Colegiului Tehnic „Alexandru Domșa”, Alba Iulia, sub directa supraveghere a maestrului instructor.

Etapa a VII-a Prezentarea portofoliilor și completarea machetei ce reprezintă drumul inițierii personajului.

Fiecare grupă a avut libertatea de a-și prezenta portofoliul într-o manieră originală, cât

mai creativă, prin care să-și impresioneze și să-și convingă colegii. Cunoașterea de la început a elementelor care urmau să fie evaluate a determinat un fenomen de emulație între grupe, a încurajat schimbul de idei, de impresii și cooperarea.

Etapa a VIII-a: Reflecția

Reflecția a fost declanșată de momentul în care fiecare elev, prin *metoda Turul galeriei*, a refăcut imaginar drumul parcurs de Harap-Alb, transformându-se el însuși într-un personaj al basmului, devenind inițiatul. Coordonatorul principal a avut ideea de a pune o *oglină* în spatele machetei în așa fel încât contemplarea propriei persoane reflectată în oglindă amplifică emoția intrării în lumea basmului și a parcurgerii individuale a drumului maturizării. Fiecare adolescent și-a anticipat procesul maturizării, devenind conștient de importanța valorilor morale, de obstacolele pe care trebuie să le depășească și care sunt inerente acestui proces, a învățat că este foarte important să își aleagă bine prietenii, că aparențele pot fi înșelătoare etc.

Etapa a IX-a: Evaluarea

Aplicarea oricărei grile de evaluare (grilă de evaluare produs, grilă de evaluare dezbateri, grilă de evaluare portofoliu) ar fi evidențiat o creștere a rezultatelor elevilor în raport cu verificările anterioare, care au fost realizate după o structură clasică.

Deoarece elevii sunt verificați la nivel național, la disciplina limba și literatura română, în cadrul Examenului de bacalaureat, nediferențiat, în raport cu profilul liceului, s-a conceput testul sumativ păstrându-se structura subiectului propus de CNEE, dar conținutul a fost adaptat la nivelul competențelor corespunzătoare clasei a X-a. Testul a însoțit *unitatea de învățare: Proza scurtă - Basmul*, fiind conceput pe baza *matricei de specificații*. Ea evidențiază relaționarea elementelor de conținut cu anumite categorii de competențe, specifice acestei unități de învățare.

BIBLIOGRAFIE

1. Ausubel D. și Robinson F., *Învățarea în școală. O introducere în psihologia pedagogică*, București, EDP, 1981
2. Muster D., *Norma docimologică, în Fundamenta Pedagogiae*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1973
3. Ilie Emanuela, *Didactica literaturii române, Fundamente teoretico-aplicative*, Iași, Editura Polirom, 2008
4. Golu, P., Golu I., *Psihologie educațională*, Constanța, Editura Ex Ponto, 2002
5. Ionescu Miron și Radu Ioan (coordonatori), *Didactica modernă*, Ediția a II-a, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2001
6. Neacsu, I., *Înstruire și învățare*, București, EDP, 1999
7. Goia Vistian, *Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002

Un profesor în căutarea elevilor ideali...

Prof. Cîmpeanu Paula și director prof. Nistor Ionela,
Colegiul Tehnic Energetic, București

În cei 14 ani de activitate didactică, echivalentul unei existențe de proaspăt adolescent, am trăit într-o perpetuă incertitudine ...De ce? Lăsând la o parte visurile cu care am plecat de pe băncile Universității București, an de an, am trăit sentimentul că se mai demolează un vis, se mai risipește o speranță. Dacă sunt dascăl, pot face apel la independența mea în raport cu tot ceea ce înseamnă realitatea în continuă mișcare, îmi spuneam pe la începutul carierei mele. Dacă sunt dascăl pot ajuta elevii să înțeleagă mai bine prezentul, să perceapă conexiunile, să-și cunoască propriile temeri, să și le învingă, să cucerească, prin cunoștințele lor, lumea contemporană. Dacă sunt dascăl, în fine, mă gândeam eu, pot proiecta asupra elevilor mei ambițiile, perseverența și setea mea de a înțelege o parte din necunoscut. Nimic mai neadevărat..., nimic mai lipsit de pragmatism, căci experiența la catedră într-un liceu cu tradiție, tehnic, m-a determinat să-mi înghit cu resemnare fiecare aspirație. Elevi interesați, ambițioși?!... și pentru ce viață îi pregătesc?! Erau momente de dezamăgire ce se concretizau în interogații lamentabile...Mă uitam cu invidie, dar și cu certitudinea muncii mele de Sisif, la colegii mei din liceele teoretice care nu trebuiau să pregătească suplimentar elevii pentru olimpiada de limba și literatura română, pur și simplu erau buni..., nu trebuiau să-i reînvețe să scrie corect, să redescopere plăcerea cititului, să-i reînvețe interpretarea unui text pentru ca, în final, să nu culeagă decât roada unui loc onorabil, oricum nu pe podium. Atunci, am hotărât să-mi redirecționez atenția către activitățile care să le stimuleze creativitatea, să le readucă plăcerea de a citi, nu ducându-i spre carte, ci aducând cartea la ei sub pretextul reprezentărilor teatrale, al jocului actoricesc.

Astfel, s-a născut proiectul din februarie 2013 intitulat : ***Ești ceea ce iubești!*** Proiectul a reprezentat o manifestare nu numai a inteligenței, a creativității, a spontaneității, a originalității elevilor, ci și o manifestare a spiritului competitiv, a efortului colectiv, a bucuriei de a participa activ la învățarea de tip nonformal. Modernizarea, schimbarea sunt procese normale ce se desfășoară în orice societate umană, mai ales în ultimele două decenii. Prin acest proiect mi-am propus să îmbin tradiția cu inovația având datoria de a sensibiliza și stimula interesul elevilor mei pentru activitățile extrașcolare, de a acorda mai mult timp elevilor care au înclinații literar-artistice sau abilități în „mânuierea” argumentării, dar și de a forma un comportament adecvat pentru îmbinarea tradiției românești cu cea internațională. Aceste ținte duc la o implicare conștientă atât a elevilor, cât și a profesorilor în procesul învățării, duc la înțelegerea importanței pe care o au tradițiile în viața noastră. **Scopul proiectului a fost cultivarea unei atitudini pozitive față de comunicare și a încrederii în propriile abilități de comunicare, fie ea verbală (orală, scrisă), fie nonverbală, paraverbală (scenetele), discutarea stereotipului cultural (Sf.Valentin), reflectarea realității în ficțiune.** Etapele proiectului au fost:

- *Confectionarea unui decor specific proiectului avand ca motiv inima;*

- *Ești ceea ce iubești! Dragobete versus Valentine's Day (concurs de dezbatere);*
- *Concurs de scrisori;*
- *Roata iubirii;*
- *Puzzlele iubirii;*
- *Eliberarea unor certificate de sceptic și îndrăgostit;*
- *Scenete reprezentative pentru tema iubirii în dimensiunea ei comică (O noapte furtunoasă-I.L.Caragiale) și romantico-realistă (Enigma Otiliei, de G. Călinescu)*

Modalitățile de diseminare ale proiectului au fost: prezentarea proiectului în cadrul sesiunii de comunicări *Să știi mai multe, să fii mai bun*, realizarea unei reviste omagiale/de creație literară. Printre reușitele proiectului trebuie enumerate: atractivitate, accesibilitate, interes constant al elevilor pentru acțiuni, seriozitate, stimularea elevilor, consiliere privind aplicarea materialelor, deschidere spre nou, elemente didactice moderne, rolul pozitiv al autoevaluării, dar și perspective de performanță, asigurarea progresului școlar individual și al grupului, climat competițional bine motivat pentru studiu și pentru dezvoltarea culturii generale, flexibilitate, acuratețea exprimării personale și științifice. Proiectul a fost surprins într-o revistă tematică ce a participat la Concursul Național de Reviste Școlare, fiind apreciată la nivelul municipiului București cu mențiune.

O altă activitate literară desfășurată în anul școlar 2012-2013 la care am participat cu elevii mei a fost Concursul național Tinere Condeie la care elevul Voinea Marius, clasa a XI-a A a obținut mențiune la secțiunea jurnal. El mărturisește că, în postura de proaspăt scriitor s-a confruntat nu numai cu plăcerea de a trăi în altă lume, cea a ficțiunii, ci și cu necesitatea reîmprospătării vocabularului, problema autorității creatorului asupra propriilor gânduri și sentimente, problema autenticității și cea a captării atenției cititorului.

Îată doar câteva dovezi literare menite să mă încurajeze a continua demersul descoperirii elevului ideal și de ce nu... a cititorului atemporal. Atât eu profesor Cîmpeanu Paula, cât și profesor Nistor

Ionela nu putem decât spera la gândul că originalitatea ne poate salva dintr-o lume lipsită de originalitate.

Năzdrăvanul din povești. Atelier literar – doi ani de activitate

Prof. Iancu Ileana

Liceul Teoretic „Nicolae Iorga”, București

Cred că nu mă înșel dacă afirm că a conduce un cerc literar este visul oricărui profesor de limba română, deși nu mulți sunt cei care se încumetă, date fiind cunoscutele opreliști cu care ne confruntăm adeseori: scăderea interesului pentru lectură, programul aglomerat al elevilor, criza de spațiu din școlile în care se învață în două schimburi etc., etc.

Și totuși, în cazul nostru, lucrurile au venit și s-au legat firesc. Ideea **Atelierului literar** pe care l-am înființat în urmă cu doi ani la Liceul Teoretic „Nicolae Iorga” din București s-a născut la capătul unei săptămâni minunate, dedicate unui curs de perfecționare, sub genericul „Cercuri de lectură” - o săptămână în timpul căreia am avut multe de învățat ori de reevaluat, alături de tinerele și priceputele noastre profesoare, Marilena Șerban și Ioana Nanu. De exemplu, că îi poți face pe copii să se îndrăgostească de carte în sine, ca obiect de interes cultural, înainte chiar de a o deschide. Că a citi ori a produce text literar sunt gesturi de rafinament intelectual pe care e bine să știm - sau să învățăm - să le savurăm cum se cuvine, la orice vârstă. Că a-ți descoperi afinități cu cei care, ca și tine, scriu sau citești „de plăcere” îți poate aduce o formă specială de împlinire, dăruind și bucurându-te totodată de ceea ce îți dăruiesc ceilalți.

Cu astfel de gânduri în minte, mi-am propus să le ofer elevilor mei, câteva zeci de copii de gimnaziu foarte receptivi și inimoși, un cadru în care să își manifeste liber interesul legat de carte, de lectură și de creația literară. Astfel s-a născut **Atelierul literar** al școlii noastre. Nu mi-am propus să îi dau structura unui cerc tradițional, cu ore și teme fixe, programate cu luni înainte și respectate cu sfințenie, ci, mai degrabă, am simțit nevoia să le ofer copiilor un spațiu flexibil, în care să își manifeste creativitatea - un furnicar, în care fiecare trudit să își caute forma ideală de exprimare artistică, pentru a o aduce apoi la lumină.

Atelierul nostru, așa cum îi arată și numele, a fost, întâi de toate, un spațiu de lucru, în care am trudit cu toții, învățând nemijlocit. De exemplu, cum se fac cărțile. Alături de elevii mei, am realizat cărți din materialele cele mai neobișnuite, cărți cu file textile, cu pagini parfumate, cărți miniaturale, semne de carte, afișe. Le-am vorbit despre drumul unei cărți din „turnul de fildeș” al scriitorului, prin editură și tipografie, spre librării și biblioteci. Împreună am alcătuit expoziții cu cărți vechi și ediții rare, din colecțiile părinților și bunicilor, și am aflat cât de mari pot fi satisfacțiile unui bibliofil. Copiii au înțeles astfel că, asemeni oamenilor, cărțile au destinele lor și au cules din familie povești despre cărți speciale și împrejurările neobișnuite în care acestea au ajuns în casele lor.

Apoi, am încercat să le insuflu elevilor mei ideea că de carte se leagă nenumărate meserii extraordinare, care, într-o zi, ar putea fi chiar ale lor. Prin diferitele întâlniri sau vizite din cursul acestor ani, am cunoscut oameni deosebiți: scriitori, editori, ziariști, muzeografi, bibliotecari, alături de care am avut șansa de a zăbovi și care ne-au împărtășit din experiențele lor. Cele mai multe dintre întâlnirile cu acești oameni s-au desfășurat în afara școlii, căci un alt obiectiv al **Atelierului literar** a fost și acela de a-i scoate pe copii în medii culturale pe care nu le frecventează în mod obișnuit: Casa Radio, Târgul de carte Gaudeamus, Biblioteca Metropolitană București, Librăria „Mihail Sadoveanu”, Teatrul Odeon, Casa Memorială „Tudor Arghezi”, Universitatea București.

Apoi, desigur, am citit și am discutat pe marginea cărților - de obicei, în ocazii și sub forme mai puțin obișnuite, dar cu atât mai incitante. De pildă, participarea noastră la **Concursul Național „Ești în trend și dacă citești”** din 2011 a luat forma unor pledoarii ale membrilor cercului pentru „**Personajul literar preferat**”, susținute cu cele mai ingenioase argumente: mici eseuri originale, joc de rol, dramatizare. Cu un alt prilej,

membrii cercului au susținut o dezbatere pe tema lecturii și a creativității literare în școală, difuzată de postul de radio **București FM** al Societății Române de Radiodifuziune, în cadrul emisiunii săptămânale „**Întâlniri capitale**”. Dar, fără îndoială, favoritul membrilor cercului a devenit, începând cu 2012, **Clubul de lectură** al Editurii Art, care numără, în acest moment, aproximativ 50 de elevi, toți cu carnetul de cititor la zi, așteptând, lună de lună, cu entuziasm, noile apariții ale Colecției Arthur. În ceea ce mă privește, aș așeza oricând pe primele locuri, într-un top sentimental al activităților de cerc reușite, dimineața aceea toridă de iunie, petrecută sub umbra copacilor Grădinii Japoneze din Parcul Herăstrău, alături de copii și de câțiva părinți inimoși, în egală măsură cititori ai cărții lui R. J. Palacio, „**Minunea**”, dezbătând cu pasiune probleme ale toleranței, egalității de șansă și integrării între semenii noștri.

În fine și cel mai important, copiii au scris. Așa se face că, la capătul celor doi ani de activitate, în cartea de onoare a **Atelierului** nostru figurează un volum colectiv de debut, publicat de Editura Nomina și lansat festiv la Librăria „Mihail Sadoveanu” (2011), o participare impresionantă la **Concursul Național de Creație Literară „Labirintul Ficțiunii”** (19 lucrări în 2013), editarea unor semne de carte (2011) ori a unor calendare de buzunar (2012 și 2013) ilustrate cu caligrame și haiku-uri ale

elevilor, elaborarea de jurnale personale (2012), din care micii scriitori au citit în ședință de cenaclu literar la Biblioteca Metropolitană din București, realizarea de expoziții reunind lucrările rezultate din diferitele activități de scriere creativă și, nu în ultimul rând, publicarea unui anuar, în care trecem în revistă rezultatele muncii depuse.

La toate cele de mai sus, se adaugă participarea la numeroase concursuri locale și naționale, răsplătită cu premii meritorii. Doar în anul ce a trecut, cel mai bogat în roade, elevii noștri au obținut locuri fruntașe la concursurile naționale organizate în București, Craiova și Iași - „*Festivalul Poeziei cu Formă Fixă*”, „*Labirintul Ficțiunii*”, „*Basmele Reginei Maria*”, „*Haiku*”, concursurile Asociației „Vasile Pogor”, iar revista anuală a cercului, la rândul ei, a fost laureată în cadrul **Concursului Național al Revistelor Școlare**. În urma experienței câștigate alături de elevii mei, eu însămi am prins curaj și m-am angajat, la nivelul Liceului Teoretic „Nicolae Iorga”, să organizez, în calitate de coordonator de proiect, un concurs regional de creație literară, înscris în Calendarul de Activități Educative al Ministerului Educației Naționale. „*Festivalul Poeziei cu Formă Fixă*” a fost piatra de încercare pentru noi, profesor coordonator și elevi, prin care ne-am arătat puterile, concurând, aici, acasă, cu participanți veniți din toate colțurile țării: Galați, Târgu-Neamț, Târgu-Jiu, Bistrița-Năsăud, Timișoara, Craiova, Întorsura Buzăului, Giurgiu, Motru.

Și, nu în ultimul rând, trebuie să mărturisesc că, an de an, m-am străduit ca bilanțul activității cercului să fie realizat într-un cadru pe măsura eforturilor depuse și a rezultatelor înregistrate. Prima

noastră întâlnire, în octombrie, înseamnă un adevărat eveniment, cu invitați dragi - personalități culturale, oficialități din mediul educațional, profesori colegi, părinți - alături de care mă bucur neobosit să acord diplomele și premiile binemeritate de membrii cercului, laureați ai diferitelor concursuri. Dar, mai important, de fiecare dată, mă asigur ca fiecare copil care și-a încercat talentul sau a căutat o formă de exprimare în activitățile de cerc să plece acasă cu o Diplomă de participare, deopotrivă însemn al aprecierii și stimul pentru viitoare contribuții. Festivitatea de anul acesta, de pildă, s-a desfășurat în parteneriat cu Muzeul Național al Țăranului Român și cu Societatea Scriitorilor

Români, în sala Studioului „Horia Bernea” din cadrul muzeului, sponsorii premiilor fiind Editurile Art, Paralela 45 și Nomina.

Privit acum, la doi ani de la înființare, putem spune că **Atelierul literar** a fost - și continuă să fie - o aventură. Ca orice aventură, și aceasta a avut doza ei de neprevăzut. Multe idei ne-au venit pe parcurs. Au apărut oportunități neașteptate, ni s-au deschis multe porți. Că lumea este a celor curajoși, este un adevăr pe care l-am verificat și de astă dată. Și am mai aflat că gustul roadelor muncii depuse cu pasiune este întotdeauna dulce. Acestea sunt doar câteva dintre lecțiile de viață importante pe care le-am învățat, adulți și copii, în anii ce au trecut și care ne obligă, ne stimulează să mergem mai departe.

Lecturomaniacii pe Strada Ficțiunii

Prof. dr. Chiribău-Albu Mihaela
Colegiul Național „Ferdinand I”, Bacău

Cercul de Lectură și Scriere Creativă „LECTUROMANIACII” a desfășurat diferite activități, dintre care am selectat o întâlnire cu personajele literare din două lecturi discutate în cadrul cercului. Întâlnirea a avut loc pe Strada Ficțiunii. Având în vedere etapele specifice didacticii lecturii, activitatea s-a încadrat în *postlectura* textelor literare. Dialogismul între *intentio auctoris*, *intentio operis* și *intentio lectoris*, impus deja în hermeneutica modernă de Umberto Eco, a mutat accentul, din ce în ce mai mult, pe intenționalitatea cititorului, textele literare prinzând nu numai viață, ci și sens, în funcție de **Lecturomaniacii** Colegiului Național *Ferdinand I*, din Bacău.

Miza lecturii romanelor lui Alexandru Dumas, care au încântat copilăria și adolescența a numeroase generații, a fost dată, în primul rând, de capacitatea tinerilor cititori de a-și obiectiva întâlnirea cu textul ca model ontologic viabil. În al doilea rând, lectura s-a dovedit o cale eficientă pentru o abordare integratoare, interdisciplinară, convertindu-se într-o sursă de cunoaștere a istoriei Franței. Valorificarea parametrilor competenței de lectură și interpretare din diferite puncte de vedere, a determinat elevii să

conștientizeze distincția dintre simplul act de a „citi” și actul lecturii.

Nuwelele fantastice ale lui Mircea Eliade au reprezentat calea de acces la niveluri existențiale diferite, prin care lectorii au plonjat în mister, fantastic, neobișnuit. Prin urmare, activitatea „Lecturomaniacii pe Strada Ficțiunii” a avut în vedere finalitățile lecturii: desprinderea mesajului transmis, a sentimentelor, a stărilor, a viziunii scriitorului asupra realității, conturarea unor elemente de profil cultural, cultivarea gustului estetic, realizarea unor deschideri interdisciplinare și exersarea plăcerii personale de a citi.

Pornind de la un îndemn care ne-a inspirat, am aplicat principiul „Citește. Împărtășește. Întreabă. Creează. Trăiește”. **Citește** cărțile recomandate și desprinde mesajul acestora. **Împărtășește** în cadrul cercului ideile, impresiile vorbind despre cărțile citite și nu numai, ci și despre alte evenimente culturale, filme, vernisaje, spectacole, concerte care ți-au plăcut. **Întreabă**-i pe cei din jur ce se mai întâmplă în lumea cărților, a lecturii, dacă existența lor a fost marcată în vreun fel de lectura unor cărți. **Creează** literatură, fotografii, desen, pictură, film, teatru, dans. **Trăiește** participând la evenimente culturale. **Trăiește** citind, împărtășind, întrebând, creând, visând...

Astfel, participanții la cerc au citit cărțile recomandate, apoi au împărtășit unii altora impresiile și ideile care i-au marcat și pe care le-au conectat cu viața reală. Au aplicat chestionare părinților, bunicilor, prietenilor, profesorilor, încercând să afle în ce fel viața le-a fost marcată de lectura unui anumit text literar, dacă un personaj a devenit model pentru destinul lor. Au creat apoi, ei înșiși, pornind de la personajele textelor recomandate, scenete dramatizate, eseuri, desene, care au constituit decorul Străzii Ficțiunii. Finalmente, au trăit citind și au citit trăind fiecare scenă, empatizând cu personajele.

Strada Ficțiunii a constituit așadar o modalitate de întâlnire cu personajele preferate prin intermediul jocului de rol, al picturii și al graficii. Elevii au expus desene cu personajele preferate, așa cum le-au perceput și imaginat pornind de la textul literar.

De exemplu, unul dintre cele mai celebre personaje ale creației lui Alexandre Dumas, Milady, a fost reprezentată pictural prin analogie cu picturi ale lui Gustav Klimt.

Așadar, această activitate a cercului a implicat elevii activ, creativ și afectiv în propria dezvoltare intelectuală și culturală, valorificând virtuțile deosebite ale lecturii. Scopul de a-i atrage către lectură și pe alți colegi, invitați la eveniment, a fost atins. Activitatea s-a finalizat cu realizarea unei expoziții conținând creațiile inspirate de lectura operelor propuse, cu impact la nivelul instituției și chiar al comunității locale. Expoziția a fost vizitată de părinți, de elevi din alte instituții.

Peregrin în Țara cărților

Prof. Cioran Mirela Nicoleta și prof. Vișan Ramona
Colegiul Național „Octavian Goga”, Sibiu

Convinși că niciun joc nu e mai frumos și mai incitant decât acela al cuvântului scris, am lansat o provocare pentru elevii claselor a IX-a. Asta și pentru că „timpul pare să aibă încă răbdare” cu acești tineri, dar și pentru a ne înscrie mai altfel în prima unitate de învățare : **Joc, joacă.**

Proiectul s-a desfășurat în primul semestru al anului școlar 2012-2013, iar rezultatele deosebite ne-au încurajat să îl reluăm și în anul acesta școlar , tot la clasa a IX-a. Noutatea constă în faptul că elevii nu au sentimentul că îndeplinesc o sarcină pentru școală, ci sunt atrași prin joc într-o neașteptată aventură în Țara cărților.

Succesul se bazează pe modul în care se construiește orizontul de așteptare. Și apoi, nu e vorba doar de lectură, ci și de munca în echipă, de colaborare, competiție, în sens bun, de promovare și dezvoltare a creativității, dar și de valorificare a talentelor artistice.

Proiectul s-a desfășurat în patru etape, pe parcursul a șase săptămâni.

1. Formarea echipelor și fixarea activităților
2. Lectura propriu-zisă
3. Pregătirea prezentărilor de carte
4. Prezentarea propriu-zisă pe echipe

Prima etapă este marcată de multe surprize, elevii nu știu la ce să se aștepte, sunt nerăbdători și fiecare nouă regulă sporește entuziasmul și buna dispoziție. Echipele se formează prin tragere la sorti, evitându-se discuțiile neproductive și gruparea elevilor în funcție de simpatii. Rezultatul: elevii au șansa să se redescopere, să constate că pot colabora și cu alți colegi decât cei ce făceau parte până acum din cercul lor de prieteni. Fiecare echipă își alege prin vot un lider și un nume. Sarcina le face plăcere și le dezvoltă spiritul organizatoric și tehnica argumentării. Liderii vor fi aceia care vor extrage dintr-un bol titlul cărții ce va fi citită de echipa pe care o conduc. Nerăbdarea sporește, curiozitatea le păstrează spiritul viu și îi simți încordați, gata să descopere primele taine ale acestei neobișnuite peregrinări. Cărțile alese sunt din literatura universală, cărți menite să le dezvolte plăcerea de a citi, dar și capacitatea de a recunoaște și de a prețui adevăratele valori literare și, de ce nu, umane. Numim câteva din cărțile propuse: **Henryk Sienkiewicz, Quo vadis?, Jane Austen, Mândrie și prejudecată, Alain Fournier, Cărarea pierdută, Charles Dickens, Marile speranțe, Lev Tolstoi, Anna Karenina, Ernest Hemingway, Adio, arme,**

Emily Bronte, *La răscruce de vânturi*, **Daniel Defoe**, *Robinson Crusoe*, **Agatha Christie**, *Zece negri mititei*, **Albert Camus**, *Ciuma*.

Liderul își va anunța echipa privind cartea extrasă și apoi profesorul oferă câteva informații cu caracter general despre fiecare carte aleasă. Echipele vor dezbate, vor analiza și vor decide cu privire la păstrarea cărții alese de lider, negocierea cu o altă echipă pentru a face un schimb sau alegerea unei alte cărți din bol, fără avantajul prezentării ei de către profesor. Elevii se prind în joc. Toate cărțile sunt interesante și oricum, până la sfârșitul anului toate vor fi citite. Dar e plăcută argumentarea, negocierea, riscul asumat și nimeni nu mai crede că a primit o clasică bibliografie obligatorie, ci că s-a lansat într-o aventură pe viață și pe moarte, ca aceea din „O mie și una de nopți”.

După ce fiecare echipă alege să citească o carte, elevii vor afla și celelalte provocări. Fiecare carte va fi prezentată într-o manieră inedită în așa fel încât elevii spectatori să fie convingși că e cea mai bună lectură. Echipa câștigătoare va fi desemnată la sfârșitul semestrului, în funcție de numărul elevilor din celelalte echipe care au ales să citească acea carte promovată.

Liderii vor conduce activitățile echipei, se vor asigura că toți membrii citesc cartea și tot ei vor alcătui un portofoliu care va cuprinde componența echipei, titlul și autorul cărții, un rezumat al acesteia, aprecieri privind colaborarea cu echipa și impresiile de lectură ale fiecărui cititor din echipa sa. De asemenea, în portofoliu vor fi incluse toate materialele utilizate pentru promovarea cărții.

Ce a urmat a fost o adevărată sărbătoare a cărții, un spectacol inedit la care noi, profesorii, am participat ca simpli spectatori, cucerțiți de verva elevilor noștri și dorindu-ne să recitim cărțile promovate de ei. Au recurs la tot felul de strategii: scene de film în care ei au fost pe rând actori și regizori, dramatizări izbutite după romanele citite, originale materiale publicitare împărțite cu dărnicie colegilor: fluturași, pliante, afișe, piese muzicale, dansuri tematice, toate menite să transmită ceva din mesajul cărții și din emoția lecturii. Au inventat jocuri de strategie sau de cultură generală ca să-i motiveze pe spectatori sau le-au oferit mici premii, fructe sau prăjiturile cu răvaș ca să-i aducă în lumea imaginară a cărții.

Câștigători am fost cu toții, pentru că s-a citit mult și s-a citit de plăcere și din convingere. Dar dacă vă întrebați totuși care a fost cartea câștigătoare a anului 2012-2013 răspunsul este „Ana Karenina” citită de 42 de elevi din cei 50 implicați.

Rezultatul acestui demers neobișnuit a constatat în faptul că elevii noștri s-au reîntors în bibliotecă din proprie voință și pentru a face propriile alegeri. Destinul însuși e o problemă de opțiune și-apoi... mai sunt atâtea drumuri și atâtea provocări pentru un pelerin în Țara cărților, încât nu e timp de pierdut.

Insula Comorii - obiectiv turistic

Prof. Luca Laura, prof. Ducu Luminița, prof. Zegreanu Vasilica
Colegiul Național „Octavian Goga”, Sibiu

„Un spirit cultivat este acela care poate examina lucrurile din mai multe puncte de vedere.”

- Henri-Frederic Amiel

Căutarea continuă de noi experiențe, de noi idei care, inițial, să ne întrească, pentru ca ulterior să ne dea noi și noi dimensiuni, reprezintă o constantă ce se perindă de-a lungul întregii existenței umane, răscoliri care, dacă se află sub auspiciul continuu al sintagmei “Sapere aude”, pot “degenera” în acțiuni majore ale căror rezultate pot fi catalogate doar prin cuvintele exprimate de Arhimede: “Evrika, Evrika”. Astfel de activități cu impact major se pot întâlni în

toate domeniile societății, fie că ele se ivesc în cadrul cercului dedicat artelor (muzică, pictură, literatură etc.), fie că acestea se dezvoltă în resortul destinat științelor (fizică, chimie, biologie, astronomie etc.).

În acest sens s-a realizat împreună cu elevii din ciclul gimnazial un proiect interdisciplinar care a vizat două discipline de studiu: limba și literatura română și geografia. S-a avut în vedere faptul că târâmurile literare plăsmuite de clasici ai literaturii universale sunt ținuturi în care fantasticul/imaginarul se îmbină aproape desăvârșit cu realitățile existente. Un astfel de loc captivant dar, în contrapondere, foarte puțin cunoscut ar fi „Insula comorii” a lui R.L.Stevenson.

Experimentul a avut ca obiective o cunoaștere mai îndeaproape a acestei lumi prin intermediul abordării planului real, respectiv fantastic regăsit aici (lectura operei „Comoara din insulă”), și realizarea unor eventuale trasee și destinații turistice, cât și a unor direcții de dezvoltare pentru această regiune.

În pofida faptului că regiunile fantastice și mitologice se situează cu precădere în sfera aferentă imaginației, existența obiectivă își are și ea rolul ei, aceasta determinând în bună măsură localizarea viitoarelor târâmuri, regiunile urmând a-și găsi sursa/sursele de inspirație într-un amalgam format din spațiile cunoscute și evenimentele majore trăite de autor.

Percepția populară actuală referitoare la pirați, hărți ale comorilor marcate cu „X”, goelete (vas cu pânze de origine olandeză, utilizat cu precădere în secolele al XVI-lea, respectiv al XVII-lea, ce are minimum două catarge și pe care se situează multiple pânze), insule tropicale, marinari cu un singur picior ce poartă pe umăr un papagal, se datorează în bună măsură capodoperei create de Robert Louis Stevenson, „*Insula comorii*”. Publicată pentru întâia dată în anul 1883, acest roman de aventură aduce în prim-plan o lume a piraților și a cuferelor pline cu aur îngropate de aceștia pe insule exotice, insule precum cea a lui Norman sau Dead Chest. Insula lui Norman (Fig.1), denumită în onoarea piratului care a cumpărat-o sau a închiriat-o la începutul secolului al XVIII-lea, se situează în extremitatea sudică a Arhipelagului Insulelor Virgine Britanice, aceasta bucurându-se totodată de reputația de a fi un loc adesea frecventat de pirați. Fiind un loc preferat de pirați, există câteva legende legate de comori îngropate de aceștia, povești care au făcut ca, ulterior, insula să stea la baza romanului scris de Stevenson.

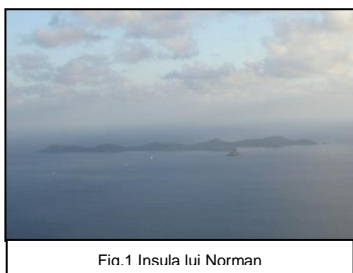

Fig.1 Insula lui Norman

Una dintre aceste istorisiri are ca subiect galeonul denumit „*Nuestra Senora de Guadalupe*”, ambarcațiune care în luna august a anului 1750 a acostat din cauza unei furtuni pe coasta Carolinei de Nord. Odată ajuns la țărm, echipajul vasului se răscoală împotriva conducerii, fapt pentru care comoara aflată pe ambarcațiune (55 de cufer pline cu monezi de argint) au fost încărcate pe două bilandere (vas comercial de mici dimensiuni utilizat adesea de olandezi pentru traficul de-a lungul coastelor și pe cursul canalelor fluviale, acestea fiind întâlnite adesea în Marea Mediterană și, ocazional, în Marea Nordului), unul dintre bilandere fiind condus de Owen Lloyd. Dintre cele două vase, doar cel al lui Lloyd a reușit să scape, la St. Croix, în Marea Caraibelor, celălalt fiind capturat și, ulterior, scufundat de către insurgenți. După ce a cheltuit o parte din bani, Lloyd și echipajul său au fost arestați în St. Eustatius, eveniment ce s-a petrecut nu înainte ca aceștia să îngroape comoara în Insula lui Norman. Vestea despre comoara îngropată s-a răspândit rapid, fapt pentru care numeroși rezidenți din Tortola au pornit spre Insula lui Norman pentru a găsi cuferele ascunse de Lloyd. O parte din comoară a fost mai târziu recuperată de Gilbert Fleming, locotenent-general al Insulelor Leeward la acea vreme, care a călătorit la Tortola cu două companii de soldați. Fleming l-a urmat pe Abraham Chalwill, guvernatorul Insulelor Virgine Britanice din acea perioadă (acesta

fiind totodată și persoana care a condus căutarea din Insula lui Norman) și a dat dispoziție ca cei care găsesc comoara și o returnează statului englez vor fi răsplătiți cu o treime din valoarea ei.

Aici se încheie însemnările istorice, fapt ce lasă loc de o altă povestire ce are în vedere un membru al unei cunoscute familii locale care a pescuit în apropiere de Insula lui Norman și care s-a adăpostit de furtună într-una dintre peșterile situate pe coasta vestică a insulei. Valurile au lovit repetat barca pescarului de pereții peșterii în vreme ce valurile de furtună a făcut ca nivelul apei să crească cu câteva picioare. Când norocosul pescar s-a trezit dimineața următoare, un număr însemnat de pietre au rămas înțepenite în barca acestuia, printre pietre se afla și un mic cufăr plin cu dubloni de aur. Această povestire nu poate fi verificată deoarece nu s-a întocmit nicio aplicație legală pentru acest tezaur, dar este cunoscut faptul că membrii familiei au încetat să mai fie pescari și au părăsit Tortola pentru a deschide câteva magazine în Charlotte Amalie, în St. Thomas.

Zvonurile încă persistă despre aurul piraiților ce s-ar mai afla încă îngropat pe Insula lui Norman, deși până în ziua de astăzi nu s-a întocmit nici un formular pentru vreun tezaur găsit aici.

O altă sursă pentru opera lui Stevenson o constituie Insula Cufărului Îngropat (Fig.2), insulă ce face parte din micul arhipelag denumit „Micile Surori”, un grup de insule din care mai fac parte Insula Pelicanului, Insula lui Peter, Insula de Sare, Insula de Ghimbir, respectiv Insula lui Norman.

Insula Cufărului Îngropat nu este decât o piatră mai mare ce este situată la mai puțin de jumătate de milă distanță de Golful Mortului, aflat pe Insula lui Peter, în Insulele Virgine Britanice. Insula nu este locuită, nu are apă potabilă sau copaci, ci doar o vegetație rară, răspândită pe ici-colo, aceasta fiind actualmente un parc național pustiu.

Potrivit unor legende, piratul Barbă-Neagră și-a abandonat pe Insula Cufărului Mort, ca și pedeapsă, pentru un număr de zile, câțiva dintre membrii echipajului său, acesta lăsându-le câte un cuțit și o sticlă de rom fiecăruia, fapt pentru care până la sfârșitul lunii doar câțiva dintre piraiți mai rămânând în viață (câți piraiți s-au aflat în această ipostază și pentru câte zile diferă în funcție de persoana care repovestește întâmplarea). Deoarece cea mai recentă referire la această poveste se găsește în secolul XX, este aproape sigur ca această istorisire să provină nu din evidențe istorice sau istorisiri din folclorul aferent secolelor de aur ale pirateriei (secolul al XVI-lea, respectiv al XVII-lea), ci din cântecul „Pieptul Omului Mort”, realizat de Stevenson în romanul „Insula comorii”, compoziție ce nu are la origine nici un fundament istoric, ci doar inspirația dată de imaginație.

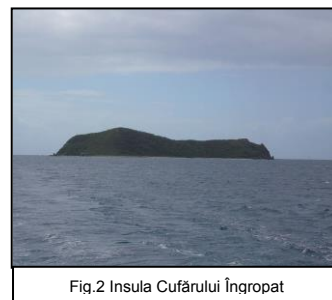
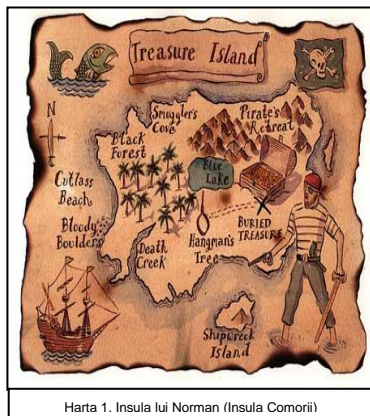

Fig.2 Insula Cufărului Îngropat

Unul dintre cele mai importante aspecte ale proiectului, produsul activității, este elaborarea unui traseu care să aibe în vedere specificul acestei regiuni.

Harta 1. Insula lui Norman (Insula Comorii)

Traseul „Insulei Comorii”

Durata: 4 - 5 h

Grad de dificultate: mediu

Traseul are ca și punct de pornire portul „The Bight”, din Insula lui Norman (Harta 1), unul dintre cele mai sigure pavilioane de ancorare din regiune. La stânga de „The Bight” există un drum pietruit care poate fi străbătut pe jos sau cu bicicleta până la „Black Forest” („Pădurea Neagră”), pentru ca la dreapta de același port să fie o cărare (care poate fi parcursă cu bicicleta sau pe jos) ce duce la „Hangman’s Tree”,

locul utilizat de pirați pentru a spânzura dezertorii și inamicii. Drumul ce traversează „Black Forest” duce totodată și la „Smuggler’s Cove” („Golful Contrabandiștilor”), loc în care se găsesc numeroase peșteri subacvatice, ideale atât pentru snorkeling cât și pentru practicarea de scufundări nocturne, acesta fiind de altfel și arealul unde, până în ziua de astăzi, se crede că încă mai sunt îngropate nenumărate comori. Continuând pe același drum, urmează „Pirate’s Retreat”, respectiv „Blue Lake”, loc în care se presupune că este ascunsă comoara la care de altfel face referire și Stevenson pe parcursul romanului său. Alte locuri de referință pentru turiștii pasionați de aventurile cu pirați ar fi „Bloody Boulders” sau „Cutlass Beach”, zone unde sunt amplasate restaurante și baruri precum „Pirates”, respectiv „William Thornton” („Willie T” pentru localnici).

Câteva dintre direcțiile de dezvoltare pentru Insula Comorii realizate împreună cu elevii sunt consemnate în tabelul următor:

<p>Obiectivul: Amenajarea turistică a Insulei Comorii</p>	<p>Puncte tari (S)</p> <ul style="list-style-type: none"> -aura de mister care împresoară insula -peșterile subacvatice -izolarea regiunii -o istorie a insulei care se identifică cu istoria pirateriei -regiune neexploatătă masiv din punct de vedere turistic -existența uneia dintre cele mai bune zone de ancorare din regiune (portul “The Bight”) 	<p>Puncte slabe (W)</p> <ul style="list-style-type: none"> -izolarea regiunii -infrastructura de transport aproape inexistentă -regiunea nu există în conștientul colectiv -existența unui cadru natural care, în cvasitotalitatea lui, este unul sterp -dimensiunile relativ restrânse ale insulei (2.4 km pătrați)
<p>Oportunități (O)</p> <ul style="list-style-type: none"> -includerea insulei pe lista destinațiilor de croazieră -investiții majore în „exploatarea” publicității conferite de asocierea cu „Insula Comorii” a lui Stevenson -investiții în preservarea atracțiilor naturale existente 	<p>Strategii de tip SO</p> <ul style="list-style-type: none"> -adoptarea unor strategii de dezvoltare durabilă -dezvoltarea de activități turistice ce au la bază evenimentele și locurile surprinse în “Insula Comorii” a lui Stevenson -crearea de pachete turistice care să includă atât activități culturale cât și activități precum cele de snorkelling sau de scufundări nocturne 	<p>Strategii de tip WO</p> <ul style="list-style-type: none"> -promovarea regiunii ca sursă de inspirație pentru “Insula Comorii” a lui Stevenson -axarea pe ramura culturală a activităților de natură turistică -realizarea unei infrastructuri portuare capabile a permite staționarea vaselor de croazieră
<p>Amenințări (T)</p> <ul style="list-style-type: none"> -încălzirea globală -declinul economic -uraganele -dezinteresul crescând al populației pentru valorile culturale 	<p>Strategii de tip ST</p> <ul style="list-style-type: none"> -investiții în protejarea mediului înconjurător -investiții în dezvoltarea de noi programe de avertizare și prevenire a uraganelor -adoptarea de noi modalități de promovare a obiectivelor turistice naturale și antropice din zonă -crearea de pachete turistice la prețuri promoționale 	<p>Strategii de tip WT</p> <ul style="list-style-type: none"> -organizarea de campanii de atenționare a populației cu privire la riscurile pe care le implică dezinteresul față de mediul înconjurător -realizarea unei infrastructuri de transport eficiente -inițierea unei campanii de conștientizare a publicului cu privire la atracțiile turistice

Având ca sursă de inspirație un amalgam format din puterea nelimitată a imaginației și experiențele de viață ale autorilor săi, tărâmurile fantastice și mitologice constituie un izvor perpetuu de destinații turistice, acestea având posibilitatea de a satisface exigențele oricăror vizitatori. Poate că, tocmai de aceea, elevii participanți la proiect au manifestat un real interes atât în cadrul exercițiilor ce au vizat lectura operei, cât și în realizarea unor trasee turistice-produsul proiectului.

Tărâmurile fantastice și mitologice reprezintă insule de cunoaștere într-un ocean în care adesea literatura de lege o constituie indiferența față de valorile trecutului, locuri care, în pofida faptului că atenția de care se bucură se află într-o continuă scădere, rămân spații de regăsire și reflecție, de întâlnire între trecut și prezent, pentru cei care chibzuiesc să „cogito, ergo sum” sau „sensus, ergo sum”. *„Nu scările reprezintă scopul nostru, nu pentru ele am ridicat temple și case, dar fără ele efortul zidarilor ar fi inutil. Căci pentru un oraș a exista înseamnă a fi locuit. Urcăm pe o scară nu pentru a ajunge la capătul ei, ci pentru a deschide o ușă, dincolo de care există ceva care dă scării un scop și un sens”* (Paler O., 2010, p.243), „poartă” dată și de „lumile reale imaginate” de scriitori: există pentru a da șansa doritorilor de a găsi locuri vechi, văzute, cunoscute dintr-o cu totul altă perspectivă, cu totul nouă și, în bună măsură, cu totul necunoscută.

Ora de română-creativitate și formare

prof. Oros Rodica

Colegiul Tehnic de Construcții și Protecția Mediului, Arad

Începând cu anii '90, Sistemul de învățământ preuniversitar, respectiv ciclul liceal, a fost reorganizat, prin Reforma curriculară din învățământul național-impunându-se înzestrarea elevului cu un ansamblu de competențe de tip funcțional. Altfel spus, a fost o trecere de la un enciclopedism al cunoașterii, la cultura acțiunii contextualizate. Aceasta pentru că învățământul liceal începe să fie văzut ca un serviciu public ce trebuie să răspundă cerințelor sociale actuale, iar dominantă activității didactice devine asimilarea instrumentelor de prelucrare și accesare la un nivel superior a informației necesare integrării absolventului în societate.

Din această perspectivă, liceul trebuie să asigure adolescentului: capacitatea de a reflecta asupra lumii; de a formula și rezolva probleme pe baza relaționării cunoștințelor din diferite domenii; valorizarea propriilor experiențe în scopul orientării profesionale pe piața muncii; dezvoltarea capacității de integrare activă în grupuri socio-culturale diferite (familie, mediu profesional, prieteni); dezvoltarea competențelor funcționale esențiale pentru reușita socială (comunicare, gândire critică, luarea deciziilor); cultivarea expresivității și a sensibilității, în scopul împlinirii personale și a promovării unei vieți de calitate.

Astfel, programele școlare și manualele alternative-părți componente ale Curriculumului național au fost concepute pentru a opera diferențiat în activitatea didactică, căci, se știe, nu există profesori sau elevi identici. Elevul este beneficiarul direct al procesului de formare profesională și umană, este instanța prioritară a sistemului și de aceea este absolut necesar ca în munca la clasă să se țină seama de caracteristicile psiho-pedagogice, de vârstă, de aptitudinile specifice, pentru a se opta corect asupra stilului adecvat de învățare.

Trecerea, de la caracterul informativ al învățământului, la cel formativ, a adus în primul planul programei școlare conceptul de Competențe, văzute: „ca ansambluri structurate de cunoștințe și deprinderi dobândite prin învățare” (Didactica predării limbii și literaturii române), acestea îmbrăcând două forme: **Competențele generale sau cadru**, definite pe obiecte de studiu care se formează pe durata celor patru ani de liceu și au rolul de a orienta demersul didactic către activitățile finale ale elevului și **Competențe specifice**, definite tot pe obiecte de studiu, dar formate pe parcursul unui an școlar. Ele: „sunt derivate din competențele generale, fiind etape în dobândirea acestora” (Didactica predării limbii și literaturii române). În această ecuație intră și **Conținuturile**-ce devin mijloace de atingere a competențelor-cadru, dar și **Valorile și atitudinile**, sub forma unei liste aparte ce acoperă toți anii de învățare, pentru că au în vedere formarea afectiv-atitudinală a tânărului.

Personal, consider această ultimă cerință a programei școlare cel puțin la fel de importantă, dacă nu chiar mai importantă, decât cele menționate de mai sus, căci experiența de viață m-a învățat ceva: cunoașterea, dacă nu este însoțită de un sistem de valori pozitive, de etică și sensibilitate, conduce spre eșec-în plan personal și-la degradarea vieții-în plan social.

În cei patrusprezece ani la catedră, am cunoscut generații diferite de tineri și am observat că au mare nevoie de valori clare de bază în care să creadă, cu care să se identifice și pe care să le aibă în vedere când au de luat o decizie. Cu atât mai mult, cu cât lumea postmoderna în care trăim face tot mai frecvent un *mélange* (amestec) între valori și nonvalori, bine și rău. Mass-media, atât sub forma sa scrisă, dar mai ales cea audio-vizuală a devenit o instanță omniprezentă, cu zonă de influență supradimensionată. Segmentul cel mai atins sunt tinerii, adolescenții care nu stau sub semnul discernământului critic, pentru care valorile sunt în construcție. Se comercializează orice ca bun de urmat, cu condiția să crească audiența, se duce o politică de manipulare a minții umane-imagini și discurs-căreia îi cad victime mai ales oamenii tineri. Dacă la acest aspect adăugăm lipsa educației parentale, exemplul prost al unui microclimat de influență, este clar că școala are responsabilitatea uriașă de a veni în ajutorul tânărului derutat, dascălul trebuind să gasească timp și strategie pentru a inocula acestuia proprietatea valorii și a nonvalorii, capacitatea de a alege între o acțiune și alta, de-a prevedea consecințele unei opțiuni și de a și le asuma.

Sunt profesor de Limba și literatura română și, dacă viața m-a adus în această poziție, mă declar bucuroasă pentru că disciplina pe care o predau îmi dă privilegiul, dar și răspunderea, de a forma pe cele mai multe paliere elevii cu care lucrez. Dincolo de înțelegerea și hermeneutica textului, literal, de încadrarea lui într-o epocă sau într-o doctrină, de rolul acestuia în evoluția fenomenului beletristic, pot, prin intermediul unei opere, „să servesc” elevilor mei învățături utile, adevărate lecții de viață ce vor aduce pe cale de consecință, aspectul bun de creștere, de dezvoltare, în plan uman.

Pentru a ilustra cele afirmate mai sus, m-am gândit să focalizez pe două texte literare de clasa a X a, an de studiu în care programa propune parcurgerea prozei din perspectivă tipologică (basmul cult, povestirea, nuvela, romanul). Am selectat nuvela realist-psihologică Moara cu noroc de Ioan Slavici și romanul social Ion de Liviu Rebreanu.

Personajele principale din cele două opere - Ghiță și Ion - au aceeași problemă: ignoră dezvoltarea personală, glasul sufletului, vocea conștiinței și se lasă mânați de instinctul de a depăși propria condiție materială, de dorința de a avea, de a se chivernisi, ignorând sentimentele personale și a celor pe care iubesc, legile nescrise a vieții, nefiind capabil să anticipeze consecințele acțiunilor lor. Amândoi clachează, sfârșesc prin a-și pierde viața și implicit, pe cei care sunt aproiați sufletește: „Dumnezeu nu mi-a dat gândul cel bun la vremea potrivită”... „Mor

ca un câine!" Sunt ultimele gânduri ale celor doi protagoniști, gânduri care exprimă conștientizare târzie, regretul unei vieți irosite, disperarea unei morți hâde și premature. La fel se întâmplă și în viața reală, nu de puține ori, pentru că literatura beletristică are de cele mai multe ori, ca punct de plecare, realitatea palpabilă.

Am realizat împreună cu copiii o dezbatere de două ore în care am urmărit-pornind de la cele două texte-suport-legătura dintre : **Principii-Dorințe-Acțiune-Consecințe**, iar concluziile la care am ajuns, elevi și profesori, ar putea fi considerate o lecție de viață, pe care am putea-o esențializa într-o construcție lingvistică concisă : **Cunoaște-te pe tine însuți, Stabilește-ți valorile, Construiește-te interior, Propune-ți ținte, Acționează!!!**

Bibliografia:

Didactica predării limbii și literaturii române, Editura E.D.U , București, 2003
Rebreanu, Liviu-Ion, Editura Liviu Rebreanu, 2006
Slavici, Ioan - *Moara cu Noroc*, Editura Steaua Nordului , 2007

Călătoria, ca exil - VINTILĂ HORIA

Prof. Gela Enea

Liceul de Arte „M .Sorescu” Craiova, jud. Dolj

"**Generația mea**" m-am gândit să fie genericul sub care să ne întâlnim la fiecare sfârșit de lună , în biblioteca școlii.

De ce acest generic?...de ce la sfârșit de lună ?...

Într-un permanent dialog cu elevii , la un moment dat am vorbit și despre exilul românesc. Și astfel s-au născut întrebările : ce a avut de pierdut această nație și ce a avut de câștigat de pe urma exilaților români, fie ei din domeniul literaturii, muzicii sau din ce domeniu or fi fost ?

Am observat că generația noastră, a mea, a mai tinerilor colegi ori generația elevilor de liceu sau de gimnaziu , aceste doar câteva generații, nu cunosc prea multe despre exil. Sfârșitul lunii e un timp al bilanțului, iată de ce e bine să facem lumină în trecutul nostru, să înțelegem ceea ce s-a întâmplat și să propunem câte un nume de scriitor, implicat direct în problematica exilului.

Octombrie este luna dedicată lui Vintilă Horia. Vom fi alături de el prin înscrierea noastră la **Festivalul cititorului atemporal**, un moment prielnic pentru clubul nostru de a face cunoscute viața și opera lui Vintilă Horia, așa cum a fost descoperit scriitorul de elevii mei.

Vintilă Horia descoperit de grupul **Generația mea**

Pentru Vintilă Horia, ca și pentru mulți alții, exilul a însemnat suferință, frustrare, lupta cu un regim politic ostil și dorința acerbă de acomodare pe un meleag străin, nu numai geografic, dar și spiritual.

Diplomat, eseist, filozof, pedagog, poet și romancier, el a scris în special în limbile română și franceză, cunoscând consacrarea internațională după ce a fost nevoit să părăsească țara, în 1945, acuzat de fascism, nazism, de apartenența la Mișcarea legionară. Coleg de generație cu Mircea Eliade, C.Noica, E. Cioran, Vintilă Horia cunoaște infernul lagărelor naziste, fiind internat împreună cu soția într-unul dintre ele.

Grupul *Generația mea* a realizat un amplu studiu cu privire la viața și operele lui Vintilă Horia : Întregului material i s-a adăugat numeroase proiecte, dezbateri, postere desfășurate în cadrul întâlnirilor grupului într-un mediu ambiant în diferite locații ale orașului nostru.

Dar ce a făcut sau ce face posteritatea românească ?

Ce fac generația mea, a ta, generațiile de elevi pe care le vrem cu un orizont cultural și cu un curat simțământ românesc ?!

În primul rând, s-a realizat un **memoriu** semnat de prestigioși scriitori și oameni de cultură români pentru reabilitarea lui Vintilă Horia, la inițiativa jurnalistei Marilena Rotaru. În data de 19.01.2007, Ministrul Culturii și Cultelor la acea vreme, dă curs acestui memoriu și decide reabilitarea lui V. Horia.

La edituri românești precum „Eminescu”, „Art”, „Saeculum”, au apărut volumele de poezie și de proză semnate de Vintilă Horia, fiind posibilă cunoașterea într-o mai mare măsură, a operei sale de către cititorii români.

Ca semn al recunoașterii acestei personalități, Consiliul local al orașului Segarcea, unde s-a născut scriitorul, a denumit liceul din localitate „Vintila Horia”.

Vă propunem un periplu în orașul nașterii lui Vintilă Horia, ca să cunoașteți tradițiile sale culturale, căci, așa cum mărturisește și scriitorul, „Numai o Românie spirituală și culturală va putea fi, într-adevăr liberă.”

Istoria unui cutremur vechi

Prof. Gabriel Nicolae
Liceul Tehnologic „Costin Nenitescu” Buzău

Motto: „În vremea aceea, la sfârșitul anului 1471, Măria Sa Vodă avea încă înfățișarea tânără...”
(Mihail Sadoveanu, *Frații Jderi*)

La clasa a IX-a, ora de istorie s-a împletit fericit cu ora de literatură, având ca puncte de plecare textele cu caracter literar și cele cu caracter istoric pe care elevii le studiază în liceu.

Discutând cu elevii despre domnia lui Ștefan cel Mare, am încercat să decelăm mijloacele, metodele și obiectivele pe care le urmărește un istoric, respectiv, un scriitor în evocarea scenelor din istoria națională. Relația realitate-ficțiune presupune reamintirea noțiunilor care diferențiază textul literar de cel nonliterar - caracterul informativ/funcția estetică, obiectivitate/subiectivitate, denotație/conotație etc. În același timp, este interesant de urmărit în ce măsură un eveniment petrecut în istorie/realitate trece în spațiul ficțiunii, ce va păstra scriitorul realist din adevărul istoric, ce va schimba în prezentarea evenimentul și de ce. Alte aspecte interesante privesc realizarea documentării și felul în care experiența de viață a scriitorului influențează relatarea.

Prima parte a orei a presupus o prezentare obiectivă a domniei lui Ștefan cel Mare (1457-1504), a vieții și a dinastiei Mușatinilor, cu trimiteri genealogice. Informațiile au fost prezentate elevilor, sub forma unei prezentări moderne, pe calculator. I-am rugat, de asemenea, pe elevi să intervină, în măsura în care dețin ei înșiși, din clasele anterioare sau din lecturile proprii, informații despre această familie domnitoare. Astfel, am reamintit elevilor că Ștefan era fiul lui Bogdan al II-lea și nepot al lui Alexandru cel Bun, din familia domnească a Mușatinilor, întemeiată de Margareta-Mușata, mama lui Petru I (1374-1392). Mușatinii moldoveni erau înrudiți cu neamul valah al Basarabilor, care a dat Munteniei mai mulți domni celebri: Mircea cel Bătrîn, Vlad Dracul, Vlad Țepeș. Mama voievodului este doamna Oltea. Viața personală a domnitorului a avut elemente neobișnuite, pe care cronicarii moldoveni, apoi scriitorii, de talia lui Sadoveanu, le-au menționat în scrierile lor. De exemplu, faptul că Ștefan cel Mare a avut trei căsătorii: cu Evdochia de Kiev, cu Maria de Mangop, cu Maria Voichița fiica lui Radu cel Frumos, domnul Țării Românești, fratele lui Vlad Țepeș. Toate erau de rang princiar, descendente din mari familii domnitoare, între care cea de-a doua, Maria de Mangop, chiar urmașa familiei imperiale bizantine a Asan-Paleologilor. Prima

soție, Evdochia de Kiev, cu care s-a căsătorit la 5 iulie 1463, voievodul are doi copii, Alexandru și Petru, și o fiică, Elena, fiul cel mai mare, Alexandru, fiind favoritul domnitorului. A doua soție, Maria de Mangop, cu care s-a căsătorit în 1472, a născut doi băieți: Ilie și Bogdan. A treia soție, Maria-Voichița l-a născut pe Bogdan, ajuns domn al Moldovei după moartea lui Ștefan cel Mare - s-a aflat pe tronul țării din 1504 pînă în 1517. Bogdan a avut două surori: Ana, moartă de timpuriu, și Maria, căsătorită cu un prinț polon.

***

Ca să observăm mai bine felul în care istoria trece în ficțiune, le-am propus elevilor să facă analiza comparativă a 2 texte, unul literar și altul istoric, să observe diferențele și asemănările de abordare a unui eveniment - cutremurul din 1471. Istoria îl menționează ca pe un cutremur devastator, de 7,1 grade pe scara Richter, produs în miezul zilei.

În partea a II-a a romanului sadovenian „Frații Jderi”, „Izvorul Alb”, este descris cutremurul din 29 august 1471, produs în miezul zilei. Sadoveanu menționează anul și reface, detaliat, întâmplările, așa cum s-au văzut și simțit ele la Curtea lui Ștefan cel Mare. În schimb, cronicarul Grigore Ureche menționează cutremurul în numai două rânduri, sintetizând faptele în maniera lapidară a istoricului, fără să dea interpretări personale și fără să dramatizeze:

„Într-aceiaș an, avgustu 29, fu cutremur mare de pământu peste toată țara, în vrémea ce au șezutu domnul la masă, la prânzu. Vă leato 6980 (1472) au adus Ștefan vodă pre Mariia din Mangop, de o au luat luiș doamnă.”

Iată și fragmentul din Mihail Sadoveanu, „Frații Jderi”:

„Era cătră amiază și soarele bătea cu putere zidăria sură a Cetății. Nu sufla adiere de vânt; se boltea deasupra un cer alburii de secetă. De douăzeci de zile nu plouase. În partea câmpului, gospodarii nu mai putea cosi otavă. (...) Se împuținase și apa în fântâni. (...) Deodată căpitanul de siimeni avu o tresărire. I se păru că s-a clătinat, deși era liniștit în toată făptura sa legată. În aceeași clipă adâncimile subpământene ale Cetății sloboziră un freamăt depărtat de năruire. Căpitanul primi în tălpi simțirea acelu vuiet al afundului. Cuviosul monah Timoftei privi nedumerit fața schimbată a oșteanului și începu a râde. Chiar atunci, dinspre partea palatului unde era gardul ce duce la spătăria cea mică, zvâcni în lumina soarelui amiezii o arătare firavă, brâncind într-o parte și în alta aprozii zăpăciți. Era călugărul cel nebun Stratonic de la mănăstirea Neamțu - groaza din el nu găsea destulă trecere prin gâtlejul lui: se frământa în lăuntru-i ca o epilepsie. Când cutremurul se desluși deplin ca o unduire de val în toată Cetatea, cuviosul Stratonic căzu cu fruntea la pământ, în pulbere, apoi se ridică în genunchi, cu brațele înălțate spre un Dumnezeu al răzbunării în adâncimea cerului. Cuviosul Timoftei, otrăvit și el de aceeași groază fără măsură, dădu drumul răcnetului pe care celălalt nu-l putuse elibera.

-Ne prăpădim! Vine sfârșitul lumii! Urlă cu disperare călugărul și bătu și el metanie, sorbind în gură nisip și mestecându-l în măsele.

Câteva clipe freamătul pământului conteni. Al doilea val al cutremurului scutură pământul cu mai multă putere și mai îndelung, cu aceleași detunete subpământene. Cornul de răsărit al Cetății numit al Nebuisei își lepădă într-o rână o aripă, cu mare sunet, și clopotul dădu zvon prelung, atins ca de zimții unei aripi a Domnului. Frământarea de spaimă se opri deodată. Măria sa Vodă ieșise la soare, sunând grăbit din pinteni. Privirea sa verde, cu sprânceana ușor încruntată, se ridică întâi spre ziduri, la străji, apoi se aținti la odăile siimenilor. Orice tumult încetă acolo într-o clipă.

-Ce este, căpitane?

-Măria Ta, răspunse căpitanul, nu-i nimic, doar că trebuie să chemăm mâni meșteri zidari pentru turnul Nebuisei.

-Nu cumva, întrebă Măria Sa privind cu strășnicie spre oștenii buluciți la odăile lor, nu cumva trebuie să chemăm și niște babe de sub cetate, ca să descânte și să afume cu păr de lup pe oștenii tăi? (...) De va fi voia lui Dumnezeu, vorbi Măria Sa, cum a căzut aripa turnului Nebuisei, așa va cădea fala lui Radu-Vodă de la munteni, care se dovedește viclean către credința noastră și supus ismailitienilor. (...)

-N-a dat din coadă prea tare peștele cel mare pe care stă așezat pământul. Precât spun oamenii vechi, este apă fără sfârșit care se cheamă Marea. Și la fața apei stă peștele cel mare, cu poruncă de la începutul zidirii să ție sub soare pământul. Din vreme în vreme, acel pește are și el nevoie de somn, adoarme, îi intră apă în nări și strănută; ș-atunci se deșteaptă și bate o dată din coadă; pe urmă bate și-a doua oară. Așa s-a cutremurat zidirea lumii de două ori și azi." (Mihail Sadoveanu, Frații Jderi)

Elevii au primit o fișă pe baza căreia discutăm textul, decelând elementele ficționale de cele care ar putea să existe și în realitate.

- Semne prevestitoare;
- Descrierea cutremurului;
- Reacțiile oamenilor și ale voievodului;
- Interpretarea cutremurului, în două registre: voievodal și obștesc;

Am discutat, pe scurt, despre ce înseamnă documentare, răspunzând la întrebarea cum caută, cum strâng scriitorii material pentru romanele lor. De asemenea, le propun elevilor să analizeze felul în care istoricul strânge informații despre evenimentele la care nu a fost martor.

Ca temă, elevii au avut de realizat, în 10-15 rânduri, propria relatare subiectivă/literară, respectiv nonliterară, despre cutremurul din 6 octombrie 2012, după ce realizează, în prealabil, o scurtă documentare, folosind datele apărute în media.

"Istoria unui cutremur vechi" devine pretext pentru a realiza o discuție despre relația istorie-literatură, realitate-ficțiune. Activitatea a urmărit:

- identificarea elementelor care trec din sfera realității în cea a ficțiunii;
- identificarea unor elemente de reprezentare culturală, de percepție a valorilor din istorie și din literatura clasică;
- stimularea gândirii autonome, reflexive și critice, în raport cu procesul interpretării istorice și literare;
- realizarea unui exercițiu de documentare și de scriere creativă;

Bibliografie:

Papacostea, Șerban - *Ștefan cel Mare - domn al Moldovei (1457-1504)*, Editura Corint, București, 2004.

Sadoveanu, Mihail - *Frații Jderi*, Editura Univers, București, 1981.

Ureche, Grigore - *Letopisețul Țării Moldovei*, Editura Gramar, București, 2007.

Pentru priviri, un zâmbet larg cât zarea...

prof. dr. Petre Elena Ruxandra
Liceul Teoretic „D. Bolintineanu”, București

În urmă cu trei ani, când *Editura Humanitas* tocmai ne dăruise *Cărțile care ne-au făcut oameni*, mi-a trecut prin minte un gând halucinant: dacă aș fi fost unul dintre mărturisitorii „chestionați” de Dan C., spre care „fărâme de memorii” (vorba lui Saramago) mi-aș fi stârnit rememorările livrești? Spre care vârstă? A (cea) mai de demult, a primelor lecturi, naiv silabisite, din textele cu scrisul cât frunza de trifoi și cu ilustrații colorate, care fură privirea și devin

mișcătoare, ca-ntr-o peliculă de film imaginar? Spre cărțile gimnaziului, ale lui Malot, Exupery, Mark Twain, Jules Verne, Fournier, Creangă, Teodoreanu, Istrati, Rebreanu, Caragiale etc.? Spre rușii care mi-au călit, în adolescență, rezistența la „citeală” și convingerea că intimitatea cu pagina scrisă nu se compară cu nimic? Ori spre anii postdecembriști, (de) când nu-mi mai potolesc cheful de memorialistică (îndeosebi, a interbelicilor)?

Mi-am socotit „halucinant” gândul pentru infatuarea de a mă fi imaginat în aceeași carte cu atâtea nume mari - Ana Blandiana, Lucian Boia, Mircea Cărtărescu, Ștefan Câlția, Livius Ciocârlie, Andrei Cornea, Neagu Djuvara, Gabriel Liiceanu, Nicolae Manolescu, Mihai Măniuțiu, Dan C. Mihăilescu, Horia-Roman Patapievici, Ioana Pârvulescu, Irina Petrescu, Andrei Pleșu, Victor Rebengiuc, Alex Ștefănescu, Valeriu Stoica, Ion Vianu...-, chiar dacă multe dintre titlurile invocate de celebrii sus-citați le-am regăsit (și) în amintirile mele, cu detalii de trăire încă fragede. Pe de altă parte, strădania de a întocmi, mental, liste de cărți care mi-au zdruncinat simțirea, mutându-mă mereu pe o altă uliță a sinelui, e aproape cât mine de veche. E din demutul „celor dintâi lecturi”. Rezultatele nu au fost însă niciodată concrete, matematice. Am admis de timpuriu că sunt cu neputință clasificările de genul „cea mai...”, din pricina constrângerilor impuse de vârstă, de stare, de hazard...

Totuși, liste (celebrele liste de „lecturi obligatorii” sau „suplimentare”) scriu anual, ca orice profesor de română care vrea să „crească” puțină lumină în propriii elevi, „să-i facă oameni”.

A indica niște titluri e un efort minim. O obligație didactică achitată cu ușurință, într-o jumătate de oră de curs. Abia apoi începe lupta: cu „școlerii” și cu tine, cel de care depinde, în mare măsură fizionomia lor internă de acum și de mai târziu. Cel care așteaptă, peste ani, *priviri cu zâmbet larg cât zarea* - semnul recunoștinței că i-ai fost prin preajmă și de folos cândva.

Mi-a trebuit o vreme ca să ajung la diversificarea strategiilor prin care să fac din elevii mei (măcar din unii) niște „cititori atemporalii”. Să înțeleg că orice „trebuie” naște, în mod firesc și mai ales la vârste crude, afronturi. Sau că discursuri precum „Lectura e hrana / taina sufletului...”, ea „îți dă puțința de a te exprima corect, coerent și expresiv...”, „te exilează într-o lume impalpabilă, duioasă ...”, „te împacă cu tine...”, „îți creează nebănuite resurse de trăire” etc. sunt ecouri obositoare în care copiii cred și nu prea. În orice caz, nu-i motivează suficient, astfel încât să ajungă cititori - dacă nu „bulimici”, măcar ocazionali și de voie (nu de nevoie!). M-am simțit, adesea, înfrântă de îndărătnicia (în ale cititului) a elevilor mei și am căutat (și găsit!) vini în părinți, în sistem, în mediocritatea emisiunilor TV, în calculator, în sărăcie, în ignoranță...

Cum sancționarea cu notă mică s-a dovedit o lipsă de tact, nefuncțională (cel puțin pentru liceeni), am optat pentru recompensa generoasă a oricărei lecturi, urmată de negociere. De exemplu, o carte citită înseamnă un spectacol sau un concert văzut împreună.

„Lista de lecturi” am declarat-o orientativă / facultativă, copiii putând citi orice le place / au în biblioteca personală (astfel, se evită pretextele iritante: „Nu am găsit cartea”, „Era închis la bibliotecă” sau „Nu e genul care-mi place.”)

Rezumatele scrise (patru pe semestru) într-un caiet special sunt însoțite, întotdeauna, de o prezentare orală (a cincea), sub forma „Recomandă o carte!”, activitate în cadrul căreia elevii trebuie să-și convingă propriii colegi că ratarea unei anume lecturi înseamnă o mare pierdere, „pentru că”... În felul acesta, li se estompează teama de a vorbi în fața unui public, li se impune o mai mare atenție în deslușirea unei scrieri, li se dezvoltă un minim limbaj critic. Iar copiii se simt importanți. Mulți dintre ei construiesc scenarii inedite, prezentându-și cartea teatralizat (din

perspectiva unui personaj, a autorului, ori a unui cititor - „martor”), aduc imagini sau obiecte care să le reprezinte lectura, împart pliante publicitare făcute de ei înșiși etc.

Zilele trecute, la finalul a două ore de curs în care s-au tot făcut „recomandări”, le-am cerut unor elevi de-a VI-a să-și scrie impresiile despre activitatea noastră semestrială. Reproduc, secvențial, câteva:

Cred că "Recomandă o carte!" este o activitate distractivă și instructivă în același timp. Aducem, prin lecturile noastre, bucurie și altor colegi. Aș vrea să fie mereu, mereu, mereu, timp de [...] șase ani, încă șase ani! (Denisa)

Părerea mea despre activitatea „Recomandă o carte!” este că reprezintă cea mai bună oportunitate de ne dezvolta abilitatea de a comunica mai multor oameni un mesaj și de a gândi prezentări cât mai interesante. De asemenea, ne ajută să găsim cărți frumoase mai ușor și mai rapid. (Ilinca)

Prin această activitate, învățăm multe, ne îndemnăm colegii să citească ceea ce citim noi, putem lua o notă mare. (Andrada)

După mine, e o idee genială. Vă mulțumesc că îmi dați șansa de a citi atâtea cărți captivante. Mi-a plăcut mult ce a prezentat Alex. (Catinca)

Am o părere foarte bună despre această activitate, deoarece, anul acesta, am fost convins să citesc „Contele de Monte-Cristo”, de Al. Dumas și „Împăratul muștelor”, de W. Golding. În plus, aflăm gusturile colegilor, ce le place să citească... (Bogdan)

Orele de lectură ne ajută să comunicăm, să nu mai fim sfioși, să ne formulăm impresii despre ce am citit sau auzit de la colegii noștri. (Rebeca)

Activitatea asta ne încurajează să citim cât mai mult și ne ajută să luăm note bune. (Andi)

... Când îți place foarte mult prezentarea unui coleg, îți vine să citești pe loc acea carte. (Adriana)

Mie îmi place mult activitatea „Recomandă o carte!”, deoarece ne dă șansa să auzim despre niște cărți de care habar nu aveam. Uneori, ne și amuzăm... Contează mult prezentarea. (Ana-Izabela)

Părerea mea e că ar trebui organizată această activitate mai des, deoarece ne dă multe sugestii despre cărți frumoase. (David)

Lectura unui fragment incitant ori relatarea, așa, într-o doară, a unui episod convingător fac parte din strategiile pe care le-am numit „Nada” sau „Lațul”. Funcționează mai bine când ofer cartea, sub formă de împrumut și pe termen limitat, neuitând să precizez: „Din păcate, nu am decât un exemplar, dar îl pot oferi și altora, dacă mi se restituie la timp”. Iar atmosfera de sărbătoare a unor evenimente bucureștene - de la târgurile de carte, spre exemplu, unde miroase a tipar proaspăt și unde elevii pot întâlni scriitori „în carne și oase”, strecoară în ei dorința „de-a fi (de) acolo”...

Din 2001, coordonez cenaclul și revista școlii.

E o bucurie - umbrită, uneori, de dificultățile financiare, de lipsa de timp sau de spațiu. Însă, așa neîntreagă, rămâne BUCURIE. Pentru că întâlnirile cu cenacliștii nu înseamnă doar ateliere de creație, „datul cu părerea” despre compoziția lui „X” sau a lui „Y”, selectarea

textelor pentru revistă sau pentru concursuri, ci și lectură - pe cont propriu sau la fața locului - urmată, evident, de o dezbateră a ei. Un mare și definitiv câștig pentru adolescenți.

Sunt atât de fericiți (iar eu, de fericirea lor) când își văd numele tipărit într-o publicație, fie ea (doar) școlară - a noastră se cheamă, arghezian, "Cuvinte potrivite" -, ori când li se apreciază lucrările la concursurile naționale (premiile cele mai entuziasmante ale cenacliștilor bolintineni au fost la "Licart"- București, "Marin Sorescu" - Râmnicu Vâlcea, "Anton Holban" - Galați).

Concluzia este că nu-i ușor, dar nici de imposibil să le arăți unor oameni cruzi, de secol XXI, că a fi „în trend” în lumea asta plină de ispite triviale, a Bucureștiului îndeosebi, nu înseamnă doar să te lauzi cu cel mai modern telefon ori să-ți petreci duminicile în mall-uri. Că această capitală, cu toate păcatele ei, oferă oricui vrea un spațiu de respirat frumosul sub multele lui forme (Festivalul „Enescu” și „Strada de carte” din piața Ateneului sau serile „Simfoniilor de vară” din Parcul Colțea mută gratuit CULTURA în stradă!). Că niște cărți în plus, aduse în tine, se văd nu doar în cum vorbești, gândești ori simți, ci și în cum mergi ori spui „bună ziua”, în timbrul vocii sau în cum îți se revarsă caldul privirii către lume.

Citești, povești ca să crești!

Prof. Torge Nadia

Liceul Tehnologic „Alexandru Borza”, Cluj-Napoca, jud. Cluj

Învățarea prin cooperare am aplicat-o într-un proiect ce avea drept scop principal dezvoltarea gustului pentru lectură. Drept grup țintă, în acest proiect, am avut clase de a X-a și clase de a IX-a din liceul în care predau. Pentru a-i mobiliza pe elevi să bătătorească drumul spre bibliotecă le-am propus colaborarea într-un proiect-parteneriat cu Liceul Teoretic „Avram Iancu”. Activitățile au vizat întâlnirea claselor primare cu elevii cărora le sunt profesor. Elevii din clasele a IX-a și a X-a aveau drept pseudotemă căutarea unei metode prin care să trezească interesul pentru lectură mai micilor colegi din ciclul primar. Lectura basmului a fost considerată de ei ca fiind cea mai potrivită, în acest caz. Mergând la clasa pregătitoare, elevii au confecționat un castel/palat din carton pe care au inscripționat vizibil: *Palatul Cărții*.

Din acest Palat, micii școlari urmau să-și ia câte un basm repovestit de colegii mai mari. Fără a fi constrânși, fiecare licean participant la acest proiect a rescris câte un basm respectând caracteristicile de vârstă ale copiilor ce urmau să beneficieze de munca lor. Fără ca nimeni să îi influențeze, adolescenții au realizat că nu e bine să utilizeze cuvinte ce ar putea fi considerate dificile de cei mici și, tot din proprie inițiativă, au utilizat caractere de 20 pentru a-i atrage pe micuții cititori în lumea deschisă de *Palatul Cărții*. Nici desenele nu au lipsit din rescrierile semnate de liceeni. Acestea nu erau colorate dând posibilitatea de a prinde viață sub creionul fiecărui elev din clasa pregătitoare.

În urma acestei activități pot concluziona că profesorul care utilizează strategia învățării prin cooperare este nevoit să efectueze schimbări și să interpreteze din noi perspective funcția sa de organizator al învățării în clasa de elevi, el fiind, concomitent, partener al elevului în învățare. Pe lângă competențele științifice, psihopedagogice, metodice, manageriale și psihosociale, el trebuie să-și dezvolte continuu competențele organizatorică, interrelațională, empatică, ludică și energizantă. Totodată, pentru funcționarea optimă a grupului și rezolvarea

sarcinilor de lucru, profesorul trebuie să dețină deprinderile formative esențiale: deprinderea funcțională, utilă în coordonarea activității grupului și menținerea atmosferei constructive; deprinderea verbalizantă, pentru facilitarea înțelegerii profunde a situațiilor propuse elevilor spre rezolvare și pentru stimularea proceselor mentale superioare; deprinderea dinamizantă (catalizatoare), pentru restructurarea conținutului de învățat, pentru automotivare și impulsivitate spre aflarea noilor surse de informație și participarea la discuții, dezbateri, dispute bine argumentate.

Am realizat că mulți elevi vin la școală și rămân o audiență pasivă, crezând că profesorul deține toate informațiile și este răspunzător pentru învățarea fiecărui elev. Cunoașterea este pentru ei ceva static, ce le poate intra în minte și care poate fi redată la comandă. Acești elevi nu se angajează în învățarea activă până nu sunt îndrumați să facă acest lucru. Doar îndrumați atent vor avea curajul să se implice în procesul de învățare și vor fi pregătiți să-și asume responsabilitatea pentru ceea ce învață. Lecțiile la care elevii sunt implicați în procesul de prelucrare a informațiilor, de împărtășire a ideilor, vor avea ca rezultat angajarea și activarea elevilor.

Pe de altă parte, gândirea neîngrădită poate fi riscantă. Ideile se pot aduna într-o manieră ciudată, amuzantă sau uneori contradictorie. Ideile prostești, combinațiile nebunești sau noțiunile stânjenitoare sunt o componentă a procesului de conceptualizare. Profesorii trebuie să-i încurajeze pe elevi, spunându-le că nu este vorba decât despre o etapă normală a procesului de învățare. Este, de asemenea, important să se clarifice faptul că luarea în derâdere a unor idei nu poate fi tolerată, pentru că asta înăbușă gândirea celui ridiculizat. Cel

mai bine se poate gândi într-un mediu lipsit de risc, în care ideile sunt respectate și în care elevii sunt motivați să se implice activ. Există elevi care, din dorința de a fi puși în valoare propunerile lor, construiesc interminabile discursuri persuasive pentru colegii lor. Este esențial să le spunem elevilor că opiniile lor, rezultatul propriilor analize și evaluări, sunt valoroase, înainte ca ei să se implice deschis în universul cunoașterii. Școlile, prin răspunsurile pe care le cer de la

elevi, comunică foarte multe despre ceea ce este considerat important. Când elevii sunt rugați să redea ce li s-a spus, prin dialogare sau testare, ei înțeleg imediat că e important a învăța ideile altuia pe dinafară. Dacă urmărim mai mult decât memorarea, atunci trebuie să demonstrăm că apreciem un alt tip de interacțiune, prin apelul la alte tipuri de răspunsuri din partea lor.

În activitățile de învățare prin cooperare, pot exista situații în care să apară probleme legate de învățarea în interiorul grupului. Pentru a preveni neajunsurile care decurg din această situație, este de dorit să se respecte niște reguli: grupul de elevi să fie mic, deoarece cu cât grupul este mai mic, cu atât răspunderea individuală va fi mai mare; fiecare elev să fie testat individual; elevii să fie examinați oral, la întâmplare, cerându-li-se să prezinte, fie în fața grupului, fie în fața clasei, munca realizată de grupul căruia îi aparține; profesorul să observe fiecare grup, notându-și cu cât contribuie fiecare elev la munca grupului; profesorul să stabilească un set de punctaj al grupului, bazat pe performanța individuală. Este de evitat situația în care produsele grupului, testele, discuțiile și deciziile luate, nu se bazează pe contribuția individuală diferențiată.

Alte bariere în calea unei bune gestionări a activităților de învățare prin cooperare sunt reprezentate de: timp, irosirea timpului alocat muncii în grup de către unii elevi; elevi care preferă să lucreze singuri. Rolul profesorului în depășirea acestor probleme este de a găsi cele mai bune metode de a proiecta și planifica fiecare lecție, astfel încât să contracareze aceste neajunsuri.

Un altfel de motto
„HABENT SUA FATA LIBELLI”
(„CĂRȚILE ÎȘI AU SOARTA LOR”)
Terentianus MAURUS

De la Présa Gutenberg la mini-globalizarea revistei „EX LIBRIS MEIS”

Prof Jianu Cătălina

Liceul Teoretic, oraș Brezoi, Centrul de documentare și informare

„EX LIBRIS MEIS”, înregistrată cu ISSN 2069 - 413X la Biblioteca Națională a României, este „...prima revistă școlară publicată de vreunul dintre Centrele de Documentare și Informare - CDI ale județului Vâlcea și una dintre primele de acest fel din țară...” (Prof. univ. dr. M. Regneală, președinte ABR)

CDI este un proiect bilateral român-francez, colaborarea desfășurându-se între Ministerul Educației Naționale și Serviciul de Cooperare și Acțiune Culturală din cadrul Ambasadei Franței. CDI este un centru de resurse pluridisciplinare ce pune la dispoziția elevilor, cadrelor didactice și comunității locale informații pe suporturi diferite (fond de carte, reviste, casete audio și video, CD-uri, calculatoare conectate la Internet, echipament de multiplicare, consumabile etc.), desfășoară activități pedagogice (inițiere în cercetarea documentară) și pune în practică proiecte de animație culturală. În acest context, apariția revistei „EX LIBRIS MEIS” a fost un firesc pas înainte!

Unul din obiectivele realizării revistei „EX LIBRIS MEIS” a fost formarea și dezvoltarea abilităților de comunicare! Acest deziderat a necesitat stabilirea unor obiective clare, precum: *polarizarea* unui număr mare de talente în colectivul de redacție; *cultivarea* respectului pentru cuvântul scris, pentru o exprimare coerentă și corectă în limba română; *însușirea* tehnicilor moderne de redactare, tehnoredactare, documentare, investigare și difuzare a publicației școlare; *adaptarea* subiectelor și temelor jurnalistice la tematica, preocupările și nevoile grupului receptor (revista se adresează în principal elevilor liceului nostru); un *conținut* cu valoare educativă și informativă, un limbaj clar, decent, care determină cititorul claselor I-XII să găsească o sursă de informare, dar și de formare a caracterului și sufletului, *prezentare* grafică inventivă, originală, estetică. Publicația (revistă de educație și inovație prin CDI) „EX LIBRIS MEIS” urmărește (pe lângă comunicare) să formeze *valori și atitudini* ca: munca în echipă, încrederea în propriul potențial, un comportament responsabil; libertatea de opinie, libertatea de expresie, relaționarea pozitivă cu întreg colectivul redacțional, cu elevii școlii și comunitatea locală.

În continuare, vă prezentăm o scurtă imagine inedită a revistei, așa cum este ea percepută de fondatorii ei.

O istorie neromanțată

a ițirii revistei *ex libris meis* este strâns legată de falitul gutenberg, ivit acum 615 ani, inocentul, naivul care n-a reușit să-și facă „primul milion” din șmenozeli (neamțu' tot neamț rămâne!);

o istorie neromanțată

a mult, prea mult folositei sintagme *mass-media* își are rădăcina arborelui genealogic, cam de pe la mijlocul secolului al XV-lea, când metalurgistul *Johannes Gutenberg*

[1]

[2]

folosește pentru prima dată *literele mobile* la unealta sa tipografică, *présa tipografică*.

o istorie neromantată

a evoluției comunicării: perioada semnelor și semnalelor (*focul, silexul*), perioada vorbirii și a limbajului, perioada scrisului (*tăblițele de la tărtăria, biblioteca din Alexandria*), perioada tiparului (*Biblia cu 42 de rânduri a lui Gutenberg*,

incunabilele), perioada mijloacelor comunicării de masă (*radio, televiziunea*), de-acum și cine știe până când, perioada mijloacelor de comunicare computerizate (*Steve Jobs, ...?*);

[4]

o istorie neromantată

a revistelor școlare va consemna, poate, faptul că numărul 4 al revistei *cdi brezoi ex libris meis*,

în urma acestor acumulări permanente ale civilizațiilor, subsumează **56 de articole, 57**

de autori, trăitori în **22 de localități** aparținătoare a **16 județe**, de la Maramureș la Sibiu și Vrancea, de la Dolj la Covasna și Suceava (v-aș mai fi spus și câte regiuni de dezvoltare, dar acum, la începutul lunii septembrie 2013, e prea devreme).

SUNT CONVINSĂ CĂ ACEST NUMĂR 4 AL MAGAZINULUI CONSTITUIE O MINI-GLOBALIZARE CULTURALĂ INEDITĂ!

[5]

POATE CĂ NUMĂRUL 5 AL REVISTEI „EX LIBRIS MEIS” VA PORNI CU UN ARTICOL AL UNUI CETĂȚEAN EUROPEAN CARE, ACUM, DEOCAMDATĂ, CELEBREAZĂ ANUL EUROPEAN AL CETĂȚENILOR!

REDACTOR-ȘEF revista *EX LIBRIS MEIS*
prof. CĂTĂLINA JIANU
Liceul Teoretic, oraș Brezoi
CENTRUL DE DOCUMENTARE ȘI INFORMARE

Bibliografie EDITORIAL

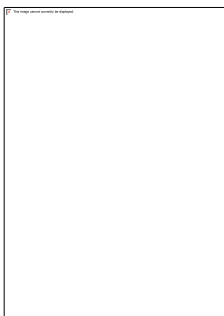
- MARIAN, B. (1973), *Dicționar de citate și locuțiuni străine*, Editura Enciclopedică Română, București. („**HABENT SUA FATA LIBELLI**” – „**CĂRȚILE ÎȘI AU SOARTA LOR**”: **Terentianus MAURUS, De litteris syllabis, pedibus et metris, 258: „Pro captu lectoris habent sua fata libelli”**, „**Încăpute pe mâna cititorului, cărțile își au soarta lor**”).

Webografie EDITORIAL (adrese accesate august 2013)

- [1\)\[http://www.moonmentum.com/blog/wp-content/uploads/2012/02/Johannes-Gutenberg1.jpg?cda6c1\]](http://www.moonmentum.com/blog/wp-content/uploads/2012/02/Johannes-Gutenberg1.jpg?cda6c1)
- [2\)\[https://www.peabody.harvard.edu/files/Printing-Press_0.jpg\]](https://www.peabody.harvard.edu/files/Printing-Press_0.jpg)
- [3\)\[http://www.cerceteaza.com/wp-content/uploads/2011/03/biblia-prima-carte-tiparita.jpg\]](http://www.cerceteaza.com/wp-content/uploads/2011/03/biblia-prima-carte-tiparita.jpg)
- [4\)\[http://static.businessinsider.com/image/4b60ae5e0000000004b7764/image.jpg\]](http://static.businessinsider.com/image/4b60ae5e0000000004b7764/image.jpg)
- [5\)\[http://www.mobile-news.ro/web/files/article_images/2012/04/10416/Amazon-Kindle-overtaking-printed-books-thumb-610x335-39388_640x454.jpg\]](http://www.mobile-news.ro/web/files/article_images/2012/04/10416/Amazon-Kindle-overtaking-printed-books-thumb-610x335-39388_640x454.jpg)

Articol ce include EDITORIALUL numărului 4 al revistei școlare „**EX LIBRIS MEIS**”, editată de CENTRUL DE DOCUMENTARE ȘI INFORMARE-CDI, Liceul Teoretic, oraș BREZOI. Numărul 4 al magazinului cultural „**EX LIBRIS MEIS**” a fost postat la 1 septembrie 2013 ce poate fi consultat la adresa <http://en.calameo.com/read/000859605906abff2a9ef>.

Macheta Editorialului din pagina nr.3 a revistei.

Adolescența literară

Prof. Gîju Laura, prof. Oprina Florina, prof. Manolache Odetă
Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuși” Pitești, jud. Argeș.

Astăzi societatea se conduce după noi reguli, noi principii, urmărind idealuri diferite de cele ale înaintașilor. Dezvoltarea gustului pentru lectură, pentru teatru, film, în rândul elevilor, presupune o luptă permanentă și dificilă, atât din partea cadrelor didactice cât și a părinților, considerați primii fondatori ai educației.

Din această cauză, colaborând cu elevii liceului nostru "Constantin Brâncuși" am editat începând cu anul 2009 revista "Liceanul", permițând astfel tinerelor talente să se exprime liber, creator, să-și valorifice aptitudinile literare dar și să abordeze subiecte specifice vârstei și preocupărilor juvenile.

Revista apare lunar și sintetizează activitățile școlare cât și extra-școlare, desfășurate în acel interval, creațiile literare ale elevilor talentați descoperite în cadrul Cercurilor de Jurnalism, Teatru, Lectură care se desfășoară în cadrul liceului nostru.

De asemenea, a fost pusă în scenă o piesă de teatru publicată în paginile revistei și jucată cu ocazia activității "Porți deschise", acțiune la care a participat un număr însemnat de școli partenere din județul nostru.

Fructificate au fost și poeziile create de elevi, fiind prezentate în cadrul activităților organizate cu prilejul zilelor de 15 ianuarie, 8 martie și 1 iunie. Creațiile au fost trimise și la diferite simpozioane județene și naționale, la care s-au obținut premii importante.

Prin astfel de activități, urmărim dezvoltarea și stimularea spiritului creator, implicarea elevilor în diferite activități literare, optimizând astfel demersul educativ.

În același timp, "Liceanul" oferă libertatea exprimării, abordarea subiectelor importante pentru elevi, evidențierea elevilor cu rezultate deosebite dar și a preocupărilor cotidiene. La redactarea revistei, profesorii contribuie doar în calitate de îndrumători, subiectele abordate sunt alese de elevi și ating teme din cele mai variate.

Majoritatea materialelor publicate sunt create în cadrul Cercurilor de Jurnalism, Teatru, Lectură desfășurate în incinta liceului, unde elevii participă frecvent, colectivul de redacție selectionând creațiile care se încadrează în specificul temelor propuse pentru luna respectivă. Observând interesul lor, vom stimula și încuraja și pe viitor elenul creator, dragostea pentru artă, evidențiind cu orice ocazie și prin orice mijloace, frumosul din sufletul elevilor noștri.

Istorii cu cărți și cititori - Cerc, cititori și cărți....spre lumină

Prof. Ariton Gabriela
Colegiul "Vasile Lovinescu" Fălticeni, jud. Suceava

Povestea mea...

Ca dascăl de limba și literatura română începe în anul 2003 când, după patru ani de studii universitare am cunoscut adevărata experiență de om de Litere în fața elevilor. Au trecut 10 ani de atunci, am susținut și gradul didactic I și multe și mari „minunății" cred că am realizat la clasele la care mi-am desfășurat activitatea. Crezul care mi-a călăuzit pașii de-a lungul vieții a fost acela că dacă vrei, poți să răzbați oricât de greu ar fi. Am crezut, vreau și văd că pot să scot la lumină sufletele calde ale unor învățăcei din cadrul unui liceu cu profil tehnologic, adolescenți

valoroși, mulți provenind din mediul rural, mediu în care viața e autentică, iar dragostea de carte se împletește mereu cu munca în aer curat și pe pământ binecuvântat.

Ce-mi doresc pe viitor?

Să aduc pe corabia lecturii de plăcere cât mai mulți adolescenți și să-i fac să conștientizeze că în lume nu numai tehnologia și ținuta vestimentară sau mașinile de ultimă modă fac diferența ci, poți fi „cool” dacă știi să vorbești și să scrii corect!

Pregătirea revistei atelierului de lectură "Prietenii cărții", lansarea și jurnalul de bord în cadrul unui liceu cu profil tehnologic

„Dacă mediul înconjurător o permite, oricine poate învăța ceea ce vrea să învețe, și, dacă individul o permite, mediul înconjurător îl poate învăța tot ceea ce are de învățat.”

(V. Spolin, **Improvizație pentru teatru**)

Revista Atelierului de lectură / scriere creatoare **"PRIETENII CĂRȚII"** de la COLEGIUL "VASILE LOVINESCU" FĂLTICENI, județul SUCEAVA poartă un titlu care reunește activități esențiale ce îndrumă cu adevărat elevii spre „lumină”: **"Citește, comunică...zâmbeste!"**, întrucât actul lecturii contribuie în mod decisiv la dezvoltarea competenței de comunicare, iar o comunicare eficientă nu poate duce decât la bucurie și sărbătoare pentru suflet.

Lansarea revistei a avut loc într-un cadru festiv, într-o frumoasă zi de mai...mai exact de ziua școlii. Cuvintele ce țin loc de motto pentru revista noastră sunt extrase din **Castelul alb** al lui O. Pamuk și reflectă întru totul concepția pe care și-au conturat-o de-a lungul timpului membrii atelierului de lectură din școala noastră: *"Nu te poți imbarca în viață, acea călătorie unică fără mijloc de transport, încă o dată, când aceasta s-a terminat, dar, dacă ai o carte în mână, indiferent cât de complexă și greu de înțeles ar fi acea carte, când ai terminat-o, poți, dacă vrei, să te întorci la început, s-o citești din nou și, astfel, să înțelegi ceea ce este greu și, odată cu asta, să înțelegi viața."* (O. Pamuk, **Castelul alb**).

După acest efort comun de a realiza o revistă a atelierului de lectură, după multe pagini scrise, tăiate și revizuite „în punctele esențiale”, am ajuns la concluzia că bucuria lecturii se regăsește numai acolo unde există pasiune pentru frumos și plăcere pentru a gusta o carte bună. Cu acest prilej ni s-a confirmat faptul că această bucurie nu ține seama de mediul din care provin elevii, de profilul liceului sau de alți factori care ar putea "stârpi" creșterea și frumoasa dezvoltare a elevilor prin lectură.

Lectura- „un act divin ce face parte din respirația frumosului și a sublimului”

Conținutul revistei ține seama de cuvintele din sintagma titulară, astfel încât membrii atelierului de lectură au considerat că este de bun augur să-și organizeze materialele în jurul acestora. Tonul este dat de către fosta mea profesoară de limba și literatura română din liceu, doamna Mioara Gafencu, cea care a reușit să aducă lumină pe chipurile noastre de-a lungul celor patru ani de liceu, o zână inimoasă și o doamnă cu suflet de aur ce poate fi un adevărat model pentru iubitorii de lectură și nu numai. Din interviul pe care doi dintre membrii atelierului l-au realizat într-o zi senină de primăvară în curtea doamnei profesoare, nu pot să nu extrag câteva rânduri spuse din suflet: *„Într-o epocă atât de dinamică și efervescentă precum cea de azi, cartea ne dă echilibrul vectorial. Incită, învață, propune modele, problematizează, justifică, transpune, te ridică în sferele eterate, te coboară în infernul existențial, îți permite decodarea meandrelor subconștientului, îți însoțește călătoria spre sine, îți verifică I-Q-ul emoțional, nemărginitele*

posibilități de cunoaștere și autocunoaștere. Lectura este un act divin și face parte din respirația frumosului și a sublimului. Or, fără respirație nu se poate trăi".¹

Astfel, prima rubrică a revistei este rubrica "Citește!" și aici colectivul redacțional a dat curs unor gânduri de început, gânduri care să încurajeze și alți elevi să participe la această experiență pe tărâmul lecturii de plăcere: *"Suntem abia la începutul fluviului care se încăpățânează să ne arunce în vârtoarea necunoscutului și dorim să luăm în această "arcă a lui Noe" cât mai multă lume pasionată de lectură. Obiectivul nostru măreț este să transformăm "arca lui Noe" într-o arcă ce ne-ar putea salva viețile... prin lectură!"²*

Această rubrică conține la rândul său trei părți ce fac referire la cele trei genuri literare cu care sunt familiarizați elevii : epic, liric și dramatic. Astfel, partea dedicată genului epic are în cuprinsul său istorii cu cărți și cititori pasionați de lectura scrierilor în proză. Printre acestea se află: **Balzac și Micuța Croitoreasă Chineză**, de Dai Sijie. Cartea este prezentată și promovată la rubrica „bun pentru lectură” de către eleva Florentina Agapi de la clasa a XI-a Matematică-Informatică.

Eleva Loredana Ivan realizează în cuprinsul revistei noastre o recenzie la lucrarea lui Mircea Cărtărescu, **Ochiul căprui al dragostei noastre**, lucrare apărută la Editura Humanitas, București, 2012. Cu această recenzie a participat la Concursul Național de Critică literară și jurnalism, organizat la Suceava în mai 2013, concurs la care a obținut un premiu special.

O altă recenzie este realizată de către o absolventă a noastră, Diana Tîrzman, de care cu greu ne-am despărțit în această vară și care și-a continuat parcursul pe linia jurnalismului. Aceasta a ales să scrie despre Stephen W. Hawking, **Visul lui Einstein și alte eseuri**.

La rubrica „De-ale liricului” au dat frâu liber creativității pasionatele de poezie din cadrul atelierului nostru de lectură, eleve ce au participat la diverse concursuri de poezie obținând premii valoroase. Merită amintite absolventele Vasilache Delia, Vameșu Claudia dar și actualele reprezentante al atelierului de lectură: Ivan Loredana și Butnaru Magdalena.

Rubrica „De-ale dramaticului” conține exemple de bune practici pe care le-am extras de-a lungul timpului în urma unor activități reușite la clase: piese de teatru/ scenete realizate de către elevi talentați ce au participat la Concursul **Student pentru o zi**, precum și monologuri și dialoguri în cadrul unor scrieri imaginative de-ale elevilor pe tema dragostei. Acestea din urmă au fost promovate în cadrul unui proiect POSDRU organizat la Iași în anul școlar precedent, proiect intitulat: **Competențe în comunicare- performanță în educație**, proiect ce a demonstrat o dată în plus importanța comunicării în realizarea unui proces instructiv- educativ de calitate. Și, de ce să nu insistăm asupra faptului că o comunicare eficientă nu se poate realiza între parteneri decât dacă aceștia „au în spate” lecturi de plăcere ale unor cărți bune. Consider că am creat un climat favorabil la nivelul clasei de elevi și pot confirma ceea ce susține Viola Spolin în lucrarea **Improvizație pentru teatru**. *„Dacă mediul înconjurător o permite, oricine poate învăța ceea ce vrea să învețe, și, dacă individul o permite, mediul înconjurător îl poate învăța tot ceea ce are de învățat.”³*

Elevii au învățat din experiență și prin experimentarea unor situații de comunicare, a unor roluri etc. Mi-am dat seama că potențialul lor creativ este suficient de ridicat încât să-mi permit ca pe viitor să repet acest „experiment” și cu alte ocazii (la alte elemente de conținut didactic).

¹ Revista ”Citește, comunică...zâmbește!”, nr. 1, 2013, pag.4

² Ibidem, pag.6

³ Viola Spolin, **Improvizație pentru teatru**, UNATC Press, trad. Mihaela Betiu, București, 2008, suport de curs POSDRU Competențe în comunicare- performanță în educație, pag.132

Partea a doua a revistei conține un îndemn către cititorii de plăcere, îndemn care îi provoacă pe aceștia să valorifice roadele actului lecturii prin comunicare.

Începutul este dat de rezultatele unei dezbateri : **Comunicarea și Internetul** și stă sub semnul unui titlu ce ne trimite cu gândul la lucrarea coordonată de L. Papadima, **Care-i faza cu cititul?**. Titlul articolului este : „**Și totuși... care-i faza cu Internetul?**” și conține opinia membrilor atelierului de lectură cu privire la relația dintre cele două concepte:

„Desigur , există și dezavantaje ale internetului răspândit în toată lumea.Unul dintre ele ar fi faptul că elevii nu-și mai pun în valoare imaginația. Cu timpul, creativitatea va fi greu de găsit în rândul tinerilor și se va ajunge la o îngustare a minții acestora.”(Marilena).⁴

“Cred că aș supraviețui fără internet, deși...acum sunt dependentă de el. Învățul are și dezvăț!” (Mădălina)⁵

Urmează interpretarea rezultatelor unui chestionar pe aceeași temă, chestionar aplicat elevilor și profesorilor din școală precum și interviuri realizate de către membrii atelierului de lectură în cabinetul domnului director, profesor Gabriel Matei și în Centrul de documentare și informare din școala noastră.

Finalul revistei stă sub semnul activităților de promovare a jurnalismului cultural în proiecte și activități extrașcolare precum: Proiectul interjudețean VALORI ETNOGRAFICE REGIONALE, aflat în CAERI la poziția nr. 921, CONCURSUL INTERJUDEȚEAN “POVESTEA UNEI FÂNTÂNI”, Ediția I, 2013.

De asemenea, activități denumite „sărbători ale lecturii” în școala noastră s-au realizat cu prilejul nopții bibliotecilor românești, 23.04.2013, eveniment special, cu experiențe culturale în premieră, adevărate demonstrații de bun gust, inovații și creativitate.

Rubrica „**Zâmbește!!!**” provoacă cititorul la “râsu-plânsu” printr-o scenetă compusă de eleva Magdalena Butnaru, scenetă ce poartă titlul **Exmatricularea**.

JURNAL DE BORD.....

Jurnalul de bord al revistei noastre stă sub semnul unor cuvinte magice: **“Ceea ce contează este călătoria și povestea ei”**.

Și revista noastră are o poveste ce și-a început primele rânduri scrise pe 28 ianuarie 2013: **“Povestea noastră???...își țese pânzele din anul școlar 2009-2010 când, cu pași firavi începeam să pășim, în mod conștient, pe covorul moale al universului lecturii, în sensul că era momentul când începeam să filtrăm informații, să stabilim legături între viață și cărțile citite”**.⁶

Cu vremea, marginile **Clubului** de lectură s-au tivit din ce în ce mai bine, astfel încât Clubul a devenit un **cerc** iar cercul a devenit **Atelier de lectură/ scriere creatoare** „Prietenii cărții”. Începuturile noastre au stat sub semnul unor activități simple în cadrul cărora am împărtășit idei valoroase ce ne-au ajutat să ne dezvoltăm abilități de viață, cu alte cuvinte să ne cunoaștem mai bine pe noi dar și lumea cu care intrăm în dialog. Treptat, întâlnirile noastre s-au transformat în momente de care aveam cu adevărat nevoie și am considerat că o revistă de atitudine față de dialog și față de lectură ar putea păstra în siguranță atmosfera cladă și prietenoasă în care oameni cu suflet se împărtășesc cu lecturi de plăcere.

Am „drumuit” prin universul lecturilor de plăcere așa cum doamna profesor Mioara Gafencu a călătorit prin această lume în cartea domniei sale, **Drumuind**, am poposit din când în când pentru a ne încărca bateriile cu “o gură” de poveste și ne continuăm traseul prin inima culturii românești și

⁴ Revista “Citește, comunică...zâmbește!”, pag. 23

⁵ Idem, pag.23

⁶ Jurnal de bord al revistei, pag. 3

universale împreună cu cei ce doresc să poarte vie flacăra CĂRȚILOR care "ne fac" cu adevărat "OAMENI".

Parcursul interesant al grupului nostru poate fi redat schematic astfel:

Club de lectură- Cerc de lectură- Atelier de lectură/ scriere creatoare "PRIETENII CĂRȚII"- Atelier de OAMENI cu menirea de a împrăști sămânța plăcerii lecturii în solul fertil al școlii românești.

Porțile acestui univers ni s-au deschis larg, iar ceea ce dorim este ca povestea noastră să se transforme într-o **poveste fără sfârșit...**

Am organizat numeroase activități de promovare a lecturii pe care le-am descris în revista școlii noastre, *Lyceum*, deoarece nu aveam pe atunci o revistă a atelierului nostru. De acum, pentru că o avem, nu vom scăpa niciun material...

!!!Jurnalul de bord este vizat bilunar de către comandantul navei, în cazul nostru, de către coordonatorul proiectului, prof. Arition Gabriela și redactorul-șef al revistei, Ivan Loredana-Ștefana.

„Viața nu înseamnă să șezi pe canapea și să dai din degete așteptând să apară pe ecran ceva să te scoată din toropeală. O carte ne cere să mergem noi la ea. Un ecran cu imagini și tâmpenii, nu. Este diferența dintre a călători și a sta pe loc. Cartea ne obligă să călătorim, televiziunea să rămânem gură-cască.” (RUI ZINK, Cititorul din peșteră).

Așa s-au născut noii cititori ...în Câmpina anului 2013

Prof. Enescu Ana
Colegiul Tehnic „C.Istrati” Câmpina, jud. Prahova

Statutul de profesori de limba și literatura română ne oferă șansa de a trezi elevilor interesul pentru lectură, pentru viața literară trecută sau actuală, asigurându-ne, nu de puține ori, un loc de cinste în mintea lor, în amintirile pe care le vor purta cu ei întreaga viață.

Organizarea unor activități literare mi-a demonstrat, de-a lungul anilor, că poate constitui un prilej extraordinar de a atrage spre literatură și elevi „mai puțin silitori”, dar extrem de creativi și pasionați de fenomenul literar.

Încercările mele au vizat, pe de o parte, deschiderea unor noi orizonturi literare, dincolo de „dogma” programei școlare, familiarizarea cu fenomenele literare în ansamblu, contextualizarea lor, iar, pe de altă parte, oferirea unor modele din lumea literară contemporană prin întâlniri cu scriitori contemporani sau vizionarea unor interviuri luate unor scriitori celebri.

Consider că activitățile de acest gen au avut efectul scontat în rândul elevilor, deși este întotdeauna loc de mai bine.

Florin Dochia și Ștefan Al.Sașa în prim plan

În anul școlar 2012-2013, mi-am propus să-mi concentrez atenția, împreună cu elevii mei asupra a doi scriitori: Mircea Eliade și Marin Sorescu, încercând să fiu, de fiecare dată, un simplu organizator al activității, ce stabilește sarcini precise membrilor grupului de lucru, format din elevi de la diverse clase, urmând un program prestabilit. Am constatat în acest fel că elevii învățau să lucreze în echipă, fiind motivați să își scoată la iveală abilitățile ascunse la orele de curs, dar și să se documenteze în legătură cu un

anumit subiect, să recite un text după ce au înțeles cu adevărat mesajul lui sau să realizeze afișe, pliante, colaje etc.

Am avut șansa să colaborez, în cazul unora din aceste activități, cu instituții de cultură autentice: Casa de Cultură "I.L.Caragiale" (Ploiești) în privința parteneriatelor "Aproape de Nichita" și "Aproape de Caragiale", respectiv Casa de Cultură "Geo Bogza" (Câmpina), pentru vizionarea unor piese de teatru și pentru proiectul inițiat de această instituție numit "Primăvara poezilor".

Prin activitatea intitulată "Marin Sorescu și ludicul", realizată în colaborare cu prof. Cernica Corina, colega mea, mi-am propus să îi apropiez pe elevi de universul poetic al lui Sorescu, accesibil lor prin limbajul tranzitiv, ironie și umor, dar și prin prezentarea unei lumi rurale suspendate în timp.

Încadrată în proiectul "Primăvara poezilor", inițiat de Casa de Cultură "Geo Bogza", activitatea a fost un prilej pentru elevi de a se întâlni cu doi scriitori câmpineni importanți: Florin Dochia (poet postmodernist, redactor-șef al publicației *Revista Nouă*, director al Casei de Cultură "Geo Bogza") și Ștefan Al.Sașa (epigramist, autor de parodii, laureat a mai multe concursuri naționale de profil).

Pentru a-i familiariza pe elevi cu „datele problemei”, am început activitatea cu o prezentare Power-Point realizată de doi elevi din clasa a XII-a D, Barbu Octavian și Morcoșan Georgeta, despre viața și opera lui Sorescu, slide-show în care au fost inserate fotografiile cu poetul în diverse etape ale vieții sale, imagini ale unor volume semnate Marin Sorescu etc.

După ce anterior le prezentasem câteva texte poetice ale lui Sorescu ce ar fi putut fi recitate, elevii Kevin Kirmizigul (clasa a IX-a A) și Dutcă Laurențiu (clasa a XII-a D) au recitat în limba română, respectiv engleză, poezia „Shakespeare”, o adevărată bucurie pentru publicul specializat și nespecializat.

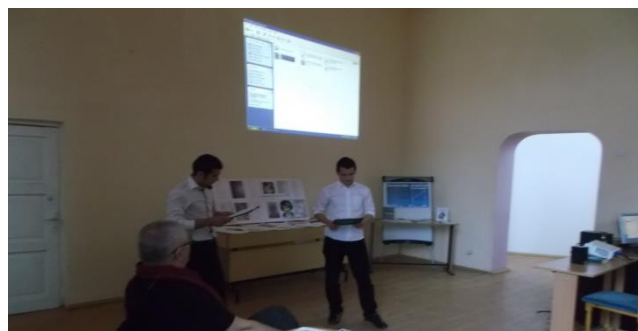
Zâmbetele de pe fața elevilor ne-au făcut să credem că au înțeles mesajul poeziilor „Rânduiești” și „Moroi”, în interpretarea lui Tudor Gheorghe, în timp ce interviul cu Sorescu din cadrul emisiunii „Remember Marin Sorescu”, realizat de TVR, a scos la iveală fața umană a scriitorului Marin Sorescu, ceea ce i-a impresionat pe elevi fiind timiditatea omului Sorescu, precum și preocuparea lui pentru pictură.

După ce alți doi elevi (Mititelu Benjamin și Roșu Iustin) au recitat pe roluri poezia „Dacă nu cer prea mult”, a urmat o discuție cu scriitorii Ștefan Al. Sașa și Florin Dochia, care au și citit texte proprii, spre deliciul publicului. Florin Dochia a citit poezii din volumul *Elegii de pe strada mea*, iar Ștefan Al. Sașa - volumul *Parodii*.

În final, elevii au primit cadou de la cei doi scriitori volume de poezii cu autografe și cel mai recent număr al publicației *Revista nouă*.

Dacă cei prezenți (care nu au fost foarte mulți pentru că spațiul nu ne-a permis) vor vorbi fiecare cu câte cinci prieteni și vor disemina informația obținută, făcându-i măcar să caute o poezie de Sorescu pe internet, cred că noi am câștigat cel puțin o luptă din război.

Întrebarea pe care mi-a adresat-o un elev acum câțiva ani mă urmărește și acum și încerc să

Elevii Mititelu Benjamin și Roșu Iustin recitând
Dacă nu cer prea mult

combat acest tip de atitudine față de viața literară și de scriitori : „Doamna profesoară, mai există scriitori vii? Sau sunt toți morți?”

O altă activitate desfășurată anul școlar trecut, aflată deja la ediția a IV-a, „De Dragobete, iubește românește”, a fost un alt prilej să ne apropiem de literatură. Scrisorile de dragoste dintre Mihai Eminescu și Veronica Micle, recitarea unor poezii creații proprii ale elevilor și punerea în scenă a unor fragmente din „O noapte furtunoasă” au reprezentat tot atâtea ocazii să ne apropiem de literatură și să găsim în carte un prieten și un prilej de relaxare.

Mircea Eliade, scriitor și istoric al religiilor, activitate ținută de elevii clasei a X-a B, în luna noiembrie 2012, a fost organizată pe modelul studiilor de caz, elevii lucrând în grupe și documentându-se în legătură cu câteva teme prestabilite: Mircea Eliade - istoric al religiilor / autor de proza scurta / romancier / eseist / viața lui Eliade. Folosind metoda turului galeriei, grupele au prezentat, pe rând, colegilor, rezultatele micilor lucrări de cercetare.

Cu speranța că vom avea puterea, motivația și timpul să organizăm și în acest an școlar asemenea întâlniri literare, vă trimitem câteva mărturii ale bucuriei noastre.

Impresiile elevilor despre activitatea „Marin Sorescu și ludicul”

„Eu cred că activitatea desfășurată în școală a fost una atât plăcută, cât și benefică. Pe lângă scopul pe care cred că această activitate l-a avut la bază, și anume de a deschide noi orizonturi spre frumos, cunoaștere și imaginație, aceasta ne-a demonstrat că poezia nu reprezintă doar cuvinte așternute pe o hârtie, ci faptul că poți exprima sentimente, ideii, concepții sub „o mască străină”, cu ajutorul cuvintelor.

Tot la această activitate, ascultând recitarea poeziilor, am observat cu câtă rapiditate pătrunzi în rolul poetului, identificându-te și contopindu-te cu aceasta, trăind momente de euforie, uneori chiar comice, iar alteori triste, lipsite de culoare.

Așadar, cărțile lirice sunt ca niște corăbii încărcate, călătorind pe vastul ocean al vremii, citindu-le descoperim lumea transpusă în versuri.”(*Neculae Natalia, clasa a XI- a B*)

„Pentru început aș vrea să spun că mă simt fericită că am avut șansa de a participa la o astfel de activitate. Pentru fiecare persoană, poezia ar trebui să însemne regăsirea bucuriei, pace și împlinire a tuturor ficțiunilor pe care aceasta ni le oferă.

Prin participarea la această întâlnire mi-am dat seama că iubesc poezia; dar, totodată, observ în atitudinea multora că interesul și reflecția mai profundă pentru poezie sunt destul de scăzute, și asta doar datorită noului orizont informațional creat de tehnica modernă. Astfel, se produce o vizibilă diminuare a capacității de exprimare orală, de reflecție asupra unui text.

Ca să nu mă îndepărtez foarte mult, vreau să spun că eu, personal, percep interpretarea poeziei ca fiind un proces de trăire și de obiectivare ce se poate esențializa în patru verbe definitorii pentru demersul celui implicat în acest proces: să citească (poezia); să-și imagineze (conținutul ei); să mediteze și să comunice (observațiile, impresiile, ideile noi, originale etc).”

(*Vâlcu Ioana Mirabela, clasa a XI-a B*)

"Nu este alta mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă decât cititul cărților." (Miron Costin)
(*"zăbava"*, la întâlnirea noastră – în fiecare marți, ora 17 – 18)

CERCUL DE LECTURĂ „PRIETENII CĂRȚII”
„LIMBAJE ARTISTICE”

prof. Romaga Maria
Colegiul Militar Liceal „Ștefan cel Mare”
Loc. Câmpulung Moldovenesc, jud. Suceava

Grupul țintă: elevii claselor IX-XI din colegiu

Echipa de proiect: prof. Romaga Maria,

prof. Cerbu Vladimir, directorul colegiului

prof. Pintilei Mihaela, limba și literatura română

prof. Cîmpan Mioara, limba și literatura română

bibliotecar: Zaharia Jana, Oblesniuc Felicia

elevi: Bîndiu Ioana, Ceredeev Anastasia Simona, Comisarschi Alexandra,

Popovici Cristina, Țarălungă Alice

ACTIVITĂȚI PENTRU PROMOVAREA LECTURII:

10- 23 aprilie - pregătirea activităților:

1. Cel mai sugestiv citat pentru promovarea lecturii

La activitate participă elevii împărțiți pe grupe de lucru, din toate clasele din colegiu. Se are în vedere impactul asupra elevilor mai mici, de cl.a IX-a. (Miron Costin)

2. Realizarea unui panou cu invitații la lectură: Citește cu noi! și fluturași cu răspuns

Conceput ca un spațiu de promovare a lecturii, colajul propune elevilor să citească una din cărțile pe care membrii cercului au citit-o deja și lansează invitația la lectură. Pe invitație sunt trecute titlul unei cărți, autorul și câteva idei despre conținut. Fiecare invitație are un număr. Același număr îl are fiecare fluturaș, care reprezintă răspunsul elevilor la invitație. Aceștia își vor scrie numele pe fluturaș, clasa și motivul pentru care au ales s-o citească.

3. Ilustrarea lecturii în proiectări power point: Teme la alegere; autori preferați. Acestea vor fi realizate pe grupe, având fiecare un lider care va ordona și centraliza materialele.

4. Pregătirea unor materiale pentru concursurile de lectură.

5. Propunerea Cercului de lectură din școală pentru cartea anului:

Fata cu cercel de perlă, Tracy Chevalier.

Dezbaterea pe marginea acestui roman în legătură cu sursa de inspirație și ecranizarea.

23 aprilie 2013, Ziua internațională a lecturii - realizarea proiectului de cerc și prezentarea la nivelul colegiului/comunității locale.

Activitatea se desfășoară la bibliotecă și vizează:câteva secțiuni:

- *Ce cărți preferăm?*
- *Ce fel de cititori suntem?*
- *Concurs: Recunoaște opera! (poezie, fragmente din diverse specii literare)*

În vederea consolidării competențelor de comunicare orală și scrisă și a deprinderilor de lectură, ne-am propus să descoperim ce fel de cititori sunt elevii noștri, ce lecturi preferă, cum influențează cititul activitatea lor de învățare. Am folosit chestionare dar și discuții libere, din care să reiasă importanța actului citirii.

De fapt, chestionarul a avut două părți: una, pentru a se înscrie într-o anumită categorie/tip de cititor, având în vedere postura de elev și alta, de verificare a lecturii elevilor, după modelul d-nei prof. Luminița Medeșan de la Cluj, dar adăugate încă alte câteva întrebări.

Astfel, cei 150 de elevi chestionați, răspund: 32% se înscriu în postura cititorului *hedonist* (citește doar din plăcere și doar cărți care îi provoacă plăcere); 10% cititorul *oglină* (citește ca să se regăsească printre rânduri și interpretează totul la un nivel personal); 36% cititor *interesat* (citește cu un scop clar, notează și memorează citate pe care să le folosească la un referat, dezbateri sau când se ivește ocazia); 5% cititorul *de turmă* (citește fiindcă i-a zis cineva "cum?! n-ai citit cartea asta?!"); 12% cititorul *de ocazie*: (citește ce-i cade în mână); 5% *alt tip* de cititor.

În ce privește al doilea chestionar, din cei 150 de elevi chestionați, lectura reprezintă: pentru 40% *o pasiune*, 35% *un mod de a te instrui*, 4% *obligație*, 10% *un mod de a-ți petrece timpul liber*, 9% *un mod de a uita de problemele zilnice*, 2% *altceva*, ex. refugiu din cotidian, motiv de a nu face unele treburi acasă.

Ca tip de lectură, elevii preferă: 42% romane, nuvele, schițe; 38% scrieri SF și romane polițiste; 5% poezii; 15% reviste de modă, ziare.

Pentru celelalte întrebări concluzia a fost că elevii chestionați citesc din obligație didactică în perioada școlară, iar în vacanță citesc, în general, ceea ce le place (în funcție de o recomandare a unui prieten, un anumit tip de lectură, care i se potrivește).

În urma răspunsurilor la chestionare au fost selectați elevii ce vor deveni membrii activi ai cercului de lectură.

Răspunsuri interesante au fost la întrebarea: *Ce reprezintă pentru tine cartea?* Un exemplu:

De fiecare dată când mă gândesc la cărți, îmi apare ușor conturată o oglindă, o reflexie a bolții pe suprafața unei ape limpezi. Cărțile sunt sentimente, imaginație, reflecție a gândurilor omului pe care noi, cititorii, le percepem într-un anume fel, după modul nostru de a interpreta. Sunt obiecte fără suflet, cărora le dăm noi înșine viață și le scoatem de sub semnul tăcerii. (Miruna).

La întrebarea *Ce carte ai vrea să o prezinți colegilor?* câțiva elevi au răspuns:

Cristina: *Le-aș citi „Mi-e dor de tine, Doamne”, de Cătălina Dănilă, deoarece este o carte pentru tineri.*

Oana: *„Agonie și extaz” mi s-a părut foarte interesantă, în carte fiind vorba despre viața lui Michelangelo.*

Marius: *Ultima carte pe care am citit-o a fost „Blindatele morții”, de Sven Hassel și aș vrea s-o prezint, fiindcă mă pasionează cel mai tare cărțile de război.*

Mulți elevi s-au pronunțat pentru ***Fata cu cerceș de perle***.

Abordarea s-a realizat în relație cu romanul omonim de Tracy Chevalier și cu filmul regizat de Peter Webber *Girl with a Pearl Earring*, ambele inspirate de pictura lui Vermeer. Atât la clasă, cât și în activitățile din cadrul Cercului de lectură, am folosit ca texte-suport fragmente din roman, am pătruns și în tainele picturii lui Vermeer, am folosit cunoștințe despre cinematografie: am citit un chip prin trei ipostaze.

Abordarea temei din cele trei perspective: *literatură, pictură, film* creionează imaginea completă a societății olandeze din sec. al XVII-lea. Clasele sociale se diferențiază numai prin mijloacele materiale, dar valorile estetice sunt pretutindeni. Sentimentele neîmpărtășite dintre cei doi și iubirea lor imposibilă prind viață într-un tablou.

Prin poziția ei socială, Griet este în fața lumii o fată oarecare, dar pentru pictor ea este muza și modelul în stare de perfecțiune. Ideea se regăsește în toate trei modalitățile de a reda

frumoasa fată cu cercl de perlă, iar elevii sunt puși în fața unui amplu tablou în care se reunesc toate aspectele vieții.

Mergând pe abordarea interdisciplinară, actul citirii s-a regăsit în cele trei ipostaze: a romanului, a filmului și a picturii, situație care a dus la o imagine globală asupra temei de reflecție: În funcție de răspunsurile elevilor la întrebarea „Ce ne place mai mult: să citim textul scris? să analizăm pictura? să comentăm filmul?” am stabilit trei grupe de lucru.

Prima grupă (pictorii) s-a documentat în legătură cu activitatea pictorului, sursa de inspirație, modalitatea de a surprinde trăirile adolescenței. Sarcina de lucru a presupus citirea, apoi selectarea datelor în legătură cu pictor și opera sa.

Analiza tabloului (cromatică, arta portretului, contrastele) s-a realizat folosind și surse bibliografice, deci, un rol major l-a avut cititul. A fost o activitate dirijată, dar am avut bucuria să descoperim elevi sensibili, care pot aprecia opera de valoare, dar și nota autoarei din paginile romanului: „M-am uitat încă odată la tablou, dar studiindu-l așa de intens, am simțit cum ceva îmi scapă. Era ca și cum priveam o stea pe cerul nopții - dacă mă uitam la ea direct, aproape că n-o vedeam, dar dacă o priveam cu coada ochiului devenea mai strălucitoare...”. Pornind de la citat, elevii au interpretat tabloul, realizând un eseu, pe care l-au citit în fața colegilor.

A urmat un moment de reflecție, prin câteva întrebări, elevii având portretul în fața ochilor (reproducere):

- Ce sentiment mi-a transmis tabloul?
- Ce îmi pot imagina despre model?
- Este „Fata cu cercl de perlă” portretul unei persoane reale?
- Ce elemente ies în evidență ?
- La cine poate să privească fata?
- Ce îmi spune cromatică?
- Dacă aș picta eu, ce culori aș folosi? De ce?

Câteva din răspunsurile elevilor:

- încântare; mister; perfecțiune; liniște
- o fată elegantă; o persoană apropiată pictorului; o fată cu posibilități materiale; o tânără timidă, care ascunde un secret; o fată decentă; o persoană cu puternice trăiri interioare
- cerclul; ochii/privirea; gura/buzele; turbanul
- la pictor, la cineva care a intrat/ieșit
- culori complementare, dar calde; contrast de culori; albastrul și galbenul dau eleganță picturii; gulerul alb poate simboliza simplitate
- aș păstra exact aceleași culori, mi se par potrivite; aș pune puțin verde, pentru a exprima bucuria vieții; aș picta fata fără turban, cu păr ondulat, blond

Am ales capodopera pictorului Jan Vermeer van Delft, „Fata cu cercl de perlă” (în prezent se găsește la muzeul Mauritshuis din Haga și este cunoscută ca „Mona Lisa Nordului” sau „Mona Lisa olandeză”), fiindcă a fost sursa de inspirație pentru Tracy Chevalier, al cărei roman a fost interpretat de grupa a doua.

Elevii din această grupă (**scriitorii**) au citit opera și au descoperit că romanul omonim prezintă geneza imaginară a celui mai apreciat tablou al acestui pictor, având-o ca eroină pe Griet, fiica unui faianțar care va rămâne orb în urma unui accident de muncă. Ca urmare, familia va avea greutăți tot mai mari, iar Griet ajunge slujnică în casa pictorului Johannes Vermeer.

S-a făcut o selecție a citatelor reprezentative, care au legătură cu pictura, și care urmează a fi interpretate din punct de vedere lexico-semantic:

1. „Așezam întotdeauna legumele în cerc, fiecare cu secțiunea lui, asemenea unei felii de plăcintă.[...]. Bărbatul a bătut cu degetul în masă. [...].”
2. „Ceea ce pentru ceilalți membri ai familiei este un teritoriu interzis în care se accede numai cu acordul expres al artistului se transformă pentru slujnica cea tânără într-un univers tainic și fascinant, în care poate deveni ceea ce simte cu adevărat că este.”

Elevii au lucrat apoi pe fișele primite, având în vedere itemii:

1. Descrieți povestea de iubire imaginată de romanciera Tracy Chevalier în jurul tabloului pictorului olandez Johannes Vermeer, *Fata cu cercel de perla*, care și-a dobândit reputația de *Monalisa Nordului*.
2. Argumentați în ce măsură această creație poate fi privită ca un roman istoric, nu numai ca un roman de dragoste.
3. Exprimați-vă opinia în legătură cu viața adolescenței/adolescentului de atunci /sec. XVII și de acum / sec. XXI.
4. Dacă ar fi să propuneți un alt titlu sugestiv romanului, care ar fi acela?

A urmat o discuție pe baza unor întrebări generale, pentru a se contura impresiile elevilor și pentru a realiza și un feed-back:

- Ce mi-a plăcut la această carte? Ce nu mi-a plăcut? De ce?
- Ce m-a făcut să simt și să gândesc textul autoarei?
- Ce am înțeles despre importanța realizării unui vis?
- La ce se renunță pentru o pasiune?
- V-a convins autoarea de rolul creației în viața artistului?
- În ce măsură m-a ajutat romanul să-mi doresc să devin *cititor* pasionat?
- M-am identificat cu vreun personaj?
- Aș dori să mai citesc o astfel de carte?

Elevii au dat apoi definiția cărții prin prisma propriilor trăiri:

- O carte a iluziilor, a dezamăgirilor și resemnării;
- O poveste a complicității care se naște între pictor și modelul său;
- O întâmplare ce va declanșa gelozia soției pictorului și alungarea slujnicei Griet;
- O admirație mută pentru fata simplă, și totuși atât de rafinată;
- O pagină tristă a unei fete ce muncea mult și visa frumos.

Ca o concluzie: cartea a impresionat prin intensitatea sentimentelor de admirație ale fetei, dublate de cele de dragoste pentru maestru și stăpân. Îl ajută preparându-i culorile și mai apoi este model pentru tabloul care va atrage ura soției pictorului și o va alunga din casa lor.

Grupa a treia (cinefilii) s-a documentat în legătură cu filmul și a prezentat informațiile printr-o prezentare orală: Ca și titlul romanului, filmul regizat de Peter Webber *Girl with a Pearl Earring* din 2003 este inspirat tot din pictura lui Vermeer. Subiectul merge pe linia romanului, acțiunea se desfășoară în Delft, în Olanda anului 1665. După ce tatăl orbește în urma unei explozii, fiica sa, Griet, este nevoită să-și părăsească familia și, la vârsta de 17 ani se angajează ca servitoare în casa lui Johannes Vermeer, pentru a-și ajuta părinții și pe cei doi frați mai mici. Foarte supusă și delicată atrage atenția stăpânului său, mai ales prin intuiția fetei în ce privește culorile și lumina. Treptat, va fi atrasă în lumea sa, a picturii.

Maria This, soacra vicelană a pictorului, încurajează relația celor doi, observând inspirația ginerelui, dar Catharina, soția lui Vermeer, prin gelozia delanșată, o va face pe Griet să se simtă din ce în ce mai nesigură.

Protectorul financiar al pictorului, van Ruijven, observă și el intimitatea dintre ei și comandă un tablou în care să fie zugrăvită Griet. Doar ea. Cu tonuri de albastru și galben. Rezultatul va fi una dintre ele mai mari opere de artă.

Filmul o are ca protagonistă pe actrița Scarlett Johansson, iar în rolul pictorului, pe actorul Colin Firth. A primit trei nominalizări la Oscar în 2004, pentru cea mai bună scenografie, cea mai bună imagine, cele mai bune costume.

Abordarea temei din cele trei perspective: *literatură, artă, film* creionează imaginea completă a societății olandeze din sec. al XVII-lea. Clasele sociale se diferențiază numai prin mijloacele materiale, dar valorile estetice sunt pretutindeni. Sentimentele neîmpărtășite dintre cei doi și iubirea lor imposibilă prind viață într-un tablou.

Prin poziția ei socială, Griet este în fața lumii o fată oarecare, dar pentru pictor ea este muza și modelul în stare de perfecțiune. Ideea se regăsește în toate trei modalități de a reda frumoasa fată cu cerceș de perla, iar elevii sunt puși în fața unui amplu tablou în care se reunesc toate aspectele vieții.

BIBLIOGRAFIE:

- Tracy Chevalier, *Fata cu cerceș de perla*, Ed. Polirom, 2003;
- J. Vermeer, *Reproduceri de artă*, Ed. Meridiane, Buc., 1985;
- Programele școlare pentru ciclul inferior și superior liceu, 2009 și 2006, aprobate de MECS;
- Despre filmul *Girl with a Pearl Earring*, <http://www.cinemagia.ro/filme/>;
- Luminița Medeșan, *Chestionar privind atitudinea elevilor față de lectură*, în *Analize și chestionare*, Anpro, Cluj, 2004;
- <http://fictionaddiction.wordpress.com/2007/06/04/tipuri-de-cititori/>

De la cercul de lectură, la proiecte E - TWINNING

Prof. Tuchia Maricela
Colegiu „Vasile Lovinescu” Fălticeni, jud. Suceava

1. Între teorie și practică

Toată călătoria despre care vă voi povesti a început într-o zi când, supărată, m-am întors de la școală, gata să renunț la vise. Mi se părea că orice efort aș face, nimic nu se leagă și nicio scripă nu animă ochii goi ai elevilor mei. Atunci s-a născut ideea proiectului „Biblioteca la purtător” și dorința de a face mai mult pentru a atrage elevii spre lectură. Mi-am ales chiar și un moto „Citești mai mult - gândești mai mult- reușești mai multe”.

Îmi propuneam să-mi atrag elevii cu cărți pe placul lor, mai ușor de citit și care să le suscite curiozitatea. Eram conștientă că elevii mei nu se numără printre copiii ce puteau face deja o listă cu cărțile citite și că unii dintre ei nu citiseră mai mult de o carte până atunci. O vedeau permanent răspunsurile lor orale și scrise, lipsa de reacție la orice discuție pe care încercam să o încurajez și lipsa opiniilor. Știam foarte clar care sunt explicațiile, dar mă durea faptul că eu sunt obligată să mă lupt cu un sistem social prost construit și cu o realitate care-mi pune mereu piedică. Oricât de des le aminteam elevilor că ceea ce ei reprezintă, este determinat și de ceea ce citesc sau știu, nu reușeam să mă apropiu de nevoile lor. Cred că atunci am fost mai întâi psiholog și mai apoi profesor de română pentru că a fost nevoie să înțeleg cu ce mă confrunt. Atunci când ai în față peste douăzeci de copii într-o clasă, nu ai cum să te întrebi mereu ce se ascunde în spatele

fiecărei priviri pentru că fiecare zi care se scurge este pentru tine, profesorul, o cursă ce se încheie inevitabil cu atât de „celebrul” bacalaureat.

Am fost nevoită atunci să privesc lucrurile din altă perspectivă și să caut rezolvări. Copii ce cresc cu bunicii, cu alte rude sau pe la vecini; copii care fac naveta, trezindu-se la ora 5 ca să ajungă la 7 la școală; copii care participă la treburile gospodărești și nu mai au timp de altceva; părinți absenți fizic, dar și spiritual; familii în care părinții au cel mult o școală profesională și care nu acordă școlii mare importanță, dar și părinți și copii conștienți de necesitatea educației, gata să apuce orice mână întinsă. O imagine care nu m-a surprins, dar pe care eu trebuia s-o gestionez în așa fel încât să aduc pe linia de plutire măcar pe cei care ar fi fost dornici să încerce.

Șansa mea au fost elevii unei clase de economie la care mi-am propus să implementez proiectul. Am început prin a-i întreba ce filme mai vizionează, la ce emisiuni se uita sau cu ce-și ocupă timpul liber. Răspunsurile lor au fost diferite și interesante: de la filme cu vampiri m-am gândit la cărți cu vampiri, de la emisiuni despre povești de dragoste la cărți cu povești impresionante, de la jocuri cu personaje fantastice, la cărți SF, de la povești de viață, la cărți motivaționale. Așa am început să construiesc biblioteca. Apoi restul este istorie.

2. Cercul de lectură - deschideri europene

Încet, elevii cu pasiune pentru citit au devenit membri activi ai cercului de lectură și cu ajutorul lor am atras și pe alții alături de noi. Nevoia de lectură a împlinit în multe situații lipsa părinților plecați în străinătate, lipsa unei reale comunicări cu cei apropiați sau nevoia elevilor mei de a se descoperi.

Cercul nostru s-a dezvoltat răbdător, cu modestia și timiditatea elevilor mei, mai degrabă atenți la realitatea imediată decât la plăcerea de a te cufunda în lectură. Banale la început, lecturile s-au transformat pentru câțiva dintre copii în pasiune și listele au venit de la sine, din ce în ce mai pretențioase. Ne-au ajutat mereu propunerile colegilor mei, articolele din reviste și informațiile pe care elevii mei le căutau în librării sau biblioteci. Ne-am îndreptat tot mai frecvent spre literatura cu mare impact emoțional și lectura din opera lui Borges sau Marquez a devenit o plăcere. De la discuțiile în cadrul plăcut al bibliotecii, la cele găzduite de librărie sau la redactarea revistei, a jurnalului de bord, toate au însemnat ore de muncă asumată cu mare plăcere. Au devenit și ei pasionați cititori, iar eu am putut să aplic de multe ori metode descrise de colege sau să utilizez informațiile găsite în reviste.

Când lucrurile s-au mai așezat, mi-am dat seama că pot să diversific activitățile noastre în beneficiul copiilor. Astfel, mi-a venit ideea de a realiza **proiecte e-Twinning** pe tema lecturii. Primul meu proiect de acest fel s-a derulat în 2009 cu alți elevi, dar fusese un punct de plecare în colaborarea mea cu o colegă din Polonia. Atunci ne-am întrebat „Spune-mi, tu ce citești?”, și răspunsurile elevilor noștri ne-au plăcut. Elevii au alcătuit liste cu lecturile preferate, au realizat o prezentare a operei unor scriitori propuși spre analiză și benzi desenate după ce au citit operele propuse.

3. Lectura de plăcere - scurt istoric familial sau cum putem vorbi despre lectură cu parteneri europeni

Proiectele eTwinning au câștigat în ultima vreme un loc tot mai important în cadrul activităților școlare așa cum se subliniază în raportul european. Gândită ca o soluție de a facilita colaborarea între școlile europene, acțiunea e-Twinning a devenit o adevărată rampă de lansare a creativității, un loc al schimbului de informații și de idei. Urmărind să dezvolte la elevi competențe ale secolului al XXI-lea, aceste activități se bazează pe interdisciplinaritate. Elevii își dezvoltă competențe de comunicare, TIC, de abordare și rezolvare de probleme, de asumare a responsabilităților, de lucru în echipă, de oferire de feedback, de gestionare a momentelor de

criză sau de cunoaștere de sine. Aceste proiecte erau pentru mine și pentru elevii mei cele mai nimerite ca să dezvoltăm activitățile din cadrul cercului de lectură. Elevii aveau astfel posibilitatea de a împărtăși cu ceilalți pasiunea pentru lectură, de a afla cum percep, cum acționează sau cum trăiesc experiența cititului alții și de a vorbi despre sentimentele lor.

În 2013 am demarat cu aceeași colegă un alt proiect care are drept obiectiv principal motivarea elevilor pentru lectura de plăcere.

Proiectul, intitulat „**Cartea de-a lungul timpului**”, se dorește a fi o amplă anchetă cu privire la preferințele literare a trei generații: bunici, părinți și copii și se va desfășura pe parcursul a doi ani școlari. L-am început în mai 2013 și-l vom finaliza în noiembrie 2014. Ideea proiectului am discutat-o cu partenerii polonezi și italieni, convinși că o asemenea întreprindere va oferi elevilor noștri o imagine realistă privind importanța lecturii în viața familiei și îi va motiva să citească. Pledoaria mea pentru lectura de plăcere și rezultatele proiectelor realizate, i-a determinat să participe la acest proiect.

În prima parte a proiectului am realizat activități de cunoaștere și am pregătit prin anchete activitățile propriu-zise care se vor desfășura începând cu octombrie 2013. Am propus liste de lecturi, ajutați de membrii cercului de lectură și scriere creativă care s-au alăturat proiectului, am început jurnalul de bord în limba română și pregătim materialele în limba engleză pentru colegii noștri polonezi, turci și italieni.

4. Cultivarea iubirii pentru lectură

Elevii au primit cu mult entuziasm ideea proiectului pentru că-și doreau să continue experiența care a avut un real succes. Ne-am propus să începem cu prezentarea elevilor: cine sunt, cum sunt și câteva cuvinte despre cărți, despre pasiunea lor pentru lectură, despre autorii preferați și despre mesajele pe care ar dori să le propună.

Fiecare dintre țările participante a avut libertatea să-și aleagă mijloacele și modalitățile cu care lucrează, așa că, noi ne-am propus să completăm un jurnal de bord, să lucrăm la definitivarea listei de lecturi pe care o vom recomanda partenerilor, să demarăm lucrul la un nou număr al revistei ajutați acum și de alți elevi care participă la proiect și nu sunt membri ai cercului de lectură. Deși proiectul se desfășoară în limba engleză, elevii mei au dorit să realizeze întâi materiale în română cu gândul că vom putea participa la concursurile naționale atunci când vom avea ocazia. Ideea de a scrie un jurnal i-a încântat pe toți, chiar și pe cei care nu sunt membri ai cercului de lectură. În primele întâlniri de proiect, am discutat modul cum se va concretiza acest jurnal și am ales două căi. Una, individuală, pentru că mulți s-au bucurat să scrie în intimitatea spațiului lor de acasă și una de lucru în echipă cu ajutorul uneltelor web 2.0, unde fiecare va putea primi feedback și va putea împărtăși cu ceilalți o asemenea experiență. Ne-am ales ca unealtă de lucru wallwisher, un soft creat pentru lucrul în echipă.

Vă propun trei prezentări realizate de elevi în acest stadiu al proiectului : „Nu sunt cu nimic diferit de ceilalți. Am ochi căprui, larg deschiși spre lume, un zâmbet ștrengar și sunt înalt. Mă cheamă Răzvan și am 17 ani. Mai am un frate mai mare și locuiesc la țară, într-o zonă minunată. Când m-am înscris în acest proiect urmăream doar ideea de a-mi face prieteni din alte țări europene. Speram să pot găsi printre temele propuse ceva care să mă atragă. Ideea nevoii de lectură la vârsta noastră și la orice vârstă îmi place. Îmi dau seama tot mai mult că lipsa cititului este o cauză evidentă a multor eșecuri școlare. Nu citeam prea mult în gimnaziu și acum regret pentru că e greu să recuperezi listele copilăriei. Când se pomenește vreo carte pe care ar fi trebuit s-o citesc până acum mă cuprinde o mare tristețe, ca și cum mi-ar muri o plantă din grădină. Mă simt bine cu mine și-mi place să-i fac și pe alții să se simtă bine.” (Răzvan)

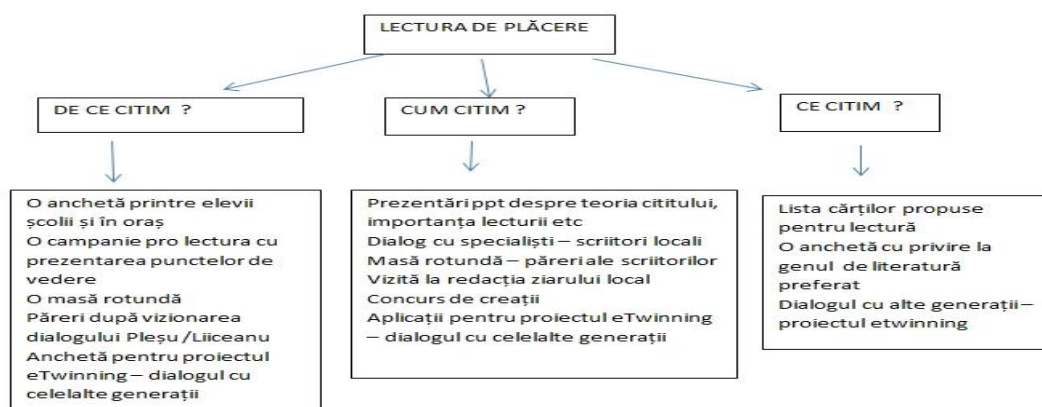

„Nu mă plac prea mult când sunt tristă pentru că ochii mei albaștri se întunecă sub povara tristeții, dar atunci când toate sunt bune sunt o persoană deschisă și prietenoasă. Cei ce mă cunosc spun că sunt prea exigentă cu mine, dar eu cred că doar așa poți să transmiți un mesaj pozitiv. Îmi plac cărțile și oamenii care citesc, deci sigur îmi voi face mulți prieteni.” (Adina)

„Sunt destul de scund pentru un băiat, dar sunt vesel și năstrușnic și acest fapt mă face să fiu preferatul multor colegi. Am o soră mai mică și un câțel și locuiesc la țară. Fac naveta zilnic, mă trezesc la ora 5,30 și ajung acasă la ora 15. Nu este ușor, dar m-am învățat, iar timpul pe care-l petrec pe drum îl folosesc mereu pentru lectură. Am ajuns în acest fel, un mare și pasionat cititor. Concluzia, nu e rău să faci naveta...” (Andrei)

Elevii au realizat apoi prezentările în limba engleză, pe care le-au postat pe platforma eTwinning. Pasul următor al activității a fost selectarea celor mai interesante propuneri de activități. Întâlnirea de proiect a avut drept scop propunerea de activități care să răspundă obiectivului principal al proiectului - motivarea elevilor pentru lectura de plăcere. Am propus elevilor harta conceptuală ierarhică care urmărește reprezentarea grafică a informațiilor, în funcție de importanța acestora, stabilindu-se relații de supraordonare/subordonare și coordonare. Elevii au pornit de la ideea de bază a proiectului - LECTURA DE PLĂCERE și au avut de completat două nivele . Cam așa au arătat propunerile inițiale :

Ulterior, am definitivat trei activități care să surprindă răspunsuri la întrebările puse de elevi :

1. Realizarea unui chestionar pe care elevii să-l aplice colegilor din școală, bunicilor și părinților implicați în proiectul e-Twinning și trecătorilor din centrul orasului.

2. Dialog între generații - masă rotundă - părerii despre lectură, moduri de a citi, beneficiile lecturii - invitați: elevi, părinți, bunici, scriitorii locali.

3. Propuneri pentru o listă a cărților ce merită citite din perspectiva bunicilor, părinților, copiilor și prezentarea unei concluzii în cadrul unei întâlniri cu participanții la proiectul e-Twinning și cu reprezentanții școlii, ai altor instituții partenere.

Elevii au continuat să completeze jurnalul de bord pe care l-am creat pe Google Docs pentru a-și putea insera însemnările și pentru a primi feedback de la ceilalți colegi. Fiecare dintre ei și-a ales o culoare și are libertatea de a insera imagini sau alte informații. Și-au stabilit grupele de lucru și calendarul primei activități.

5. Lecții despre comunicare

Ceea ce s-a întâmplat, a fost de așteptat pentru că fiecare propunere aprobată atrăgea după sine și alte propuneri tentante. Așa, am adăugat la activitatea inițială, un concurs și o expoziție de afișe la care copiii nu au vrut să renunțe. Au considerat că aplicarea chestionarului trebuie să fie cunoscută de elevii școlii și proiectul să devină un punct de atracție pentru toți. Utilizarea softului numit Mindjet a fost în acest caz preferința lui Răzvan care încearcă permanent să-și inițieze colegii în folosirea instrumentele web 2.0.

Grupa IV a avut sarcina de a monitoriza comunicarea. Ideea era să împărtășim permanent din experiența pe care o trăim nu numai ca să avem reacții ale colegilor, ci și ca să experimentăm scrierea creativă. Elevii membri ai cercului de lectură s-au evidențiat rapid prin viteza cu care au trimis primele impresii. A fost momentul în care am îndemnat pe ceilalți să răspundă invitației și să comunice. Dacă fetele s-au descurcat mai bine, lăsându-se purtate de magia momentelor pe care le descriau, băieții au fost mai lapidari și concreți. Mi-am dat seama că le vine greu să-și exprime un punct de vedere cu privire la intervențiile colegilor și am fixat o întâlnire în care să vorbim despre acest aspect.

Am realizat împreună cu doi elevi o prezentare a feedbackului în care am subliniat definiția termenului, tipurile de feedback, rolul fiecărui participant și importanța acestuia. Ca să vedem dacă toți au înțeles, am cerut părerea lor și o propunere de exercițiu. Mi-au propus să alegem o carte pe care au citit-o mai mulți și să vorbim despre ea. Au dorit să utilizăm *voicethread* care le oferă posibilitatea să înregistreze ceea ce au scris și să primească feedback în același mod. Ideea de a auzi cele scrise i-a încântat foarte tare. Așa s-a născut un alt moment al proiectului nostru pe care copiii l-au savurat.

Grupa I a prezentat propunerile privind chestionarul. Ei au ales opt întrebări generale cu răspunsuri multiple pe care Grupa II le-a redactat cu ajutorul Google Docs și l-a oferit colegilor online, iar Grupa III a avut drept sarcină să ofere chestionarul celorlalți participanți: bunici, părinți, trecători.

Activitatea aceasta a durat mai mult pentru că a presupus culegerea datelor pe teren. Dacă chestionarul online a fost rapid realizat și completat, munca echipei care a oferit chestionarul pe stradă a fost mai complexă. Elevii au fost întrebați la rândul lor despre proiect și mulți trecători au dorit să afle amănunte. Elevii au fost entuziasmați când răspunsurile celor chestionați dovedeau că mulți citesc încă, deși nu mai urmează nicio formă de învățământ.

Elevii au adunat, selectat și interpretat materialul pregătind o concluzie pe care să o discute la prima întâlnire de proiect. Era important să vedem care este realitatea pentru că aceste concluzii urmau să fie linia directoare a celorlalte activități din proiect.

6. Jurnalul de bord, între realitate și creativitate

Experiențele acestor activități au fost atent consemnate în jurnalul de bord.

Marti, 29 mai 2013

„Sunt surprins de rezultatele parțiale ale chestionarului. Eu eram sigur că noi, elevii, citim mult mai mult decât cei care nu mai au nimic cu școala. Chiar mi-a fost rușine când am văzut titluri pe care eu nici nu le știu. Pentru ei era atât de firesc să vorbească despre acele cărți... De abia aștept să văd la ce concluzie ajungem!” (Cătălin)

„Cătăline, se vede că ești în clasa a IX a !

Multe din cele pe care le vei vedea nu sunt cum ți le-ai închipuit tu ! Cu atât mai mult când vorbim despre lectură. Eu îmi dau seama acum (și sunt în clasa a XI-a) că nici după trei ani de școală nu sunt cu mult mai înțelept. E important însă că mă străduiesc și înțeleg ce trebuie să fac ca să fie bine pentru viitorul meu.” (Daniel)

Impresiile elevilor dovedesc implicarea și plăcerea cu care desfășoară orice activitate propusă. Libertatea de a se exprima fără spaima catalogului sau a rigorii impuse de spațiul clasei de curs, îi încurajează și-i stimulează. Mi-o dovedesc pasajele scrise de câțiva copii care fac parte din cercul de lectură :

„Mă întreb de câteva zile ce va răspunde mama. Acest proiect m-a pus într-o situație inedită. Am conștientizat că în ultima vreme nu vorbesc cu mama decât banalități. Oare cât de bine ne cunoaștem? Ce știi eu despre tinerețea ei mai mult decât a lăsat să curgă printre degete în momentele noastre de tandrețe? Îmi spune mereu că nu seamănă cu ea, că am încăpățânarea tatei și că e bine. Eu o știu însă sensibilă și creativă și sper să-i fi moștenit un pic din această latură. Oare ce cărți va numi? În ultima vreme citește cu mine aceleași cărți pe care eu le primesc de la școală. La început m-am amuzat, dar când o văd cât de atentă este, îmi place s-o necăjesc. „Parcă aveai ceva de făcut la bucătărie?” ... și ea mă privește muștrându-mă cu ochii ei negri, adânci „Tu nu ai de făcut teme ?” Mă îndeamnă mereu să citeșc cu o frenezie care mă pune pe gânduri ... oare ce va răspunde...” (Diana)

„Citeșc Borges și sunt fermecată de carte. Atâta firesc în fiecare pagină, ca și cum m-aș afla la colțul străzii de vorbă cu el. Îl simt aproape și mi-l însușesc cu personajele lui, cu lumea ce-și consumă cotidian existența cu simplitate și realism. Mă gândesc să propun pe lista de lecturi acest scriitor și sunt tare curioasă dacă voi reuși să-l impun. La ședința de cerc am vorbit despre el și puțini mi-au urmat exemplul. Este pentru mine o dezamăgire, dar profesoara mi-a explicat (deși în sufletul meu știam) că nu pot cere prea mult de la unii colegi care s-au apropiat de lectură de puțin timp. Mi-am propus să vorbesc cu tata despre carte. El s-a dovedit în ultima vreme atras de pasiunea mea. Dacă aș putea să-l fac să citească cartea, aș putea vorbi cu el... Am pomenit azi de chestionar și mi-a promis că mâine îl va completa. Sunt curioasă ce va scrie... oricum, în octombrie vom vorbi cu părinții noștri pe tema lecturii și atunci cred că vom avea multe surprize.” (Adelina)

7. Ce s-a făcut și ce mai avem de făcut

Activitățile acestui an școlar au dovedit câteva aspecte:

- ✓ Elevii pot deveni competitivi, creativi și implicați dacă le place ceea ce fac;
- ✓ Activități nonformale , extracurriculare cum sunt cercurile de lectură și scriere sau proiectele e-Twinning, pot completa în mod fericit eforturile depuse la ore pentru o educație permanentă;
- ✓ Motivația elevilor crește în raport direct cu încrederea pe care profesorul le-o acordă;
- ✓ Crește în mod evident încrederea în forțele proprii atunci când elevul poate să desfășoare activități alese, gândite, planificate și desfășurate de el ;
- ✓ Se dezvoltă competențe specifice secolului XXI cum ar fi: creativitatea, comunicarea eficientă, gândirea autonomă, lucrul în echipă, competențe TIC și de comunicare într-o limbă străină.
- ✓ Eu, profesorul, am la ce mă gândi în vacanță pentru că mă așteaptă un an școlar când elevii mei vor dori mai mult decât au avut anul acesta. Și...mă bucur...

Drumul culturii prin bibliotecă

Prof. Ionescu Violeta și prof. Onescu Mirela
Colegiul Tehnic „Dumitru Motoc” Galați

...așa s-a numit proiectul nostru care s-a desfășurat de-a lungul anului 2011-2012. Ne-am propus să atragem elevii pe calea lecturii prin organizarea unor activități în colaborare cu Biblioteca Județeană V.A Urechia Galați și alte patru unități școlare din oraș.

Printre obiectivele urmărite s-au numărat: atragerea atenției publicului țintă asupra serviciilor oferite de bibliotecă; stimularea interesului elevilor pentru lectură; realizarea de manifestări cu implicarea directă a elevilor în cadrul Bibliotecii „V.A.Urechia”; organizarea unor evenimente culturale relaționate cu personalități marcante ale literaturii române; organizarea unor evenimente culturale cu ocazia celebrării unor sărbători naționale și internaționale; formarea și dezvoltarea unui comportament individual și social, pozitiv atitudinal și responsabil din punct de vedere civic; intermedierea relațiilor între școală și comunitatea locală, școala fiind un ofertant de servicii prin acțiuni de voluntariat etc.

Este un lucru știut că elevii de azi nu mai citesc, prin urmare am încercat prin diferite mijloace (interpretări dramatice, audiție, prezentări, concursuri, recital poetic, atelier de creație) să le trezim interesul pentru lectură. Cartea oferă celui care o parcurge, pe lângă satisfacțiile aduse de orice fapt inedit, prilejuri unice de meditație și contribuie substanțial la formarea și modelarea personalității și comportamentului celui care ascultă sau citește

Evenimentele au fost derulate în unitățile de școală partenere, la bibliotecă, dar și în școală: Voluntar la Centrul Pufan de 1 Martie, *De vorbă cu personajele lui Creangă*-activitate desfășurată la Biblioteca Județeană, *De ziua ta, Nichita...*-activitate desfășurată în școală, *Tradiții de Crăciun* - Biblioteca Județeană V.A.Urechia, *Omagiu lui Mihai Eminescu*- Biblioteca Județeană V.A.Urechia.

Acestea sunt câteva exemple din activitățile desfășurate. Prin acest proiect, am dorit să le formăm copiilor un vocabular bogat în conținuturi pentru vârsta acestora, să le îndrumăm pașii spre tainele cărților, să le formăm acestora deprinderea de a se exprima liber, de a-și exprima propriile idei, sentimente, trăiri și de a interrelaționa mai ușor.

Colaj de activități literare

Prof. Mocioi Daniel
Colegiul Tehnic „Henri Coandă” Târgu-Jiu, Gorj

În cadrul școlii și, mai larg, al comunității, activitățile literare devin un spațiu primitor pentru oricare elev, profesor, părinte, cetățean, în care fiecare își poate găsi calea pentru dezvoltarea personală, prin accesul nemijlocit la creație și cultură (cărți, mijloace multimedia, internet), un spațiu în care informația trebuie prelucrată pentru a fi transformată în cunoaștere.

Modalitatea concretă prin care lectura de plăcere este activată în școală este bazată pe animațiile de lectură, în care rolul dominant este al elevilor, profesorul asumându-și doar rolul de promotor al lecturii și al creațiilor literare ale tinerilor.

Animațiile de lectură sunt activități care își propun să-i determine pe tineri să citească sau să reconcilieze relația lor cu cartea, activități de mediere culturală, menite să reducă distanța dintre elev și profesorul care este sursa de informație. Aici, profesorul de limba și literatură română are responsabilitatea de a alege căile de acces ale elevului spre tainele lecturii. În continuare, interpretarea textului literar devine o „negociere” între conținuturile cărții și tot ce

pre-există în mintea cititorului - amintiri, fantezii, lecturi anterioare, întrebări, curiozități etc. Urmând acest drum, vom ajunge la o „co-enunțare” în cazul lecturii, ca și cum cititorul ar crea o parte din sensul operei.

În fiecare an școlar am promovat existența *Cercului de lectură* nu doar pentru o achiziție de cunoștințe pentru elevi ci, mai întâi, pentru cunoașterea de sine. Așteptările pe care le urmărim din partea tinerilor avizi de lectură nu reprezintă perfecționarea unor „decodori” de text literar, ci pentru a fi capabili de reflecție, de a avea un orizont pe baza căruia să producă legături creative, originale, neașteptate și neprogramate și de a împărți colegilor bucuria lecturii.

Întrebarea oricărui profesor este următoarea: Cum se poate ajunge la o lectură automotivantă pentru elevi? În câteva rânduri voi încerca să sistematizez câteva idei, izvorâte din propria experiență. În primul rând, lectura trebuie să fie centrată pe sensurile pe care textul le poate genera, considerând că citim pentru a înțelege. Mai apoi, lectura să fie interactivă, adică să

se producă un dialog între cititor și text dar și între cititorii aceluiași text, bazat pe întrebări și răspunsuri subiective. În timp, după ce este acumulată ceva experiență, lectura trebuie să fie exersată, adică să li se creeze elevilor ocazia de a evada dintr-un șablon rigid, de a aborda fenomenul lecturii într-un mod diferit, adaptat vârstei lor și contextului epocii. Cu alte cuvinte, lectura să aibă un scop bine identificat pentru elevi: plăcere, autocunoaștere, descoperirea unor particularități textuale etc. În concluzie, lectura trebuie să fie încurajată prin atitudinea personală a profesorului,

prin recompense, prin discuții valorizatoare și prin participarea elevilor la cât mai multe evenimente literare și culturale la nivel local, județean, național și, de ce nu, la nivel internațional.

În calitate de profesor, voi lansa o provocare pentru toți colegii mei de breaslă pornind de la următoarea idee: comprehensiunea operei literare este o problemă pe care am încercat să o abordez în mod inovativ. Uneori se pornea de la incipit, alteori de la un fragment relevant sau chiar de la final, mai nou de la laitmotive sau de la simple amănunte, de la o replică a personajelor sau de la o opinie critică, prin rezumarea faptelor sau anticiparea lor. De multe ori aspectul ludic, pe care l-a făcut acest pas, a ușurat ajungerea la o lectură metodică, „hermeneutică”, „circulară” sau „critică”. S-a mizat și pe fidelitatea față de operă cât și pe viziunea subiectivă a cititorului. De aceea, voi exemplifica câteva activități cu specific literar, organizate cu elevi de liceu.

Amfiteatrul Colegiului Tehnic „Henri Coandă” este martorul activităților literar-culturale pe care elevii noștri le-au regizat, le-au pus în scenă, și, cu emoțiile nelipsite la astfel de evenimente de suflet, au reușit să funcționeze relația elev-profesor. La începutul anului școlar 2012-2013 un grup de elevi îndrăzneți și inimoși s-au costumat în diverse personaje de basm și au realizat un schimb de replici prin care și-au arătat măiestria actoricească.

În Programul de activități cultural-artistice intitulat „Zilele CTHC”, clasa a X-a A a organizat un concurs de ghicitori. Noutatea a constat în faptul că au fost prezentate și ghicitori originale, create de elevi, iar textele compuse au fost premiate pentru muzicalitatea rimelor îndrăznețe și pentru tâlcul cuvintelor folosite.

În fiecare an, elevii școlii noastre așteaptă cu nerăbdare activitățile propuse de Organizația SALVAȚII COPIIII ROMÂNIA, iar în calitate de parteneri am realizat o masă rotundă cu tema Marea Povestire, eveniment ce s-a desfășurat simultan în mii de școli din întreaga lume. Au fost

prezentate eseuri, poezii, grafică și testimoniale, materiale ce au fost trimise organizatorilor. În ultimii trei ani am participat la fiecare eveniment mediatizat de Organizație, am primit sprijin logistic, iar creațiile elevilor noștri au putut fi cunoscute de un număr foarte mare de tineri, la rândul nostru împărtășind din experiența celorlalți tineri participanți.

Tot în colaborare cu Organizația SALVAȚII COPIII ROMÂNIA am organizat acțiunea sub titlul „Fiecare copil are nevoie de un profesor”, la care am invitat câțiva profesori cunoscuți în localitatea noastră și care, prin discursurile lor, au încurajat interesul tinerilor pentru lectură și creație literară. Atmosfera a fost încărcată de un profund fior liric atunci când au fost recitate poezii din literatura națională.

Din activitățile noastre semestriale nu lipsesc datinile și obiceiurile tradiționale oltenești, prilej în care tinerii îmbracă straițele populare, păstrate cu demnitate de bunicii lor în vechile lăzi de zestre, o zestre nu numai materială ci și spirituală. Tinerii se întâlnesc la clacă și povestesc despre muncile câmpului despre țesut și oierit, despre olărit sau cioplitul lemnului. Fiecare își prezintă costumul popular care îl poartă, recită o baladă sau un cântec de haiducie, pentru ca în final tinerii să se unească în tradiționala sârbă românească.

La început de martie am invitat câteva doamne, pe care le considerăm cu o carieră de succes, ce pot fi un model pentru elevele noastre, pasiunea comună fiind literatura chiar dacă profesional sunt economist, inginer, doctor, bancher sau actor. Discuțiile purtate au avut un puternic impact asupra alegerii unui model în viață pentru elevele școlii noastre, iar grupajul literar din finalul întâlnirii a emoționat de ambele părți, tineri și maturi.

Deoarece literatura își are izvoare adânci în istoria neamului românesc, iar eroii naționali au devenit personaje memorabile în operele marilor scriitori români, anual invităm profesori de istorie și limba română pentru a realiza o masă rotundă unde elevii să poată întreba nestingherit despre fapte, evenimente și eroi ce au clădit în inimile lor istoria țării noastre.

Pentru a cunoaște mai bine Colegiul Tehnic „Henri Coandă” Târgu-Jiu vă invităm, pe cei care au avut curiozitatea să citească aceste rânduri, în orașul lui Brâncuși, la a II-a ediție a Simpozionului Județean intitulat „Promovarea valorilor culturale locale”, ce se va desfășura la începutul lunii iunie 2014.

Povestea lui Harap-Alb: de la slovă, la machetă

Prof. Farcaș Angelica
Liceul cu Program Sportiv, Arad

„Povestea lui Harap-Alb” de Ion Creangă a fost un bun prilej pentru elevii claselor a X-a A, B și C de la Liceul cu Program Sportiv Arad, de a-și etala talentele artistice. Astfel, pornind de la textul-suport, în urma lecturării atente a acestuia, elevii, împărțiți în echipe au refăcut basmul pe trei secțiuni:

1. Secțiunea artă vizuală: planșă/ machetă cu traseul personajului principal
2. Secțiunea artă teatrală: dramatizarea unei secvențe la alegere
3. Secțiunea creație literară: re-crearea basmului prin parodiare

Elevii au dat dovadă - în special, fetele - de multă imaginație, dar mai ales, pasiune. O grupă din clasa a X-a A a realizat pentru secțiunea artă vizuală o machetă de excepție, în care fiecare detaliu a fost cu minuțiozitate stabilit și explicat de autoarele machetei, Ciulca Rebeca și Sala Gisella ajutate de Nagy Robert.

De asemenea, secțiunea artă dramatică a fost la înălțime cu teatrul de păpuși confecționate integral manual de către grupa concurentă formată din Tudoran Lidia și Vasi Daniela ajutate de Oniță Alex și Tudoran Paul.

A treia secțiune, ce de creație literară a fost reprezentată cu succes de cealaltă grupă concurentă formată din Bodea Amos ajutat de Vântaci Iasmina, Zaharie Damaris, Rotariu Mădălina și Gațcan Andrei, care au re-creat basmul înlocuind probele protagonistului cu unele specifice profilului - cu caracter sportiv:

„Împăratul avea trei elevi, unul mai mare, unul mai mic și cel mijlociu. Toți trei erau atleți. Fiul cel mic îi câștigase deja încrederea tatălui său care s-a convins că ar putea fi cel mai bun dintre ceilalți frați, plecând așadar spre cealaltă parte a lumii, unde se află Împăratul Verde.

Mergând, se rătăcise, dar îl întâlnise pe Spân care l-a întrebat de unde vine și cine este, luându-l ca supus al său și schimbându-i numele în Harap-Alb, Spânul devenind astfel nepot al Împăratului Verde și Harap-Alb doar sluga sa. Ajungând la Împăratul Roș pentru a primi mâna

prințesei pentru Spân, Împăratul îl pusese la un test. Testul conținea trei probe: prima proba pe care o avea de trecut a fost săritura cu prăjin. Trecând proba, el a demonstrat că are curaj. A doua probă a fost proba de 3000 de metri trecând victorios și de aceasta, demonstrând de asemenea că este războinic, că nu se dă bătut până învinge. Cea de a treia probă a fost 4x400 unde au participat prietenii lui pe care-i întâlnise în drumul spre palatul lui Roș, aceștia fiind Baskebalilă, Fotbalilă și Handbalilă.

Coordonându-i și trecând victorios, Harap-Alb a demonstrat de data asta că este un bun manager. Împăratul Roș i-a dat fata până la urmă și-a plecat cu ea spre Împăratul Verde să i-o dea Spânului. Ajunși cu bine, fata lui Roș Împărat îl dă pe fața pe Spân și spune cine e adevăratul nepot al lui Verde Împărat. Apoi au făcut nunta mare și Harap-Alb a mai primit și împărăția din partea unchiului său, Verde Împărat.”

Reflecții și confesiune

Importanța cititului în viața școlarii

Prof. Țifrea Rodica-Florina

Școala Gimnazială „Radu Vodă” Fetești, jud. Ialomița

Sunt bine cunoscute beneficiile lecturilor suplimentare pentru școlarii la toate nivelurile. În contextul educațional actual, când televizorul, calculatorul, internetul ocupă mult din timpul și preocupările elevilor, este mai important, dar și mai greu să-i orienteze pe copii spre lectura cărților, să-i convingem că o cultură generală serioasă și un echilibru interior se formează și se menține în principal prin acei prieteni care nu trădează niciodată, care ne stau mereu la dispoziție și care nu se supără niciodată pe noi, anume CĂRȚILE.

Cu certitudine, dezvoltarea acestui raport crucial între lectură și viața personală începe în cadrul familial. Având în vedere că formarea deprinderilor intelectuale reprezintă o caracteristică de bază în primii ani de școală, iar familiei îi revine un rol extrem de important, implicarea activă și pozitivă a părintelui este recunoscută ca fiind benefică în educația copilului.

Gustul pentru citit nu vine de la sine, se formează de către familie, grădiniță și în special de școală și poate fi stimulat și cultivat încă de la cele mai fragede vârste, astfel încât cartea să devină un prieten constant al copilului, izvor de înțelegere și cunoaștere. Școala însă trebuie să funcționeze ca o interfață între familie, societate și școlar. Instituția școlară are datoria de a îndruma și a îmbogăți universul cognitiv al elevului. În acest context lecturile suplimentare reprezintă materialul de bază, materia primă, suportul indispensabil în evoluția intelectuală, facilitând integrarea școlarului în viața socială.

Din experiența la clasă am reușit să identific repere utile în motivarea elevilor pentru a citi: posibilitatea de a alege texte, relaționarea cărții cu o experiență de viață trăită de elev, găsirea satisfacției în lectura unei cărți.

În manualele școlare, sunt introduse într-un număr mare, texte literare sau prelucrări ale acestora, deopotrivă epice și lirice.

În decursul timpului, la clasă am sesizat câteva etape importante în formarea interesului și a gustului pentru lectură. Aceasta începe după ce copilul reușește singur să descifreze cu ușurință ideile ascunse în spatele semnelor grafice.

Am intuit acest moment dificil în viața psihică a micuților, pe jumătate înspăimântați de tainele scrisului, pe jumătate crispați de efortul făcut pentru descifrarea unor semne atât de curioase și pline de mister. Mulți copii din clasă, luptă ani de-a rândul cu descifrarea unui text, rămânând la imposibilitatea de a urmări conținutul micilor lecturi. În locul acestui interes, în locul curiozității care face abstracție de formă și se luptă cu descifrarea ideii, apare efortul descifrării semnelor grafice, dincolo de care se ascund idei atât de frumoase și interesante.

Mi-am dat seama în timp că numai formarea interesului pentru lectură nu este suficient pentru a face din orice copil zburdalnic, dornic de joc și voie bună, un cititor liniștit care se cufundă ore întregi în lectura unei cărți. Pentru a-i determina pe copii să devină cititori pasionați este necesar să se formeze, cu răbdare și stăruință, gustul pentru lectură.

Am întâlnit în colectivul de elevi pe care-l îndrum, copii care ascultă cu mult interes o lectură frumoasă, citită de mine sau de colegi, dar care preferă să se joace, să hoinărească în clasă sau să-și piardă vremea în modul cel mai neașteptat, fără a fi tentați săptămâni de-a rândul să mai citească și altceva decât ceea ce le cer în orele de curs. La copiii care au învins greutățile

Începutului, problema îmbracă alt aspect, nu mai poate fi vorba de lipsa de interes. În cazul acestor elevi, gustul pentru lectură nu este încă format.

Am observat că există mai multe situații: elevul nu are la îndemână cărțile cele mai potrivite cu vârsta, preocupările și preferințele lui, alteori indiferența mediului înconjurător față de lectură determină aceeași atitudine și la elevi. Dacă elevul a văzut că părinții, frații mai mari, rudele nu citesc o carte, el de ce să citească? În astfel de cazuri, colaborarea mea cu familia a fost și mai necesară.

Odată format gustul pentru lectură se poate transforma într-o adevărată pasiune. Influența pasiunii pentru citit, formată din anii copilăriei sau ai adolescenței poate să se resimtă toată viața. Marile personalități culturale ale omenirii au fost cititori pasionați. La elevi, această pasiune este bine să fie încurajată în măsura în care ea nu dăunează instrucției. Este momentul să subliniez că pasiunea pentru lecturile extrașcolare nu trebuie să ducă la subaprecierea manualelor școlare și a pregătirii temeinice a lecțiilor. Dorința de a citi este constructivă numai în măsura în care se împletește organic cu însușirea elementelor de bază ale științei și culturii cu asimilarea noțiunilor fundamentale ale acestora. Cunoștințele dobândite din lecturile particulare trebuie să se greveze pe un ton sigur și bogat de noțiuni studiate de-a lungul anilor în școala primară. Raportul dintre lectura extrașcolară și studierea materiei prevăzută de programele școlare să fie unul de consolidare și clarificare reciprocă a unor probleme, nu de excludere sau de accentuare a unuia în detrimentul celuilalt.

„A citi lectură înseamnă a te instrui fără eforturi prea mari, adesea delectându-te.” Pasiunea pentru lectură să se împletească armonios, organic, cu pasiunea pentru studiu. Numai astfel lectura în afara clasei își poate atinge scopul instructiv. Elevii din ciclul primar nu înțeleg întotdeauna necesitatea acestei coordonări. Atâta vreme cât elevul nu este conștient de rolul studiului și lecturii extrașcolare, învățătorul, familia au datoria să vegheze asupra repartizării judicioase a timpului petrecut de acesta în afara clasei.

Îndrumarea lecturii elevilor este o acțiune dificilă și de durată. Ea reclamă o temeinică documentare pedagogică și o bogată cultură generală.

În școala primară elevii își însușesc un volum considerabil de cunoștințe, care le lărgesc orizontul intelectual și adâncesc capacitatea lor de a înțelege lucrurile. Cunoștințele se dobândesc din manualele școlare din explicațiile învățătorului, din lămuririle date uneori de părinți, dar și din cărțile de basme, povestiri și istorioare citite în orele libere. Timpul acesta pe care elevii nu știu adesea cum să-l întrebuințeze, trebuie organizat cu multă grijă în familie sub îndrumarea învățătorului în așa fel încât să existe un perfect echilibru între activitatea de pregătire a lecțiilor, joc și celelalte forme de muncă.

Dacă repartizarea timpului petrecut în afara școlii se face judicios chiar de la vârsta aceasta, munca organizată sistematic devine o deprindere pentru tot restul vieții în cadrul acestei repartizări a timpului este necesar să se stabilească și un număr determinant de ore pe zi sau săptămânal pentru lectură. Numărul de ore destinat lecturii depinde de posibilitățile de asimilare ale elevului, de condițiile lui de muncă, de nevoia simțită de elev de a citi și de dezvoltarea lui psiho-fizică.

Lectura sistematică și bine îndrumată îi ajută pe elevi să-și lărgescă orizontul cunoștințelor și să asimileze mai ușor lecțiile; toate acestea contribuie la dezvoltarea gândirii și a limbajului.

În munca de îndrumare sistematică a lecturii trebuie să se țină seama de toate aceste considerente, precum și de emotivitatea accentuată a școlarului. Uneori, părinții greșesc, atunci când, ignorând importanța lecturii extrașcolare în vederea dezvoltării intelectuale a copilului,

neglijează cu totul această lectură, considerând că basmele, povestirile, poveștile de aventuri sunt inutile sau chiar dăunătoare. În astfel de situații trebuie ca școala să sublinieze importanța acestuia pentru stimularea imaginației, pentru informarea copiilor și, mai ales, pentru educarea voinței, a curajului, a stăpânirii de sine și pentru cultivarea unor sentimente nobile.

Vacanța este momentul cel mai prielnic lecturii efectuate de elev, dar din păcate vacanța este perioada cea mai dificilă pentru învățător care se preocupă de îndrumarea lecturii elevilor. Am observat din activitatea la catedră că lecturile recomandate conform programei școlare la sfârșitul anului sau înaintea celor două vacanțe mai scurte sunt prea puțin numeroase și de aceea sunt lăsate cât mai aproape de perioada reluării cursurilor.

De aceea am încercat printr-o consultare minuțioasă a programelor școlare din anii precedenți și a celor din anii următori să întocmesc liste bogate cu cărțile utile și necesare pentru a fi citite în fiecare perioadă de vacanță. La întocmirea listelor am avut în vedere, în primul rând, operele care se vor studia în școală în anul următor și, după accesibilitatea acestora, am recomandat și alte cărți bune scrise anume pentru vârsta elevilor din clasa pe care o conduc.

În alegerea cărților pentru vacanță le-am avut în vedere pe acelea care să antreneze elevii la lectură, ceea ce este accesibil și indicat să se citească pentru a nu dăuna educației morale a acestora.

Cartea bine aleasă este un bun tovarăș pentru călătorie, într-o zi de odihnă, la munte sau la mare, la club sau acasă, în orele de destindere și de răgaz. Ea nici nu obosește, nici nu pictisește, nici nu cere anumite condiții speciale pentru a fi citită.

În zilele noastre, computerul și mass-media concurează serios cu lectura independentă a elevilor. Informația este mai rapidă prin televiziune sau prin calculator, iar citirea cărților pare ceva învechit. În prezent, omul este pragmatic și grăbit, are puțin timp pentru citit. Fără a minimaliza importanța mijloacelor moderne de informare, învățătorul are datoria de a apropia elevii de carte încă de la vârstele mici, dar nu obligându-i să citească, ci trezindu-le interesul pentru această activitate intelectuală.

Trebuie subliniat că nu orice exercițiu în sine este suficient pentru ca elevii să-și însușească instrumentele muncii cu cartea. Simpla exersare a actului citirii, chiar a unor componente ale lecturii explicative nu poate asigura formarea capacității elevilor de a se orienta într-un text, dacă nu se are în vedere înțelegerea mesajului, realizarea pe baza analizei multiple ale acestuia.

Scriitorul român I.L. Caragiale afirmă acum aproape un secol: „O carte bună de citire, în vârstă fragedă, este, poate, una din împrejurările cele mai hotărâtoare ale vieții unui om. Multe cariere intelectuale nu se datoresc altei împrejurări decât unei cărți căzute la vreme bună în mâinile unui copil, tot așa precum umbrele multor stejari seculari se datoresc căderii unei ghinde pe pământ prielnic.”

„Lectura - spunea istoricul N. Iorga - joacă un rol important în viața copiilor, un rol mai mare decât în viața celor vârstnici. Cartea citită în copilărie rămâne prezentă în amintire aproape toată viața și influențează dezvoltarea ulterioară a copiilor. Din cărțile pe care le citesc, copiii își formează o anumită concepție asupra lumii, cărțile formează la ei anumite norme de conduită.”

Bibliografie:

1. Bărbulescu, Gabriela, Metodica predării limbii și literaturii române în învățământul primar, Ed. Corint, 2009
2. Casangiu, Larisa Ileana, Literatura română și literatura pentru copii, Ed. Nautica, ed. a II-a, 2007
3. Casangiu, Larisa Ileana, Repere în organizarea procesului didactic la disciplina Limba și literatura română în învățământul primar, Ed. Nautica, 2008
4. Popescu, Ion, Lectura elevilor, Ed. Didactică și pedagogică, București, 1983

Strategii de lectură

Prof. Stroe Angela

Școala Gimnazială „Constantin Săvoiu” Târgu-Jiu, jud. Gorj

Studierea literaturii în școală formează abilități pentru lectură - lectură de informare, de plăcere și instituționalizată, cu precădere ultimul tip. Școala trebuie să formeze un lector competent care să își rafineze gustul pentru lectură, astfel încât să devină un cititor activ pe tot parcursul vieții, să îi ajute pe elevi să înțeleagă mai bine universul și să se înțeleagă pe ei înșiși, să își formeze modele culturale și estetice, să considere arta cuvântului drept un mod de comunicare și de comprehensiune și să își dezvolte propria personalitate.

În condițiile creșterii fenomenale a informației, este absolut necesar să li se formeze elevilor deprinderea de a utiliza diverse surse de documentare, în scopul accentuării independenței în actul de învățare. *Lectura* îl ajută pe elev să studieze tematic o carte pentru documentare sau relaxare, folosind metoda RICAR: R-răsfoirea cărții pentru formarea unei idei generale; I-formularea unor întrebări la care se așteaptă să afle răspunsul după citirea cărții; C-citirea cărții; A-amintirea punctelor principale; R-recapitularea pentru a vedea cât de bine a depistat punctele principale.

Societatea actuală urmărește lectura orientată spre elevi, valorifică reacțiile personale ale elevilor față de textul citit, favorizează sistematizarea anumitor concepte specifice despre textul literar și argumentarea unor puncte de vedere referitoare la operele studiate. *Prezentarea de carte* constituie o strategie complexă, deoarece dezvoltă competențe de lectură și de comunicare scrisă/ orală.

Cercul de lectură permite promovarea lecturii de plăcere, care încurajează exprimarea nestingherită a impresiilor, verbul și culoarea, ca deschideri spre creativitate. Alegerea unor liste de cărți aduce posibilitatea sondării gustului actual, dar și descoperirea unor situații inedite de viață extrașcolară. În tot acest proces de provocare a tinerilor către lectură, nu trebuie uitată conștientizarea cititorilor asupra proceselor psihice cu care operează când citesc o carte. Astfel, elevul ar trebui să aplice anumite strategii de lectură pentru o carte de vacanță, pentru propria plăcere; ar trebui să aplice alte strategii când citește o carte pentru examen. În gimnaziu, contactul cu textul literar, respectiv nonliterar, presupune citirea unor texte literare și nonliterare diverse; identificarea informațiilor esențiale și de detaliu dintr-un mesaj scris; recunoașterea modalităților specifice de organizare a textului epic, a procedeelelor de expresivitate în textul liric; folosirea unor tehnici de lucru cu textul; analiza și interpretarea textelor epice, lirice și dramatice; identificarea valorilor etice și culturale într-un text dat.

Modelul comunicativ-funcțional - dezvoltarea integrată a capacităților de receptare orală, de exprimare orală, respectiv de receptare a mesajului scris și de exprimare scrisă - propune o nouă abordare a textului, în ansamblul său. Fiecare act de învățare presupune angajarea efortului personal al celui care învață, prin urmare, învățarea muncii cu cartea se realizează prin punerea elevilor în situația de a opera în mod independent cu elemente ale lecturii, văzută ca metodă. *Lectura explicativă* este, poate, metoda cel mai frecvent utilizată în receptarea textelor, care asigură profesorului de limba și literatura română un cadru necesar pentru formarea și dezvoltarea competențelor de lectură ale elevilor, metodă care, folosită deseori, poate duce la scăderea interesului pentru studiul textului.

Elevii de azi așteaptă noi provocări, trebuie să le oferim texte care să le trezească și să le mențină interesul, să descopere de fiecare dată noi căi de lectură, să-și dezvolte capacitatea de analiză, să valorifice experiențe personale de viață.

Lectura predictivă trezește fascinația elevilor pentru lectura textelor epice, determinându-i să participe activ la decodarea textului. Profesorul poate folosi această metodă pentru abordarea unor texte la prima vedere, recomandând alegerea textelor literare care oferă mai multe căi de lectură, texte care se pretează la interpretări multiple.

Activitatea se poate desfășura în grupe de câte 4-5 elevi, sub directa coordonare a profesorului, cu raportare frontală după realizarea fiecărei etape. Parcurgând etapele lecturii predictive, elevii au impresia că pot interveni în text, pot deveni ei înșiși creatori. Structurii de adâncime îi corespunde *lectura explicativă*, considerată un complex de metode, care apelează la conversație, explicație, demonstrație, povestire, joc de rol etc., urmărind citirea textului în scopul comprehensiunii lui. Elevii sunt puși în situația de a descoperi ei înșiși ideile textului citit, de a formula concluzii, de a accepta că același text poate fi citit și explicat diferit, poate transmite alte trăiri, în funcție de cititor, astfel textul este abordat interpretativ. Activitățile de lectură au urmărit dezvoltarea gustului pentru citit și stimularea interesului pentru cunoașterea realității, sporirea volumului de informații, îmbogățirea vieții sufletești, cultivarea trăsăturilor morale pozitive.

Ce, cum, de ce citim?

Prof. Buhaciuc Laura
Școala Gimnazială Nr. 7, Botoșani

„Calea regală a cunoașterii, a certitudinii, a liniștii și neliniștii, poarta deschisă către alții și către sine, un fenomen încă tainic, niciodată același, o fântână nesecată de personalitate și stil” - metafore atât de profunde pentru LECTURĂ. Pe bună dreptate, pentru că lectura este un ceasornic bun pentru trezirea intelectuală, pentru sporirea cunoștințelor și a limbajului, pentru cunoașterea imediată a realității și a multiplelor universuri.

Ce citesc elevii noștri?

Cu siguranță NU citesc cărți fără multă acțiune și dialoguri. Circulă și astăzi pe sub bănci, ca pe vremea „cravatei de pionier”, volume - e-adevărat, lucioase, bine legate și plăcute la vedere. Cărțile iubite astăzi sunt scrise în „mod comercial”, atractive pentru cititorii de azi. Multe dintre ele nu sunt valoroase ca lectură și nu prezintă viziuni sau idei noi, ci sunt doar strălucitor și sacadat, printre imagini șocante prezentate. Vom auzi adesea chiar profesori de limba română spunând că „E bine că elevii citesc ceva... Decât nimic!”. În realitate, cu cât vor citi mai mult material de acest gen, cu atât mai greu vor citi operele clasice. Pentru că acelea au multe descrieri pentru care este nevoie să ai o imaginație bogată, pentru că acelea abordează teme fundamentale ale omului, teme grele, conflicte a căror rezolvare trimite către principii morale absente în societatea în care trăim, pentru că în acelea trăiesc modele umane atipice și de neînțeles pentru lumea de azi.

Întrebăm elevii care sunt cărțile preferate. Vor răspunde „Jurnalul unui puști”, „Pantalonii călătorii”, „Tabăra”. Ne vor spune că le-au citit pe nerăsuflăte. Ne va mulțumi asta? Cu siguranță, nu! Ca dascăli, ca părinți, ne dorim mai mult. Dar poate că aceasta este fisura prin care ne putem strecura încet, încet în lumea lor și, de acolo, să le picurăm în suflet câte un strop din dulceața cuvântului scris cu talent.

Cum să-i determinăm pe elevi să citească ce trebuie? Ce soluții și strategii poate găsi și adopta profesorul?

Lucrările de specialitate vorbesc de activitățile interactive de genul atelierelor de lectură, stimularea creativității și a talentului elevilor prin promovarea creațiilor proprii, proiectele tematice, întâlniri cu scriitori, vizionarea unor filme și discutarea lor în paralel cu textul literar, dramatizări ale unor texte.

Atelierul de lectură este o metodă prin care elevilor li se creează „puntea” către textul literar, aceștia fiind învățați să intre în relație cu textul. Elevilor li se creează privilegiul să răspundă în mod real la conținutul lecturii, astfel încât să-și însușească învățămintele textului, să le integreze în propriul sistem de valori. Elevii povestesc celorlalți ce au citit și ce semnificație are lectura respectivă pentru ei, își ascultă colegii când fac același lucru și lucrează în grup la activitățile literare. Atelierele de lectură trebuie să ofere posibilitatea de a răspunde lecturilor, pentru ca elevii să relateze ceea ce au citit folosind vocabularul propriu și transformând lectura într-o experiență personală.

Într-un atelier de lectură vom integra obligatoriu momente de lectură în liniște, discuții conduse de profesor, schimb de informații care vor da copiilor șansa de a pătrunde în atmosfera povestirii, de a-și descoperi trăirile în problemele de viață ale eroilor din carte. Fiecare atelier de lectură își poate crea un decalog, niște reguli a căror respectare va consolida sentimentul de apartenență la un grup de elită, va angaja valori formative care își vor pune amprenta pe întregul comportament al cititorului. Lectura va oferi astfel, popasuri de reflecție, de meditație, care vor *stimula creativitatea și talentul elevilor*. Promovarea creațiilor acestora va reprezenta momentul de valorizare a experienței trăite.

Literatura de specialitate oferă și aici numeroase metode care pot înlesni realizarea de către elevi a unor texte literare, la loc de cinste aflându-se *jocul*. Prin joc, copilul își va exprima apartenența la o lume, va deveni propriul purtător de cuvânt, exteriorizându-se prin voci lirice sau narative, își va epuiza curiozitatea, convertind-o în creație. Dincolo de acest aspect, copilul va descoperi resursele limbii, bucuria și tristețea cuvântului, va descoperi literatura.

Îată o poezie realizată în atelierul de creație, în urma lecturii poeziei lui Eminescu:

*„ - Codrule, codruțule,
Ce mai faci, drăguțule?
Că de când eu am plecat
Nimeni nu ți-a mai cântat,
Și de când grăbit m-am dus
Nimeni șoapte nu ți-a spus...
- Ia, eu fac ce fac demult,
Tot mai stau și mai ascult
Și aștept pe cineva...
Dar nu vine nimenea
Să-mi bată cărările
Să-mi cânte durerile,
Nimeni ramul nu mi-l frânge
Nimeni doina nu mi-o plânge,
Toți pe rând m-au părăsit
Și m-au lăsat pustiit.
- Codrule cu frunză lină,*

*Inima greu îmi suspină
Că nu pot să-ți mai șoptesc
Versul pe care-l iubesc.
- Tu ai fost al meu prietin
Eu ți-am fost cel mai bun sfetnic
Veneai vara pe poteci
Și-ascultai ore întregi
Ciripit de păsărele,
Foșnetul de rămurele...
Dar de-acum nu are cine
Să se gândească la mine
Mă străbat tăcuți și reci
Oameni dușmănoși și seci
Mă străbat tăcuți și goi...
Și nu știu cum am fost noi!*

(Teofana Alupoaei, clasa a VII-a)

Urmărirea *ecranizărilor după operele literare* și discutarea lor în paralel cu opera este o altă posibilitate prin care elevii pot fi conduși către miezul de semnificații al creațiilor artistice, evidențiindu-se deosebiri dintre textul de bază și viziunea regizorală. Filmul reprezintă concepția unui regizor și redă dintr-o perspectivă unică acțiunea; o carte îți dă șansa de a-ți imagina lumea și personajele în culori variate. De la metoda *dramatizării* a unei opere citite/ a unui fragment dintr-o operă, trecerea se poate face foarte ușor, iar aceasta le va da elevilor ocazia de a-și materializa viziunea asupra personajelor, asupra decorului; mesajul scenei regizorate va purta amprenta

personalității copilului, îl va ajuta să-și exprime acordul sau dezacordul față de o atitudine, față de un comportament.

Elevii pot citi. Elevii pot crea. Factorul determinant este, însă, profesorul. Acesta trebuie să fie conștient de rolul nemărginit pe care-l are în re-formarea unei clase sociale pe cale de dispariție: cititorii, iubitorii de carte.

Cum? Educând gustul elevilor. **Când?** Într-un timp al lecturii pe care să-l furăm generos din timpul nostru, pe care să-l numim nu „ore suplimentare” ci serată literară sau cerc de lectură.

De ce să citim?

Să citim pentru că lectura dimensionează aspirațiile omului, năzuințele națiunii. Să citim pentru că înlocuirea lecturii cu televizorul sau calculatorul nu oferă popasul reflecției asupra celor receptate, ci ne subordonează, ucigându-ne creativitatea, inventivitatea, personalitatea. Să citim pentru că lectura ne oferă șansa unei activități mentale unice, inedite, totale.

BIBLIOGRAFIE

<http://bibliodevafiliiala3.wordpress.com/2012/05/31/stim-sa-citim-sfaturi-utile-pentru-a-invata/> (31ian. 2013);

<http://hccdi.wordpress.com/2012/03/01/cat-de-eficient-citesc-elevii-lucretia-birz/> (31ian. 2013).

Profesoara necuvintelor

Prof. Chirteș Gabriela și elevii clasei a VI-a
Liceul Tehnologic special pentru deficienți de auz Cluj-Napoca, jud. Cluj

Călăuză în lumea cititorului fără urechi. O zi:

Ora șapte și patruzeci și cinci de minute. În drum spre școală. Cade - nu cade - cade - nu cade... va cădea - nu va cădea... îngheață - nu - îngheață, îngheață - nu - îngheață... Ce bine ar fi să-mi mai crească două mâini. Din nasturi...da, din muguri de nasturi, căci nasturii leagă (Am aflat asta de curând, în noiembrie când fiica mea a primit un brăduț plin de nasturi de la cineva foarte drag). O mână crescută din nasturi m-ar salva de mâncărimea enervantă din vârful nasului. Cum ar fi să-mi crească mâini din toți nasturii pe care-i am și m-aș juca „ musca” pe drum înspre școală. Oricum, nu am înțeles prea bine cum joacă Bianca „ musca”, dar sunt sigură că are nevoie de cel puțin două mâini. Totuși ar fi bine să-mi crească mâini din nasturi. Măcar niște mâini temporare care să apară și să dispară după legea Țestoasei. Bună lege!...dar eu nu sunt țestoasă, n-am nici măcar o mână disponibilă ca să-mi șterg nasul, darămite să explic cu numai zece degete, două brațe un nas, un ochi și jumătate (miopia cu astigmatism îmi fură o jumătate de ochi), plus o coadă de cal, călătoria din real în imaginar, și viceversa. Fără cuvânt! Numai culoare și mișcare. Doamne! Cafea fără zahăr. Doamne, dă-mi, te rog, câțiva năsturei! Binecuvâtează, Doamne, inspirația mea! Fă-mă bun actor de-o zi! Ajută, Doamne, gurii mele să vorbească fără cuvânt. Dă, Doamne ca ei să fi visat azi noapte, să fi visat frumos și urât. Vis. Orice vis. Căci visul este singurul năsture care le rămâne pentru a înțelege realitatea.

Ce-ar spune despre asta Nichita? - „Bunăoară să populăm realul”. Am aceeași temă de casă: să populez realul cu orice în afară de cuvânt...pentru copiii necuvintelor, nu vorbe, nu cuvinte. Stați liniștiți! Se poate! Se-ntâmplă să reușeșc mai multe zile la rând, apoi deloc. Când ești în fața copiilor fără urechi poți găsi toate necuvintele (semnele) de care ai nevoie, iar cele pe care nu le găsești, le vei inventa, iar ei te vor crede și le vor învăța. Doamne, îți mulțumesc Ție pentru darul acesta, de a putea intra în Țara Necuvintelor. Dacă numele meu ar fi Alice, atunci s-ar putea scrie a treia poveste: „ Alice in the world of unwords”. Nu sunt Alice și nu voi fi personajul unei cărți celebre. Sunt eu, Gabi C., un simplu dascăl de română, beneficiarul unei bucurii rezervate doar celor iubiți de copiii necuvintelor. Iar asta compensează tot: că nu am mână liberă să mă șterg la nas, că am doar

două mâini, un-ochi-și-jumătate, o gură și o banală coadă de cal, că nu am cui citi poezii, că împreună cu ei ascult singură colinde de Crăciun...

Și ce? A murit jocul?

Și ce? A murit visul?

Ora opt și cinci minute. Am răvașe pe catedră. Și jurnalele fetelor. Ochii zâmbesc curioși în așteptare. E de bine. Au visat. Răvașele spun că au visat. Mâinile nu mai au răbdare. Semnalul meu întârzie. Am nevoie de timp ca să intru în rol (rolul în fiecare zi este altul; altfel ar fi plictisitor). Îmi pare rău cititorule că nu poți auzi liniștea aceasta. Dar o poți imagina: e mângâietoare, plăcută, magică lumină de necuvinte.

Mâinile spun: „Lasă-ne nouă libertatea de a regiza. Universul nostru e extrem de încăpător. În fiecare noapte se golește. Hai, dă-ne semnalul!”

Eu: „Da, așa e, numai pe mine mă încurcă cuvintele!”

- Astăzi veți povesti visele voastre în ordine crescătoare, de la mic (scund) la mare (înalt). Ce-nseamnă de la mic la mare?

Mâinile spun: „mic mare”

- Cine povestește primul?

Mâinile răspund: „Bianca primul mic”

Începe Bianca cea veselă, vrăbiuța Bianca, micuța cu ciuboțele uriașe: „Visul meu: noi spune vreau piscina apoi merge cu aeroport, sta cu avionul este frumos, apoi astăzi piscina, apoi hotel; mâine dimineața merg piscina, eu Ioana Maria Sara joacă cu piscina; familia venit vedem ce face - hai mergem acasă - noi spune nu - mama spune lasă ce vrei - rămâneți; eu plec, voi rămâneți; pa, noi suntem bucuroși - vis gata”

Maria: „pisica bea lapte pâine - pisica și câinele joacă - noi joacă ață - pisica cu câinele vreau plecat la pădure - pisica caută pe șoareci - câinele caută pe oase - trezit gata șoc”

Sara: „Eu spun vreau prieten cu leu și intra Narnia și întâlnim cu Susan, Lucy, Edd și cineva altcineva - apoi eu, leu, Susan, Lucy distracție parc și vapor. Mai târziu vine Ioana, Bianca, Maria. Și eu spun Eva unde este. Ioana spune: Eva nu place, merge intră la Narnia. Eu spun: înțeleg îmi pare rău. Apoi mai târziu ajunge la Cluj, te pup; pe voi diriginta spus obosit până seara, dar plăcut. Apoi primit pizza cu suc. Noi mâncat apoi trezit. Sfârșit.”

Îmi place ceva la nebunie la textele lor: economia de cuvinte, de vorbe. Ar trebui să învăț și eu ceva din ea. O întâmplare întregă în numai zece cuvinte. Aș fi curioasă să văd cum se derulează în imaginația lor. Textul livrat este aproape ermetic. Cititorule, „c'est a vous la choix!”

Și așa dă Domnul în fiecare noapte: somn ușor, vise plăcute și sărut de îngeri pe frunte pentru ca eu să pot vorbi despre textul literar și ficțiune, despre o lume în care orice este posibil, în care o voce vorbește copiilor fără urechi și celor care aud cu ochii. Și ei mă cred pe cuvânt că trebuie să plecăm „imaginar”, pe un „tărâm altul” și repede pun mâna la ochi. Eu aștept. Cine va deschide ochii primul? Oricine ar fi, eu nu voi ști niciodată cu adevărat dacă a fost călătoria cu „Joacă razele de soare/Printre frunzele de nuc/Trece-un vântuleț șagalnic/Și le smulge și se duc./ Și se duc și zboară-n cercuri/Frunze galbene hazlii/Vântulețul le tot mână..... sau aceea „lup cu urs - lup venit oameni omoară - eu merg în piatra mare - urs venit pe Bianca apoi urs vrea pește mănâncă - Bianca adună pe pește apoi dat pește pe urs - lup vrea prieten pe Bianca - da sau nu - lup și urs bat”. (Poveste

imaginată de Bianca). Dar am învățat să mă bucur de strălucirea din dosul palmelor puse la ochi și să-i cred pe cuvânt că, da-da-da, aud rimele și șuierul vântului și foșnetul frunzelor uscate.

Ce mi-aș putea dori mai mult de-atât: niște copii care visează de dragul meu. Sunt oare vise-vise sau imaginat-de-vise?

Până la urmă, în fiecare zi lecția de literatură este, înainte de toate, un gest care întărește încrederea noastră unii în alții. Da, cred cu tărie că acești copii fără urechi aud cu ochii, că simt și că au o lume la fel de interesantă și de greu de înțeles ca textul literar (pentru elevi). Îmi doresc să-i pot învăța în limba lor, pentru ca ei să înțeleagă că și eu am nevoie de ei, de provocarea care îmi ține mintea trează, creativitatea și imaginația în alertă și sufletul cald. Am învățat și învăț zilnic împreună cu ei, despre ei, despre mine, despre cele trei lumi ale noastre (a mea, a lor și tărâmul de mijloc). Ei știu foarte bine că noi călătorim împreună, că sabia o poartă nu numai fiul de crai, iar pe calul ce mănâcă jărat, călătorește cel care are picioarele cele mai slabe.

9:50. Pauză

Citesc jurnalele fetelor: „Miercuri”. Peste umăr se uită și Robert. El este mereu acolo unde trebuie întinsă o mână de ajutor. Rapid îmi pune telefonul la încărcat, apoi se întoarce și citim împreună.

Robert: „Comedie! Știi? Imaginat. Călătorie, noi, toți colegii și tu și familia ta suntem o familie. Și ne-am dus în Polonia. Apoi ne-am întâlnit cu Ioana și Adi. Apoi și directorul a dat premiu și eu, mama, tu împreună cu noi să plecat la Polul Nord și până Grecia”. Îl ascult pe Robert, am timp să desenez în minte tot ce-mi spune. E plăcut jocul și vreau să trecem la pagina următoare: „Vineri.”

Robert a plecat. Nu mai am cu cine mă juca. Disponibil?

Solomon îi explică în necuvinte Dianei din clasa a opta (care s-a lipit de noi pentru că nu avea cui arăta un deget pansat) ce reprezintă posterul afișat la loc de cinste (Tema posterului: Raportul realitate - ficțiune).

Mâinile: „Călătorie-adevăr-fals-vis-imaginar”

Celelalte mâini: „Aha! (mirată dă din cap) Fals. Vis? Tu noapte?”

Solomon râde. Își împinge ochelarii pe nas

Mâinile: „Nu vis noapte. Vis carte poveste.”

Diana se-ncruntă a îndoială. Solo dă din mâini. „Lasă”. O ia de mână și o duce în colțul opus unde Dimi, întins pe jos, lucrează la o planșă: Narcisa fantastică. Narcisa este balerină, care dansează. Mai sunt și trei trandafiri culcați într-un pat cu baldachin.

Solomon: „Vis fals floare dans cu flori.”

Diana: „Frumos”

Înțeleptul Solomon o pierde pe Diana în drum spre catedră și vine spre mine. Îmbrățișare.

Mâinile: „Faci ce - citește caiet fete?”

Eu și mâinile mele: Am mult de citit. Fetele au avut chef de scris și fiecare a vrut să scrie mai mult decât celelalte. Vrei să citim împreună?

Mâinile lui Solomon: Nu.

Ce mi-aș putea dori mai mult de-atât: niște copii care aud cu ochii, visează de dragul meu. Sunt oare vise-vise sau imaginat-de-vise sau povești citite? Nu știu sigur. Cert este că le povestesc pe răvașe, în jurnale, în caietul de lecturi, pe foaia de desen sau pe tablă, rezultând din această acțiune colectivă (absolut obligatoriu colectivă) un circuit al „imaginatului” în care nu mai contează starea de agregare, ci fiabilitatea.

Să supraviețuim!

Lectura – chin sau plăcere?

Prof. Stoiculeț Liliana Cristina
Liceul Tehnologic „Anghel Saligny” Ploiești, jud. Prahova

Se știe că în zilele noastre se citește din ce în ce mai puțin. Condițiile care au determinat îndepărtarea tinerilor de lectură sunt cunoscute tuturor. Trăim într-un secol al vitezei, în care accesul la internet și la informații este la îndemâna oricui. E mult mai simplu să dai un click și să obții informațiile necesare în locul unei lecturi care consumă timp.

În asemenea situații, profesorul de limba și literatura română nu poate face abstracție de schimbările majore. Acesta trebuie să se adapteze la noile situații și să joace un rol în fiecare oră. Va fi pentru elevii săi un regizor care va încerca să-i atragă spre lumea lecturii.

Cei ce au analizat criza lecturii au conchis că elevii nu citesc pentru că literatura din bibliotecă nu mai reflectă preocupările și aspirațiile lor. Alții au ajuns la concluzia că programa școlară este mult prea încărcată, acesta fiind motivul pentru care școlarii nu mai au timp și chef pentru a citi o carte. Din păcate, un asemenea argument vine și în sprijinul adulților, care, în ritmul trepidant al vieții moderne, au din ce în ce mai puțin timp pentru a se delecta prin lectură. Dezvoltarea amețitoare a mijloacelor audio-vizuale, mediul în care evoluează elevii noștri, slabul interes manifestat de părinți în ultima vreme față de dezvoltarea și formarea psiho-intelectuală a copiilor, situația materială precară a acestora sunt factori ce contribuie la scăderea interesului pentru actul lecturii la copii.

Lectura este un instrument ce dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni și îi ajută astfel să-și formeze capacități de gândire și limbaj. Lectura elevilor este un act intelectual esențial, care trebuie îndrumat și supravegheat de școală și familie.

Personajele întâlnite în cărți și faptele lor îl transpun pe cititor într-o lume reală sau imaginară în care și el, cititorul, participă cu gândul, în lumea cărților, oferind răspuns la orice întrebare. O carte citită cu atenție și la timp te trimite la altele și te invită la studiu, la cercetare pentru descoperirea de noi adevăruri - activitate permanentă ce stă la baza unei culturi generale trainice.

Am încercat mereu, de-a lungul carierei mele didactice, să le insuflu elevilor mei dorința de a citi, de a afla lucruri noi, de aceea am conștientizat că este foarte important pentru ei să își formeze un gust al lecturii, un gust estetic.

Îndrumarea lecturii elevilor este o acțiune dificilă și de durată. Ea reclamă o temeinică documentare pedagogică și o bogată cultură generală. Lectura sistematică și bine îndrumată îi ajută pe elevi să-și lărgescă orizontul cunoștințelor și să asimileze mai ușor lecțiile, contribuie la dezvoltarea gândirii și a limbajului.

În munca de îndrumare sistematică a lecturii trebuie să se țină seama de toate aceste considerente, precum și de emotivitatea accentuată a școlarului. Uneori, părinții greșesc, atunci când, ignorând importanța lecturii extrașcolare în vederea dezvoltării intelectuale a copilului, neglijează cu totul această lectură, considerând că basmele, povestirile, romanele sunt inutile sau chiar dăunătoare. În astfel de situații trebuie ca școala să sublinieze importanța lecturii pentru stimularea imaginației, pentru informarea copiilor și, mai ales, pentru educarea voinței, a curajului, a stăpânirii de sine și pentru cultivarea unor sentimente nobile.

În încercarea de a dezvolta gustul pentru lectură în rândul elevilor noștri, am organizat diferite activități cu un caracter stimulator, în cadrul cărora elevii să fie parteneri de învățare. Astfel, în anul școlar 2012-2013 am derulat o serie de activități care au avut în centrul lor interesul pentru lectură, dintre care enumerăm parteneriatul dintre catedra de limba și literatura română a Liceului Tehnologic „Anghel Saligny”, Ploiești și Casa de Cultură „I.L.Caragiale” a Municipiului Ploiești, alături de care am desfășurat activități care i-au avut în centru pe marii scriitori ploieșteni I.L.Caragiale și Nichita Stănescu în proiectele educaționale „Aproape de Caragiale” și „Aproape de Nichita”, ținând cont de faptul că în ianuarie 2013 s-a încheiat anul dedicat lui Caragiale, iar la sfârșitul lunii martie s-au împlinit 80 de ani de la nașterea poetului necuvintelor.

Împreună cu elevii mei am organizat sesiuni de recitare de poezie, am dramatizat fragmente din creația lui I.L. Caragiale, i-am încurajat pe elevi să își dezvolte propria creativitate prin organizarea unui concurs de creație literară în cadrul activităților simpozionului județean cu participare națională „Forme de design cultural. Educația în (re)creație”, în al cărui comitet de organizare mă aflu încă de la prima ediție, în 2010.

Elevii care fac parte din trupa de teatru a liceului au obținut premii importante la nivel național, la diferite concursuri și la Festivalul de teatru al elevilor în anul școlar precedent.

Prin urmare, lectura nu este doar un simplu obiectiv: ea presupune deopotrivă și un instrument de educație și dezvoltare personală, fie în cadrul școlii sau a vieții propriu-zise. Facultatea de-a citi constituie, în opinia mea, o condiție fundamentală a reușitei în multitudinea de materii pe care viața le însumează. Dincolo de citate și termeni științifici, care se învață din cărți, rolul esențial al lecturii rămâne faptul că acestea ne cimentează abilități de-a acționa în multe alte situații pe care traiectul existențial le presupune, cum ar fi: abilitatea de a vorbi, de a tăcea, de-a conversa, de a te bucura.

Dacă reușim să îi câștigăm pe elevi în demersul nostru, atunci lectura nu va mai fi un chin, ea se va transforma într-o plăcere, una menită să dureze o viață. Ea reprezintă o victorie împotriva acestui tip de om care începe să se contureze din ce în ce mai mult în societatea contemporană, *homo videns*, care, neavând repere valorice adevărate, pune în centrul existenței sale promovarea nonvalorilor, „subcultura” sau „cultura” bârfei, a lucrurilor prost făcute, a dezinteresului pentru tot ceea ce se întâmplă în jur, pentru evoluție în sine.

Lectura este primul pas pentru a ieși din întunericul minții, pentru că un om este cu atât mai ușor de manipulat, cu cât este mai puțin educat, iar noi ne dorim ca elevii și copiii noștri să aibă capacitatea de a alege singuri, deoarece viitorul lor își va pune amprenta și asupra viitorului nostru și a generațiilor care vor veni după noi.

Vreau să știu, vreau să simt

Prof. Untaru Simona
Școala Gimnazială Predești, jud Dolj,

Mă numesc Untaru Simona și sunt profesor într-o școală din mediul rural, județul Dolj. Am avut noroc, în anul școlar trecut, să cunosc copii excepționali, am lucrat cu ei, am sădit în sufletele lor cultură, dar și dorința de a cunoaște mai mult și mai mult. Împreună, am demarat un parteneriat cu biblioteca, iar sarcinile lor erau să caute informații despre autori români, să le cunoască viața și activitatea. Fiecare oră începe cu *Ouvre bien grands yeux deux coeur et de l'esprit!*, adică deschideți bine ochii sufletului și ai inimii!

Sufletele cărților își pun amprenta pe mintea și imaginația omului, ajutându-l pe acesta să-și îmbogățească cunoștințele, dar și imaginația, creativitatea. Cartea poate fi cel mai bun tovarăș într-

o zi ploioasă, într-un moment trist al vieții sau pur și simplu cand vrei să-ți umpli sufletul cu momente frumoase.

Elevii mei l-au cunoscut pe Eminescu, Creangă, Sorescu, au cules informații mergând în bibliotecă, unde s-au organizat mese rotunde cu descendenții familiei, așa cum a fost cazul lui Sorescu. Au devenit mândri de valorile autohtone și au creat potofolii cu lucrările lor.

Fiind elevi din mediul rural, au vizitat pentru întâia oară o bibliotecă județeană. Le priveam chipurile luminate de fericire, în timp ce mergeu printre rafturile pline de cărți. Au pictat, au făcut crochiuri după chipurile scriitorilor, au compus poezii ca niște ode închinete acestora.

Toate acestea mi-au bucurat inima, m-am mândrit cu ei și, mai mult, m-am bucurat enorm să știu că las pe mâini bune literatura română. Azi, lucrez în aceeași școală și ne continuăm proiectul cu același interes și entuziasm.

Hrană pentru spirit și suflet

Director prof. Rotaru Emilia

Școala Gimnazială „Nicolae Petrescu” Crivăț, jud. Călărași

Cu toții ne-am gândit cum să sădim în sufletele elevilor noștri pasiunea de a citi. Acesta este cel mai mare rol al „profesorului de lectură”. Doamna director prof. Emilia Rotaru mi-a prezentat un proiect foarte interesant, un proiect care a avut drept scop ca elevii să-și întemeieze propria bibliotecă, biblioteca de-acasă. Acest proiect mi-a adus aminte de cuvintele lui Dan Puric în cadrul unei sesiuni desfășurate la Arad, care spunea că este foarte important ca elevii să intre mereu în contact cu cartea. Atunci când ajung acasă să le punem o carte în mână, când mănâncă să le ajezăm o carte pe marginea mesei, iar când se culcă, patul copilului să fie înconjurat de cărți.

Prin intermediul poștei electronice, doamna profesor mi-a dezvăluit frumusețea și ineditul proiectului desfășurat în Școala Gimnazială „Nicolae Petrescu”: „În luna iunie 2013 la Școala Gimnazială Nicolae Petrescu, Crivăț, județul Călărași a fost organizat un amplu proiect numit „Hrană pentru spirit și suflet” prin care elevii au răspuns îndemnului de a pune bazele realizării propriei biblioteci «Biblioteca de acasă». Parteneriatul a fost încheiat cu editura Maxim Bit, Cluj; în primă fază, colaboratorii de la editură ne-au trimis pliante care conțineau titlurile cărților din ofertă, structurate pe cicluri de învățământ (preșcolar, primar, gimnazial). Elevii au avut posibilitatea de a alege din oferta variată titlurile dorite sau recomandate de profesorul de limba română. În cadrul proiectului au fost achiziționate cărți în valoare de 2200 lei.”

Stând de vorbă cu natura - proiect interdisciplinar

Prof. Tudor Andreea

Liceul „Voievodul Mircea” Târgoviște, jud. Dâmbovița

„Stând de vorbă cu natura” este un proiect interdisciplinar desfășurat la Liceul „Voievodul Mircea” din Târgoviște care a avut drept scop redescoperirea Târgoviștei. Elevii au realizat un studiu plecând de la noțiunile de geografie, aprofundând elementele istorice și redescoperind arta orașului natal.

Proiectul a vizat numeroase activități interdisciplinare, realizate în diverse locații: amfiteatrul liceului, sala CDI, Parcul Chindia.

O activitate foarte frumoasă a proiectului s-a desfășurat în Parcul Chindia, o activitate care viza dezvoltarea valențelor creative ale elevilor prin redactarea unor compuneri în mijlocul

naturii cu scopul de a evidenția importanța pădurilor și a locurilor de recreere. Inspirați de „murmurul” naturii, elevii au redactat compuneri deosebite, iar cele mai frumoase vor fi publicate în revista ecologică a liceului, *„Generația eco”*.

Întrecerea a fost câștigată de eleva Petrariu Nicoleta, gândurile au impresionând pe toți membri juriului.

„Natura se poate mula pe stările noastre sufletești, ni le poate modifica, ne dăruiește roade pentru sănătatea și desfătarea noastră, ne permite să exploatăm, dar totodată ne și pedepsește prin atrocitățile și hazardele fenomenelor naturale.

Primăvara ne arată o calitate fantastică a naturii, și anume, renașterea ei odată cu venirea acestui anotimp. Ne arată că indiferent de cât de grea va fi iarna, primăvara va aduce un soare care va topi și va înflori natura într-un mod simplu, dar în același timp complex. Primăvara ne arată că o putem lua de la capăt, că putem trece peste orice, și că, indiferent de greutatea unei situații, soarele întotdeauna va răsări. Mugurii, florile, aerul proaspăt îmbinat cu parfumul florilor, verdele crud, ciripitul păsărilor și renașterea naturii ne arată un anotimp indispensabil vieții și naturii.” (Natura – izvor nesecat de frumusețe, Petrariu Nicoleta)

Partener la citit....

Prof. Iancu Ionuț Marian
Colegiu Tehnic „I.D. Lăzărescu” Cugir, jud. Alba

Scopul principal al educației este cunoașterea, o cunoaștere profundă ce presupune mai mulți factori. Voi încerca să transpun câteva metode practice prin care mi-am cunoscut mai ușor colectivul clasei, am relaționat și am stabilit în timp câteva coordonate. Am început ca un joc, însă unul bine regizat, apoi am lăsat stabilirea unor reguli celorlalți actanți, iar la final, de fapt, îmi place să cred că nu am ajuns încă la final...

Fiecare început e greu nu doar că nu cunoaștem colectivul clasei de elevi (mă refer la o nouă clasă) nu știm încă așteptările elevilor, nu am descoperit personalitatea fiecăruia etc, dar punctul de o maximă importanță e faptul că în general elevul se lasă atras în general din prima oră. De aceea, cred eu, este imperios ca prima oră să fie riguros pregătită. De multe ori am observat cum elevii rămân la final de ciclu școlar în memorie cu prima și ultima oră, ca o oră de suflet...iar acest considerent m-a făcut să ofer și eu la rândul meu, suflet încă din prima noastră întâlnire. Paralel am putea-o face cu o întâlnire de afaceri când este atât de important să ne prezentăm cât mai bine pentru a oferi încredere partenerului. Asta devine acum elevul în prima oră : un Partener cu care vom colabora în timp...

Unii se grăbesc să prezinte rapid regulile pentru a-și întări de la început autoritatea. E o modalitate...Alții consideră ora primă o relaxare, o pierdere frumoasă de timp - o altă strategie. Fără a judeca cele două prezentări, voi face referire la o altă metodă ce o aplic la clasă. După salutul clasic, îmi provoc viitorii colaboratori la un mic discurs de genul: Mă numesc..., îmi place ..., și văd școala ca pe o...(schema ar putea fi diversificată) Astfel, mă asigur de la început că fiecare elev are ceva de spus. Plecând de la o relatare a unui elev, mă prezint și eu ca profesor, îmi prezint așteptările etc., devenind astfel din prima oră partener cu elevii. A doua etapă a acestui cadru de prezentare este constituit din clasică formulă: Cine vrea să întrebe? Accentuând faptul că la oră trebuie să comunicăm spre a avea rezultate cât mai bune. În felul acesta încerc să cunosc colectivul clasei din prima mea oră. Dacă timpul îmi permite, pentru a profita de faptul că elevii s-au deschis suficient, jocul ar putea continua cu testul Cum îmi imaginez ora de...? O întrebare la care ei vor răspunde pe fișe ce vor fi citite și comentate în fața clasei. În felul acesta încerc să îi atrag de

partea mea, lăsându-i să creadă că ei ar avea controlul asupra a ceea ce se va întâmpla, însă ora următoare voi avea timp suficient să descoperim conținuturile propriu-zise.

Un loc important îl va ocupa desigur internetul și atunci menirea mea ca profesor este să accentuez încă o dată rolul internetului în educația unui elev. Începând o dispută despre rolul nociv al calculatorului în viața unui elev (pe care îl voi dezbate mai târziu) aş putea să îmi îndepărtez o bună parte din colectiv, ceea ce nu doresc (Nu uitați: elevii sunt colaboratorii noștri! Nu îmi permit acest lux) de aceea prefer să prezint la ce este util internetul în domeniul meu, cu ce m-a ajutat pe mine, cum îi va ajuta pe ei. Școala care are o pagină de internet poate fi prezentată acum și lor li se va părea mult mai atractiv ceea ce se întâmplă în locul unde învață. Încurajându-i să se implice cât mai mult în activități la care pot folosi și calculatorul, accentuez faptul că societatea are nevoie de oameni informați și prezint momentul bibliografiei.

Cunoașterea elevilor se va aprofunda bineînțeles în timp. Cerându-le părerea voi afla mai multe despre ei și despre ceea ce îi preocupă. Important e să știu să îi canalizez spre ceea ce doresc eu. Îmi place să folosesc de multe ori problematizarea. Am observat că asta le stârnește interesul într-o modalitate rapidă. De multe ori întreb: Ce s-ar întâmpla dacă...iar răspunsurile lor mă feresc de plafonare, punând accentul pe originalitate. Un exemplu folosit în urmă cu ceva timp la clasă a sunat de felul: Ce s-ar întâmpla dacă ar dispărea comunicarea? Răspunsurile elevilor mei mi-au dat de gândit și mi-au oferit posibilitatea să verific astfel ce nu știu încă elevii mei. Printr-un astfel de exercițiu încerc să scap de rutina testelor obișnuite și deschid calea elaborării unor proiecte ce pot deveni deosebite prin implicarea tuturor actanților .

O alta posibilitate de cunoaștere în școală o reprezintă predarea prin intermediul proiectelor, o metodă a secolului XXI ce mi-a oferit nenumărate satisfacții. Am constatat cu bucurie că elevii devin entuziaști când vine vorba să elaborăm un proiect. Cu multă atenție, încerc să le comunic obiectivul proiectului, stabilim împreună timpul și metodele de evaluare. În felul acesta parcurg și materia dată, însă îmi învăț elevii să aplice mai ușor conținuturile predate. Cu ajutorul jurnalului ca metodă de lucru, voi afla implicarea elevilor mei, nemulțumirile și satisfacțiile lor din timpul proiectelor elaborate. Din momentul în care am descoperit această oportunitate de a lucra la școală prin proiecte, lecțiile clasice au devenit banale.

Anul trecut școlar, am reintrodus în școală activități educative care să pună accentul pe lectură. Am deschis astfel campania *Ia o carte și citește !!* în timpul căreia orice elev care citea o carte interesantă o prezenta colegilor făcându-i o recenzie, vorbind de punctele tari ale cărții, de actualitatea mesajului și nu în ultimul rând de ceea ce o recomandă pentru a fi citită. Statistic vorbind, am observat cum elevii mult mai ușor acceptă recomandările din partea colegilor lor decât ar accepta din partea mea. (oare consideră o constrângere în mod indirect?)

Jocul de rol, îmi scoate în evidență capacitatea de relaționare a elevilor ce se pregătesc să intre într-o societate bazată pe competiție, iar rolul acestor metode (pe lângă atractivitatea orelor) este de a le dovedi încă o dată că viața te pune în diferite ipostaze și noi trebuie să fim pregătiți pentru a putea să ne valorificăm propriile cunoștințe. Da, se poate să faci lucruri frumoase dacă ești inventiv; da, vei avea succes dacă știi să asculți de sfaturile elevilor pe care îi ai în față; da, putem reuși dacă ne dorim acest lucru cu orice preț.

O. Paler spunea că „Omul care reușește să-și dea un sens sieși, va da și lumii în care trăiește”, de aceea încerc să îmi ajut elevii să se regăsească în această etapă a vieții care se numește așa de simplu: Școală. Dacă reușesc să îmi cunosc elevii? Niciodată pe cât mi-aș dori, intervin diverși factori, se strecoară anumite situații neprevăzute., însă încerc să mă cunosc mai bine pe mine însumi și îmi dau seama că vrând să explic anumite lucruri, mă explic pe mine, dorind să cunosc elevii mă întorc la propria copilărie și încerc să mă întorc cât mai des!

Gândurile lecturiișilor

Sunt o matrioșcă, un acordeon

Denisa Krantz, clasa a XII F
Colegiul Tehnic de Construcții și Protecția mediului, Arad
Prof. coordonator Oroș Rodica

02:15

La și jumătate voi fi
O matrioșcă, un acordeon,
un univers în univers,
o poveste în poveste,
dedublarea râsului metalic (care este al tău),
legat cu sfori, în cuie,
crapă unicul perete pe care îl
am - o linie curbă închisă,
până dimineața.

*

Prin găurile din sită se evaporă negrul
ceaunului.

02:30

O vai,
Ceasornicul diform atârnă vâscos,
suntem 2 necunoscute,
ai uitat ecuația dragostei (în turnul de apă),
iar eu, eu nu am știut-o niciodată. Avem 20 de
ani moarte pe secundă
și cică
vor fi de toate
numai timp nu va mai fi.
Sunt
O matrioșcă, un acordeon,
un univers în univers,
o poveste în poveste,
atârni oblic în noapte și mă privesc de sus,
vortex viu, ardent vuind,
sunt vie, sunt vie!
Dar trupul tău nu este altceva decât o
extensie a morții,
ce aidoma valurilor

vine, se duce, vine, se duce
și nu mai contenește.

*

În fundal se aude Gnossienne No. 3.

03:10

Tot și jumătate,
iar eu rămân să fiu ceea ce sunt:
O matrioșcă, un acordeon,
un univers în univers,
o poveste în poveste,

umărul tău stâng, piciorul tău drept.
In sobă geme chihlimbarul așchiei ce moare -
Mistuită.

Miroși a iarnă,
Ai alb de plumb pe buze, pe umăr
Vânt, negură, galben, ermetic
e sufletul tău
și siluete fug spre casa unde o cămașă
albastră, gigantică, iese
din fereastra 1,
din fereastra 2,
din acoperiș.
Ne aflăm într-o pictură
de-a lui Vladimir Kush.

*

După perdea valsează
funerar desfigurată vara
și ușile toate le-am deschis așteptând să le
calci pragul.

Universul 7

Simt cum vă târâți carnea fâșii secerată de timp;

Stau, trup inert în mijlocul vostru și totuși departe,

acolo unde în caiete dictando se odihnește, fără trup și fără cap, Regele Soare, iar boabele de porumb și orezul pedepsesc, cicatrizează genunchii, mâinile-n aer.

Și, totuși, plămânu radioului încă mai respiră vocile moarte:

Brel, Ferré, Piaf.

A murit "Diva desculță"

și Aznavour urmează să vină, în întuneric.

În întuneric, azi devine ieri,

dar e lumină, și mă uit la bec,

simt cum vă târâți carnea fâșii secerată de timp.

Degeaba, degeaba încercați,

din lagărul existenței voastre

să-mi amputați și ziua și noaptea

și toate acele universuri ce se revarsă difuze, din strămoși, din urmași, din mine, înapoi în mine.

Stau, trup inert în mijlocul vostru și, totuși departe.

În noapte

O, singurătate

Închide pleoapele soarelui rece,

lasă întunericul să vină,

cu mâna lui să făurească

cimitire, cavouri, în mine.

Dormi în penumbra delirului meu,

iar într-un târziu să mă lași,

să tremur în noapte

ca frunza de Ginkgo în vânt.

Universul 77

Vârtej de frunze

haotic

lovește timpanul semaforului verde crud.

Scânteii, 200 de atmosfere mă apasă.

Timpul curge continuu într-o singură direcție.

Violet, albastru, nuanțe...

Pe malul Mureșului, un bărbat își îmbrățișează umbra -

solitudine.

Cântă, cântă Debussy „Au clair de la lune”,

căci se așterne neagra uitare

în interiorul gândurilor noastre.

Cugetări

Nu, nu există,

nu există ape să-ți potolească setea,

vulturi să nimicească mâinile timpului,

nici lumină să aprindă tăciunele nopții veșnice.

În surdină, renaște pe cărări,

valsul bețivului ce vine, pleacă, se-ntoarce la sticlă;

râsul nebun, teama

și plânsetul trupului ce se deșiră în înălțimi de poduri...

Eu sunt cel ce nu are casă, nici trup, nici timp.

Vino, vino,

Să-ți sărut rugina genelor,

Să spânzur lumina de sufletul tău

Să nască violete clipe.

Întunericul să-l suflu în colțuri de case

Ce niciodată nu vor fi ale tale,

Ce niciodată nu vor fi ale mele,

Căci eu sunt cel ce nu are casă, nici trup, nici

timp.

Sunt ceața de dimineață legănându-se în vânt,

Sunt jocul umbrelor pe ziduri înalte,

Sunt singurătatea...

Din râsete, case, ruine, morminte

Sunt singurătatea

Din tine, din voi.

Se sting felinarele în orașul luminilor

Strigă, strigă lasă-ți cuvintele
să se izbească surde de asfaltul rece
și descompuse să curgă șiroaie, să înece
alei, bulevarde, Olympia gemând.
Lasă-ți, lasă-ți trupul ca un semn de carte
să zacă printre umbre, penumbre și mimi.
Încearcă, încearcă să sfâșii picioarele
timpului,
chiar dacă au mai încercat și alte morminte.
Privește, privește cum se întinde încetul cu
încetul
deșertăciunea, praful și negura pe Câmpiile
Elizee,
privește cum se sting felinarele rând pe rând
În orașul luminilor.

Pentru M.

Prăfuită, te stingi încet, încet,
îndoită pâlpoi scrumită
și ochi-ți vineți parcă plâng mereu,
prăfuită te stingi încet, încet.
Miroși a moarte M, a moarte,
Nebunie, a pâine caldă și fum de țigară.
Privește trecătorii cu brazii lor pleșuvi,
privește cerșetorii cu Monopolul la gură
cum beau 500 ml de neagră uitare
așteptând ca cineva, oricine
să sfășie brațele frigului,
așteptând ca cineva, oricine
să soarbă în tăcere
iarna sufletelor lor,
iarna sufletelor noastre.
Au trecut anii, M, au trecut.
Prăfuită, te stingi încet, încet.

Palatul fermecat

Adina Radu, clasa a VI-a
Colegiul Național de Informatica „Grigore Moisil” Brașov
Profesor coordonator Iancău Raluca

Odată, pe când existau prinți și prințese ,
undeva în pădure era un palat strălucitor,
ale cărui geamuri, în ciuda ploii, a vântului
și a norilor străluceau ca soarele în miezul verii.
Într-o zi, o tânără fată săracă, numită Tania,
hoinărea prin pădure împreună cu cățelușa sa,
Angora. Cele două locuiau în pădure de ani
de zile, dar niciodată nu au descoperit castelul.
Micuța cațelușă a urmărit o albină și, fără să
își dea seama, s-a pierdut.
... Poate, în lumea cărții!!!

Educația face diferența

**Rădulescu-Singuran Nicolae, clasa a IX-a
Colegiul Național „Ecaterina Teodoroiu”, Tg-Jiu
Prof. coordonator Nișulescu Adela**

Din ce în ce mai multe persoane, în special tinerii, utilizează internetul ca principal mijloc de comunicare și informare. De altfel, este binecunoscut faptul că internetul poate facilita lecturarea unei cărți, nu obiectul palpabil. Însă, din păcate, noi, fiind perene, uităm adesea că „tempus fugit irreparabile” („timpul fuge fără a se întoarce”) și folosim de foarte multe ori internetul doar pentru a ne pierde, într-un mod mai mult sau mai puțin grațios, „vremea”.

Pe lângă faptul că cititul ne permite abordarea mai multor subiecte de discuție și ne dă posibilitatea de a emite opinii argumentate pertinent, acesta asigură și accesul într-o societate de elită, mult mai „la modă” decât oricare alta. Multe persoane invocă motivul (pentru a nu citi) lipsei de timp, dar și cel al lipsei de plăcere atunci când citesc cărți de literatură. Asociind cititul cu literatura, pe care o consideră doar o fabulație, fiind totalmente convingși că propria experiență este esențială pentru maturizarea și dezvoltarea individuală. Ei uită că există și alte tipuri de cărți, care abordează teme ce vizează alte domenii de cultură. Este perfect în regulă ca, în cazul în care nu-ți place literatura, să încerci cărți de istorie (în opinia mea, este imperios să cunoști trecutul poporului tău), geografie sau să abordezi teme ce privesc psihologia, filosofia sau altele.

În plus, nu e important doar să citești, ci și ce anume citești. „Multum, non multa” („mult, dar nu multe”). Aceasta era una dintre convingerile strămoșilor noștri. Așadar, nu e utilă doar citirea răsfirată a tot felul de cărți, ci abordarea acelor esențiale, care te formează ca om și impun celor din jur o pronunțată notă de respect față de persoana ta.

Pe lângă toate acestea, nu înseamnă că, dacă citești, nu-ți rămâne timp să te distrezi sau să fii cochet(ă). Dimpotrivă, este evident pentru toți că o persoană cultă este mult mai calculată și capabilă să-și organizeze timpul mai bine, îmbinând, într-un fel sau altul, utilul cu plăcutul. Oamenii care dețin o cultură minimă par să se

bucure mai mult, de exemplu, de o ieșire în oraș cu prietenii sau de o petrecere, apreciind la un standard mai înalt fiecare moment pe care îl trăiesc.

Prin urmare, orice persoană care citește poate fi foarte simplu în trend, fiind necesare doar implicarea acesteia și voința. În ciuda faptului că dacă nu citești nu înseamnă că nu ești, trebuie să conștientizăm cu toții că, odată cu citirea unei cărți din orice domeniu, crește și calitatea vieții personale.

Întâlnire cu poezia

**Crăciun Iulia, clasa a VI-a A
Școala Gimnazială Nr.280, București
Prof. coordonator Anca Oprea**

Știam foarte puține lucruri despre marea poetă Ana Blandiana când, într-o zi frumoasă de primăvară, doamna profesoară de limba și literatura română Anca Oprea, dirigintele clasei noastre, ne-a anunțat că a invitat-o pe poetă să fie alături de noi la o oră de lectură.

Din acea zi, emoționată că voi avea ocazia să întâlnesc o persoană importantă a literaturii române, mă gândeam ce m-ar interesa pe mine foarte mult să cunosc despre poetă; un lucru sau ceva despre care nu am cum să aflu din cartea de limba și literatura română sau din reviste. Mai întâi am citit pe net tot ce aș putea ști despre poetă, apoi i-am rugat pe părinți să-mi cumpere o carte cu poezii scrisă de Ana Blandiana. Discutând și cu ceilalți colegi, am observat că și ei erau curioși să afle lucruri noi despre marea poetă. Întrebarea care îmi revenea mereu în minte era dacă Ana Blandiana are un scriitor sau un poet preferat, care a inspirat-o sau ale cărui opere au convins-o să scrie poezii.

Întâlnirea de neuitat a avut loc chiar în clasa noastră. La întâlnire au participat, pe lângă elevii clasei noastre și elevi din alte clase precum și profesorii școlii. Doamna diriginte, la fel de emoționată ca și noi, a făcut pentru cei prezenți o prezentare a

operei poetei, care s-a bucurat de o mare atenție din partea noastră, fiind apreciată, de asemenea, chiar de Ana Blandiana.

Momentele artistice pregătite de copii au impresionat-o pe Ana Blandiana. Ne-a mărturisit că nu se aștepta să fie primită cu atâta căldură, că melodia cântată de copii pe versurile poeziei „Lasă-mi toamnă pomii verzi”, scrisă chiar de ea, îi creează o emoție deosebită ori de câte ori o ascultă și a apreciat, foarte mult, punerea în scenă de către două dintre cele mai mici eleve ale școlii a poeziei „Arpagic”.

Apoi, răspunzând cu răbdare și căldură în glas tuturor întrebărilor noastre, am aflat de la marea poetă și răspunsul la întrebarea mea, dar și multe alte lucruri interesante. Ana Blandiana ne-a spus că apreciază foarte mulți

scriitori talentați, dar poeziile lui Mihai Eminescu și cele ale lui Lucian Blaga sunt preferatele ei. De asemenea ne-a povestit despre lupta pentru adevăr, libertate și dreptate pe care a dus-o cu comuniștii în perioada cât aceștia conduceau țara, fapt pentru care i-au interzis să mai publice lucrările sau ideile sale.

Întâlnirea a fost una memorabilă și nu s-a încheiat decât după ce poeta a dat răbdătoare autografe atât copiilor, cât și profesorilor prezenți, continuând în acest timp să dialogheze cu noi. Nu voi uita niciodată această zi: am înțeles că pentru a învinge în viață trebuie să crezi în tine, că doar dacă muncești și lupți cu adevărat pentru împlinirea idealurilor tale poți să le atingi și să învingi greutățile vieții.

Iubește cartea! Citește! O activitate culturală total dedicată cărții

Băcăoanu Emanuela, clasa a VII-a A
Liceul Tehnologic Adjundeni, jud. Neamț
Coordonator: bibliotecar LT Adjundeni:
Dâncă Cristina

Cartea este cel mai devotat prieten al unui om. Ea este o minune, așa cum zice și Tudor Arghezi în poezia sa, „Ex Libris”: „Carte frumoasă, cinste cui te-a scris”. În onoarea cărții în anul școlar 2012 - 2013 în școala noastră a fost organizată o activitate culturală care a avut drept scop importanța ei în viața omului.

Pe 30 octombrie am sărbătorit Ziua Liceului Adjundeni, prilej cu care de la biblioteca municipală din Roman a venit doamna bibliotecară Buga Carmen, fostă colegă de clasă cu doamna directoare a Liceului Tehnologic Adjundeni, Barcan Corina.

Activitatea s-a desfășurat în biblioteca școlii și a început cu recitarea poeziei „Ex Libris” de Tudor Arghezi. Au urmat două fete

care au citit despre importanța cărții în viața cotidiană.

Doamna bibliotecară de la Biblioteca Municipală din Roman ne-a amintit ce este cu adevărat o carte, ce ar trebui ea să însemne pentru noi, că ea poate face parte din ființa noastră și că este mult mai utilă decât Google-ul. Talentul de excelent orator al doamnei Carmen a ținut cu gura deschisă toți elevii prezenți, a interacționat cu elevii și chiar i-a stimulat la dialogul propus. Fiecare gest, fiecare cuvânt au demonstrat ca doamna bibliotecară este mare iubitoare de frumos și de carte de bună calitate, de literatură pură. Discuția s-a axat pe bogăția din fiecare carte și cum informațiile te pot face mai puternic și mult mai pregătit pentru viitor. Nimeni nu are soluția perfectă despre reușita în viață, dar cu siguranță avem ce învăța de la alții.

Doamna director Barcan Corina, prin discursul ei, a demonstrat încă odată că are o imensă dragoste pentru cărți, că-i sunt de multe ori cei mai buni prieteni, iar această putere interioară dobândită din cititul cărților nu o poate lua nimeni.

La activitate au fost invitate cu mare drag și multe din doamnele profesoare care au

lucrat la Școala Adjundeni, iar acum se bucura de liniștea pensiei. Împărtășirea experiențelor lor au stat ca dovadă vie a tuturor cuvintelor spuse. Seninătatea și dragostea cu care privesc elevii și cărțile din jurul lor arată că niciodată nu te poți sătura de acest univers și de inocența elevilor.

„Cine n-are carte, n-are parte!”

O altfel de școală? De ce nu?

Macovei Diana, clasa a XII-a
Colegiu „Vasile Lovinescu” Fălticeni, jud. Suceava
Prof. coordonator Tuchiac Maricela

Fiecare zi de școală are încărcătura ei emoțională sau informațională și înseamnă pentru mine, elevă în clasa a X a o mare provocare. Îmi place să învăț și rezultatele mele de până acum confirmă acest lucru. Mă simt bine alături de colegi și primesc fiecare zi ca pe un dar prețios. Plăcerea de a fi în mijlocul evenimentelor se datorează firii mele dinamice, curiozității mele și ambiției cu care m-a înzestrat natura. Cred că doar implicându-te poți să-ți atingi scopul și să te perfecționezi. De aceea eu sunt o persoană activă, implicată și dornică să mă perfecționez. Am fost mereu atrasă de literatură, iar programa propusă în liceu îmi satisface pofta de lectură. M-am remarcat încă din clasa a IX-a la orele de română nu numai prin răspunsurile mele bune la lecții, dar și prin încercările mele în proză sau prin participarea la activitățile propuse. Cea mai interesantă dintre activități s-a lansat odată cu începerea primului an de liceu și se numește **Biblioteca la purtător**. Doamna profesoară vine cu multe volume pe care ni le oferă spre lectură. După citirea cărții, elevii își prezintă concluziile, iar doamna profesoară postează intervenția lor pe blogul activităților școlare. La început ideea nu a avut prea mulți adepți și puțini dintre colegi s-au lăsat convingși. Am fost cea care am deschis seria lecturilor și m-am simțit mândră când spusele mele au apărut

pe blog. Încet, alți colegi au încercat experiența și cu fiecare carte citită, dorința noastră de a vorbi despre lecturi creștea. Acum, în clasa a X-a, lucrurile au intrat pe un făgaș bun și pasiunea cu care se citește în clasă mă lasă fără cuvinte. În pauze foarte mulți dintre noi citim sau vorbim despre cărțile pe care de abia așteptăm să le luăm de la colegi. Nu aș fi crezut acum un an că acest lucru se va întâmpla și sunt cu atât mai fericită că vă pot scrie despre rezultate, cu cât fiecare dintre noi observăm schimbări benefice în modul nostru de a ne exprima și în felul cum experiența noastră se îmbogățește.

Faptul că citim alte titluri decât cele impuse de programă, că facem acest lucru benevol și conștienți de beneficii este cel mai mare câștig al acestui experiment. Mă bucur nespus că eu și colegii mei avem această șansă.

Mi-am dorit să particip la orice activitate extrașcolară pentru că-mi place. În gimnaziu am fost voluntară și munca aceasta m-a apropiat de oameni și de nevoile lor. Sunt extrovertită și deschisă spre ceilalți, așa încât am fost prima care m-am înscris în proiectele eTwinning. Dacă în clasele mici, activitățile mele se limitau la acțiuni coordonate de colegii mai mari, acum, fiind în clasa a XI-a, am preluat sarcina de a conduce grupul de colegi și misiunea mea este mult mai complexă.

Proiectul pe care-l derulăm în acest an școlar este o prelungire firească a proiectelor derulate la română legate de lectură, de realizarea revistei clasei și de cercul de creație și lectură.

Proiectul nostru *Twining- Cartea de-a lungul generațiilor*, este gândit ca o punte de legătură între generații, adică noi și bunicii sau părinții noștri.

Ne-am gândit să realizăm un film în care să prezentăm câteva discuții avute cu cei din familie legate de lecturile preferate. Mulți colegi au descoperit cu uimire că bunicii lor știu și acum poezii învățate în școală, iar părinții lor povestesc cu lux de amănunte cărți citite în tinerețe. Mie mi-a revenit sarcina de a realiza o statistică realistă a acțiunilor și a activităților noastre. A fost plăcerea cititului inventată de noi sau bunicii noștri citeau cu mai mare plăcere ?

Un alt coleg a realizat o prezentare ppt legată de contextul social și cultural diferit în cazul fiecărei generații și a ajuns la concluzia, știută deja de noi, că cei mai avantajați ,din punct de vedere material, tehnologic și intelectual, suntem noi. Cu cât avantajele noastre sunt mai multe, cu atât dorința de a citi scade. Este un fenomen care m-a speriat. Nu m-am gândit inițial la o asemenea realitate și atunci când, analizând-o, am conștientizat dimensiunea fenomenului, m-am gândit că noi, cei implicați, trebuie să readucem speranța.

Proiectul ne-a plăcut și a plăcut și celor responsabili care ne-au acordat diploma de excelență națională și l-au considerat proiectul lunii martie.

Cea mai frumoasă poveste

Borza Adelina, clasa a XII-a
Colegiu „Vasile Lovinescu” Fălticeni, jud. Suceava
Prof. coordonator Tuchiac Maricela

Ședințele de cerc au conturat nevoia multora dintre noi de a citi. Chiar dacă mulți nu conștientizăm aceasta, odată cu primele ședințe de cerc s-a deschis apetitul pentru lectură. Propunerile întâlnirilor noastre au vizat mai ales proza pentru că cei mai mulți dintre noi ne simțim comod când vorbim despre

personaje, acțiune, suspans sau fantezie. Am convenit ca fiecare dintre noi să propună ceva la care ține și despre care ar vrea să discutăm. Nu am limitat programul întâlnirilor la o listă strictă de activități și am lăsat astfel deschisă posibilitatea de a improviza. Acest fapt a adus mai multă libertate și destindere la activitățile noastre. O întâlnire mi-a rămas dragă în mod special pentru că am vorbit despre Gabriel Garcia Marquez, scriitorul meu preferat. Am plecat de la celebrul deja exercițiu de fantazie brodând în jurul cuvântului - demon , plecând bineînțeles de la titlul *Despre dragoste și alți demoni*.

M-am uitat în jur și mi-am privit colegii. Erau interesați de cuvânt și știam că vor scrie texte frumoase. Am pus pixul pe hârtie și m-am lăsat purtată de fantezie...

„Fulgerător, mi-am coborât ochii ca să ascund surpriza ce mă cuprinsese la vederea lui. Înalt, suplu, cu părul dat pe spate, lung și ondulat, strălucitor și ademenitor, cu mâini ce-și ascundeau cu greu neastâpărul, venea hotărât spre mine, gata să-mi invadeze intimitatea, siguranța și liniștea. Un demon ce-și renegase orgolios tărâmul ca să se insinueze păcătos și abil în viața mea.” (Andreea)

„Amară și neagră părea existența fetei fără el. Nici nu putea să-și închipuie cum va fi ziua de mâine. Demonul iubirii își săpase cu insistență o prăpastie fără fund în inima ei. Cum va trece peste ceea ce o așteaptă acasă ? Va fi capabilă să explice de ce a fost părăsită? Acum se întreba , mai mult ca niciodată, dacă nu cumva întreaga ei poveste de iubire a fost o minciună. Ar fi durut-o groaznic să știe că a fost o simplă jucărie în mâinile lui.” (Nicu)

„Cred că nimic nu se compară cu frumusețea interioară a unui om. Dai deoparte vălurile ce acoperă sufletul și descoperi un înger sau un demon, fremătând intens , clocotind cu fiecare clipă ce se perindă prin viața noastră. Te-ai aștepta să găsești doar îngeri sau doar demoni, dar adevăratul om își împarte amabil sau nu, existența cu cele două

posturi, căutând mereu, obsedant o cale de miloc." (Adelina)

Foarte multe dintre activitățile noastre s-au desfășurat în spațiul primitor și plăcut al bibliotecii. Ședințele de cerc au fost de la început o prelungire a proiectelor pe care mulți dintre noi le-am început la ora de română. Ora începe mai mereu cu o provocare : ni se propune un cuvânt de la care noi plecăm pentru a crea un mic text, o poveste, o descriere sau ce ne trece nouă prin minte. Întotdeauna am așteptat cu emoție cuvântul zilei pentru că mi-a plăcut la nebunie acest joc. L-am repetat mereu și la ședințele de cerc pentru că este un mod minunat de a trezi imaginația și plăcerea pentru o discuție legată de lectură. Activitățile cercului au urmărit mereu nu doar plăcerea noastră de a vorbi cu ceilalți despre cărți, ci și modalități concrete de a-i ajuta pe alții să se descopere prin lectură. Așa că, una dintre propuneri a fost îmbrățișată de toți și...aplicată de îndată. O oră de română la librărie, printre rafturile pline de cărți, cu un ceai alături și cu bucuria de a frunzări pe îndelete o carte.

Am savurat această activitate și pentru că mi-am văzut colegii încântați de magia locului. Au fost câțiva care au plecat de acolo însoțiți de cartea pe care începuseră s-o citească. Mi-am dat seama imediat că atmosfera din librărie a împlinit magia momentului și a făcut ca mulți dintre noi să ne simțim bine și să avem încredere în ideile pe care vrem să le spunem și altora. După această activitate, ședința de cerc care a urmat a fost dedicată celor care au dorit să-și exprime sentimentele cu privire la experiența celui moment. S-au citit câteva dintre prezentările unor cărți pe care le-au ales acolo și s-a discutat despre nevoia noastră de a ne raporta la valori. Cei mai mulți dintre colegi au recunoscut că librăria este ultimul loc în care ar intra. Ideea de a păși acolo i-a timorat pe unii și de aceea au preferat să nu încerce. În subconștientul lor credeau că o vizită la librărie ar însemna că toată lumea știe că ei nu

citesc. M-am bucurat că au avut șansa să-și dea seama că nimic nu se compară cu o asemenea experiență.

Cea mai izbutită activitate a noastră se numește BIBLIOTECĂ LA PURTĂTOR și se desfășoară de trei ani cu mare succes. A deschis pentru mulți dintre noi dorința de a citi, iar acum, noi, cei mai mari, ne străduim să-i atragem pe cei mici. O astfel de activitate a avut un mare impact în școală, așa că i-am chemat pe cei dornici la o discuție sinceră despre ei și plăcerile lor.

Locul de întâlnire a fost biblioteca, iar la activitate am avut oaspeți și câțiva profesori iubitori de lectură. Am plecat de la bucuria cititului, așa cum am descoperit-o noi de-a lungul a doi ani. Mulți dintre colegi au recunoscut că le era teamă să citească pentru că vedeau în neputința aceasta o imagine a lor care nu le plăcea. Era mai simplu de refuzat o lectură decât de recunoscut că și cititul presupune învățare. S-a vorbit despre pașii pe care oricine îi străbate atunci când se lasă purtat de fantezie și elevii mai mici au vorbit despre greutatea de a alege o carte cu care să înceapă. Atunci s-a ivit ocazia să vorbim despre proiectul nostru și să-l propunem celor dornici. În altă încăpere îi aștepta o masă plină de cărți pe care ei ar fi putut să le aleagă. Cei mai mari s-au oferit să le vorbească celor interesați despre acele cărți. Profesorii ne-au încântat cu amintirile lor despre lecturile favorite și ne-au citit pasaje preferate. Nici noi nu ne-am lăsat mai jos și am citit la rândul nostru pasajele care ne-au plăcut.

A fost o întâlnire de suflet în care fiecare s-a simțit mai bogat pentru că am împărțit timp de două ore plăcerea de a citi, de a răsfoi o carte și de a vorbi despre lectură.

Cărți citite- noi provocări

Autoportret de ..cititor

Ivan Lorena-Ștefania, clasa a XII-a B
Colegiul „Vasile Lovinescu” Fălticeni, jud. Suceava
Prof. coordonator: Ariton Gabriela

Lectura îți dă aripi!, lipsa lecturii ucide sufletul omului!, Lectura- terapie necesară sufletului însetat de cunoaștere! și alte câteva formule memorabile se regăsesc în texte prin care elevii, de la mic la mare, promovează lectura.

Aș putea adăuga multe altele, însă nu e nici locul, nici momentul potrivit. Pentru mulți acestea sunt niște clișee verbale pe care le utilizează pentru a obține o notă bună la română, pentru a crește în ochii profesorului sau pentru a arăta superioritatea față de ceilalți. Prea puțini conștientizează că lectura e cu adevărat un balsam pentru suflet, că ne poate face mai buni, că ne ajută să depășim greutățile vieții și ne arată o cale spre mai bine.

Aflasem cândva că fiecare carte citită joacă în viața omului rolul unei chei ce ar putea deschide săli necunoscute ale castelului său...O fi și acesta vreun clișeu? Sau e spus chiar din suflet? Încă nu știu... Ceea ce știu este că de ceva timp am găsit răgazul să citesc pagini întregi din cărți bune. Cum am ajuns să fac asta într-o lume în care click-ul, monitorul și internetul formează un triunghi din perimetrul căruia nu mai poți ieși? Nimic mai simplu: am „intrat în horă” la școală, în timpul orelor de limba română (începând cu acest an școlar), când profesoara ne-a prezentat activitățile pentru atelierul de lectură **Prietenii cărții**, atelier ce a început activitatea din 2009 și care a strâns în miezul său numai prieteni adevărați ai cititului.

Cam așa am ajuns mai întâi membru în atelier, după care am devenit cititor conștiincios. Cam așa am aflat că dialogul cu textul îmi cere dialog în primul rând cu mine însămi, *îmi cere părerea*, iar mai departe

părerea mea cere dialog cu ceilalți. Treptat am realizat că cititul și-a găsit loc în viața mea ca rezultat al unei educări cu mine însămi: m-am educat, nejustificat (la început) și totodată justificat (pe parcurs, când mi s-a „arătat” rostul ei și m-am luminat; am început să mă raportez tot mai mult la persoana mea și la ceilalți și am început să înțeleg acest mod de a mă raporta la lumea în care trăiesc). Iar acum, citesc *din reflex*. Dar a fost nevoie de timp, de răbdare, de voință și de dragoste de carte pentru a putea ajunge să practic cu atâta ușurință „lectura de plăcere”.

Lectura...lectura...lectura...de trei ori lectura! lectura umple goluri pe care alte preocupări nu o pot face și e normal să fii atrasă de ea. Mai mult decât atât, reușește uneori să înlocuiască cu încăpățănare alte preocupări. E un de refugiu... De ce refugiu? Pentru că e o cale de a ne îndepărta de rutina zilnică, de stresul care ne acaparează de la o vârstă fragedă, un mijloc de a învăța să trăim și **altfel**.

Așadar, am devenit un cititor din plăcere și voi urma această cale până când se va inventa ceva care să mă smulgă din universul imens al lecturii și-mi va argumenta (cu argumente solide și cu acei conectori specifici realizării unui text de tip argumentativ) că lectura (vorba lui Moromete) „*nu aduce vreun beneficiu!*”. Însuși Moromete s-a convins pe parcurs de beneficiile pe care le aduce școala în viața unui om, dar a fost prea orgolios și prea bine „înfipt” în mentalitatea aceea învechită care îi dicta că libertatea individului este asigurată de munca la câmp, de păstrarea și transmiterea bunurilor materiale generațiilor viitoare.

Dar... să nu ne depărtăm prea mult cu vorba. Ce-mi place la o carte? În primul rând îmi place pentru că-mi vorbește... Îmi vorbește despre ceilalți și dacă reflectez la ceilalți, descopăr că îmi vorbește și despre mine.

O dată ce curiozitatea și interesul au pus stăpânire pe mine, am decis să merg mai departe și să devin membru activ al atelierului de lectură. Nu prea mă vedeam un participant care să lupte pentru idei, să argumenteze și să facă diverse prezentări ale unor cărți bune.

Se pare că ideile mele preconceptuate au dat greș căci, asistând la prima ședință a atelierului de lectură, **Prietenii cărții**, am descoperit de fapt că acela era locul în care ar trebui să alimentez setea mea de cunoaștere.

Astfel, am lăsat în urma mea cărțile de care mă tot agățam până atunci și am hotărât să mă avânt într-o necunoscută aventură care s-a dovedit a fi una specială în cele din urmă. Am răsfoit cărți noi, reviste culturale și tot ce se putea citi. Curiozitatea mi-a fost mai întâi stârnită de volumul coordonat de Dan C. Mihăilescu, **Cărțile care ne-au făcut oameni**, volum în care 19 personalități contemporane își exprimă opinia despre cărțile care au reprezentat ceva special în formarea lor ca oameni și, de ce nu, cărți care chiar le-au îndrumat pașii spre viitoarea meserie ca și în cazul lui Gabriel Liiceanu, Irina Petrescu sau Gabriel Rebeniuc.

Din această carte am îndrăgit cel mai mult eseul propus de Andrei Pleșu, intitulat "**Cele 100 de cărți?**" în care autorul preferă și admiră copiii care citesc Andersen, frații Grimm, Creangă și Ispirescu. La rândul său, a parcurs aceleași etape: a citit basme, **Cuore**, **Jules Verne și Alexandre Dumas**.

Visez să mă așez la capătul listei celor 19 personalități încercând să îmi exprim și eu opinia cu privire la aceste cărți, care din punctul meu de vedere pun bazele caracterului și gândirii noastre. După cum am spus mai devreme, ca și cei intervievați, am parcurs în drumul meu de cititor cărțile lui Ion Creangă, Mihail Sebastian, Edmondo de Amicis, Mark Twain, Jack London, Grigore Băjenaru, Mihail Drumeș, Eminescu și alții.

Dar acum aș vrea să vă vorbesc despre ultima carte citită, și anume **Ochiul căprui al**

dragostei noastre, de Mircea Cărtărescu, carte în care subiectele sunt diverse: de la istoria poetului Ovidiu, exilat la Tomis, la povestea fabuloasei insule Ada-Kaleh, de la dureroase amintiri din copilărie la basme fantastice, de la mărturisiri personale la evocări ale unor scriitori dispăruți.

A fost, așadar, o nouă provocare care a adus cu ea și satisfacția că am învățat lucruri noi, că am cunoscut oameni atrași de lectură, oameni bucuroși că pot comunica bine. Am reușit să particip apoi la diverse concursuri și am realizat faptul că asemenea cercului din care fac parte mai sunt și mulți alți tineri care au aceeași plăcere pentru lectură. Un lucru îmbucurător aș putea spune având în vedere epoca în care trăim. Da! existăm noi, tinerii care preferăm în locul unei tablete foaia de hârtie, cartea cu acele coperti scrijelite de trecerea timpului, dar care, dincolo de aspectul ei inițial, ascunde o comoară pentru suflet. Am învățat de la colegii mei din cercul de lectură, veteranii, dacă-i pot numi așa, faptul că ei au descoperit ușor, ușor cum interesul de a citi li s-a amplificat pe măsură ce "se laudau" în fața colegilor cu noi și noi universuri ficționale pe care "le vizitau" prin intermediul cărților bune...

O altă carte pe care mi-aș însuși-o după **Cărțile care ne-au făcut oameni și Ochiul căprui al dragostei noastre**, ar fi cea a lui Horia Vintilă, **O femeie pentru Apocalips**, un roman cu o structură originală, scris într-un limbaj elaborat, cu ajutorul căruia se construiește seducătoarea aventură a triumfului vieții pe calea ascensiunii spirituale, a izbăvirii prin iubire. Pionii în jurul cărora se focalizează acțiunea sunt Blanca și Manuel iar povestea lor ar putea fascina pe oricine intră în „jocul” propus de autor. Mi s-a întâmplat mie să fiu fascinată de ...o carte pe care o recomand cu toată încrederea celor care sunt cititori de carte bună.

Dacă ar fi să realizez o concluzie cu privire la modul în care am început să citesc și

să înțeleg cele citite, consider că, în mare parte, este meritul unor persoane care mi-au călăuzit pașii să nu rătăcesc prin imensele liste pe care le tot primeam de prin școala generală și, nu în ultimul rând, meritul atelierului de lectură și tuturor prietenilor adevărați ai cărților alături de care am învățat că suntem mult mai câștigați dacă citim ceea ce ne place, dacă realizăm o lectură atentă și dacă medităm la ceea ce citim.

Nu știu în ce măsură vreun slogan de promovare a lecturii își are sensul atâta vreme cât el nu e rostit din suflet și nu e pătruns de conștiința celui care îl rostește. Însă, știu bine că lectura cărților bune ne transformă în oameni valoroși, oameni frumoși care să poarte în toate momentele vieții lor fruntea sus și să rostească precum Moromete: *"Domnule, eu întotdeauna am dus o viață independentă!"*

Lectura chiar ne asigură o viață independentă!

Kilipirim!

Ghiuzan Iuliana, clasa a XII-a,
Liceul Tehnologic Adjundeni, jud. Neamț
Coordonator: bibliotecar LT Adjundeni:
Dâncă Cristina

În unitatea noastră școlară s-a desfășurat în luna martie 2013 o activitatea cu totul deosebită. Acest proiect a purtat numele Kilipirim și a cuprins în febra ei toată suflarea Liceului Tehnologic Adjundeni, de la prescolar, primar, gimazial la liceal.

Proiectul în sine a fost conceput pentru a face un târg de carte cu vânzare dar a apărut inevitabil sursa finanțării. Soluția a venit repede în cadrul comisiei Limbă și comunicare: aducem noi cărțile de care ne-am săturat și tot noi vom cumpăra altele care ni se par mai interesante. Zis și făcut: toți elevii liceului au donat diferite cărți, de la cărți de colorat până la compendii, noi sau mai vechi, mari sau mici, beletristică sau științe exacte, triste sau vesele cărțile s-au adunat la

șezătoare în laboratul de biologie. Trebuie să recunoaștem că toți elevii au dat dovadă de seriozitate și mai ales de un mare respect pentru tot ce înseamnă carte.

Munca de Sisif de sortare, etichetare și fixare a prețurilor a fost dusă de doamnele din comisia de Limbă și comunicare. Laboratorul de biologie al liceului, a fost frumos aranjat și mobilat cu cărți pe toate gusturile, așezate pe rafturi ca la librărie în așteptarea cumpărătorilor.

Deschiderea expoziției cu vânzare a fost făcută de dna Chiru Alis, profesor de istorie, extraordinar orator înzestrat cu vastă cultură care ne-a ghidat pașii spre un univers mereu surprinzător. Dna Mihoc Felicia, profesor de limbă română a pregătit o mică parodie carageliana despre lipsa de cultură, dar care păstrează aparențele de înaltă clasă, moment amuzant foarte bine primit de elevii claselor primare. Frumoasele fete de liceu au avut rol de ghid în acest miniunivers cu vânzare și pe versurile românești ale cântecelor din surdină au încurajat și orientat fiecare elev transformat imediat în cumpărător pretențios cu multe întrebări. Timp de o săptămână, elevii școlii și-au făcut plimbările din pauze între cărți: mai răsfoiau o carte, mai citeau un rând, mai recomandau o carte cuiva cunoscut sau curios, ca în final, să cumpere ceva incitant pentru fiecare și nou și, mai mult de atât, făceau și un gest caritabil.

Un rol important în cadrul proiectului l-a avut colectivul clasei a XI-a, în special elevii talentați: Fărăoanu Eduard, Meluț Camelia, Meluț Mădălina, Bogleș Claudia Maria, Balașcă Florin și Ghiuzan Iuliana care au transformat biblioteca în atelier de creație de bijuterii hand-made. Calificarea elevilor de la clasa a XI-a liceul este de tehnician în industria textilă, dar această abilitate (îl putem numi chiar talent) pentru confecționarea bijuteriilor din mărgelile a fost descoperită și exploatată de dna director Barcan Corina, care le predă discipline de specialitate. Descoperirea ei a fost urmată de

sustinerea elevilor prin procurarea de materiale necesare acestor activități, adică prin procurarea de sârmă specială, mărgelile, ațe, elastic, pene, bentițe, lanțuri, strună, încheietori, inclusiv clești, foarfeca, patent și pensete. Astfel, aplecați asupra măsuțelor din bibliotecă, liceenii lucrau câte 2-3 ore pe zi pentru a confecționa: lănișoare, brățări, felicitări, cercei, inele, coliere și broșe. Toate aceste accesorii foarte reușite au fost puse pe panouri pe holurile școlii și s-au vândut cu mult succes.

În final, am avut două expoziții cu vânzare, una de carte și alte de bijuterii, amândouă s-au bucurat de mare succes, iar banii adunați din acest proiect Kilipirim s-au folosit pentru a semna un parteneriat cu un psiholog în cadrul altui proiect din cadrul liceului nostru „Violența nu te face mai puternic”.

Ai succes dacă...

**Boțoman Iulia, Clasa a VII-a B
Colegiul Național de Informatică
„Grigore Moisil”, Brașov
Profesor coordonator Iancău Raluca**

Unii oameni consideră că pentru a fi în trend, cititul nu contează. Dacă citești, ești caracterizat ca fiind o persoană fără viață, fără fericire. Totuși, în opinia mea, consider că cititul nu este doar ceva care te scoate din lumea reală, ci este și un mod de a trăi.

Mulți dintre noi vor să ajungem cineva în viață, dar puțini știu că prin citit ne vom putea atinge țelul. Pentru a fi o persoană respectată de cei din jur, în primul rând trebuie să te respecti pe tine însuși, iar cel mai sigur aliat este literatura. Ea te învață să fii prieten cu tine și apoi cu ceilalți. Nu doar că te ajută să-ți descoperi caracterul aflat în adâncul inimii, ci te și învață să folosești cuvintele potrivite la momentul potrivit și să vorbești fluent limba ta natală, fără a stâlci cuvintele.

Însuși Arghezi a denumit cuvântul ca fiind un miracol suprem. După părerea mea, afirmația este una profundă, cuvântul fiind tot ceea ce ne înconjoară.

Literatura te trezește la viață, pregătindu-te pentru ceea ce va urma, dar dacă nu încercăm măcar s-o ascultăm, pot spune că viața este pierdută. Unii fac cunoștință cu literatura și devin prieteni, dar, la un moment, dat se pierde pe drumul către succes. Îi admir și am toată stima pentru cei cărora literatura le este cel mai bun prieten.

Fără a citi nu poți deveni un om de caracter. În lumea reală orice este posibil și dacă vrei cu adevărat ceva, nimic nu te oprește în a fi cel mai bun.

Există două categorii de oameni: cei care știu, învață și muncesc din greu și cei care pot ști dacă ar avea mai multă voință.

Un om care se clasează în prima categorie este o persoană puternică și nu se lasă doborâtă de orice mic obstacol din viața de zi cu zi. Se stăduiește, și chiar dacă nu este cel mai bun, cu siguranță, cu efort și voință va deveni.

Din păcate, a doua categorie vizează oamenii leneși, care sunt persoane inteligente, au idei revoluționare, dar nu le pun în aplicare. Sfatul meu pentru aceștia este de a încerca să găsească din nou calea cea bună și să înceapă să-și poarte capul pe umeri. Niciodată nu este prea târziu pentru o picătură de curaj și de voință pentru a-ți putea spune tare și răspicat: Trezește-te!

Deși toate cuvintele de mai sus te-ar duce cu gândul la faptul că trebuie să fii toată ziua cu ochii în carte, nu este adevărat. Trebuie să știi să te distrezi și să fii sociabil în toate situațiile, dar într-o oarecare măsură și cu ajutorul cărților îți poți dezvolta un așa zis nou simț care te ajută în ce măsură să faci unele lucruri.

Cititul îți este folositor deoarece, dacă ești o oarecare fire, poți învăța din greșelile eroilor tăi favoriți. Dacă îți place adrenalina, cărțile de aventură sunt cu siguranță cele pe

care le cauți. Dacă îți plac poveștile de dragoste și ești mai sensibil, poți alege unul din multele romane de dragoste.

În concluzie, există un tip de cărți pentru fiecare dintre noi. Așa cum pentru fiecare există o persoană cu care vei rămâne toată viața, așa este și lumea cărților în care una sau mai multe cărți vor fi potrivite pentru stilul tău și pe care o vei dori a o citi de multe ori.

Având în vedere toate afirmațiile de mai sus, aceste rânduri ne învață să ne prețuim viața cât o mai avem, să ne bucurăm de fiecare moment deoarece este unic și orice reacție, faptă sau afirmație să le trecem întâi prin propria minte și doar atunci vom fi siguri că alegerea făcută va fi cea care ne va conduce spre a deveni numărul unu.

Literatura, o punte către formarea personalității

Damian Armando, clasa a IX-a C
Colegiul Național de Informatica
„Grigore Moisil” Brașov
Profesor coordonator Iancău Raluca

Literatura este comoara fără preț, este învățătorul care te conduce la bine, te face să te bucuri, să râzi și să plângi totodată. Ea formează baza trainică a culturii noastre, ne ajută să trecem mai ușor peste greutățile vieții. Scopul literaturii în perioada școlii primare, gimnaziale și liceale este acela de a forma un tânăr cu o cultură de bază, capabil să înțeleagă lumea din jurul său, exprimându-și gândurile, stările, sentimentele și să poată continua procesul de învățare în orice fază a existenței sale. Totodată, literatura ajută la observarea mediului înconjurător, îi învață pe elevi să gândească, îmbogățește cunoștințele despre lume și viață, contribuie la educarea moral-cetățenească și ajută elevul în aspirațiile sale spre autodepășire.

În opinia mea, toate acestea se pot realiza cu ajutorul unor activități care implică literatura și rolul ei în formarea noastră.

În primul rând, una din acele activități sunt **cercurile de scriere creatoare** care se adresează, în principiu, copiilor talentați pentru a le șlefui metodele de a scrie, pentru a le dezvolta alte capacități creatoare, pentru a-i ghida. Se pot adresa și copiilor mai puțin talentați cu scopul de a crește capacitatea de redactare a unui text și de a-i învăța niște tehnici prin care să-i ajute să redacteze cu ușurință un nou text.

În același timp, îi ajută pe elevi să-și demonstreze calitățile de creator, îmbogățindu-le vocabularul și dându-le o bună fluentă mentală și, implicit, una verbală.

O a doua activitate care implică literatura și rolul său în viața noastră sunt **cercurile de lectură**. Acestea se pot adresa tuturor elevilor interesați de lectură. În cadrul cercului, profesorii și elevii pot veni cu propuneri legate de eventualele cărți pe care le pot citi. Ședințele ar putea include discuții despre texte, semnificația lor, dezbateri care vor conduce la construirea capacității elevului de a gândi critic și de a înțelege cu mai multă ușurință, semnificațiile ascunse ale textului respectiv. În cadrul acestui cerc, totul se bazează pe activitățile dedicate literaturii: stimularea gândirii, formarea unor noi idei privind evoluția și valorile ei.

Orice informație trebuie prelucrată pentru a fi transformată în cunoaștere. Acest cerc promovează pedagogia reușitei școlare care îl plasează pe elev în centrul procesului educativ prin oferirea posibilităților de a se iniția (munca în echipă), prelucrarea informațiilor în care elevul are rolul dominant, iar profesorul are rolul de promotor al lecturii respective. Aceste cercuri se țin săptămânal.

A treia activitate care implică literatura în formarea personalității noastre este **atelierul interdisciplinar**. Acesta pune literatura cu alte discipline (muzica, desenul, matematica și limbile străine). Se pune în

evidență competența elevului de a face legături între diferite discipline, de a face conexiuni, evidențiind cunoștințele dobândite nu numai la literatură ci și la alte discipline. Aceasta este o formă prin care elevul este pus în legătură cu viața reală deoarece trebuie să știe mai multe din diverse domenii. Fiind un atelier interdisciplinar, cartea literară se poate pune în legătură cu alte domenii, semnificațiile sale fiind evidențiate în această perspectivă (Jules Verne).

A patra activitate este **cea nonformală (legătura urbană)** care vine și ea în ajutorul literaturii, a lecturii și a cărții prin diferite activități, deși educația nonformală vine în completarea educației formale care are și ea un rol important în formarea tinerilor. O activitate de tip nonformal este lectura urbana care constă în promovarea de către elev a lecturii în rândul oamenilor obișnuiți. O astfel de activitate presupune, de exemplu formarea unor echipe de elevi care ar citit un anumit număr de cărți. Pornind de-aici, se întocmește o listă de lecturi, iar apoi elevii împreună cu profesorii coordonatori merg în diverse medii (spital, primărie) și prezintă lecturile pe care publicul prezent le solicită. Educația nonformală este o abordare a învățării prin activități desfășurate într-un alt cadru decât cel al școlii.

În concluzie, odată format gustul pentru literatură se poate transforma într-o adevărată pasiune. Citind, suntem ținuti departe de lumea reală, într-o lume a fanteziei, imaginației și într-o lume plină de informații utile pentru viață din domenii cât mai variate.

Secretul succesului

Ene Iris, clasa a VII-a B
Colegiul Național de Informatica
„Grigore Moisil” Brașov
Profesor coordonator Iancău Raluca

Multă lume spune că nu există magie. Această afirmație o fac, în general, persoanele adulte. Copiii, cât sunt mici, aduc mereu, în orice discuție cuvântul „magie”.

Sunt îndemnați să folosească acest cuvânt, care deschide poarta către lumea imposibilului, deoarece ei, zilnic, deschid cărți, fie ele de colorat, fie de citit. Când cineva atinge limita spre „imposibil” înseamnă că are ceva, ce nu poate fi luat: are dragostea față de cărți. Odată cu trecerea la o altă etapă, adolescența, ei uită cu totul de acest paradis, care mereu va avea porțile deschise și întotdeauna va fi loc pentru toți.

Începând cu instalarea acestei etape a vieții, fiecare își dorește să fie în pas cu moda. Unii dintre ei purtând cele mai dichisite haine, iar alții luându-se după anturaj. Calculatorul a devenit pentru unii ceva indispensabil. Acesta transformă copiii buni în victime ale internetului.

O mare parte din adolescenți consideră telefoanele ca fiind ceva fără de care nimic nu s-ar putea face. Fiecare vrea un telefon scump pentru a fi în „trend”, iar după ce îl primește realizează că nu l-a schimbat cu nimic. Este aceeași persoană, cu același caracter, având doar un „accesoriu” nou.

Toate persoanele care intră în această capcană se numesc „victime”. Ele cred că dacă au toate lucrurile care sunt acum „la modă” devin mai importante.

Stăteam într-o zi și mă gândeam că, defapt fiecărei „victime” îi lipsește ceva. O părticică din puzzle s-a pierdut, frunza verde care stătea țănoș pe brațul copacului a pălit acum și se află jos, alături de toate celelalte.

Lucrul cel mai de preț care le lipsește este cititul cărților. Nu se compară cu nimic altceva. Este unic, dar din păcate nu

mulți îi dau de gust. O carte este un remediu perfect pentru orice; leacul care vindecă totul. Când iei în mână o carte, nu mai vrei să o lași deoparte. Multă lume preferă să vadă un film decât să citească o carte. Probabil le este teamă să pătrundă pe acest tărâm. Această „temere” a unora este de neexplicat. Odată ce începi a citi o carte bună, care îți dă o stare de bine, te simți altfel. Te poți caracteriza ca un om împlinit. Acest prag este, de fapt o adevărată scară, deoarece nu oricine poate vizita paradisul.

Un copil care citește mult și învață bine este considerat tocilar, doar pentru că o mare parte din zile și-o petrece pe un tărâm magic, lipsit de toate răutățile și lucrurile groaznice făcute de unii oameni. Am plăcerea să anunț pe toți cei care se cred „în trend”, că acel copil care face zilnic călătorii spre o lume în care totul este posibil, el este cu adevărat la modă. Acela are cheia care îl va ajuta să deschidă multe porți în viață.

Îmi place să citesc! Dar ție?

Giroveanu Radu, clasa a IX-a C
Colegiul Național de Informatica
„Grigore Moisil” Brașov
Profesor coordonator Iancău Raluca

Mie îmi place foarte mult să citesc. Citesc orice: cărți de aventură, istorice, poezie, cărți polițiste, povestiri ... Toate îți deschid porțile spre o lume necunoscută. Literatură, în general, te poate scoate din lumea reală și te transpune în cea imaginară.

Cu Greg din „Jurnalul unui puști” am participat la toate năzbâtiile pe care le-a făcut, chiar dacă unele nu erau pe placul meu.

Mi-ar fi plăcut să fiu și un erou grec din „Legendele Olimpului”, să lupt în războaie, să câștig admirația celor din jur, chiar și a unei domnișoare.

În cartea lui Ben Carson m-am confundat cu el. I-am mulțumit mamei lui că l-a obligat să citească. După ce a simțit gustul

cărții și al descoperirilor științifice, a devenit un mare chirurg.

Cine știe ce îmi va rezervă viața??? Poate voi deveni scriitor sau medic sau ...mai am timp să mă gândesc.

Dar știu precis că pentru toate trebuie să citesc orice, mult, să-mi deschid mintea spre toate frumusețile cuprinse în cărțile acestea minunate.

Tu citești??? Te-ai întrebat vreodată ce ți-ar plăcea cel mai mult să citești??? Nu te mulțumi numai cu noutățile de pe Facebook sau cu conversațiile stupide de pe Skype. Gândește-te că tu, dacă vei citi, poți să fii mai deștept decât cei care au scris acolo.

Mintea noastră e ca un burete care absoarbe tot. De aceea trebuie să fim atenți ce citim și ce ne poate deschide mintea.

Tu ești înscris într-o rețea de socializare??? Pierzi timp prețios în care poți face orice altceva: citește, joacă-te, întâlnește-te cu prietenii, mergi la spectacole. Doar nu-ți place să stai singur în casă cu prietenul tău virtual și să scrii bazaconii pe computer!!!

Știi că afară e toamnă??? Știi cât de frumoase sunt culorile toamnei și cât de liniște e în pădure??? NU. Nu ai de unde să știi...Calculatorul nu este decât un ecran rece iar tu ești singur. Ia o carte. Mergi în parc, în pădure, pe malul mării...CITEȘTE!!! S-ar putea să-ți vină o idee să scrii o poezie fascinantă!!! Cartea, cititul, te poate îndruma spre o lume nouă, cea din imaginația ta!!! Poate așa îți vei alege și următoarea profesie.

Vrei să fii „în trend”??? Dar inteligența, deșteptăciunea, imaginația...întotdeauna au fost în trend...sau nu???

Dar, mai întâi, CITEȘTE!!! Acum ai timp. Poate mai târziu vei fi mai ocupat, chiar dacă „cea mai de folos zăbavă este tot cetitul cărților” cum spunea demult un cronicar moldovean.

Tu ai un jurnal??? Ei bine, Greg avea... Și povestea în el toate năzbâtiile ce le făcea.

Tu ce ți-ai nota în jurnalul tău??? Eu am un jurnal. Scriu câteva impresii despre fiecare carte citită, dar și supărările mele când mă ceartă mama, cele mai interesante discuții cu prietenii mei, câte o poezie din când în când, câte un gând frumos...

Jurnalul ar putea fi prima carte scrisă de tine, dar pentru a fi interesantă, trebuie să ai multe cunoștințe. Și atunci îți spun din nou: CITEȘTE!!!

Ești în trend și dacă citești. Mie îmi place mult să citesc. Aștept părerea ta!!!

Mărturisiri

Raicu Maria-Georgiana, clasa a VI-a B
Colegiul Național de Informatica
„Grigore Moisil” Brașov
Profesor coordonator Iancău Raluca

O să fiu sinceră și o să mărturisesc faptul că mie nu mi-a plăcut de la început să citesc. Îmi plăcea să ascult poveștile citite de mama, dar nu să citesc. Mi se părea chiar plictisitor să stau ore în șir în casă și să citesc „Fram, ursul polar”, în loc să mă joc. Mama mi-a spus însă, că trebuie să-mi imaginez că sunt acolo în poveste ca să înțeleg descrierile și acțiunea și astfel, nu o să mă mai plictisesc.

Cu timpul însă, școala m-a ajutat să înțeleg cât este de important să citesc și tot citind am ajuns chiar să îndrăgesc această activitate. Uneori, când îmi place subiectul unei cărți, stau și noaptea și citesc pe sub plapumă cu lanterna gri a tatei.

Am înțeles deci, că-mi trebuie răbdare și voința de a nu renunța atunci când vreau să mă deprind cu obiceiurile bune și folositoare, iar cititul este cu siguranță unul dintre ele.

Deși, la modă sunt filmele și nu să-ți petreci ore întregi sau nopți citind o carte, totuși, părerea mea este că niciodată un film nu va putea să fie la fel de complex ca și cartea. Citind o carte de literatură aflu detalii despre personaje, despre lumea care înconjoară aceste personaje, despre mediul în

care se desfășoară acțiunea, despre trăirile, sentimentele și gândurile acestora, lucruri pe care nici cele mai bune filme nu le pot surprinde sau realiza.

În plus, doar citind cartea poți desprinde idei noi pe care regizorul filmului nu le-a redat în film. Personajele pot fi altfel decât cele din film, dacă citești cartea. Fiecare operă literară ne oferă o lecție de viață în care ne putem regăsi. Noi putem deveni ca unul dintre personajele de literatură.

Să fii trendy! Mă întreb oare ce înseamnă să fii trendy, în zilele noastre? Să fii la modă, să însemne doar haine de lux, distracție sau un telefon mobil modern? Adică nu mai contează dacă ai școală, cultură sau dacă gănești altfel? Oare incultura a devenit o modă pentru tinerii din zilele noastre? Oare nu poți fi trendy dacă citești sau dacă încerci să fii cult sau rafinat? Părerea mea este că poți fi trendy doar dacă ai ceva de spus, dacă ai personalitate și pe aceasta o poți forma doar citind.

Cartea este pentru mine cea mai bună prietenă pentru că ea mă ajută să îmi formez personalitatea. Din cărți, aflăm cum gândesc alții și din gândirea lor împrumutăm și noi ideile care ni se potrivesc. Mai întâi înveți în școală, apoi citești în plus, descoperi lucruri noi și abia la urmă îți formezi un mod de gândire.

Civilizația se formează de către oameni care știu să respecte cartea pentru că ea te ajută să evoluezi, adică să te civilizezi.

Pentru mine, cartea mă ajută să devin creativă și să-mi dezvolt capacitatea de exprimare, eu cred că dacă citesc mult, voi descoperi și dacă am sau nu talent literar. Cele mai bune idei pentru compunerile mele îmi vin din cărți, deci pentru mine cărțile sunt o sursă de inspirație permanentă.

De asemenea, cartea mă ajută să uit de problemele zilnice, de stres și de teme. Când sunt obosită îmi imaginez că sunt unul dintre

personajele din poveștile pe care le citesc cu drag și parcă totul devine mai ușor.

Pentru mine cartea este o călăuzitoare în viață, pentru că mă ajută să ajung cineva. Cititul face parte din viața mea și niciodată nu mi-aș putea imagina viața fără această activitate recreativă.

Poarta către imaginație

Țiței Ana, clasa a VII-a B
Colegiul Național de Informatica
„Grigore Moisil” Brașov
Profesor coordonator Iancău Raluca

Când ești mic părinții îți deschid ochii imaginației prin poveștile spuse seara la culcare. Scriitori inventează personajele din cărțile lor, iar unii dintre ei născocesc inclusiv țările în care au plasat acțiunea cărții. De mici, fascinați de lumea basmelor cu zâne, majoritatea copiilor implicau în joaca lor transformarea de exemplu a fetelor în Albă-ca-Zăpada, Frumoasa din pădurea adormită, Hansel și Gretel sau a băieților, de exemplu Tarzan, Sinbad marinarul, Motanul încălțat și altele.

Primele cărți citite de mine au fost cele cu povești scurte. Odată deschisă cartea te fascinează în lumea minunată a poveștilor. Parcă pășești într-o lume nouă în care totul este perfect, te îmbraci în rochii frumoase, viu colorate, ascuți și dansezi pe melodii care îți încântă auzul și te fac să trăiești momentele speciale la baluri din castele sau să simți emoțiile pe care ți le dă o pădure fermecată în care animalele încep să îți vorebească, iar tu, ca cititor, să te confunzi cu personajul principal din poveștile citite de tine.

Odată cu trecerea timpului constăți că ai nevoie de o nouă aventură descoperind noi și noi cărți. Câți dintre noi nu ne-am confundat cu Nică a lui Ștefan Apetrei când acesta s-a dus la scăldat, în sat cu uratul de Crăciun sau

la furat de cireșe sau ca elev aflat în vacanță La Medeleni (Dănuț sau Olguța) din romanul lui Ionel Teodoreanu. Viața plină de experiențe bune sau rele prin care a trecut Tom Sawyer te face să judeci acum cât de norocoși suntem noi având o copilărie frumoasă față de copilăria tristă avută de el.

Cartea îți deschide în suflet o poartă a imaginației, care după ce pășești pe tărâmul ei, te afundă într-o lume incredibilă în care autorul pictează prin cuvinte, culori calde sau reci, creionează emoții și sentimente ale personajelor descărcând în noi trăiri și gânduri poate nemaîntâlnite. O astfel de carte este și „Băiatul miliardar” scrisă de David Williams în care autorul scoate la iveală „bogăția” oamenilor de rând (Bob) vis-a-vis de „săraca” lume bogată a lui Joe. Condițiile omului de rând a cărui bunăstare materială era aroape zero este suplinită cu mult peste măsura de bunăstare, căldura sufletească și prietenia pe care Bob i-a acordat-o lui Joe acest personaj care a fost crescut într-o familie rece, dar bogată.

Poezia sau proza din orice carte citită îți aduc un dar mai presus de cuvinte, dar care șlefuieste caracterul omului, făcându-te pe tine un om mai priceput în ceea ce privește modalitatea de exprimare, cursivitatea vorbirii corectitudinea gramaticală. Odată ce citești povestirile se transforma în mintea ta în imagini pe care autorul le scrie pe hârtie.

Autorii modelează în cititori trăsături frumoase precum și bijutierii care șlefuiesc diamante căutând perfecțiunea în creația lor.

Atunci când citesc o carte mă simt la fel ca un copac în plină primăvară căruia îi ies muguri noi, apoi frunze de un verde crud și explorând în toată splendoarea sa atunci când acesta înflorește. Simți transformarea care se petrece în tine, acea schimbare care curge la vale precum un izvor de neoprit.

Orice carte citită aduce un plus valoare, te întărește, te zidește și te face să devii mai bogat în cunoaștere față de cum erai înainte de a o citi. Schimbarea în bine există

În noi atât timp cât există și dorința de a deschide o nouă carte, dar să și o termini pentru a afla cu adevărat ce anume ți-a transmis această carte.

Cartea este o modalitate de a-ți face noi și noi prieteni, imaginari sau reali, discutând despre subiecte oricând cu orice fel de persoană. O excelentă temă de a socializa în jurul subiectului ei.

Cărțile care schimbă vieți

Daniș Claudiu, clasa a VII-a B
Colegiul Național de Informatica
„Grigore Moisil” Brașov
Profesor coordonator Iancău Raluca

Dacă citești nu înseamnă că ești mai prejos decât ceilalți, din contra, poți să fii cunoscut și respectat de către toți citind. „Cum să citești, cine mai citește?”. Astea sunt cuvintele unora care nu au aflat încă, ce înseamnă a citi și ce înseamnă să nu fii „în trend”. Dacă nu ai citi cartea „Singur pe lume” nu ai ști niciodată cum este ca un copil să trebuiască, să muncească de la o vârstă fragedă doar pentru o pâine. Un exemplu bun este și cartea „Băiatul miliardar” pe care dacă nu ai citit-o, ai zis că toți oamenii bogați sunt sclifosiți și nu au pic de milă. Citind aceste două cărți mi-am dat seama că cei săraci vor mai mult să fie cunoscuți, iar cei bogați vor mai puțin, nu le convine toată atenția primită.

În cartea „Băiatul miliardar”, un băiat sărac a ajuns miliardar însă și-a dat seama că a pierdut ceva ce banii nu pot cumpăra, și anume, prietenii adevărați. Eroul cărții „Singur pe lume” este tot un băiat care, însă, avea prieteni și animale iubite însă, după ce a văzut cum unii oameni își etalează haine și mașini luxoase, a dorit să ajungă și mai cunoscut, dar și mai bogat.

Din cele două cărți, amintite mai sus, am înțeles că trebuie să mă mulțumesc cu ce

am și să nu-mi doresc să mă laud sau să mă port cu un lux ostentativ.

Prefer să citesc acum și să-mi dezvolt o mentalitate sănătoasă, pentru ca mai târziu să devin ceea ce-mi doresc: un doctor dedicat pacienților și salvator de vieți și un sportiv antrenat ce va ajuta echipa să obțină cât mai multe victorii. Ce zici de varianta asta: Lectura cărții „Singur pe lume” m-a marcat foarte mult, fiindu-mi o adevărată lecție de viață, făcându-mă să înțeleg cu adevărat ce înseamnă noțiunea de „a munci”.

În societatea umană există oameni foarte bine pregătiți care, prin realizările lor, par a fi supranaturali concetățenilor mai puțin culturalizați. Astfel de oameni, pentru mine, sunt cei care salvează viețile copilașilor ce suferă de tot felul de malformații și boli rar întâlnite.

Pentru mine a fost un câștig și faptul că am citit cărți cum ar fi „Robinoe Crusoe”, de unde am învățat tactici de supraviețuire, sau „Stăpânul inelelor” fiindcă mă atrag toate cărțile în care un copil trebuie să gândească mai mult decât unii oameni maturi sau cele în care se arată cum unii sunt pedepsiți pentru faptele făcute fără minte. Astfel, un exemplu de supraviețuire și de respect pentru sine este Robinoe, care în loc de a intra în depresie și a lăsa să i se scurgă viața precum ultimele picături de apă în gâtlejul unui mic copil, a reușit să inventeze obiecte și unelte cu care să își construiască o casă și să se îngrijească pe sine însuși. Mai mult de atât, a ajuns să își facă chiar un prieten pe o insulă plină cu sălbatici. Am mai învățat, în urma lecturilor mele, și că pedepsele primite după o nesăbuintă pot fi foarte dure, ca exemplu în cartea „Stăpânul inelelor” în care Boromir, a vrut ca inelul făcut în favoarea răului să ajungă în cetatea nobililor pentru a fi folosit contra răului, ceva ce este imposibil, fiindcă inelul vroia să ajungă din nou în mâinile răului. Astfel a fost omorât când căuta inelul.

O altă carte care mi-a îmbogățit cunoștințele, și m-a făcut să îmi vizitez țara, a

fost „Cireșarii”. Din ea, am învățat să iubesc natura, și să vizitez toate frumusetile țării mele, dar nu în ultimul rând mi-a dezvoltat simțul de aventură.

„Toporișca” este o altă carte care mi-a demonstrat că nu trebuie să fii matur sau să ai multe obiecte dacă rămâi singur în sălbăticie; astfel un copil de paisprezece ani s-a descurcat cu o singură toporișcă într-o încercare, reușită, de supraviețuire în singurătate.

„Winetoo”, este o altă carte care mi-a plăcut extraordinar, m-a făcut să înțeleg că poți trăi departe de lumea „civilizată” și să manifesti mai multă autentică civilizație decât orășenii mândri de statutul lor. Aici este vorba despre autoapărare și de tactică, cea mai importantă în viața oricărui, mai ales a unui indigen așa numitul „indian piele roșie”.

Dar vorbind despre toate acestea, nu pot să nu amintesc despre cărțile lui Ion Creangă care sunt o adevărată capodoperă literară. „Amintiri din copilărie”... ce mai carte! Toate prostioarele făcute de Nică, în copilăria sa, sunt descrise în această carte. În copilărie, Nică, deși vroia să nu-și supere părinții, îndemnat de simțul inițiativei copilărești, reușea de multe ori să obțină exact contrariul. Așa s-a întâmplat cu cireșile furate, sau cu smântâna, cu vânzarea pupezei sau dărâmarea casei Irinucăi, ori câte și mai câte.

Această carte a fost un exemplu pentru mine ce m-a făcut să înțeleg că nu tot ce e haios pentru noi e și pentru cei mari, mai ales pentru părinți, care au de suferit pentru toate nazbâtiile noastre. Tot din această carte, pot să văd evoluția pe care a avut-o autorul, care se identifică cu personajul Nică,

de-alungul anilor, și cum acel copil nesăbuit ajunge un adolescent serios și pasionat de carte.

Oaltă carte interesantă din care am avut de învățat, este „La Medeleni” în care este evocată tot viața de la țară, a unor copii mai înstăriți. De la aceștia am învățat că modestia de multe ori e mai de preț, decât averea materială a familiei. Și aici dau de copii mai năzdrăvani, dar și unii cumiți. Până la urmă crescând și aceștia realizează că totul se rezumă la învățătură și nu la averea moștenită. Din păcate, pentru una din eroine este prea târziu, fiindcă ea, Olgața, moare în final. De aici am înțeles că trebuie să facem totul atunci și așa cum trebuie, fiindcă, dacă nu de cele mai multe ori mai târziu, se transformă în prea târziu... Tot de aici, am înțeles și că viața trebuie prețuită moment de moment și să nu ne batem joc, de ea, pentru că niciodată nu știm cât mai avem în față.

Toate acestea le-am învățat numai citind și nu ieșind în oraș la „caterincă” sau la alte chestii „tari”, și nici vorbind pe facebook sau pe alte siteuri de socializare. Consider că sunt mult mai bogat citind, nu în bani ci în CULTURĂ, bogăție pe care alții o au numai în jocuri. Bogăția lor constând în „levele”, „experiență”, „grade de admin”, „bani” și de „itemele” posedate în rețeaua virtuală a Internetului. Pentru mine nu contează ce zic alții de mine, și după cum zice și titlul lucrării, poți să fii în trend și dacă citești. Când aud unele prostii de genul „dacă citești ești praf” îmi vine să fac ce zice textul unui cântec foarte bun: „Mai bine-mi iau hainele și plec, și plec, /Și plec în ritm accelerat!”

